

-YUSU A -WONNAANYU A NUNU-TOPLI

-Yusu le la 'a -wonnaanyu ni, -ε mɔ, Nyɩsua di -nu 'a -Hihiu 'ni -nyi

1 ¹-Na 'wio Teofilu. 'Ke 'le 'na ye-hecruntε 'kwli 'mu, 'n le -mu -tɔpli 'bii -nu ni, -Yusu 'Klɩsuu la nu, kɔ, ɔɔ la nahuin tɔɔ, kve la 'le gbo, ²-bo mu -mumu, -bo ye -nyrɔwɔ =nu ke, -ɔ kɔ 'mu Nyɩsua nue la, -Yusu a -gbε 'ɔ mu la yakɔ 'mu. 'Plu ɔ 'mu la mu mu, nahuin -nu, ɔ -ha la 'le du 'mu, 'ke bu -he la 'a -wonnaanyu, 'ɔ le la =nu 'lele'ɔɔwintε, 'ke 'le Nyɩsua a -Hihiu a 'kli 'kwli 'mu. ³-Tε ɔ 'ku, -tε ɔ 'hri 'klɔ, 'ke 'le -nyrɔwɔ a -wlu 'hɔn 'kwli 'mu, 'ke ɔ 'hri =nu yre, 'ɔ tve =nu, -ε mɔ, ɔ 'hri 'klɔ, 'plu -tε Nyɩsua, ɔɔ nahuin a win a kekɔle nu. Ne- kɔ -ti ɔ tɔɔ =nu.

⁴-Nyrɔwɔ =de 'mu, -tε -Yusu ni 'klεε 'le lele 'a -wonnaanyu -heyri, -ye ɔ nyu 'ni le, ɔ nɔ: «A ni hren 'le 'duɔ -gbo -wɔn, -ɔ mɔ Jrusre, kεε, ba -pre Nyɩsua a -Hihiu =nu, Nyɩsua a -gbε, ɔ ple, ɔ di la 'a mu -nyi, -ε 'we -nɔ ye, -tε 'n nu la 'a mu 'a ye-tutue. ⁵Saan -mε -ye, 'niee ni, ɔ po 'a mu 'lu le, kεε, 'ke 'le -nyrɔwɔ gbi 'kwli 'mu, Nyɩsua di 'a mu -nyi 'a -Hihiu.»

-Tε -Yusu mu la 'le yakɔ 'mu

⁶Nahuin =nu, -u =gbee 'o -Yusu 'hɩn 'mu, -ye u =gbo wɔn, u nɔ: «Kukɔnyɔ o, -a mu Yisraekve, =be ti -gbo 'yrii ni, -n di 'le -a mu Romakve a 'kli gbo -ha, -ε die nu, -a -do, -a 'mu -a ni 'blugba naa,» ⁷-Yusu 'ɔ -tu =nu -wɔn, ɔ nɔ: «Ti =nu, -ɪ kɔ 'yri -tɔpli a -gbε, ɪ di 'lu -wɔn mue, a 'de ye blε ba yi, -ε nue, -a ni Bu Nyɩsua'a ni, -ɔ wa ti a -gbε 'du, -tε ɔ nu 'a -huhua. ⁸Ti =nu -kɔ 'yri Nyɩsua a -Hihiu di 'o 'a mu ke 'mu bi, a di kɔ 'kli, 'ke ba le nahuin -tɔpli 'bii =nu, a 'ye, 'ke 'o 'na -ta 'mu. Ba =tu 'na -ti, kε nɔ Jrusre 'mu, ba mu -wε 'le Sudeblugba kɔ Samaliblugba 'bii 'mu, kɔ, ba bi 'klɔ 'bii -gbo ke, a 'mu 'na -ti =tu.»

⁹Bɔ -yre 'klεε, -ye ɔ -tua yakɔ a 'mumumue gbo. 'A -wonnaanyu nyo wen 'o -wɔn lε a tεε, 'nugba 'ɔ -hlo =nu 'yi ke, 'u 'kee 'a 'yiye. ¹⁰U ni 'le yrayri a letta 'kwli 'mu, tii -do a ti 'yri, nahuin 'hɔn, -u pue -tɔpli puɔpuɔ 'hɩn

'mu le, 'v 'hru 'o =nu 'huin 'mu. Nyisva a leleenyu'v ni. ¹¹Ke v =nu ye po: «Galilekue -a, de- kō -ti 'a ni mō gbo, 'aa 'le yrayri le ta 'le? -Yusu mu 'le yakō 'mu ni. -Te a nu 'a 'yiye, ɔ nu mumue, ke ɔ di 'le lele didie nu.»

Nahuon =nu, -ɔ bi la 'o Judia a -ta 'mu

¹²-Te de a -gbe, ε -hi, -ye -Yusu a -wonnaanyu a -gbe, v -ti 'le dugba =nu 'lu ni, -ɔ kō 'lu ti ni 'le, v olifie daa, 'v mu 'le Jrusre 'mu. -Hōn 'le Jrusre 'mu, -bo mu 'le dugba a -gbe 'lu, ε -we 'le be 'ya -kiloε ni. ¹³-Te v nyre 'le, -ye 'ke v 'ya 'le yrayrikayu =nu 'klō, 'v mu 'le -gblo =nu -kō 'mu, v -ke 'le le 'kukue. Nahuin, -v ni -tuo ke, 'waa 'dui, i ni -gbo: Piel, kō Saan, kō Saki, kō Adre, kō Filipu, kō Toma, kō Batelemi, kō Matie, kō Alufe a 'yu Saki, kō Simo, -ɔ ni la 'le nahuin =nu -heyri, -v 'nini -hua Romakue, kō Saki a 'yu Judt. ¹⁴Nyrugbapu ni -we 'le =nu -heyri, v kō Mari 'heen, -ɔ mō -Yusu a 'dii, v kō -Yusu a 'diayuo nyibepu 'heen. U 'bii a -gbe, nu-v -ke 'le -gblo a -gbe 'mu le 'kukue, 'v Nyisva da.

¹⁵-Nyrowo =de 'mu, nahuin a -wlu -huonno, nu- 'kukue lele le, 'ke 'o Nyisva a dida -wōn. -Te v ni 'kleε 'o, -ye Piel 'ba 'mu ye, ɔ no: ¹⁶«-Diayuo -a, -ti =nu, v 'cru la, 'ke 'le Nyisvacrunie 'kwli 'mu, ('ke 'o Judia a -ta 'mu,) i kō bi mue 'lu -wōn. 'E mō -teε, Nyisva a -Hihiu, 'ke v naa la 'le bodio Dafidi 'mu, 'v 'crie la, -ε mō, Judia, nō- di la -Yusu 'a yraanyu ye ya, v 'muo la kl. ¹⁷Judia a -gbe, -ɔ nu la 'yilenyrede, nō- -Yusu -ha 'le du 'mu, 'ke bō nu Nyisva a -kuan, -ε 'we =no ye, -te -Yusu a -gbe, ɔ nu, 'v -ha -we 'le -a mu du 'mu, 'ke -ba nu Nyisva a -kuan. ¹⁸-Te Judia a -gbe, ɔ po -Yusu 'crenyu kwa, 'wliye =nu, v 'pεε o =no, nε- ɔ gba, 'v -tō -ci, 'ke 'le -ci a -gbe 'kwli 'mu, 'v ble 'le yrayri, 'v bi -hlōn, 'a 'kwli 'ε cre, 'a 'ηmi 'i -gble le. ¹⁹Nahuin 'bii, -v ni nō Jrusre 'mu, de a -gbe, -ε mue 'lu -wōn, v 'wen ni. Nε- nue, -ci a -gbe, 'v nye Hakedama daa, 'ke 'le -Juukvewin 'kwli 'mu, -ε =hen 'nyre dablo a -ci. ²⁰'E mō -teε, de v 'cru la, 'ke 'le Nyisva a -wlabrecrunie 'kwli 'mu, ε nε- -gbo:

Nahuin bu hie 'o 'a kayu gbo,

=ɔ =de ni nu 'le 'le gbo.

'Ya 'o lele 'lu, de -ye, v 'cru la, ε nε- -gbo:

'A -kuan =nu, ɔ la nu, =ɔ -ye bō nuo!

²¹⁻²²'A -ti o, -a ble ye -ba =mō nahuon le, -ɔ di 'o Judia a -ta 'mu bi. Nahuon a -gbe, ɔ ble ye bō 'ya nahuon =nu 'mu, -ɔ kō -a mu 'heen =ke Kukōnyo -Yusu -wōn naa, kue la 'le ti =nu 'yie 'mu gbo, -i kō 'yri Saan po la 'o -Yusu 'nie 'lu, -bo ye -nyrowo =nu ke, -ɔ kō 'mu Nyisva nue, -Yusu 'v mu o yakō 'mu. Nahuon a -gbe, ɔ kō -a mu 'heen, -a 'mu ke bibi, -a 'mu nahuin le, -ε mō, -a yie ni, 'ke -Yusu -hōn 'le 'kukonyu -heyri 'mu, 'v 'hri 'klō.»

²³'Plu Piel 'mu 'kleε mu -yre, -ye v wa 'du nahuiin 'hōn. =O -ye a 'du mō Sosefu, v Basabasi daa, 'v nyo la lele Jutusī daa. =O -ye a 'du mō Matiasī.

²⁴-Te v wu 'kleε 'du, -ye v da Nyisva ni, v no: «Kukōnyo o, -mō yi nahuin

'bii a =wɪt, tɔɔ -a mu nahuon =nu, -n -ha 'le du 'mu, ke nɔ nahuiin 'hɔn -gbo -heyri, ²⁵'ke bɔ nu -Yusu a -wɔnnaanyɔ a -kvan =nu, Judia hie 'o gbo, 'ɔ mu 'le -tɛgbi =nu, ɔ kɔ bɔ mu 'le.» ²⁶-Tɛ v -wɔ Nyɪsua a dɪda -wɔn, -ye v po 'bla, 'bla a -gbɛ 'ɔ -ha Matiasi. Nɔ-ɔ nɪ, v po 'klɛɛ -Yusu a -wɔnnaanyɔv -pu =tu 'o -do =nu ke.

-Tɛ Nyɪsua a -Hihiu nu la 'ledidie

2 ¹ɛ kɔ la -Juukvɛ a lɛ'mimre -ye, 'v nye Patikɔti daa. -Tɛ lɛ'mimre a -nyrɔwɔ a -gbɛ, ɔ nyre 'o, -ye -Yusu a nahuin, v 'kukue lɛ, 'ke 'o -tɛgbii -do, 'ke 'le Jrusɛdɔ 'mu. ²-Tɛ v nɪ 'klɛɛ 'o, -ye tii -do a ti 'yri, v 'wɔn wintɛ, 'ɛ -hɔn 'le yakɔ 'mu, -ɛ 'we =nɔ ye, -tɛ pepe gblaka bɛ 'nɪnɪ -hi wɛn. Win a -gbɛ, ɪ 'yie 'le kayu 'bii =nu nɪ, -v kɔ gbo v 'kukue 'le lɛ. ³-Ye v 'ye -tɔplɪ =nu, -ɪ 'we =nɔ nahri ye, ɪ po -dodo, ɪ =tu 'o =nu 'lu lɛ. ⁴Kɛɛ nɪ, ɛ -ti 'mu, Nyɪsua a -Hihiu 'v bi 'o nahuin 'bii a -gbɛ ke 'mu, nahuin a -gbɛ 'v -tua daku a win a gbleglebi a pupue gbo, 'waa -gbɛ, v 'de yi. Nyɪsua a -Hihiu a -gbɛ, nu- nue, 'v po win a -gbɛ.

⁵-Ye 'klɛɛ, 'ke 'le Jrusɛ 'mu, ɛ kɔ la -Juukvɛ =de, -vɔ Nyɪsua -wɔn kvɛ. -Juukvɛ a -gbɛ, nu- -hɔn la 'le 'blugbɪ a gbleglebi 'kwli 'mu, -ɪ nɔ nɪ 'klɔ ke, 'v di la Jrusɛ 'mu. ⁶Nahuin a -gbɛ, 'plu v 'mu win a -gbɛ mu 'wɔn, 'waa 'dai dɛ 'v ya 'le cigbɛi, 'v 'kukue lɛ, 'ke 'o -tuo a -gbɛ ke. -Ye v 'bii, v saka nɪ, -ɛ nue, vɔ -Yusu a nahuin 'nɪ 'ye, 'vɔ 'briwiin a gbleglebi po, 'plu 'ɛ nɪ nahuon, -ɔ di -tuo ke, 'ɔɔ 'a -gbɛ a 'briwin 'wɔn. ⁷l ka =nu lɛ 'ɲmi 'dɔ, v nɔ: «Nahuin -gbo, -vɔ 'prɛ, v 'bii, 'ke v kɔ 'le Galileblugba 'mu. 'Waa 'briwin mɔ -Juukvɛwin. ⁸Dɛ- nye 'klɛɛ nu, 'vɔ -a nɪ 'briwiin po, =a nyi 'wɔn 'le? ⁹'Ke 'le -a mu -heyri nahuin nɪ nɔ, 'v -hɔn 'le Patɪblugba 'mu, =v -ye 'v -hɔn 'le Mɛdɪblugba 'mu, kɔ Elamu, kɔ Mesopotami, kɔ Sude, kɔ Kapadɔsi, kɔ Pɔn, kɔ Asi, ¹⁰⁻¹¹kɔ Flisi, kɔ Pafili, kɔ Esipɔblugba 'mu, kɔ Libi a 'blugba-tɪɔ =nu 'mu, -ɔ 'mɛɛ Silenɪdɔ ye, kɔ Kletɪblugba kɔ Arabiblugba 'mu, =v ye 'v -hɔn 'le Rɔmɔdɔ 'mu. =U -ye nɪ nɔ -a mu -heyri, 'v mɔ -Juukvɛ. =U -ye 'de -Juukvɛ, kɛɛ v -hɛ -Juukvɛ. Kɛɛ, -a 'bii, -a nyi 'nɪ 'wɔn, -tɛ vɔ -a nɪ 'briwiin po, 'vɔ Nyɪsua a nunu-tɔplɪ gblakɪ a -tɪ -wɔn lɛ na.» ¹²U 'bii, v saka nɪ 'dɔ, 'plu, dɛ bɔ di 'lu -wɔn lɛ -hie, v 'nɪ 'ye =le. Kɛ vɔ yre pupo: «Dɛ tio- dɛ a -gbɛ, ɛ =hɛn 'nyre 'le?» ¹³Kɛɛ, =v -ye nɪ 'o, 'vɔ -Yusu a nahuin 'caa, v nɔ: «Nɔ'ɔ nɪ, -ɔ nyu nu.»

-Tɪ -gbo, Pielu daku ye =tu, Patikɔti a -nyrɔwɔ 'mu

¹⁴Pielɪ kɔ 'a 'bienu -Yusu a -wɔnnaanyɔv -pu =tu 'o -do =nu, 'plu v 'mu -tɪ a -gbɛ mu 'wɔn, -ye v 'ba 'mu ye, Pielɪ 'ɔ 'yaa 'le win, 'ɔ 'tatɪ 'le nahuin -huohui =nu, -v nɪ 'o, a -wɔn'prɛɛɛ gbo, ɔ nɔ: «A mu -Juukvɛ, 'dagbɪ kɔ Jrusɛ 'mu a nahuin 'hɛɛn, ba po 'mu nua ye gbo, -tɪ 'n di =tu, a 'mui 'wɔn. ¹⁵'Ke 'le 'a mu -heyri, =v -ye nɔ 'nɪ, nahuin -gbo, nɔ nyu nu. Kɛɛ, ɛ 'de nɔ, ɔ 'nɪ nu =le =nu, -ɛ nue, 'yrv, nu- 'ya lɛ ke 'o. ¹⁶Kɛɛ, -tɔplɪ -gbo, -u 'klɛɛ 'lu

-wɔn mue, Nyɪsua a winwɔn-henyɔ Sɔɛlɪ -tui la nɪ, 'a 'yri -gbugbe 'mɪ nɪ,
-ɛ mɔ:

17 Nyɪsua nɔ 'nɪ,

'lele'bwɔti 'yri, -tɔplɪ -gbo,

-ɪ di 'lu -wɔn mue, ɪ nɪ -gbo:

'N di 'na -Hihɪu daku 'bii 'nɪ -nyi.

'A nɪ 'yuo=pli, ɔ di wɔn -he 'na win,

ɔ 'mɪ -tɔplɪ 'ye,

'a nɪ kukunyɔ bi 'le ye, ɔ di po yain,

'ke 'o Nyɪsua a -tɔplɪ ke.

18 'Na -Hihɪu di 'o 'na 'mɪ-henyɔ 'mɪ bi ke,

nyɪbɛpɔ kɔ nyɪrɔ 'hɛɛn, ɔ 'mɪ 'na win wɔn -he.

19 'N die 'nɪ nu,

'ke 'le yrayɪ kɔ kɛ nɔ -tɔtɔ ke,

a 'mɪ -tɔplɪ 'ye, -ɪ di 'a mɪ saka.

A di 'ye dablo, kɔ nahru, kɔ 'nyanyɔ 'hɛɛn.

20 'Yɪrɔ di 'nɪ jɛ, -hɔpɔ di 'nɪ -hlu,

-ɛ 'we =nɔ dablo ye,

'plu Kɔkɔnyɔ a -nyɪrɔwɔ 'mɪ 'o nyɪrɛ,

-ɔ mɔ -nyɪrɔwɔ gblaka =nɔ,

-ɔ kɔ 'mɪ ɔ di 'o 'a -tɪ 'yi 'bɔaa.

21 Ti a -gbe 'yri, nahuon 'bɔ nɪ 'o,

'bɔ di Kɔkɔnyɔ a -gbe da,

-ye Kɔkɔnyɔ, ɔ dio 'nɪ waa.»

22 Kɛ Piɛlu lele po: «Yisraɛkɛ -a, ba po 'mɪ nɪa ye gbo: Nasaletɪ 'mɪ a
-Yusu, Nyɪsua, nɔ- loo nɔ 'a mɪ -heyri, 'ɔ nɔ 'le 'mɪ, 'ɔ nu 'ɲmileka-tɔplɪ
a gblegblei, 'ke 'le 'a mɪ -heyri, -ɛ die nu, a 'mui yi, -ɛ mɔ Nyɪsua, nɔ- loo
nɔ 'a mɪ -wɔn. 23 Kɛɛ, -Yusu a -gbe, ɔ puo 'a mɪ kwa, 'a naa 'le Romakɛ
'mɪ, -ɔ 'de Nyɪsua yi, 'a kɔ ɔ 'tu 'yie 'mɪ, -ɛ die nu, a 'muo 'la. Kɛɛ, -tɔplɪ
a -gbe, Nyɪsua, nɔ- -hɪlɪ la, nɔ- -hii la 'lu -wɔn lɛ, ti -hi la a ti 'yri, 'plu, 'ɪ
mue o 'lu -wɔn. 24 -Te -Yusu 'kɔ, Nyɪsua -hɪɔ 'le 'kɔkɛ a 'kɪ gbo nɪ, 'ɔ -hɪɔ
'kɪɔ, -ɛ nue, ɛ 'die 'le -wɛ, 'kɔkɛ bɛ kɔ 'kɪ ke. 25 'ɛ mɔ -tɛɛ, kɛ -a nɪ bu
gblaka bodɔ Dafidɪ po la, 'ke 'o -Yusu a -ta 'mɪ, ɔ nɔ:

Kɔkɔnyɔ Nyɪsua, 'n nyo 'nɪ 'ye 'ɛ nɪ ti.

'Ke ɔ nɪ 'o 'mɪ 'hɪn 'mɪ,

-ɛ die nu, 'nɪ -han huannɔ pɪ.

26 Nɛ- nue, 'nɪ kɔ plɔ a bleeɛ, kɔ,

'na wintɛ 'ɛ mɔ 'manɔwin.

=Betɪ =bo di 'kɔ, 'nɪ pɪ =le 'kɔkɛ a huannɔ,

-ɛ nue, 'n yie nɪ,

-ɛ mɔ, Nyɪsua di 'mɪ 'mɪ nu =hapɔɛ,

27 'nɪ yie -wɛ, -ɛ mɔ, -mɔ Nyɪsua,

-n 'deε -bo hie 'le 'mv 'kuopu a 'bri gbo,
 kɔ, -n 'deε -bo wɛɛn ke,
 'ke 'na -plahvɛn bɪ -hɔɔn 'le 'deε wɛɛn,
 'mɔ -gbo, -ɔ mɔ -na nahuon.
 28 -N tɔɔ 'mv 'hru nɪ, 'n kɔ -bo na,
 'plu 'mv -hapv'klɔ kɔ.
 'Ke -n di 'o 'mv 'hɛvɛn 'mv nɪ.
 Ne- die nu, 'mv 'manv nu 'dɔ.»

29 -Ye Pielɪ nɔ lele: «'Na -diayuo -a, ba kɔ 'a yiye, -tɪ -nv, -a nɪ bu gblaka bodɔ Dafidɪ -tu la, ɔ 'de la 'a dɔnv 'nyɛ -hɛn, -ɛ nue, ɔ 'ku la nɪ, 'v -hɔ la 'o. 'A 'deε 'kie nɛ nɔ -a 'bri. 30 Kɛɛ, Dafidɪ a -gbɛ, ɔ mɔ la Nyɪsua a winwɛɛn-hɛnyɔɔ nɪ, 'plu 'ɔ yie la, -ɛ mɔ, Nyɪsua 'sɛ la ke, 'ke Dafidɪ a -gbɛ a 'yuo a 'yu -ye di la -hɛ bodɔ gblaka, -ɔ mɔ Waanyɔ -nv, Nyɪsua po la lɛ, ɔ di la 'a daku ye ya. 31 -Tɛ Dafidɪ -tui la, -ɛ mɔ:

Nyɪsua, -n 'deε -bo hie 'le 'mv 'kuopu a 'bri gbo,
 kɔ, -n 'deε -bo wɛɛn ke,
 'na -plahvɛn bɪ -hɔɔn 'le 'deε wɛɛn,
 -tɛ Dafidɪ -tu la -tɪ a -gbɛ, -Yusu 'Klɪsɪ bɔ -hɔn 'le 'kukunyɪ -hɛyri 'mv, bɔ 'hri 'klɔ, nɛ- ɔ 'ye la, 'ɔ nɪ la -wɔn lɛ. 32 -Yusu -gbo, -ɔ kɔ -tɪ 'nu -tu, Nyɪsua -hɔ 'le 'kukunyɪ -hɛyri 'mv nɪ, 'ɔ -hɔ 'klɔ. Dɛ a -gbɛ, -a 'bii -gbo, -v nɪ mɔ, -a 'ye nɪ, -a nyi -tu. 33 -Plu dɛ a -gbɛ, ɛ 'mv mu -hi, Nyɪsua nue nɪ, -Yusu 'ɔ mu yakɔ 'mv, 'ɔ nɪ 'o -nɔ 'hɛvɛn 'mv, Nyɪsua a -gbɛ 'ɔ -nyi -nɔ 'klɪ, 'ke bɔ ya -a mv Nyɪsua a -Hihiu ye, Nyɪsua po la lɛ, ɔ di la -a mv ye ya, 'ɛ mɔ -tɛɛ, -Hihiu a -gbɛ, 'ɔ yv -a mv ye, -ɛ 'we -nɔ ye, -tɛ aa 'a 'yiye nu, -tɛ ti nɪ lɛ 'mv -gbo. 34 -Tɛ -Yusu nu, 'ɔ 'hri 'klɔ, 'ɔ mu yakɔ 'mv, Dafidɪ a -gbɛ, ɔ 'de la lɛ nu. Kɛɛ, -Yusu'u nɪ, Dafidɪ -hɛn 'nyɛ, 'ɔ po la lɛ: Kukonyɔ Nyɪsua, ɔ le 'na Kukonyɔ nɪ, -ɛ mɔ: Nɪ mɔ 'na diidɛpɪa ke gbo, -n kɔ 'mv 'hɛɛn, -a 'mv nahuin win ke kɔɔ, ɛ 'mue gba -gbagba, 35 'mue nu, -mv -na yraanyɪ bui 'lu gblɛ -tu.»

36 Kɛ Pielu lele po: «'A mv Yisraekvɛ 'bii, 'nu 'a mv 'nɪ le: -Yusu -gbo, a kɔɔ o 'o tu 'yie 'mv, nɔ- Nyɪsua nuu -a nɪ Kukonyɔ kɔ -a nɪ Waanyɔ 'hɛɛn 'mv.»

37 Nahuin -nv, -v nɪ 'o, bu 'wɔn win a -gbɛ, -ye tɪ 'tu 'waa -wɪ lɛ 'dɔ, 'v Pielɪ kɔ -Yusu a -wɔnnaanyɪ -ye -nv 'hɛɛn wɛɛn -gba, v nɔ: «'Diayuo -a, dɛ tio- -a di 'klɛɛ nu 'le?» 38 -Ye Pielɪ -tu -wɔn, ɔ nɔ: «'ɛ nɪ nahuon 'bɔ nɪ 'o, bɔ hie 'o 'a dɛ 'kuku gbo, bɔ -nyi 'a 'klɔ 'bii Nyɪsua, bɔ -hɛɛ, 'ke bu puo 'nie 'lu, 'ke 'le -Yusu 'Klɪsɪ a 'dɪ 'kwli 'mv, -ɛ die nu, Nyɪsua 'mv 'a dɛ 'kuku a -gbɛ 'wɔwɪa, 'plu ɔ 'muo 'a -Hihiu -nyi. 39 Ne- mɔ dɛ, Nyɪsua po la lɛ, ɔ di la nu, 'ke 'o 'a mv -wɔn, kɔ 'ke 'o 'a nɪ 'yuo=pli -wɔn, kɔ 'ke 'o nahuin -nv -wɔn, -v nɪ nɔ 'klɔ 'bii -gbo ke, -ɛ -hɛn 'nyɛ, nahuin 'bii -nv, Nyɪsua di da, v 'mv 'a nahuin -hɛ.»

40 Pielɪ -tu -tɪ 'plɔplɔ -ye, -ɛ die nu, v 'muo -tɛɛ pue, ɔ nɔ: «Ba wɛɛn ke, 'ke Nyɪsua bɔ waa 'a mv, 'a -bati 'nɪ -han 'a mv klɪ, -ɛ 'we -nɔ ye, -tɛ tɪ di nu, tɪ 'mv

nahuin =nu kɪ, -vɔ de 'kuku nu.» ⁴¹Nahuin 'plɔplɔ 'ke 'le =nu -gbahlɔn, v po Pielɩ a win -tɛɛ, 'plu nahuin a -gbɛ, 'v pu 'nie 'lu le. -Nyrɔwɔ a -gbɛ 'kwli 'mu, nahuin, -v bi -Yusu a nahuin ke, v -wɛ 'le nahuin a 'milowu ta nɩ. ⁴²Ɛ nɩ ti, nahuin a -gbɛ, v nye le 'nɩ -mɔ, 'ke -Yusu a -wɔnnanyɔ vɔ tɔɔ =nu Nyɩsɔa a -tɩ, 'vɔ de -wɔn didi, 'vɔ -wɛ -Yusu a 'lele'boɔdididɛ di, 'vɔ Nyɩsɔa da.

-Yusu a nahuin a nunuklo

⁴³Ɛ nɩ nahuon 'bɔ nɩ 'o, ɔɔ pɩ Nyɩsɔa, -ɛ nue, 'ke Nyɩsɔa 'le -Yusu a -wɔnnanyɔ 'mu naa, 'ɔɔ 'ɲmileka-tɔplɩ 'plɔplɔ nu. ⁴⁴Nahuin 'bii, -v kuo -Yusu =wɔ ye, v -mɛ nɩ, -tɔplɩ 'bii, v kɔ, 'v nyi 'mu le wuwoo, ⁴⁵'vɔ 'waa kuko-tɔplɩ plo, 'vɔ 'le 'a 'wliye =nu -ha, 'v nye nahuin 'mu le woo, 'ɛ nɩ nahuon 'bɔ nɩ 'o, -tɛ 'a 'kla-wliye'yɩya -tɩ 'mu. ⁴⁶Ɛ nɩ -nyrɔwɔ, 'ke vɔ 'le Nyɩsɔa a 'kagblaka gble 'kukue, 'ke 'o 'a dɩda -wɔn, 'vɔ ye gble bibi, 'ke 'le 'waa kayuo gbo, 'vɔ -Yusu a 'lele'boɔdididɛ di, kɔ, 'vɔ didi-tɔplɩ -wɔn didi, 'ke 'le =wɔ a 'ogbo'wɛɛɛ 'kwli 'mu, ⁴⁷'vɔ Nyɩsɔa baa, daku 'bii 'v nɛ 'waa de 'mu, kɔ, 'ɛ nɩ -nyrɔwɔ, Nyɩsɔa 'ɔ nye nu, nahuin -ye 'vɔ -Yusu =wɔ ye kuo, nahuin a -gbɛ 'vɔ -Yusu a nahuin ke bi.

Le-yɩyrenyɔ =nu, Pielɩ le la, 'ke 'le -Yusu a 'du 'kwli 'mu, -ɛ mɔ, 'a 'kɛ be -wɛ

3 ¹-Nyrɔwɔ =de 'mu, 'yru-hiile a ti 'yri, -tɛ Nyɩsɔa a dɩdati nyre 'o, Pielɩ kɔ Saan 'heɛn, 'vɔ 'le Nyɩsɔa a 'kagblaka gbo mu, v 'muo da. ²Nyɩsɔa a 'kagblaka a -gbɛ a -yaa, ɔ kɔ 'maju -ye, 'v nyu 'Yilɛnɔmaju daa. 'Ke le-yɩyrenyɔ =de nɩ 'o gbo. Kɛ la 'le 'a kɛɛɛ 'yie 'mu gbo, ɔ 'de -hɩn a nɛɛ. 'Ɛ nɩ -nyrɔwɔ, v nyo 'le 'nɩ ya, 'v nyo 'o -tɛgbi a -gbɛ gbo =tu, -ɛ die nu, nahuin =nu, -vɔ 'le Nyɩsɔa a 'kagblaka a -yaa 'mu pa, ɔ 'mu =nu 'wli le -hɩa. ³'Ke ɔ nɩ 'klɛɛ 'o gbo, Pielɩ kɔ Saan 'heɛn, 'vɔ 'le Nyɩsɔa a 'kagblaka a -yaa 'mu mu pa. Bɔ 'yu 'klɛɛ, -ye ɔ nyu -hɩa 'wliye, ⁴Pielɩ kɔ Saan 'heɛn, 'v nyo 'ye, -ye Pielɩ ɔ: «Ta ɔ -a mu -wɔn le!» ⁵Le-yɩyrenyɔ a -gbɛ 'ɔ -tua 'waa 'yie gbo. ɔ -mɛ -ye, 'a =wɔ ɔ 'nɩ, Pielɩ nu dio -nye de =de. ⁶-Ye kɛ Pielɩ nyo 'klɛɛ lele ye po, ɔ ɔ: «N 'de 'wli kɔ. Kɛɛ, de 'n kɔ, 'n die -mu 'nɩ -nye: 'Ke 'le Nasaletɩ 'mu a -Yusu 'Kɩsɔ a 'du 'kwli 'mu, 'nu -mu 'nɩ le, 'ba ye 'mu, -bo na!» ⁷Pielɩ 'ɔ 'ble 'a diidedabɩ kwa, 'ɔ 'bɔ ye 'mu. Tii -do a ti 'yri, 'a bɩ kɔ 'a -hekei 'heɛn, -tɩ 'ku o, tɩ kɔ 'klɛɛ 'klɩ, ⁸'ɔ 'ya yrayɩ, 'ɔ nyra gbo, 'plu 'ɔ -tua nɩna gbo, ɔ kɔ Pielɩ kɔ Saan 'heɛn, 'v pa 'le Nyɩsɔa a 'kagblaka a -yaa 'mu, 'ɔɔ na, 'ɔɔ =plu, kɔ, 'ɔɔ Nyɩsɔa baa. ⁹Nahuin 'bii =nu, -v nɩ 'o, v 'yo nɩ, -tɛ ɔɔ na, kɔ, -tɛ ɔɔ Nyɩsɔa baa. ¹⁰-Tɛ v yroo 'klɛɛ, -ɛ mɔ, ɔɔ-ɔ nɩ, -ɔɔ o 'o Nyɩsɔa a 'kagblaka a 'maju 'yri gbo nɩ, -ɔɔ nahuin 'wli le -hɩa, -ye v 'bii, v ta 'mu gble, 'tɩ saka =nu, 'ke 'o de =nu, -ɛ mue 'lu -wɔn, 'ke 'o =ɔɔ -wɔn.

-Tɛ Pielɩ, ɔɔ la 'le nahuin -wɔn 'prɛɛ, 'ke 'le Nyɩsɔa a 'kagblaka a -yaa 'mu

¹¹Nahuon a -gbɛ, ɔ kɔ 'kɛ -wɛ, ɔ 'nɩ -hɔn -le 'o Pielɩ kɔ Saan 'heɛn 'hɩn 'mu. 'Ke v nɩ 'le Nyɩsɔa a 'kagblaka a papɛ =nu gbo, vɔ Salomɔ a papɛ

daa. -Ye nahuin 'bii =nu, -v 'wɔn -ti a -gbe, ɪ saka =nu ni, 'v gba 'le cigbei. 12'Plu Pielu 'mu daku =nu mu 'ye, -v di 'le, -ye ke ɔ =nu ye po, ɔ nɔ: «A mu Yisraekue, ɪ ni saka 'le 'a mu, -te nahuon -gbo a 'kue -we a -ti. -Be a nye -wɔn le -hie 'lu, -ε mɔ, -a ni 'klu ni, kɔ, -ba 'ya -tɛɛ a Nyɪsua a nahuin 'mu, nɛ- nue, nahuon -gbo, -ɔ 'de -ke nale yi, 'ɔ yi nale? 13'Uun, ε 'de le 'mu ni. Kɛɛ, Nyɪsua =nu, -a ni bunu Abrahamu, kɔ Yisaki, kɔ Sakobu 'hɛɛn, u la da, v kɔ -a ni bunu -ye 'hɛɛn, Nyɪsuaa -do a -gbe, nɔ- -nyi 'a -kvannunyo -Yusu -ti a 'yi'buaale. E nɛ- nue, nahuon -gbo a 'kue ε -we. -Yusu a -gbe, 'a mu puo o Romakue kwa, 'plu, 'waa -gulɔnuma Pilatu 'ɔ puo o -bati le, 'ɔ ple, ɔ 'muo o gbo tɛ, kɛɛ, a -mɛ -ye, 'a puo -ti 'lu le, 'a ple, -Yusu mɔ -balunyo'ɔ ni, Pilatu ni tiɔ 'le gbo, bɔ 'lɔ. 14Kɛɛ, -Yusu a -gbe, ɔ -nyi 'a dɔnu 'bii Nyɪsua, 'ɔ 'sii 'o ye, 'ke 'o Nyɪsua ye. Kɛɛ, a -mɛ -ye, 'a 'ni -hva =le o, 'ke Pilatu bɔ tiɔ o gbo, kɛɛ, -balunyo =de, -ɔ ni o 'le -ji 'mu, nɔ- a -hva o Pilatu a -gbe, bɔ tɛ o gbo, -Yusu 'mu o 'o -balunyo a -gbe a =pɪ 'mu bi. 15Kɛ'e ni, a nu, 'a 'la o -Yusu =nu, -ɔ nye nu, nahuin 'v 'klɔ yrayru kɔ, -ɔ 'nɪnɪ -we 'le. Kɛɛ, Nyɪsua -hɔ o 'le 'kukunyo -heyri ni, 'ɔ -hɔ o 'klɔ. -Tɛ -Yusu 'hri o 'klɔ, -a ni -gbe, -a 'yo o ni.

16Nahuon -gbo, a yi, 'plu -ɔ nyra nɔ 'a mu ye gbo, -tɛ -a kuo -Yusu a -gbe =wɔ ye, nɛ- nue, -Yusu a -gbe 'ɔ nue, 'ɔ yi 'klɛɛ nale. -Yusu a -gbe, nɔ- nue, 'plu nahuon -gbo, 'ɔ kuo =wɔ ye, -Yusu 'ɔ -wɔ 'a 'kue. Nɛ- aa 'klɛɛ 'ye.

17-Ye 'klɛɛ, -diayuo -a, 'n yie ni, -ε mɔ, a bi 'le ye, a kɔ 'a ni nyigblaki 'hɛɛn, de =nu, a nu -Yusu 'mu, a 'die yi. 18Kɛɛ, -tɛ a 'la -Yusu, de =nu, Nyɪsua naa la 'le 'a winwɔn-henyu 'bii wɔn, v na la -wɔn le, de a -gbe, Nyɪsua nue ni, 'ε nyre 'o. E nɛ- mɔ: Waanyo =nu, ɔ po la le, ɔ di la 'a daku ye ya, Waanyo a -gbe, ɔ kɔ bɔ 'ye -sue, 'plu ɔ 'mu 'ku. 19'A -ti o, ba hie 'o 'a ni de 'kuku gbo, ba -nyi 'a ni 'klɔ 'bii Nyɪsua, -ε die nu, ɔ 'mu 'a ni de 'kuku a -gbe 'wuwla, 20'plu Kukunyo Nyɪsua a -gbe, ɔ 'mue nu, a 'mu plo a bleele kɔ, kɔ, ɔ 'mu 'a mu -Yusu ye ya, -ɔ mɔ Waanyu =nu, ɔ -ha la 'le du 'mu, si la a ti 'yri, 'ke 'o 'a ni -ta 'mu. 21-Tɛ ti ni le 'mu -gbo, -Yusu 'kie die 'le yrayri ni, ε 'mue gba -gbagba, ti =nu 'mu 'o nyre, -ɪ kɔ 'yri Nyɪsua di 'o -tɔpli yrayri nuu. -Ti a -gbe, Nyɪsua =tui la 'a winwɔn-henyu wɔn, 'v =tui la, ti =de -hi la a ti 'yri. 22'ε mɔ -tɛɛ, ke Nyɪsua a winwɔn-henyu Moise po la, ɔ nɔ: Kukunyo Nyɪsua di -ha winwɔn-henyu, 'ke 'le -a ni daku -heyri, ɔ 'mu 'mu ye 'we. -Ti 'bii =nu, ɔ di =tu, ba pui nua ye gbo. 23Nahuon 'bɔ ni 'o, 'bɔ 'nɪnɪ di winwɔn-henyu a -gbe nua ye gbo po, v ble ye bu -hɔ 'le daku -heyri, v 'muo 'la.

24Kue la 'le Nyɪsua a winwɔn-henyu Samueli -wɔn gbo, kɔ winwɔn-henyu -ye, -v kue 'o =nɔ -wɔn, -ti -gbo, -u ke 'lu -wɔn mue, v 'bii, v =tui la ni. 25-Ti =nu, Nyɪsua naa la 'le 'a winwɔn-henyu wɔn, v =tu la, 'a mu kɔ -tu ni, 'v =tui la. 'Yri =nu, Nyɪsua =tue la, ɔ kɔ 'a ni bunu 'hɛɛn, 'a mu kɔ -tu ni -we, 'ɔ =tue la 'yri a -gbe. 'ε mɔ -tɛɛ, ke ɔ la Abrahamu ye po, ɔ nɔ: 'Ke 'n di 'le -na 'yuo a 'yuo 'mu naa, 'mu 'klɔ -gbo a daku 'bii -hapude

'mu nu. ²⁶'A mu mɔ ye-henahuin, 'a mu kɔ -tɪ Nyɪsua 'ɔ -ha 'le 'a 'mu-henyɔ -Yusu 'kukunyɔ -heyri, 'ɔ -hɪɔ 'klɔ, -ɛ die nu, ɔ 'mu 'a mu -hapudɛ 'mu nu. -Hapudɛ a -gbɛ, nɛ- mɔ, bɔ -hɛ 'a mu 'mu, ba hie 'o 'a nɪ dɛ 'kuku gbo.»

-Tɛ -Juukvɛ a nyigblakɪ, v yɛɛ la Pielɪ kɔ Saan 'hɛɛn -tɪ

4 ¹Pielɪ kɔ Saan 'hɛɛn, -v mɔ 'klɛɛ -Yusu a -wɔnnaaanyɔ, bu nɪ 'le daku a 'le-wɔn'prɛɛle 'kwli 'mu, -ye Nyɪsua a -cɔhlɔnpinyɔ a nyigblakɪ, nu-nyre 'o, v kɔ Nyɪsua a 'kagblaka a 'yie-tunyɔ a nyigblakɪ, v kɔ Sadusɪ-tumu a nahuin -ye 'hɛɛn. (Sadusɪ-tumu a nahuin a -gbɛ, nu- nyi -tɪ, -ɛ mɔ, ɛ 'die 'le -wɛ, -tɔnahuon 'bɔ 'kɔ, 'plu Nyɪsua bɔ -hɪɔ 'le 'kukunyɔ -heyri, bɔ -hɪɔ 'klɔ.) ²-Juukvɛ a nyigblakɪ a -gbɛ, -v di 'le, v 'de plɔ a bleele kɔ, -ɛ nue, -Yusu a -wɔnnaaanyɔ a -gbɛ, v nye daku 'nɪ tɔɔ, -ɛ mɔ, Nyɪsua, ɔ -ha 'le -Yusu 'kukunyɔ -heyri nɪ, 'ɔ -hɪɔ 'klɔ, ɛ -hɛɛn 'nyre, ɛ -wɛ 'le -le, -tɔnahuon 'bɔ 'kɔ, Nyɪsua bɔ -hɪɔ 'le 'kukunyɔ -heyri, ɔ 'muo 'klɔ -ha. ³-Tɛ -Juukvɛ a nyigblakɪ a -gbɛ, v nyre 'klɛɛ 'o, tii -do a ti 'yri, -ye v klɪ -Yusu a -wɔnnaaanyɔ 'hɔn a -gbɛ nɪ. 'Tɔ bɔ -wɔn a -tɪ, 'v 'diu -bati le poo, 'v pu -jɪ 'mu. ⁴Kɛɛ -ye nahuin 'plɔplɔ -nɔ, -v 'wɔn -Yusu a -tɪ, 'waa 'dai dɛ kuo -Yusu ye -wɔlɔ, 'v bi -Yusu a nahuin ke. Nɛ-nue, 'ke 'le -Yusu a nahuin 'bii -heyri, 'v -wɛ kɛ 'le nyɪbɛpɔ a 'milowu -hun.

⁵-Tɛ -nyre cɛ le, -ye -Juukvɛ a nyigblakɪ, kɔ Nyɪsua a tɛtɛitɔnyɔ 'hɛɛn, -v nɪ 'le Jrusredɪɔ 'mu, nu- 'kukue le, v 'mu -Yusu a -wɔnnaaanyɔ a -gbɛ -bati le poo. ⁶Nyɪsua a -cɔhlɔnpinyɔ a nyigblakɪ, -ɔ kɔ 'dɔ mɔ Hanɪ, ɔ nɪ -wɛ ke -tuo, ɔ kɔ Kaifɔ, kɔ Saan, kɔ Alesadrɪ, kɔ Hanɪ a -gbɛ a -tugba a nahuin -ye 'hɛɛn. ⁷-Tɛ v 'bii a -gbɛ, v -wɛ 'klɛɛ ti ke, -ye v le nahuin, 'ke bu ya -nɔ -Yusu a -wɔnnaaanyɔ 'hɔn -nɔ ye. -Tɛ v nyre 'klɛɛ 'le -nɔ -heyri, -ye nyigblakɪ a -gbɛ, v nyu wɔn 'nɪ -gba: «Nahuon tio- -nye 'a mu 'klɪ, kɔ, nahuon tio- le 'a mu, 'ke ba nue, le-yɪyɛnyɔ -nɔ bɔ na 'le?»

⁸-Ye Pielɪ a -gbɛ, Nyɪsua a -Hihɪu kɔɔ win ke 'bii, kɛ ɔɔ 'klɛɛ po, ɔ nɔ: «'A mu daku a ye'mɔnaanyɔ, 'a mu nyigblakɪ, ⁹aa kɛ -a mu le poo -bati, 'aa kɛ -a mu wɔn -gba, 'ke 'o -hapudɛ -nɔ, -a nu a -ta 'mu, 'ke 'o le-yɪyɛnyɔ -gbo -wɔn. -Tɛ aa -a mu wɔn -gba, ¹⁰'a mu -gbo, a kɔ daku 'bii, -v mɔ Yisraekvɛ 'hɛɛn, ba kɔ 'a yiyie: Nahuon -gbo, -ɔ nɪ mɔ 'a mu ye, -ɔ kɔ 'kvɛ -wɛ, Nasaletɪ 'mu a -Yusu 'Klɪsɔ, nɔ- kɔ 'klɪ nue, 'a 'kvɛ a -gbɛ 'ɛ -wɛ. -Yusu a -gbɛ, nɔ-ɔ nɪ, a kɔɔ 'o tu 'yie 'mu, a 'la. Nɔ-ɔ nɪ, Nyɪsua -ha 'le 'kukunyɔ -heyri, ɔ -ha 'klɔ. ¹¹'Ke 'le Nyɪsvacrɪnɪɛ 'kwli 'mu, v 'cru la -tɪ, 'ke 'o -Yusu a -ta 'mu. -Tɪ -nɔ, v 'cru la, ɪ nɪ- gbo:

'Katuo -nɔ, 'a mu kayuponyɔ,
a 'de -hɔa ba nuu -kuan 'yri,
a po gbo,
nɔ- hɛ 'katuo gblaka.

Nɔ- nye nu, 'plu kayu a -gbɛ, 'v kuku 'mu le.

Kɛ Nyɪsua a winte po. 'Katuo a -gbɛ, nɔ- mɔ -Yusu. (Kayuponyɔ -mɛ -ye, 'a mu'v nɪ.)» ¹²Ke Pielu lele po: «-Yusuu -do, nɔ-ɔ nɪ, -ɔ -wɛ 'le -bɔ waa

nahuin, 'ke 'o Nyɪsɪva a -bati a -ta 'mɪ. Kɛ nɔ 'klɔ 'bii -gbo ke, Nyɪsɪva 'de nahuon -ye -ha, -ɔ -wɛ 'le -bɔ waa -a mɪ.»

¹³-Gboligbo a nahuin, v nye 'nɪ 'ye, -ɛ mɔ, Piɛlɪ kɔ Saan 'hɛɛn, v 'nɪ pɪ -le huannɪ, 'bɪv -tɪ -tu, 'plu -ye, v yie nɪ, -ɛ mɔ, v 'de 'crɪnɪɛ gblaka yi, kɔ, v 'de nyɪgblakɪ. Dɛ a -gbɛ, ɛ saka -nɪ nɪ. Kɛɛ, v yruu nɪ, 'v yie, -ɛ mɔ, v v o -wɔn naa -Yusu. ¹⁴Kɛɛ -ye v 'die 'le -wɛ bu -tui, -ɛ mɔ, le-yɪrɛnyɔ a 'kɛɛ 'de -wɛ, -ɛ nue, 'ke ɔ nɪ 'o -nɪ ye gbo. ¹⁵'A -tɪ, 'v le Piɛlɪ kɔ Saan 'hɛɛn, 'ke bu 'hru 'le -nɪ -gbahlɔn, -ye v -tua wlɔnlɛ-gbɔgbalɛ gbo, ¹⁶v nɔ: «Dɛ tɪo -a di nahuin -gbo 'mɪ nu 'le, -ɛ nue, nahuin 'bii, -v 'tɪ nɔ Jrusɛ 'mɪ, v yie nɪ, -ɛ mɔ, Piɛlɪ kɔ Saan 'hɛɛn, v nu 'ɲmɪlekadɛ gblaka. 'Plu, -a 'die 'le -wɛ -ba -tui, -ɛ mɔ, hɪ 'nɪ, v 'die nu. ¹⁷-Ba -ha 'le 'yii a hɪhɪ, -ba tiu, 'ke v nɪ -tu 'le 'klɛɛ lele -Yusu a -tɪ nahuon -dɛ ye gbe, -ɛ die nu, dɛ -gbo, -ɛ mue 'lu -wɔn, 'a -tɪ 'nɪ -han 'blɔgbɔ 'bii ke gbo 'sɛɛ.» ¹⁸'Plu v 'mɪ mu -yrɛ, -ye v da lele Piɛlɪ kɔ Saan 'hɛɛn nɪ, v nɔ: «A nɪ -tu 'le lele -Yusu a -tɪ nahuon -dɛ ye gbe!» ¹⁹Kɛɛ -ye Piɛlɪ kɔ Saan 'hɛɛn, v -tu -wɔn, v nɔ: «A nɪ -gbɛ, ba 'ye, 'bɪa 'bɛ nɔ ɔ le, 'ke 'o Nyɪsɪva ye, 'ke -ba -tuu 'o 'a mɪ, 'ɛ -hɪ 'o -ba -tuu 'o Nyɪsɪva. ²⁰-A -mɛ -ye, dɛ -gbo, -a 'ye, kɔ -tɪ -gbo, -a 'wɔn, -a 'die 'le -wɛ, -ba ma wien, -ba 'die ke 'prɛɛ.»

²¹-Yɛ -Juukɛ a nyɪgblakɪ, -v nɪ 'o, v 'nɪ 'ye -le 'hru, bu di gba, v 'mɪ Piɛlɪ kɔ Saan 'hɛɛn -sɛɛ -tue, -ɛ nue, nahuin 'bii, v baa Nyɪsɪva, 'ke 'o dɛ, -ɛ mue 'lu -wɔn a -ta 'mɪ. Nɛ- nue, nyɪgblakɪ a -gbɛ 'v nahuin a huannɪ pɪ, 'v Piɛlɪ kɔ Saan 'hɛɛn le, v nɔ: «Bɪa 'ba 'kɪɛ gbɛɛ 'a nɪ nunuɲmɪ 'lu -wɔn, -a di 'a mɪ -tue -sɛɛ,» 'plu, 'v tɪv gbo. ²²Nahuon a -gbɛ, -ɔ kɔ 'kɛ -wɛ, 'ke 'le 'ɲmɪlekadɛ 'kwɪ 'mɪ, ɔ kɔ 'yru a -wlu 'hɔn, 'tɪ nɪ le.

-Tɛ -Yusu a nahuin, v la Nyɪsɪva da

²³-Tɛ v tɛ 'klɛɛ Piɛlɪ kɔ Saan 'hɛɛn gbo, -ye 'ke v mu 'le 'waa 'biɛnɪ -wɔn, 'v na -nɪ -tɔplɪ 'bii -nɪ -wɔn le, Nyɪsɪva a -cɔhlɔnpɪnyɪv gblakɪ kɔ nyɪgblakɪ -ye 'hɛɛn, v -tu -nɪ ye. ²⁴-Tɛ v 'wɔn -tɪ a -gbɛ, -ye -Yusu a nahuin, v po 'o 'waa -wɪ -tɛɛ -do, 'v -tua Nyɪsɪva a dɪda gbo, v nɔ: «Kɔkɔnyɔ, -mɔ nɪ, -ɔ nu yakɔ, kɔ -tɪv, kɔ 'yru 'hɛɛn, kɔ 'ɛ nɪ dɛ -dɛ, -ɛ nɪ nɔ 'klɔ ke. ²⁵-A nɪ bu gblaka bodɪ Dafɪdɪ, -ɔ mɔ -na -kvannunɪ, -na -Hihiu nue la nɪ, Dafɪdɪ a -gbɛ 'ɔ -tui la, -ɛ mɔ:

Dɛ- kɔ -tɪ dakɪ a gbɛgbɛɪ -nɪ, -v 'de -Juukɛ,
'v 'yaa 'le 'waa dɪɔnɪ,
'plu 'v yru po,
'v -tɔplɪ -hɪv 'lu -wɔn le -hie,
'ke 'o Kɔkɔnyɔ -wɔn.

Kɛɛ, -tɔplɪ a -gbɛ, v 'die 'le -wɛ bu nui.

²⁶-Tɪv -gbo a 'blɔgbɪnaanyɪ, v bibi 'mɪ le 'yi,
v 'mɪ Kɔkɔnyɔ Nyɪsɪva ye -wɔn,
ɔ kɔ Waanyɔ -nɪ 'hɛɛn,

ɔ po la lɛ, ɔ di la 'le ya.

Kɛ Dafidɪ po la. ²⁷Ɛ mɔ -tɛɛ, kɛ nɔ 'dɪɔ -gbo 'mɪ, 'kɪn Helɔdɪ kɔ -gulɔnɔma Pɔstɪ Pilatɪ 'hɛɛn, ɔ bibi 'mɪ lɛ 'yi, ɔ kɔ dakɔ a nahuin -nɪ, ɔ 'de -Juukɔɛ, ɔ kɔ Yisraɛkɔɛ a -tugbɪ 'hɛɛn, 'ke bɔ -wɔn -na -kvannunɔɔ -Yusu ye. Nɔ- -n -ha 'le du 'mɪ, 'ke bɔ 'ya Waanyɔ -nɪ 'mɪ, -n po la lɛ, -n di la 'le ya. ²⁸Kɛɛ, -tɔplɪ -do -nɪ, -mɔ 'Klikenɪnyɪsɪ, -n -hie la 'lu -wɔn lɛ, kɔ -n -yra la, si la a ti 'yri, ɪ -do, nɪ- ɔ -wɛ 'le bɔ nu. ²⁹-Tɛ ti nɪ lɛ 'mɪ -gbo, Kɔkɔnyɔ ɔ, 'ye kɛ -tɪ ɔ -tu, ɔ nɔ 'nɪ, ɔ di -a mɪ -tue -sɔɛ. 'A -tɪ ɔ, -a mɪ -gbo, -ɔ mɔ -na -kvannunɔɔ, -nyɪ -a mɪ 'klɪ, -ɛ die nu, -a 'nɪ -han hvannɔ pɪ, 'ke -ba -tu -na -tɪ. ³⁰Nue, nahuin bɔ 'ye, -ɛ mɔ, -n nɪ ke 'klɪ. Kɔ, nue -wɛ, nahuin a 'kɔɛi bɪ -wɛ, -bɔ nu -wɛ 'ɲmileka-tɔplɪ -ye, 'ke 'le -na 'Yu -Yusu a 'dɪ 'kwli 'mɪ, -n -nyɪ 'klɪ.»

³¹-Tɛ ɔ -wɔ 'klɛɛ Nyɪsɪ a dida -wɔn, -ye 'ke 'o -tɛgbi -nɪ, ɔ 'kukue 'o lɛ, -tutɔ -tua 'hihrɔlɛ gbo. -Ye Nyɪsɪ a -Hihiu -nɪ, -ɔ nɪ 'o -nɪ ke 'mɪ, ɔ kɔ ke win 'bii, -Yusu a nahuin a -gbɛ, ɔ 'nɪ pɪ -le hvannɔ, 'bɔ Nyɪsɪ a -tɪ nahuin ye -tu.

-Tɛ -Yusu a nahuin, ɔ 'waa kɔkɔ-tɔplɪ wɔ

³²Nahuin 'bii -nɪ, -ɔ kɔ -Yusu -wɪlɔ ye, -hapɔkɔ, 'ɔ -huo, kɛɛ, ɔ kɔ 'lu a lɛ-hielɛɛ -do kɔ -wɪlɔ -do. 'Ke 'le -nɪ -hɛyri, ɔ -de 'nɪ po -le lɛ, -ɛ mɔ, 'a kɔkɔ-tɔplɪ, ɔ -do, nɔ- kɔ, kɛɛ, 'ɛ nɪ nahuon, 'bɔ nɪ 'o, -tɔplɪ 'bii -gbo, ɔ kɔ, ɔ nyɪ 'nɪ wɔ, ɔ kɔ nahuin 'bii 'hɛɛn. ³³-Yusu a -wɔnnaanyɔ, ɔ kɔ 'klɪ 'dɔ, 'ke bɔ -tui nahuin yrɛ, -ɛ mɔ, Kɔkɔnyɔ -Yusu 'Klɪsɔ, -tɛ ɔ 'kɔ, ɔ -hɔn 'le 'kɔkɔnyɔ -hɛyri 'mɪ nɪ, 'ɔ 'hri 'klɔ. -Yusu a nahuin a -gbɛ, Nyɪsɪ nyu 'mɪ nu -hapɔdɛ 'dɔ. ³⁴'Ke 'le -nɪ -hɛyri, nahuon -de 'nɪ 'ye -le -sɔɛ, -ɛ nue, 'ɛ nɪ nahuon 'bɔ nɪ 'o, 'bɔ kɔ -cii kɔ kayuɔ, ɔ nyɪ 'nɪ plo, ³⁵'ɔ 'le 'a 'wliye a -gbɛ -Yusu a -wɔnnaanyɔ -wɔn gba, 'ɔ nye nahuin 'mɪ lɛ woo, 'ɛ nɪ nahuon 'bɔ nɪ 'o, -tɛ 'a 'kla-wliye'yɪya -tɪ 'mɪ.

³⁶Ɛ kɔ -wɛ nahuon -de. 'A 'dɪ mɔ Sosefu. Lefi-tugba a nahuon nɪ. 'Ke ɔ kɔ 'le Sipreblugba 'mɪ, -Yusu a -wɔnnaanyɔ 'ɔ -tuo la Banabasɪdɔ, -ɛ -hɛn 'nyrɛ, -ɔ 'le nahuin -wɪlɔ 'kwli 'mɪ gbo -tu. ³⁷Sosefu a -gbɛ, ɔ plo 'a -ci -ye, ɔ kɔ, 'plɪ, 'ɔ gba 'le 'a 'wliye -Yusu a -wɔnnaanyɔ -wɔn.

Ananiastɪ kɔ Safila 'hɛɛn

5 ¹Ɛ kɔ la nyɪbeyu -de. 'A 'dɪ mɔ Ananiastɪ. 'A nyɪrugba a 'dɪ mɔ Safila. Nu- plo 'waa -ci -ye, ²Ananiastɪ 'ɔ -tu 'wliye a -gbɛ a -tɔ -ye gbo, 'ɔ gba 'a de -ye -nɪ -Yusu a -wɔnnaanyɔ ye. 'A nyɪrugba yie nɪ, -ɛ mɔ, 'a tɔ -tu 'wliye a -tɔ -ye gbo. ³-Tɛ Ananiastɪ a -gbɛ nyre 'klɛɛ 'o, -ye Pielɪ nɔ: «Ananiastɪ, de- kɔ -nɪ -ha 'kuo -hɔn a nyɪgblaka Satan mɛ lɛ, 'ɔ kɔ -mɪ win ke, 'ɛ nue, -nɪ 'du hɪ, 'ke 'o Nyɪsɪ a -Hihiu ye, -ɛ mɔ, 'a nɪ -ci, a plo wen, 'a 'wliye 'bii, nɛ- -gbo? Kɛɛ -ye -n -tu 'a -tɔ -ye gbo. ⁴'Plɪ -mɪ -ci a -gbɛ mu plo, -be ɛ 'de -mɔ, -n 'die kɔ -le? -Mɔ nɪ, -ɔ kɔɛ. -Tɛ -n plo -ci a

-gbɛ, -mɔ kɔ -wɛ 'a 'wliye. -Be ɛ 'de -nɛ? Dɛ- nue, -nɪ -yri, 'ke 'le -na -wlu ke, 'ke -bo 'du hɪdɪ -gbo 'le? ɛ 'de -tɪnahuin, -n 'diu hɪ le nu, kɛɛ -ye Nyɪsua'a nɪ, -n nuu hɪ le.»

⁵Plu Ananiast 'mɔ wintɛdɔ a -gbɛ mu 'wɔn, tii -do a ti 'yri, -ye ɔ bi -hlɔn, 'ɔ 'ku. ɛ nue, nahuin 'bii -nɪ, -v 'wɔn -tɪ a -gbɛ, huannu 'v nyu nu 'dɔ. ⁶-Ye gblotayuo -nɪ, -v nɪ 'o, v 'hɪnhwɔn le danɪ, 'v gbɔ, 'v -hɪɔ 'o.

⁷-Hawu ta bi -hi, -ye Ananiast a nyrugba Safila, ɔ nyre 'le 'a 'bienu -hɛyri nɪ. Dɛ -nɪ, -ɛ mue 'lu -wɔn, ɔ 'die 'o dɛ -de 'hɪn 'mɔ yi. ⁸-Ye Pielt -gbɔ wlɔn, ɔ nɔ: «Be seyi-seyi, -tɛ a plo 'a nɪ -ci, 'a 'wliye 'bii, nɛ- -gbo?» -Ye ɔ nɔ: «ɪn, 'wliye 'bii, nɛ-ɛ nɪ.» ⁹-Ye Pielt nɔ lele: «Be' a nu 'klɛɛ 'le, -n kɔ -n tɔ 'hɛɛn, 'a -yra hɪdɪ -nɪ, 'ke ba -tɔ Nyɪsua a -Hihiu 'mɔ le 'le? 'Ye kɛ, nahuin -nɪ, -tɛ -n tɔ 'ku, -v -hɪɔ 'o, 'ke v nɪ 'o 'maju 'yri. -Na -gbɛ o, -n di -wɛ 'nɪ 'ku, v 'mɔ -wɛ 'o -mɔ -ha.» ¹⁰Tii -do a ti 'yri, -ye ɔ bi -hlɔn, 'ke 'o Pielt a -gbɛ -hlɔn, 'ɔ 'ku. Gblotayuo -nɪ wɛn, v pa nɪ, 'v 'ye, -ɛ mɔ, nyrugba a -gbɛ, ɔ 'ku nɪ, 'v gbɔ, 'v -hɪɔ 'o, 'ke 'o 'a tɔ 'hɪn 'mɔ, ¹¹'cɛ a nahuin 'bii, kɔ nahuin -ye -nɪ, -v 'wɪn, huannu 'v nyu nu 'dɔ.

-Yusu a -wɔnnaanyu nu 'ɲmileka-tɔpli 'plɔplɔ

¹²-Yusu a -wɔnnaanyu, vɪ nu 'ɲmileka-tɔpli 'plɔplɔ, 'ke 'le Nyɪsua a 'klɪ 'kwli 'mɔ. 'Ke -Yusu a nahuin 'bii, v 'kukue 'le Nyɪsua a 'kagblaka a -yaa 'mɔ le, 'ke 'le papɔɛ -nɪ gbo, vɪ Salomɔ a papɔɛ daa. ¹³Nahuin -nɪ, -v 'de -Yusu -wlu ye kuo, vɪ la pɪ huannu, 'ke bu biu ke. Kɛɛ, kɛ ɛ nɪ 'mɔ, 'v 'buaa la 'waa -tɪ 'yi 'dɔ, ¹⁴nahuin 'plɔplɔ, nyɪbɛv kɔ nyru, 'vɪ Kɔkɔnyɔ -Yusu -wlu ye kuo, 'vɪ -Yusu a nahuin ke bi. ¹⁵-Ye nahuin, vɪ gba 'hɪnhrennyu 'ke 'le 'hri wlɔn, 'v pɪv 'o 'sapɪ kɔ 'craki 'hɛɛn ke gblɛ, -ɛ die nu, ti -nɪ -kɔ 'yri Pielt di 'o -hii, 'a -gbɛ 'bɔ 'de -v -ye le 'tɪ, 'a -hikɔɔ -do 'mɔ le 'tɪ. ¹⁶Die -nɪ, -ɛ glaa 'le Jrusɛ, nahuin nye 'le klɛ 'mɔ -hɔn, 'vɪ 'le 'hɪnhrennyu le ya, kɔ nahuin -nɪ, 'kuo -hɪn nɪ 'o ke 'mɔ le, v 'bii a -gbɛ, 'waa 'kɔɛi 'tɪ -wɛ.

-Tɛ -Juukɛ a nyɪgblaki, vɪ la -Yusu a -wɔnnaanyu -sɛ -tue

¹⁷-Ye Nyɪsua a -cɔhlɔnpinyu a nyɪgblaka, kɔ nahuin 'bii -nɪ, -v nɪ 'o -nɔ 'hɪn 'mɔ, -v mɔ =tumu -nɪ, vɪ Sadɪst-tumu a nahuin daa, ca -huo 'le -nɪ 'mɔ, 'ke 'o -tɔpli -nɪ, -Yusu a -wɔnnaanyu nu a -ta 'mɔ. -Ye v -yri nɪ, 'ke bu nyra -tɔpli a -gbɛ gbo, ¹⁸'v klɪ -Yusu a -wɔnnaanyu a -gbɛ, 'v pu -ji 'mɔ. ¹⁹Kɛɛ, 'tɔ 'mɔ, Nyɪsua a leleenɔ -de, 'ɔ -ha 'o -jikayu a -gbɛ a 'maji le, 'ɔ 'hrɪv, 'ɔ lu, ɔ nɔ: ²⁰«Ba mu 'le Nyɪsua a 'kagblaka a -yaa 'mɔ, -ɛ die nu, 'klɔ yrayru -nɪ, -Yusu ya 'le, a 'mɔ 'a -tɪ nahuin ye =tu.» ²¹-Tɪ -nɪ, Nyɪsua a leleenɔ -tu, -Yusu a -wɔnnaanyu =tui 'o =o. -Nyregbli, 'v mu 'le Nyɪsua a 'kagblaka a -yaa 'mɔ, 'v -tɪva nahuin a tɔɔle gbo.

-Ye Nyɪsua a -cɔhlɔnpinyu a nyɪgblaka, kɔ nahuin -nɪ, -v nɪ 'o -nɔ 'hɪn 'mɔ, v -mɛ -ye, v 'kukue -Juukɛ a 'blɔ a nahuin le, 'ke 'o 'waa -gbligbo gblaka a -ta 'mɔ. -Tɛ v 'kukue 'klɛɛ le, -ye v le Nyɪsua a 'kagblaka a

'yie-tunyü, 'ke bu bla -Yusu a -wónnaanyü, 'ke 'le -jikayu gbo. ²²Kéé, -té v nyre 'le -jikayu gbo, v 'diu 'le gbo ye. -Ye v -hian -wón, 'v mu, 'v le -gboligbo a nahuin, v nɔ: ²³«-Té -a nyre 'le, -jikayu a 'maji -hlentie, 'i pue 'o le -tée, -jikayu a 'yie-tunyü 'v nɪ 'o 'waa -tui ke gbɛ, 'ke 'o 'maji 'yri. Kéé, -té -a -ha 'o 'maji lé, -a 'de 'le -ɔ -de gbo ye.»

²⁴Nyisva a 'kagblaka a 'yie-tunyü a nyigblaka, kɔ -cɔhlunpinyü gblaki 'heén, -té v 'wón -tɪ a -gbɛ, -Yusu a -wónnaanyü bu 'de 'le -jikayu gbo nɪ a -tɪ, de bu di 'lu -wón lé -hie, kɔ de, -ɛ di 'lu -wón mue, v 'die yi. ²⁵-Ye tii -do a ti 'yri, nahuon =de nyre 'o =o, v nɔ: «Ba 'ye ké, nahuin -nu, a po -ji 'mu, -té ti nɪ lé 'mu -gbo, 'ke v nɪ 'le Nyisva a 'kagblaka gbo, 'v nahuin tɔɔ.»

²⁶Bu 'wín 'klée, -ye Nyisva a 'kagblaka a 'yie-tunyü a nyigblaka, kɔ 'a nahuin 'heén, v mu nɪ, 'v -mia -Yusu a -wónnaanyü de. Kéé, v 'die 'le 'klɪ 'kwli 'mu nuu, -ɛ nue, v pɪ nahuin a huannu, v 'nɪ -han -nu 'hɛ -wón lé po, 'ke bu 'lɔ. ²⁷-Té v -mu 'klée de, -ye 'ke v gbo 'le -gboligbo gblaka ye, Nyisva a -cɔhlunpinyü a nyigblaka 'v -tɔa 'waa wlónlé-gbugba gbo, ²⁸v nɔ: «Be -a 'de o 'a mu le -tée, 'ke a nɪ -tu 'le o nahuon =de -Yusu a -tɪ ye. Ba 'ye ké de, a nu. 'A nɪ tɔɔlé ka 'le Jrusɛdɔ 'bii nɪ, 'plu, 'aa -hɔa ba po -a mu -Yusu a 'kukv-tɪ 'lu lé.» ²⁹Kéé -ye Piɛl kɔ -Yusu a -wónnaanyü -ye 'heén, v -tuo -wón, v nɔ: «Ye-hɛnahuon, -a blɛ ye -ba -tuu 'o, nɔ- mɔ Nyisva, ɛ 'de -tɔnahuin. ³⁰-Yusu -gbo, a kɔɔ o 'o tu 'yie 'mu, 'ke v 'mu o 'kv, Nyisva, -a nɪ bunv la da, nɔ- -hɔ o 'le 'kukvnyü -heyri, 'v -hɔ o 'klɔ, ³¹'v nue, -Yusu a -gbɛ 'v mu 'o -nɔ 'huin 'mu, 'ke 'le yako 'mu, Nyisva 'v -nyi -nɔ 'klɪ, 'ke bɔ 'ya 'luyeninyo 'mu kɔ Waanyo 'heén. De a -gbɛ, Nyisva nue nɪ, -ɛ die nu, v 'mu Yisraekvɛ 'klɪ -nyi, 'ke bu hie 'o 'waa de 'kuku gbo, v 'mu 'waa 'klɔ 'bii Nyisva -nyi, Nyisva, v 'mu 'waa de 'kuku a -gbɛ 'wɔwla. ³²-A 'ye -tɔplɪ 'bii -nu nɪ, -ɪ mue 'lu -wón, =a nyi -tu, -a kɔ Nyisva a -Hihiu 'heén. -Hihiu a -gbɛ, Nyisva nyu nahuin -nu 'nɪ -nyi, -v nyo 'o -tuu.»

³³-Té -gboligbo a nahuin 'wón win a -gbɛ, -ye v bi 'mu lé yrv bubakɔ, 'v -hɔa bu 'la -Yusu a -wónnaanyü. ³⁴Kéé, 'ke 'le -nu -heyri, ɛ kɔ Falisi-tumu a nahuon -ye. 'A 'dɔ mɔ Gamaliɛl. v mɔ Nyisva a teteitɔɔnyɔ'v nɪ. Nahuin nyo 'o 'nɪ -tuu 'dɔ. Nɔ- 'ba ye 'mu, 'ke 'le -gboligbo a nahuin -heyri, 'v le nahuin, bu 'hrɔɔ -Yusu a -wónnaanyü, 'ke 'le ti gbi 'kwli 'mu. ³⁵-Té v 'hrv 'klée, -ye ké v -gboligbo a nahuin ye po, v nɔ: «Yisraekvɛ, de a di nahuin -gbo 'mu nu, ba -hie 'lu -wón lé -tée.» ³⁶v nɔ lele: «A ti 'de wɛn ke gbo a hreen, nyibeyu =de, nɔ- 'hɪ o. 'A 'dɔ mɔ Tedast. v nɔ 'nɪ, v mɔ o nyigblakaa nɪ, nahuin, -v -wɛ 'le -hɔtrɔwɔ -hɛn (400) 'v nyo o -wón kvɛ. Kéé, nahuon =de 'lɔ o, nahuin 'bii, -v nyo o -wón kvɛ, 'v -gbɛ o 'kwla 'nyɪ 'mu lé, -tumu a -gbɛ 'v -wɛ gbo. ³⁷-Té Tedast a de -hi, ti -nu -kɔ 'yri v v o 'o nahuin -hree, nyibeyu =de 'hɪ o -wɛ. 'A 'dɔ mɔ Judia. 'Ke v kɔ 'le Galileblugba 'mu; 'v nue, nahuin 'plɔplɔ 'v kvɔ -wón. Kéé, nahuon =de 'lɔ o -wɛ, nahuin 'bii, -v nyo o -wón kvɛ, 'v -gbɛ lé. ³⁸'A -tɪ o, 'nu 'a mu 'nɪ le, nahuin -gbo, -aa 'klée

-bati le poo, a nɪ nu 'le -nu de -de 'mu! Kɛɛ, ba -huw me le, bu mu. 'Bia 'waa tɔɔle kɔ 'waa nunu-tɔpli 'heen, 'bɪ 'ya -tunahuin a 'lu a lɛ-hiele 'mu, ɪ di gbo 'nɪ -wɛ. ³⁹Kɛɛ, 'bia 'bɛ 'ya Nyɪsua 'mu, -ɔ nyu 'kɪ -nyi, -ye a 'die 'le -wɛ ba -wu gbo. 'Bia 'ba nyu ye -wɔn, -ye ɛ 'we -nɔ ye, Nyɪsua aa ye -wɔn.»

-Ye -tɪ -nu, Gamalielɪ -tu, -gboligbo a nahuin wun ke, ⁴⁰'v da lele -Yusu a -wɔnnaanyɔ -nɪ wen, 'v le 'soyuo, 'ke bu biu lɔkue. -Tɛ v -wɔ 'klɛɛ 'waa bibie -wɔn, -ye v -nyu lele tete, v nɔ: «A nɪ tɔɔ 'le lele -Yusu a -tɪ,» 'plu 'v tuw gbo. ⁴¹-Tɛ -Yusu a -wɔnnaanyɔ, v 'le -gboligbo a nahuin -heyri 'mu -hɔn, -ye v nu 'manv, -ɛ nue, Nyɪsua nu -nu 'mu -hapudɛ. -Hapudɛ a -gbɛ, nɛ- mɔ bu 'ye -suvɛ, 'ke 'o -Yusu a -ta 'mu. ⁴²-Ye 'ɛ nɪ -nyrɔwɔ, 'ke 'le Nyɪsua a 'kagblaka gbo, kɔ 'ke 'le 'waa -gbɛ a kayuo gblɛ, v 'cipi 'o, 'v nyi nahuin ye -tu, -ɛ mɔ, -Yusu, nɔ- mɔ Waanyɔ -nu, Nyɪsua po la le, ɔ di la 'le ya.

U -ha nahuiin 'nɪpata, v 'mu -Yusu a -wɔnnaanyɔ 'mu -he

6 ¹Ti a -gbɛ 'yri, -Yusu a nahuin, v klɛ 'nɪ bii 'dɔ. -Yusu a nahuin a -gbɛ, v mɔ la -Juukue. -U -ye, v po Glekɪvewin. 'Ke v kuu 'le 'blugbɪ -ye 'mu, 'plu 'v -hɔn 'le 'mu, 'v mu 'bri; -v -ye -nu, -v -Juukuewin po, 'ke v nɪ -ke 'le 'bri. Nahuin -nu, -v Glekɪvewin po, v 'mu le 'nɪ 'puprɛ, 'ke 'o 'waa 'bienu -nu ke, -v -Juukuewin po, -ɛ nue, v nɔ 'nɪ, 'ɛ nɪ -nyrɔwɔ, ti -nu -kɔ 'yri v 'o didi-tɔpli 'o woo, 'waa kotianyrɔ, nahuin 'nɪ kɔ -le 'le 'waa dɛ -wɔn. ²Nɛ- kɔ -tɪ -Yusu a -wɔnnaanyɔ -pu -tu 'o 'hɔn -nu, 'v da -Yusu a nahuin 'bii, 'v 'kukue le, v nɔ: «'E 'de 'o le nɔ, 'ke -a mu -Yusu a -wɔnnaanyɔ -ba hie 'o Nyɪsua a -tɪ a -tutue gbo, -ba wo didi-tɔpli. ³Nɛ- nue, -diayuo -a, ba ta 'le 'a nɪ dɔnɔ -heyri le, ba -ha 'le nahuiin 'nɪpata, -v kɔ -pli nahuiin po, -ɛ mɔ, 'waa 'klɔ nɔ le 'yi, kɔ, Nyɪsua a -Hihiu kɔ win ke 'bii, 'plu, -v kɔ -tɔ. Nahuin a -gbɛ, nu-v nɪ, -a di didi-tɔpli a wuwe a -kuan a -gbɛ -nyi, ⁴-a -mɛ -ye, -a 'mu ti kɔ, 'ke -ba da Nyɪsua, kɔ, -ba -tu Nyɪsua a -tɪ nahuin ye.»

⁵-Tɪ -nu, -Yusu a -wɔnnaanyɔ -tu, ɪ klu nahuin 'bii ke. Nɛ- nue, 'v ta 'le 'waa dɔnɔ -heyri le, 'v -ha 'le nahuiin 'nɪpata a -gbɛ. Ye-henahuon, v -ha 'le, nɔ- mɔ Etienɪ. ɔ kuo -Yusu ye -wɔ 'dɔ, Nyɪsua a -Hihiu 'v kɔ win ke 'bii, kɔ, 'v -ha -wɛ 'le Filipɔ, kɔ Plukɔɔɔ, kɔ Nikanɔɪ, kɔ Timɔ, kɔ Paminasi, kɔ Nikola, -ɔ kɔ 'le Atiɔsɪdɪ 'mu. Nikola a -gbɛ, ɔ 'de la -Juukueyu, kɛɛ, ɔ -he -Juukueyu. ⁶-Tɛ v wɔ 'klɛɛ 'dɔ, -ye v gbɔ nɪ, 'v titiu -Yusu a -wɔnnaanyɔ ye, -Yusu a -wɔnnaanyɔ a -gbɛ 'v da Nyɪsua, 'ke 'o 'waa -ta 'mu, 'v pu dabɔ 'lu gblɛ, -ɛ die nu, Nyɪsua 'mu -hapudɛ 'mu nu.

⁷Ti a -gbɛ 'yri, Nyɪsua a wintɛ 'sɛɛ gbo, 'ke 'le 'blugba 'bii -nu 'mu. Dɛ a -gbɛ, nɛ- nue, -Yusu a nahuin 'v bii ke 'dɔ, 'ke 'le Jrusɛdɪ 'mu, kɔ, Nyɪsua a -cɔhlɔnpinyɔ 'plɔplɔ 'v kuo -wɛ -Yusu -wɔ ye.

-Tɛ v klɪ la Etienɪ

⁸Nyɪsua, ɔ Etienɪ 'mu nu -hapudɛ gblaka, kɔ, 'v -nyi -nɔ 'klɪ, Etienɪ a -gbɛ 'v 'ɪmɪlɛka-tɔpli gblakɪ nu, 'ke 'le nahuin -heyri. ⁹-Nyrɔwɔ -de 'mu,

nahuin =de, nu- di 'le, 'v Etient -yue 'mu le =mue. Nahuin a -gbe, 'waa de -ye, ee le 'n 'kukue, 'ke 'le Nyisua a kayu =de gbo. Nahuindu a -gbe, v nyu daa gbote-go. 'Waa de -ye, -v ya 'le -yue, 'ke v -hɔn 'le Silenidu 'mu, kɔ Alesadridu, 'ke -v -ye -hɔn 'le Silisiblugba kɔ Asiblugba 'mu. Nu- kɔ Etient 'heen- gble po. ¹⁰Kee, -te bu di 'a -wɔn=tutue nu, v 'die yi, -e nue, =tɔ =nu, Nyisua a -Hihiuu =nɔ -nyi, nɔ- kɔ 'kwli 'mu wɔ 'le naa, wɔ 'pre. ¹¹-Ye nahuin =nu, -v ya 'le =yue, v 'pɛɛ nahuin, 'v lu, v nɔ: «Kɛ ba po nahuin ye, -e mɔ, Etient -gbo, a 'win ni, -e mɔ, Nyisua kɔ 'a winwɔn-henyɔ Moise 'heen, nu- wɔ -ti 'huin 'mu le =tu.» ¹²Nɛ- e kue ye, 'v =tutuo nahuin kɔ 'blugba a ye'munaanyu, kɔ Nyisua a teteitɔnyu 'heen, 'v 'yɪya 'o Etient 'huin 'mu gbo, 'v klo, 'v gbo 'le -Juukue a -gboligbo a nahuin ye, -e die nu, v 'muo -bati le poo, ¹³'v lee nahuin -ye, 'ke bu po Etient hi ke, v nɔ: «Nahuon -gbo, Nyisua a 'kagblaka kɔ tetei =nu, Nyisua -nyi la Moise, ni- wɔ -ti -huin 'huin 'mu le =tu. Nɛ- ɔ 'cipi 'o nunue. ¹⁴-A 'win ni, -te ɔ nyi =tu, -e mɔ, Nasaletɪ 'mu a -Yusu -gbo, ɔ di Nyisua a 'kagblaka 'n 'wla, kɔ, -a ni nunukɔ, Moise tɔɔ la -a ni bunu, -ba 'cɪcɪ.»

¹⁵Nahuin 'bii =nu, -v ni 'le -gboligbokayu gbo, v Etient 'mu -hrɔv 'yie, -ye v 'ye ni, -e mɔ, 'a yigbaklaa 'nɪ wɪn, -e 'we =nɔ Nyisua a leleenɔ a yigbakla ye.

-Te Etient 'pre la 'le -Juukue a ye'munaanyu -wɔn

7 ¹-Ye Nyisua a -cɔhlɔnpinyɔ gblaka =gba Etient wɔn, ɔ nɔ: «=Be -ti 'bii -gbo, v -mu yɛɛ, -hapukɔɔ ni?» ²-Ye Etient nɔ: «Bunu -a, kɔ 'diayuo -a, ba po 'mu nua ye gbo. Ti -hi la a ti 'yri, Nyisua, ɔ kɔ -ti a 'yi'bubua, nɔ- 'hru la -a ni bu gblaka Abrahamu ye, -te ɔ ni la 'le 'a 'blugba =nu 'mu, v Mesopotami daa, 'plu ɔ 'mu la 'le Haladiɔ 'mu mu. ³-Ye kɛ Nyisuaa =nɔ ye po, ɔ nɔ: Abrahamu, -hɔn nɔ -na 'blugba -gbo 'mu, kɔ, hie nɔ -na -tugba gbo, -bo mu 'le 'blugba =nu 'mu, 'n di -mu tɔɔ. ⁴-Ye Abrahamu -hɔn 'le 'a 'blugba 'mu ni, ɔ mɔ Kalidukue a 'blugba, ɔ kɔ 'a 'dukue 'heen, 'ɔ mu 'le Haladiɔ 'mu 'ti wɔn. 'Ke ɔ ni 'le -nɪnɪ, 'a bu ɔ 'ku. -Te 'a bu 'ku 'kleɛ, -ye Nyisua nue ni, 'ɔ di nɔ Kanaablugba -gbo 'mu, ɔ kɔ ke a 'ti kɛ nɔ. ⁵Kee, Nyisua 'dio nɔ 'tiile -nyi, mɔ, ɔ 'dio -we -tɔtɔtɔ gbi =de -nyi. Kee -ye ɔ pue 'le =le, 'ke 'o =nɔ -wɔn, -e mɔ, ti 'bi nyre 'o, ɔ di =nɔ 'blugba -gbo 'ni -nyi, ɔ kɔ ke a ni nɔ; 'plu 'bɔ 'ku, 'a 'yuo a 'yuo 'mu 'blugba a -gbe win ke kɔɔ. Ti a -gbe 'yri, Abrahamu a -gbe, ɔ 'de la 'yu a kue. ⁶-Ti =nu, Nyisua =tu =nɔ ye, ɪ nɪ- gbo: 'Ke -na 'yuo di 'le pɔpɔblugba =de 'mu 'ti, ɔ 'de 'waa 'blugba. 'Ke 'le 'blugba a -gbe 'mu, v di -he =go, v 'mu =sue =tue, 'ke 'le 'yri a -hɔtrɔwu -hen (400) 'kwli 'mu. ⁷Kee, daku =nu, -v kɔ =gode v di nu, 'n diu le poo -bati. 'Nɪ puu -bati le, -ye -na 'yuo a -gbe, v di 'le 'blugba a -gbe 'mu 'nɪ -hɔn, v 'mu nɔ di, v 'mu nɔ 'na dida 'cipi. ⁸-Ye Nyisua =tue 'yri, ɔ kɔ Abrahamu 'heen. 'Yri a -gbe, 'a yriile, nɛ- mɔ nyɪbeyu a ye'bibe. Nɛ- kɔ -ti, -te Abrahamu a 'yu Yisaki kɔ 'wee, 'ɔ 'bɔ ye, Yisaki -me -ye 'ɔ 'be 'a 'yu

Sakɔbu ye, Sakɔbu -mɛ -ye ɔ 'bɛ 'a 'yuo-plii -pu 'tu 'o 'hɔn ye, -v mɔ -a nɪ daku a -tugbɪ a bunu gblakɪ.

⁹-A nɪ bunu a -gbɛ, ʊ la -tu ca, 'ke 'o 'waa -ɖiayu Sosefu -wɔn, 'v plo la, -ɛ die nu, ɔ 'mʊ -gode nu, 'ke 'le Esipublugba 'mʊ. Kɛɛ, Nyɪsua, nɔ- -hɪɔ 'mʊ, ¹⁰ɔ -hɪɔ 'le 'a 'kla-wliye'yɪya 'bii wlɔn. -Tɛ Sosefu a -gbɛ, ɔ nɪ la 'o 'blugba a -gbɛ a bodɪɔ ye, -ye Nyɪsua nue nɪ, bodɪɔ a -gbɛ ɔ nʊɛ Sosefu 'mʊ, ɔ 'ye, -ɛ mɔ, Sosefu mɔ -tɔkɔnyɔɔ nɪ, ɔ nʊɛ, Sosefu ɔ -hɛ Esipublugba 'bii a -gulɔnɔma, ɔ -hɛ -wɛ bodɪɔ a kayuo 'bii a 'yie-tunyo. ¹¹'Ke v nɪ 'o -nɪnɪ, -ye kanv bi la 'le Esipublugba 'bii 'mʊ nɪ, kɔ Kanaablugba 'hɛɛn, -tɛ -a nɪ bunu nɪ la 'le. -A nɪ bunu a -gbɛ, v nɪ 'ye -le la didide, 'ʊ la -sʊɛ 'ye 'dɔ, kanv a -tɪ. ¹²-Ye -a nɪ bu gblaka Sakɔbu 'wɪn nɪ, -ɛ mɔ, didide nɪ 'le Esipublugba 'mʊ, ɔ lee 'le -a nɪ bunu. Nɛ- mɔ 'waa ye-hɛɛɛ, 'ke bu bla didide. ¹³-Tɛ v kʊɛ 'o gbo, v mu 'le lele -do 'hɔn a kɔ, -ye Sosefu titie 'a dɪɔnʊ 'a 'ɖiayu ye, 'v yroo. Kɛ'ɛ nɪ, Esipublugba a bodɪɔ nu Sosefu a 'ɖukʊɛ a yiyie. ¹⁴-Ye Sosefu le 'a 'ɖiayu nɪ, 'ke bu bla 'waa bu Sakɔbu, kɔ 'a -tugba a nahuin 'bii 'hɛɛn, -v -wɛ 'le nahuin a (75) -wlu ta -tu 'o -pu -tu 'o -hun. ¹⁵Kɛ'ɛ nɪ, Sakɔbu nu Esipublugba a 'mʊmʊmʊɛ. 'Kee nɪ, ɔ 'kʊʊ 'le, ɔ kɔ -a nɪ bunu -ye 'hɛɛn. ¹⁶-Tɛ v 'kʊ, 'v gba 'waa 'kʊkʊkui, 'ke 'le Sisɛmʊdɪɔ 'mʊ, -ɔ nɪ nɔ Kanaablugba 'mʊ, 'v -hɪɔ 'o. 'Dɛɛ -nʊ, Abrahamʊ -tɔ la nahuon -gbo, -ɔ mɔ Hemɔ a 'yuo kwa 'mʊ, nɛ- kɔ wlɔn v pu 'le.

¹⁷'Ke v nɪ 'o -nɪnɪ, -ye Sakɔbu, -ɔ kɔ 'dʊ mɔ -wɛ Yisraɛ, 'a 'yuo, ʊ nɪ wlo, 'ke 'le Esipublugba 'mʊ, Yisraɛkʊɛ a -gbɛ 'v -hɛ daku gblaka. -Ye ti -nʊ -kɔ 'yri Nyɪsua kɔ bɔ nu dɛ -nʊ, ɔ pue la 'le Abrahamʊ, ɪ 'mʊɛɛ yɛɛ, -ɛ mɔ, bɔ -ha 'le -a nɪ daku, 'ke 'le -gode wlɔn. ¹⁸Ti a -gbɛ 'yri, bodɪɔ yrayru bi gbata ke. Bodɪɔ yrayru a -gbɛ, ɔ 'de la Sosefu yi, ¹⁹ɔ nʊ gblagblɔ, ɔ kaa -a nɪ daku, ɔ -tue -a nɪ bunu -sʊɛ, kɔ, ɔ nɪ 'o -nʊ ke 'mʊ, 'ke bu hie 'o 'waa 'hɪanpli gblɛ, v kɔ lɛ kɛ, -ɛ die nu, v 'mʊ 'kʊ. ²⁰Ti a -gbɛ 'yri, 'ke v kɔ Moise. ɔ mɔ 'yuu nɪ, Nyɪsua a -wlu nʊɛ 'mʊ. 'Ke 'le yakʊɛ ta 'kwli 'mʊ, 'a bu kɔ 'a 'dii 'hɛɛn, v -hlo nɪ, 'ke 'le 'waa kayu gbo. ²¹-Tɛ v kɔ bu hio 'o gbo, -ye Esipublugba a bodɪɔ a 'yu nyɔɔyɔ, nɔ- 'yo, ɔ 'blo kwa, ɔ nyo naa, -ɛ 'we -nɔ 'a -gbɛ a 'yu ye. ²²Nɛ- nʊɛ, -tɛ Moise a -gbɛ, ɔ 'klɛɛ ku, -ye ɔ 'nyɪ Esipukʊɛ a 'crunɛi kɔ 'waa lɛnu-tɔplɪ 'bii 'hɛɛn, 'a 'pupɛwɪn 'ɪ nɪ 'klɛ ke.

²³'Ke ɔ nɪ 'o -nɪnɪ, ɔ -ɛɛɛ 'yri a -wlu 'hɔn. -Tɛ ɔ kɔ 'klɛɛ 'yri a -wlu 'hɔn, -ye 'a -wlu pue 'le -le, 'ke bɔ 'ye 'a 'ɖiayu Yisraɛkʊɛ. ²⁴-Tɛ ɔ mu 'klɛɛ, -ye ɔ 'ye Esipukʊɛyɔ -dɛ. Nɔ-ɔ Yisraɛkʊɛyɔ -dɛ 'cre 'mʊ nu, Moise ɔ -hɪhʊ yɛɛ, ɔ po 'a 'ɖiayu a 'lu 'mʊ a yru, ɔ 'la Esipukʊɛyɔ a -gbɛ. ²⁵Moise -mɛ -ye, 'a -wlu nɔ 'nɪ, 'a 'ɖiayu Yisraɛkʊɛ die 'mʊ lɛ 'nɪ yrii, -ɛ mɔ, nɔ- kɔ 'mʊ Nyɪsua di 'le naa, ɔ 'mu -gbla. Kɛɛ, v 'die 'mʊ lɛ yrii. ²⁶-Nyɛɛ bɛ ɛɛ lɛ, -ye Moise 'ye Yisraɛkʊɛɛ 'hɔn, 'ʊ -wɔn. -Ye ɔ -hʊa bɔ nʊɛ, bu yiyrii win 'mʊ lɛ, ɔ nɔ: -A 'bi -a, 'a mʊ mɔ -ɖiayuoo nɪ. Dɛ- kɔ -gbete aa -wɔn 'le? ²⁷Kɛɛ, nahuon -nʊ, -ɔɔ 'a 'bɛ dɛ 'klan 'mʊ nu, -ye ɔ 'nyraa 'le Moise ye, ɔ nɔ: Nyɔ-nuu -mʊ -a nɪ ye'munaanyɔ kɔ -a nɪ -batiponyɔ 'mʊ 'le? ²⁸-Be -n -hʊa -bɔ

'la 'mu, -te -n nu 'tu, -ni 'la 'tu Esipublugba -nu? ²⁹Plu Moise 'mu win a -gbe mu 'wɔn, nɛ- mɔ bɔ 'gba ci lɛ, bɔ -hɔn 'blu ke 'mu, bɔ mu 'le Madiablugba 'mu. 'Ke ɔ 'ti 'le, 'ɔ kɔ 'le 'yuo-plii 'hɔn.

³⁰'Ke ɔ nɛ 'le -nɛni, 'ɛ gba 'yri a -wlu 'hɔn. -Nyrɔwɔ -de 'mu 'klɛɛ, 'ke ɔ nɛ la 'le -tɛgbi -nu, nahuin -de 'de 'le 'ti, 'ke 'o dugba -nu 'hɔn 'mu, ɔ Sinai daa. 'Ke 'o -tɛgbi a -gbe, 'ke Nyɛsua a leleenyo 'hru 'o -nɔ ye, 'ɔ nɛ 'le -gbakuduo 'kwli 'mu, -gbakuduo a -gbe 'ɔ wlu. ³¹-Tɛ Moise 'ye dɛ a -gbe, -ye ɔ ta 'mu gbo, 'ɔ 'o gbo 'yɛɛ, -ɛ die nu, ɔ 'mu 'le lɛ ta. -Ye ɔ 'wɔn Kɔkɔnyo Nyɛsua a wintɛ, 'ɛ lɛ po: ³²'Mɔ mɔ Nyɛsua -nu, -na bunu la da, -v mɔ Abrahamu, kɔ Yisaku, kɔ Sakɔbu. Plu ɔ 'mu win a -gbe mu 'wɔn, -ye huannu bio 'le 'kwli 'mu, 'ɔ 'dɛɛ bɔ ta 'klɛɛ 'le lele lɛ. ³³-Ye ke Nyɛsuaa -nɔ ye po, ɔ nɔ: -Hɛ -na 'suei, -ɛ nue, -tɔtɔtɔ, -n nɛ 'o ke, ɔ nɛ ye -ɲma, 'n -do, 'mɔ kɔ. ³⁴-Sɔɛ -nu, 'na daku Yisraekue, ɔ 'ye, 'ke 'le Esipublugba 'mu, 'n ye nɛ, 'nɛ 'wɔn -wɛ 'waa -hienwewin, 'plu 'nɛ di 'le, -ɛ die nu, 'mu -gbla. Po 'o nva gbo. 'N -hva -bo lee -mu, 'ke 'le Esipublugba 'mu.

³⁵-Ye 'klɛɛ, Moisee -do a -gbe, Yisraekue bla la ye, -ɔ kɔ -ti 'v po la lɛ: Nyɔ- nuu -mu -a nɛ ye'munaanyo kɔ -a nɛ -batiponyo 'mu 'le? ɔ -do a -gbe, nɔ- Nyɛsua le, 'ke bɔ 'ya 'a daku a ye'munaanyo 'mu, kɔ 'a -gbugblanyo 'hɛɛn. -Tɛ ɔ 'muo le, 'ke ɔ naa 'le 'a leleenyo 'mu, -ɔ nɛ 'le -gbakuduo -nu 'kwli 'mu. ³⁶Moisee -do a -gbe, nɔ- naa 'le 'ɲmileka-tɔpli 'mu, 'ɔ 'hrɔɔ 'le Yisraekue 'blugba -nu 'mu, -ɔ mɔ Esipublugba, 'ɔ nue, 'v -ta 'Yru -Jɔhɔn, 'plu, 'ke 'le 'yri a -wlu 'hɔn 'kwli 'mu, -tɛ v nɛ 'le -tɛgbi -nu, nahuin 'de 'le 'ti, 'ɔ nu lele 'ɲmileka-tɔpli -ye. ³⁷Moisee -do a -gbe, nɔ- le Yisraekue, ɔ nɔ: Nyɛsua di 'a mu ye ya winwɔn-hɛnyo -ye. Nɔ- di 'mu ye 'we. ɔ di 'mu 'ya -a nɛ daku a nahuon. ³⁸Moisee -do a -gbe lele, nɔ- nɛ la 'o -a nɛ daku Yisraekue 'hɔn 'mu, ti -nu -kɔ 'yri v 'kukue la lɛ, 'ke 'o -tɛgbi -nu, nahuin 'de 'le 'ti. 'Ke -a nɛ bunu a -gbe, v nɛ la 'le 'pia -ye ke, Nyɛsua a leleenyo 'ɔ nɛ la -wɛ 'le 'pia -ye ke, 'ke 'le Sinaidugba 'lu, Moise 'ɔ nɛ la 'o 'waa -hɛyri 'mu, Nyɛsua a leleenyo 'ɔ 'prɛɛ 'le Moise -wɔn, 'ɔ -nyo Nyɛsua a wintɛ, -ɛ die nu, ɔ 'mue -a mu tɔɔ. ³⁹Kɛɛ, -a nɛ bunu 'die -hva bu puo nva ye gbo, 'v nyo ye -wɔn. 'Waa -wli nye 'nɛ -hva, 'ke bu -hɛn -wɔn, bu mu 'le Esipublugba 'mu. ⁴⁰A 'wɔ -de 'mu, -tɛ Moise 'de la 'le -nu -hɛyri nɛ, 'v le Moise a 'diayu Ayɔ, v nɔ: Nu -a mu tuyuo lɛ, ɔ 'mu -a nɛ nyɛsuvu 'mu 'ya, nahuin di 'ble, ɔ 'mu -a mu 'hru tɔɔ, -ɛ nue, Moise -nu, -ɔ -ha 'le -a mu Esipublugba 'mu, dɛ, -ɛ mue 'lu -wɔn, 'ke 'o -nɔ -wɔn, -a 'die yi. ⁴¹Kɛɛ nɛ, v nu, 'v nu tuyu, -v 'we -nɔ briyu ye, 'v pi -cɔhlɔn, 'ke 'o tuyu a -gbe ye, 'v nu le'mimre, 'ke 'o tuyu -nu, 'waa -gbe, v nu a 'yi'buaale a -ta 'mu. ⁴²Kɛɛ, -tɛ v nu dɛ a -gbe, Nyɛsua -hu -wɔn 'yie, kɔ, 'ɔ -hu mɛ lɛ, 'ke bu -tva 'yru a dida gbo, v kɔ -hɔpɔ kɔ yahroyo 'hɛɛn. -Ti a -gbe, v 'cru la nɛ, 'ke 'le Nyɛsua a winwɔn-hɛnyo a 'crunɛ -ye 'kwli 'mu. -Ti a -gbe, v nɛ -gbo:

Nyɛsua nɔ 'nɛ:

'A mu Yisraekue, -tɛ a nu la 'yri a -wlu 'hɔn,

'ke 'le -teḡbi =nu, nahuin =de 'de 'le 'ti,
 'aa la 'wluḡba-tŏpli a -cŏhlin pi,
 kɛɛ, ɛ 'de 'mɔ Nyɪsua, a 'nɪ pie =le la 'mu.

43 'Baa la -ta 'mu -hɔn, dokwliye =nu,
 -ɛ kɔ wlɔn a po 'le tuyu =nu,
 -v 'we =nɔ pɔpɔnyɪsua Molokɪ ye,
 dokwliye a -ḡbe, nɛ- a 'ble,
 ɛ kɔ ye'wedɛ =nu 'hɛɛn,
 -ɛ 'we =nɔ yahroyɛ =nu ye,
 -ɛ mɔ pɔpɔnyɪsua Yrefan.

Tuyuo a -ḡbe, a nuo nɪ,
 -ɛ die nu, a 'muo kwɪ ye ḡblɛ bla,
 'ke 'o 'a 'o-tuule a -ta 'mu.

Nɛ- nue, 'nɪ die nu,
 v 'mu 'le 'a mu pɔpɔbluḡba -ye 'mu ḡba,
 -ɔ hren -wɔn, 'ɛ -hi 'o Babilɔnɪbluḡba 'mu.

44 -Tɛ -a nɪ bunv nɪ la 'le -teḡbi =nu, nahuin =de 'de 'le 'ti, v kɔ la -wɛ
 'taapɔkayu =nu, -v mɔ Nyɪsua a kayu, -v kɔ ḡbo v po 'le 'hɛ =nu, -ɛ kɔ ke
 v 'cru 'o Nyɪsua a tetei. 'Taapɔkayu a -ḡbe, -tɛ Nyɪsua nu 'a ḡblɛpupue,
 'ke 'o Moise ye, kɛ'ɛ nɪ, v nu 'a pupue. 45 'Taapɔkayu a -ḡbe, -a nɪ bunv
 hɪu 'waa 'yuo lɛ. Ti =nu -kɔ 'yri Sosue mɔ la 'waa ye'munaanyɔ, 'kee nɪ, v
 ḡbu 'le 'bluḡba =nu 'mu, Nyɪsua po la lɛ, ɔ di la =nu -nyi. Ti a -ḡbe 'yri, 'ke
 v la 'o 'bluḡba a -ḡbe ke -wɔn, Nyɪsua 'ɔ la daku a ḡbleḡblei =nu lɛ bla,
 -v nɪ la 'le 'bluḡba a -ḡbe 'mu. 'Taapɔkayu a -ḡbe, v nɪ 'le 'bluḡba a -ḡbe
 'mu -nɪnɪ, Dafidɪ 'ɔ -hɛ Yisraekue a bodɪ. 46 Nyɪsua, ɔ la Dafidɪ a -ḡbe
 'mu nu -hapv-tŏpli 'plɔplɔ. -Ye Dafidɪ, ɔ -hɛ Nyɪsua nɪ, 'ke bɔ po Nyɪsua
 a 'kagblaka, -ɔ mɔ Nyɪsua =nu, Dafidɪ a bu ḡblaka Sakɔbɔ, ɔ la -wɛ da.
 47 Kɛɛ, ɛ 'de =nɔ, ɔ 'diu po. 'A 'yu Salomɔ, nɔ- pu.

48 Kɛɛ, seyi-seyi, Yrayrɪnyɪsua 'de 'le kayuo =nu ḡbo nɪ, -tunahuin po.
 Nɛ- 'a winwlɔn-henyɔ 'cru la, 'ke 'le Nyɪsvacrɪnɪ 'kwli 'mu. Dɛ a -ḡbe,
 nɛ- -ḡbo:

49 Kɔkɔnyɔ Nyɪsua nɔ 'nɪ:
 Yako, nɔ- mɔ 'na bodɪḡbata,
 -tutv mɔ 'na buɪ a keḡbo-tude.
 ɛ 'de kayu =de kɔ, a di 'mu lɛ poo,
 -v kɔ ḡbo 'n -wɛ 'le =bo nɪ 'le.

50 =Be ɛ 'de 'mɔ, 'n 'de -tŏpli 'bii nu?»

51 Kɛ Etienɪ lele po, ɔ nɔ: «'A mu mɔ nahuin, -v ku 'lu 'mu lɛ, kɔ, -v
 kɔ =wɪ 'ḡboklo 'mu, kɔ, -v kɔ nuɪ 'kee, 'ke 'o Nyɪsua a wintɛ -wɔn. Aa
 Nyɪsua a -Hihiu ye 'nɪ -wɔn 'ɛ nɪ ti. -Tɛ 'a nɪ bunv nɪ la 'mu, kɛ'ɛ nɪ, a nɪ
 -wɛ 'mu. 52 Nyɪsua a winwlɔn-henyv 'bii, 'a nɪ bunv -tue =nu =sue, 'v 'la -wɛ
 winwlɔn-henyv =nu, -v nyi la -tu, -ɛ mɔ, Nyɪsua di 'a mu ye ya nahuon =nu,

-ɔ kɔ -do 'sii 'o ye, -ɔ mɔ 'a nɪ Waanyɔ. Nahuon a -gbɛ, nɔ- mɔ -Yusu. -Yusu a -gbɛ, nɔ- a nu 'cre 'mu, 'plu 'a 'lɔ. ⁵³A mu -nu, Nyɪsua naa 'le 'a leleenyu 'mu, ɔ -nyi 'a tetei, a 'de 'o tetei a -gbɛ 'o -tuu.»

-Te Etienɪ nu la 'kukvɛ

⁵⁴-Juukvɛ a -gboligbo a nahuin, 'plu v 'mu Etienɪ a windu a -gbɛ mu 'wɔn, -ye 'waa -wɪl kɔ yɾu a 'mubibie 'dɔ, 'u 'plu. ⁵⁵Etienɪ -mɛ -ye, Nyɪsua a -Hihɪu kɔ ke win 'bii, 'ɔ 'le yakɔ 'mu lɛ ta, 'ɔ 'ye Nyɪsua a -tɪ a 'yi'buaale, kɔ, 'ɔ 'ye -wɛ -Yusu, 'ɔ nyra gbo, 'ke 'o Nyɪsua a diidepia ke, ⁵⁶Etienɪ a -gbɛ, 'ɔ lɛ po: «Ba po 'mu nua ye gbo, 'nu yakɔ 'nɪ 'ye, 'ɔ -ki wlɔn, 'nɪ -wɛ -Yusu 'ye, -ɔ mɔ -tɔnahuin 'bii a Nahuon, 'ɔ nyra gbo, 'ke 'o Nyɪsua a diidepia ke.» ⁵⁷-Juukvɛ a ye'munaanyu, 'plu v 'mu windu -nu mu 'wɔn, -ye v lɛ 'nɪ -mɔma 'dɔ, 'plu 'v 'waa nu yɾe ka. -Ye tii -do a ti 'yri, v 'bii a -gbɛ, v -gbo ke, ⁵⁸'v -tɪɔ 'dɔ 'mu, 'plu 'v -tɔa 'a 'hɛ a bibie gbo, -ɛ die nu, v 'muo 'la. -Ye nahuin -nu, v lɛ, 'ke bu 'la Etienɪ, v -hɛ 'waa 'luyewlawɪ klɛ, 'v -nyi gblotayu -de, ɔ 'mui 'yie -tu. Gblotayu a -gbɛ, 'a 'dɔ mɔ Sɔlv. ⁵⁹-Te v nyo 'klɛ 'hɛ -wɔn lɛ po, -ye Etienɪ, ɔ da -Yusu, ɔ nɔ: «Kukɔnyɔ -Yusu, 'ble 'na -hihiu kwa,» ⁶⁰'ɔ kɔ kwɪ gbo, 'ɔ 'le win 'yaa, ɔ nɔ: «Kukɔnyɔ, dɛ 'kuku -gbo, v nu, 'a -tɪ bɪ -hri -mu -wɔn!» Bɔ po 'klɛ lɛ, -ye ɔ mra -hunhlɔn.

8

¹-Ye gblotayu Sɔlv -nɪ wen, ɔ ween ke, 'ke bu 'la Etienɪ.

-Te Sɔlv, ɔ la -Yusu a nahuin -sɔɛ -tue

-Nyɾɔwɔɔ -do a -gbɛ 'mu, -Yusu a nahuin -nu, -v nɪ 'le Jrusɛdɔ 'mu, v -tɔa 'waa -sɔɛ a -tue lɛ gbo. Nɛ- nue, -Yusu a nahuin 'bii a -gbɛ 'v 'gba ci lɛ, 'v 'sɛɛ gbo, -v -ye 'v mu 'le Sudeblugba 'mu, -v -ye 'v mu 'le Samaliblugba 'mu. -Yusu a -wɔnnaanyu -do, nu- hie 'le Jrusɛ 'mu, ²nahuin -ye, -v 'o Nyɪsua 'o -tuu, v gba Etienɪ, 'v -hɔ 'o, kɔ 'v we 'dɔ, 'ke 'o 'a 'kukvɛ a -ta 'mu.

³Sɔlv -mɛ -ye, ɔ 'o -tu 'klɪ, -ɛ die nu, ɔ 'mu 'cvɛ a nahuin gbo -wɔ. ɔ gbo na kayuo, 'ɔ -Yusu a nahuin klɪ, nyɾu kɔ nyɪbɛv 'hɛen, 'plu 'v nyu -jɪ 'mu lɛ po.

-Te Filipu, ɔ la -Yusu a -haputitie po, 'ke 'le Samaliblugba 'mu

⁴-Yusu a nahuin -nu, -v 'sɛɛ gbo, v la 'mu lɛ na -tɔplɪ, 'v la -Yusu a -haputitie nahuin yɾe po. ⁵ɛ kɔ -wɛ -Yusu a nahuon -de. 'A 'dɔ mɔ Filipu. Nɔ- mu 'le Samaliblugba a 'dɔ gblaka 'mu. Waanyɔ -nu, Nyɪsua po la lɛ, ɔ di la 'le ya, nɔ- kɔ -tɪ ɔ nahuin ye -tu, ⁶'ɔ 'hɪmileka-tɔplɪ nu. -Tɪ -nu, Filipu nahuin 'plɔplɔ -nu ye -tu, v nyo ye gbo po nua -tɛɛ, -ɛ nue, 'hɪmileka-tɔplɪ -nu, ɔ nu, v 'a -tɪ 'nɪ 'wɔn, kɔ, 'v nyi -wɛ 'ye. ⁷'hɪmileka-tɔplɪ a -gbɛ, -u 'lu -wɔn mue, nɪ- mɔ 'kuo -hɔn, -ɔ nɪ 'o nahuin ke 'mu, ɔ wlɔn -hɛ -cici, 'ɔ 'o -nu ke 'mu -hɔn, kɔ, lɛ-yɪyɾenyu 'plɔplɔ, kɔ -v -ye, -v 'de nalɛ yi -tɛɛ, 'waa 'kɔɛ 'u -wɛ. ⁸Dɛ a -gbɛ, nɛ- nue, 'v 'manu nu, 'ke 'le 'dɔ a -gbɛ 'mu.

⁹'Ke 'le 'dɔ a -gbɛ 'mɔ, ɛ kɔ la -wɛ nahuon -de. 'A 'dɔ mɔ Simɔ. Ɔ mɔ -pinanyɔ'kɔ nɪ. Ɔ -wɛn 'le 'dɔ a -gbɛ 'mɔ nɪ, ɔɔ -tɔplɪ -nɔ nu, -u Samalikue 'ŋmi lɛ ka. Ɔ nɔ 'nɪ, ɔ mɔ nahuon gblakaa nɪ. ¹⁰Nahuin 'bii, 'yuo=pli kɔ nyɪkukui, ɔ nyo ye gbo po nɔa 'dɔ. Kɛ ɔ po: «Nahuon -gbo, ɔ nɪ ke 'klɪ, -ɛ 'we -nɔ Nyɪsɔa ye. 'A 'klɪ a -gbɛ, ɔ nyi daa 'klɪ gblakɪ.» ¹¹U nyo ye gbo po nɔa 'dɔ, -ɛ nue, kɔɛ 'le ti -pɛti 'yie 'mɔ gbo, 'a -pinadɛ, ɛɛ -nɔ lɛ ka 'ŋmi. ¹²Kɛɛ, -tɛ Filipɔ nyre 'klɛɛ 'le 'dɔ a -gbɛ 'mɔ, -ye ɔ nyi nahuin ye 'nɪ -tu, -tɛ Nyɪsɔa di nahuin a win kekɔɔlɛ nu, ɔ nyu -wɛ -Yusu a -tɪ ye -tu, -ye ɔ kuo -tɪ a -gbɛ ye -wɔɔ, nyru kɔ nyɪbɛɔ 'hɛɛn, ɔ pu 'nie 'lu lɛ. ¹³Simɔ a -gbɛ, ɔ kui -wɛ ye -wɔɔ, ɔ puo -wɛ 'nie 'lu, ɔ 'cipi 'o Filipɔ 'hɔn 'mɔ, ɔɔ 'ŋmileka-tɔplɪ -nɔ 'ye, -u 'lu -wɔn mue, 'u -nɔ saka.

¹⁴-Yusu a -wɔnnaanyɔ, -ɔ nɪ 'le Jrusɛ 'mɔ, ɔ 'win nɪ, -ɛ mɔ, Samalikue, ɔ 'ble Nyɪsɔa a winte kwa. Nɛ- nue, ɔ lee 'le -nɔ Pielɪ kɔ Saan 'hɛɛn -wɔn. ¹⁵-Tɛ ɔ nyre 'le, -ye ɔ da Nyɪsɔa, 'ke 'o -Yusu a nahuin a -ta 'mɔ, -ɛ die nu, ɔ 'mɔ -nɔ 'a -Hihiu -nyi. ¹⁶-Hapɔkɔ, ɔ pu 'nie 'lu, 'ke 'le -Yusu a 'dɔ 'kwɪ 'mɔ, kɛɛ, 'ke 'le -nɔ -hɛyri, Nyɪsɔa a -Hihiu 'de wen 'o ɔ -de ke 'mɔ a bie. ¹⁷-Ye Pielɪ kɔ Saan 'hɛɛn, ɔ pu 'lu gblɛ dabɔ, Nyɪsɔa a -Hihiu 'ɔ bi 'o -nɔ ke 'mɔ.

¹⁸Simɔ -nɪ wen, ɔ 'ye, -ɛ mɔ, -Yusu a -wɔnnaanyɔ pu 'lu gblɛ dabɔ, Nyɪsɔa a -Hihiu 'ɔ bi 'o nahuin a -gbɛ ke 'mɔ, -ye ɔ ya Pielɪ kɔ Saan 'hɛɛn ye 'wɪye, ¹⁹ɔ nɔ: «Ba klɪ 'wɪye gbo, a 'mɔ -wɛ 'mɔ 'klɪ a -gbɛ -nyi, -ɛ die nu, nahuon -nɔ, 'n di dabɔ 'lu gbo po, Nyɪsɔa a -Hihiu 'muo 'o ke 'mɔ bi.» ²⁰Kɛɛ -ye Pielɪ -tuo -wɔn, ɔ nɔ: «-N kɔ -na 'wɪye 'hɛɛn, ba -wɛ gbo, -ɛ nue, -na 'lu 'ye nɪ, -ɛ mɔ, Nyɪsɔa a -Hihiu, ɔ nahuin -nyi, -n -wɛ 'le -bo -tɔɔ 'wɪye ye nɪ. ²¹'Ke 'o Nyɪsɔa a -tɪ ke, -n kɔ -a mɔ 'hɛɛn, -a 'de pɛ, -ɛ nue, -na -wɔɔ 'de 'o ye 'sɪi, 'ke 'o Nyɪsɔa ye. ²²'A -tɪ, hie 'o -na 'lu a lɛ-hiele 'klan -nɔ gbo, -bo da Kɔkɔnyɔ, -ɛ die nu, 'bɪa 'bɛ -wɛ 'le, -na 'lu a lɛ-hiele 'klan a -gbɛ, ɔ 'mɔ 'a -tɪ -wɔn -hri. ²³'N nye 'nɪ 'ye, -ɛ mɔ, 'crɛ 'yɪi 'le -na -wɔɔ ke, ɛ kɔ ca 'hɛɛn, 'plu dɛ 'kuku, nɛ- kɔɔ -mɔ win ke 'bii.» ²⁴-Ye kɛ Simɔ a -gbɛ, ɔ Pielɪ kɔ Saan 'hɛɛn ye po, ɔ nɔ: «'A nɪ -gbɛ, ba da Kɔkɔnyɔ, 'ke 'o 'na -ta 'mɔ, -ɛ die nu, -tɪ 'bii -gbo, a -tu, 'a dɛ -de 'nɪ -han 'mɔ nue.»

²⁵-Yusu a -wɔnnaanyɔ 'hɔn a -gbɛ, -tɛ ɔ -tu Kɔkɔnyɔ a -tɪ nahuin ye, -ye ɔ -hɪan -wɔn, ɔ Jrusɛ 'mɔ mu. 'Ke 'le 'hru wɔn, Samaliblugba a 'dɛ -nɔ, ɔ 'mɔ na, 'ke ɔ -wɛ 'le Nyɪsɔa a -hapɔtitie nahuin pue.

-Tɛ Filipɔ po -Yusu a -hapɔtitie, 'ke 'o Etiopiblugba a nyɪgblaka -ye -wɔn

²⁶Filipɔ -mɛ -ye, kɛ Nyɪsɔa a leleenɔ po -nɔ ye, ɔ nɔ: «Mu, 'ke 'o 'hru -nɔ wɔn, -ɔ -hɔn 'le Jrusɛdɔ 'mɔ, -ɔ 'le Gasadɔ 'mɔ mu. Mu 'le 'hru a -gbɛ a -hɔn ye, -tɛgbɪ -nɔ, nahuin 'de 'le 'ti.» ²⁷Tii -do a ti 'yri, Filipɔ ɔ bi wɔn 'hru, ɔɔ mu. Bɔɔ 'klɛɛ mu, -ye ɔ ye ke nyɪbɛyɔ -de. Nyɪbɛyɔ a -gbɛ, ɔ mɔ Etiopiblugba a nyɪgblaka -yee nɪ. Ɔ mɔ 'a 'blugba a bodɔ a 'wɪ'yie-tunyɔ'kɔ nɪ. Bodɔ a -gbɛ, ɔ mɔ nyruvgbaa nɪ, ɔ nyo Kadasi

daa. Nyibeyu a -gbe, 'ke ɔ mu o 'le Jrusɛ 'mu, ɔ 'mu o 'le Nyɔsua daa, 'ke 'le Nyɔsua a 'kagblaka gbo. -Tɛ ɔ -wɔ 'klɛɛ Nyɔsua a dɪda -wɔn, -ye ɔ -hɪan -wɔn, ²⁸ɔɔ 'waa 'bri mu. 'Ke ɔ nɪ 'o -so a -gbo ke gbo, ɔɔ Nyɔsua a winwɔn-henyɔ Esai a 'crunɛ -hre. ²⁹-Ye kɛ Nyɔsua a -Hihiuu Filipu ye po, ɔ nɔ: «Mu, -bo 'yɪya 'o -so-gbo =nu 'huɪn 'mu gbo,» ³⁰ɔ gba cigbei, 'ɔ mu 'o -so-gbo a -gbe 'huɪn 'mu. -Tɛ ɔ nyre 'klɛɛ 'o, -ye ɔ 'wɔn nyɪgblaka a -gbe a -hihrewin nɪ, ɔɔ Esai a 'crunɛ -hre. -Ye Filipu nɔ: «Nyibeyu o, =be dɛ =nu, -nu -hre, -n nye 'mu le 'nɪ yrii?» ³¹-Ye ɔ =tuo -wɔn, ɔ nɔ: «Bɪa nahuon =de 'bɔ 'die 'mu klɛ -hihi, -be' 'n di 'a 'muleyriile nu 'le?» 'ɔ le Filipu, bɔ 'ya 'le =nɔ -wɔn, 'ke 'le -so-gbo wɔn. ³²-Tɪ =nu, ɔɔ -hre, 'ke 'le Nyɔsvacrunɛ 'kwli 'mu, ɪ nɪ -gbo:

«Nahuon a -gbe, ɔ 'we =nɔ blable ye,

ɔɔ 'le 'laale 'mu gba,

kɔ, ɔ 'we -wɛ =nɔ 'blayu ye,

-ɔ kɔ -pupui 'bɔɔ 'cre,

-ɔ 'nɪnɪ po wun.

Nahuon a -gbe, ɔ 'de -tɪ =de =tu.

³³ ɔ =tɔɔ 'le =le, kɔ, 'ɔ puo hi-bati le.

=ɔ =de 'dɛɛ bɔ 'ba 'a 'yuo a 'dɔɪ ye 'mu le,

-ɛ nue, ɔ 'lɔ nɪ.

Kɛ Esai po la, 'ke 'le Nyɔsvacrunɛ 'kwli 'mu.»

³⁴-Ye nyɪgblaka a -gbe, ɔ =gba Filipu wɔn, ɔ nɔ: «Le 'mu, 'nɪ -mu le 'nɪ 'bati: =Be Esai -gbo, 'a dɔɔ ɔ =hɛn 'nyre, -hee', =be nahuon -ye ɔ =hɛn 'nyre?» ³⁵Winbɔɔ =nu, nɪ- kɔ 'kwli 'mu Filipu naa 'le, 'ɔ pue =nɔ -hapɔtitie =nu, -ɛɛ -Yusu a -tɪ -wɔn le na. ³⁶-Tɛ ɔɔ 'klɛɛ 'hru 'lu -wɔn gba, -ye ɔ ye ke 'nie. -Ye nyɪgblaka a -gbe, ɔ nɔ: «Nie, nɛ- -gbo. =Be -n -wɛ 'le -bo po 'mu 'nie 'lu nɪ, -tɛ ti nɪ le 'mu -gbo?» [³⁷-Ye Filipu nɔ: «Bɪa =nɪ kuo -Yusu =wɔ ye, 'ke 'le -na =wɔ 'bii ke, -ye 'hru pɛ 'o gbo, 'ke =bo po -mu 'nie 'lu.» -Ye ɔ nɔ: «N pui -tɛɛ, -ɛ mɔ, -Yusu 'Klɪsɔ mɔ Nyɔsua a 'Yuu nɪ, 'nɪ kuo =wɔ ye,»] ³⁸ɔ nyra -so gbo, ɔ kɔ Filipu 'hɛɛn, 'ɔ -tɪ 'le 'nie -wɔn, Filipu 'ɔ puo 'nie 'lu. ³⁹-Tɛ ɔ -hɔn 'le 'nie -wɔn 'mu, -ye 'ke Nyɔsua a -Hihiu gba 'le Filipu -tɛgbi -ye, nyɪgblaka a -gbe 'ɔ 'kee Filipu a 'yiye. Kɛɛ -ye ɔɔ nu 'manɔ, ɔɔ 'a 'hru 'lu -wɔn gba. ⁴⁰-Ye Filipu -nɪ wen, 'ke ɔ 'hru 'le 'dɔɔ =nu 'mu, ɔɔ Asɔɔɔ daa. Kɛ ɔɔ 'klɛɛ nu, ɔɔ 'dɪɛ 'mu le na, ɔɔ nahuin -hapɔtitie =nu pue, -ɛɛ -Yusu a -tɪ -wɔn le na. Nɛ- ɔ 'ble kwa -bleble, 'ɔ nyre 'le 'dɔɔ =nu 'mu, -ɔ mɔ Sesali.

-Tɛ -Yusu a yraanyɔ Sɔɔɔ, ɔ -hɛ la -Yusu a -wɔnnaanyɔ

(Nunu-tópli 22.6-16; 26.12-18)

9 ¹Tii -do =nu a ti 'yri, Sɔɔɔ -mɛ -ye, dɛ, ɔɔ la 'lu -wɔn le -hie, nɛ- mɔ bɔ -wɔ la -Yusu a nahuin 'bii gbo. ²Nɛ- nue, 'ɔ mu 'le Nyɔsua a -cɔhɔnɔpinyɔ a nyɪgblaka -wɔn, ɔ nɔ: «'Cru 'crunɛɪ, 'mui 'le Nyɔsua a kayuo a nyɪgblakɪ -wɔn gba, -ɔ nɪ 'le Damasɔɔɔɔ 'mu, -ɛ die nu, ɔ 'mu 'mu

'mu -he, nahuin -nu, nyibepu ko nyru 'heen, -v ni 'o Kūkōnyo -Yusu a 'hru wlon, -a 'mu kli, 'mu Jrusēdɔ 'mu ya.»

³Bɔ bi 'klɛɛ 'hru wlon, ɔ ko 'a nahuin 'heen, bɔɔ Damasɔdɔ a -gbe yre 'mɔɛɛ, -ye tii -do a ti 'yri, -nyre -hɔn 'le yakɔ 'mu, 'ɛ puo 'le -gbe, ⁴Sɔlu 'ɔ bi -hlɔn, 'ɔ 'wɔn win, 'u lɛ po: «Sɔlu o, dɛ tio- ko -ti -nu 'mu -sɔɛ -tue 'le?» ⁵-Ye Sɔlu -gbo wlon, ɔ nɔ: «Nahuon tio- -n 'ya 'le?» -Ye ɔ nɔ: «Mɔ -Yusu'u ni, 'mɔ -nu -sɔɛ -tue. ⁶Kɛɛ, 'ba 'klɛɛ ye 'mu, -bo 'ya 'dɔ 'mu. Dɛ, Nyɩsɔaa -hɔa -bo nu, 'ke ɔ di 'le -mu lee -o.» ⁷Nahuin, -v ko -nɔ 'heen 'hru na, huannu a -ti, ɔ nyra gbo -brii, ɔ 'ni po -le wun. ɔ 'wɔn win a -gbe ni, kɛɛ, ɔ 'ni 'ye -le nahuon -de. ⁸Sɔlu -mɛ -ye, ɔ 'ba 'mu ye, 'ɔ -wɛɛ 'yii, kɛɛ, ɔ 'ni yrii -le lɛ, 'ɔ 'ble 'a dabu kwa, 'ɔ gbo 'le Damasɔdɔ 'mu, ⁹'ɔ nu -nyrɔwu ta, 'ke bɔ 'nɩni yrii lɛ, bɔ 'nɩni di dɛ, bɔ 'nɩni 'na -wɛ.

¹⁰'Ke 'le Damasɔdɔ a -gbe 'mu, -Yusu a nahuon -ye ni 'le. 'A 'du mɔ Ananiastɩ. Nɔ- -Yusu 'hru ye, ɔ nɔ: «Ananiastɩ o!» -Ye ɔ -tuo -wɔn, ɔ nɔ: «Kūkōnyo o, 'mɔ ni gbo -o.» ¹¹-Ye Kūkōnyo nɔ: «Mu 'le 'hru -nu wlon, ɔ 'Oye'siihru daa, -bo pa 'le Judia a kayu gbo, -bo -gba nyibeyu -nu a -ti wlon, ɔ Sɔlu daa, -ɔ ko 'le Tasɩ 'mu. -Tɛ ti ni lɛ 'mu -gbo, ɔ da Nyɩsɔa. ¹²'Ke 'le Nyɩsɔa a dɩda 'kwli 'mu, ɔ 'ye nahuon -de, -ɛ 'wɛ -nɔ ye 'ke 'le yain 'kwli 'mu. Nahuon a -gbe, -mɔɔ ni, Ananiastɩ. -Mɔɔ ni, -ɔ pa 'le Sɔlu a -gbe -wɔn, -ni puo dabu 'lu gbo, -ɛ die nu, ɔ 'mu lele lɛ yrii.» ¹³-Ye Ananiastɩ -tuo -wɔn, ɔ nɔ: «Kūkōnyo o, 'dai nahuin le 'mu ni, 'crɛ 'bii -nu, Sɔlu a -gbe, ɔ nu -na nahuin 'mu, 'ke 'le Jrusɛ 'mu. ¹⁴'Plu, 'ledidie -gbo, ɔ di 'le, Nyɩsɔa a -cɔhlɔnpinyu gblakɩ, nu- -nyi -nɔ 'klɩ, 'ke bɔ klɩ nahuin 'bii -nu, -ɔ -mu da.» ¹⁵Kɛɛ -ye Kūkōnyo nɔ: «Nɩ pɩ 'le huannu, mu 'le kayu a -gbe gbo, -ɛ nue, 'n -ha 'le Sɔlu a -gbe 'mu du, 'ke bɔ -tu 'na -ti daku 'plɔplɔ ye, ɔ ko 'waa ye'munaanyu 'heen, ko, bɔ -tui -wɛ Yisraekue ye. ¹⁶'N die -nɔ 'ni tɔɔ, -ɛ mɔ, ɔ di 'ye -sɔɛ 'dɔ 'na -ti.»

¹⁷-Yusu bɔ po 'klɛɛ lɛ, -ye Ananiastɩ mu ni, 'ke 'le kayu -ni wɛn gbo. -Tɛ ɔ nyre 'le, 'ɔ po Sɔlu dabu 'lu gbo, ɔ nɔ: «Sɔlu, 'na 'diayu, Kūkōnyo -Yusu, -ɔ 'hru o 'le -mu ye, 'ke 'le 'hru -nu, -nu o 'le ya wlon, nɔ-ɔ ni, -ɔ lee nɔ 'mu, -ɛ die nu, -mu lele lɛ yrii, ko, Nyɩsɔa a -Hihiu, ɔ 'mu -mu win ke kɔɔ 'bii.» ¹⁸Tii -do a ti 'yri, -tɔplɩ -de, -ɩ 'wɛ -nɔ -hrin a 'kue ye, ni- ble 'le Sɔlu 'yi 'mu lɛ, 'ɔ -tɔa lɛyriile gbo lele, 'ɔ 'ba ye 'mu, Ananiastɩ 'ɔ puo 'nie 'lu. ¹⁹-Tɛ ɔ puo 'nie 'lu, -ye Sɔlu di dɛ ni, 'a 'klɩ 'ɩ 'ya 'le.

-Tɛ Sɔlu -tu la -Yusu a -ti, 'ke 'le Damasɔdɔ 'mu

-Tɛ dɛ a -gbe, ɛ -hi, -ye Sɔlu -hi 'le -nyrɔwi gbi, 'ke 'le -Yusu a -naagbopu -wɔn, -v ni 'le Damasɔdɔ 'mu. ²⁰Tii -do a ti 'yri, 'ɔ -tɔa -Yusu a -ti a -tutue gbo, 'ke 'le Nyɩsɔa a kayu gbo, ɔ nɔ: «-Yusu mɔ Nyɩsɔa a 'Yuu ni.» ²¹Nahuin 'bii -nu, -ɔ 'a win 'wɔn, ɩ saka -nu ni, ɔ nɔ: «Nahuin -nu, -ɔ -Yusu da, nu- nahuon -gbo, ɔ -hɔa bɔ -wɔ o gbo. ɔ di 'le -le, -ɛ die nu, ɔ 'mu kli, ko, ɔ 'mu Nyɩsɔa a -cɔhlɔnpinyu gblakɩ kwa po.» ²²Kɛɛ, 'ɛ ni ti,

Sɔlv, ɔɔ -tu Nyɪsua a -ti, 'ke 'le Nyɪsua a -gbɛ a 'kɪ 'kwli 'mɔ, Sɔlv a 'kɪ 'u ke bii. -Juukvɛ =nɔ, -v nɪ 'le Damast 'mɔ, ɔ nyu ye -hre Nyɪsua a 'crɔnɛ, 'ɔ nye =nɔ tɔɔ, -ɛ mɔ, -Yusu, nɔ- mɔ Waanyɔ =nɔ, Nyɪsua po la lɛ, ɔ di la 'le ya. -Ye -ti, nahuin a -gbɛ, bɔ di =nɔ -wɔn =tu, v 'di yi.

²³-Nyɔwɪ gbi bɪ -hi, -ye -Juukvɛ a -gbɛ, v -yɪ nɪ, 'ke bɔ 'la Sɔlv. ²⁴Kɛɛ, -ti =nɔ, v -yra, ɔ 'wɪn nɪ, kɔ, ɔ 'wɪn -wɛ nɪ, -ɛ mɔ, 'dɪɔ a paalɛi 'bii, v nyi 'nɪ -pre, 'tɔ 'mɔ kɔ -nyɛ 'mɔ, -ɛ die nu, 'bɔ mu, v 'muo 'la. ²⁵Nɛ- nue, Sɔlv a -naagbɔpɔ v 'bɔ 'mɔ, v 'ya 'le -mli =nɔ 'lu, -ti -glaa 'le 'dɪɔ, v puo 'le -tugba wɔn, 'plu v =tɔ 'le -mli a -gbɛ a 'pɪa -ye =nɔ ke, 'ɔ mu 'le Jɪrusɛ 'mɔ.

-Tɛ Sɔlv nyɛ la 'le Jɪrusɛdɪɔ 'mɔ

²⁶-Tɛ Sɔlv nyɛ 'le Jɪrusɛdɪɔ 'mɔ, -ye ɔ nye le 'nɪ =mɔ, 'ke bɔ bi 'le -Yusu a -naagbɔpɔ =nɔ -heyɪ, kɛɛ, v 'bii, vɔ pɪ 'a huannɔ, -ɛ nue, v 'nɪ pui -le -tɛɛ, -ɛ mɔ, ɔ mɔ -tɛɛ a -Yusu a -naagbɔpɔyuu nɪ. ²⁷Kɛɛ, -Yusu a -naagbɔpɔyuu -ye nɪ 'o. 'A 'dɔ mɔ Banabasi. Nɔ- gbo, 'ɔ titio -Yusu a -wɔnnaanyɔ ye, 'ɔ bi 'o, 'ɔ nɛ -wɔn lɛ, -tɛ Sɔlv nu o Kɔkɔnyɔ -Yusu a 'yiye, 'ke 'le Damasɪdɪɔ a 'hru wɔn, kɔ, -tɛ -Yusu a -gbɛ, ɔ nu o 'le 'a 'le-wɔn'pɛɛlɛ, kɔ, 'ɔ le -wɛ =nɔ, -tɛ Sɔlv nu, 'ɔ 'de huannɔ pɪ, 'ɔ =tu -Yusu a -ti, 'ke 'le Damast 'mɔ. ²⁸Kvɛ 'o -nyɔwɔ a -gbɛ 'yie 'mɔ gbo, -Yusu a nahuin, v 'ble Sɔlv kwa -tɛɛ, 'ɔ Jɪrusɛdɪɔ wɔn lɛ na, ɔ 'nɪ pɪ -le huannɔ, 'ɔ -Yusu a -ti =tu. ²⁹ɔ 'pɛɛ -wɛ 'le -Juukvɛ =nɔ -wɔn, -vɔ Glɛkɪkɔwɛwɪn po, 'ɔ =tu 'o 'kɪ, 'ke bɔ kuo 'a pupowɪn =wɔ ye. Kɛɛ, -Juukvɛ a -gbɛ, vɔ lɛ =mɔ 'hru, 'ke bɔ 'lɔ. ³⁰-Tɛ -Yusu a nahuin 'wɪn, -ye v gba Sɔlv nɪ, 'ke 'le Sesalɪdɪɔ 'mɔ, v nue, 'ɔ mu 'le Tasɪdɪɔ 'mɔ.

³¹Ti a -gbɛ 'yɪ, v 'nɪ =tue -le 'kvɛ a nahuin =svɛ, 'ke 'le Sudeblugba kɔ Galileblugba kɔ Samaliblugba 'mɔ. 'kvɛ a nahuin a -gbɛ, v kɔ 'kɪ, kɔ, v kɔ Kɔkɔnyɔ -Yusu a 'o-tuulɛ, Nyɪsua a -Hihiu v -hɔ 'mɔ, -Yusu a nahuin vɔ kɛ bii.

-Tɛ Piɛɪ nu la 'ɣmileka-tɔplɪ, 'ke 'le Lidadɪɔ kɔ Sopɛdɪɔ 'hɛɛn 'mɔ

³²-Yusu a -wɔnnaanyɔ, ɔ mɔ Piɛɪ, ɔ 'blugba =nɔ ke 'nɪ na, 'ɔ -Yusu a nahuin yɛ -mrɛ. -Nyɔwɔ =de 'mɔ, 'ke ɔ mu 'le -Yusu a nahuin =nɔ -wɔn, -v nɪ 'le Lidadɪɔ 'mɔ. ³³'Ke ɔ ye 'le nahuon =de gbo. 'A 'dɔ mɔ Ene. Nɔ- yɪyɛ lɛ, 'a 'yɪv a -yɛhɛn-yɛhɛn a nɔv nɪ gbo. ɔ gbo 'nɪ pɛɛ -do. ³⁴Kɛ Piɛɪ =nɔ ye po, ɔ nɔ: «Ene, -Yusu 'Kɪsɔ -wɔ -na 'kvɛ nɪ. 'Ba ye 'mɔ, -bo -hlɛntie -na kegɔpɛdɛ,» Ene a -gbɛ 'ɔ 'ba ye 'mɔ. -Ye 'a 'kvɛ -wɛ nɪ. ³⁵Nahuin 'bii =nɔ, -v nɪ 'le Lidadɪɔ 'mɔ, kɔ 'waa dɛ =nɔ, -ɛ nɪ 'le 'blugba-tɔ =nɔ 'mɔ, v Sano daa, -tɛ v 'ye, -ɛ mɔ, Ene a 'kvɛ -wɛ nɪ, -ye v kuo -Yusu ye =wɔ.

³⁶ɛ kɔ -wɛ nyɔwɔ =de, 'ɔ nɪ 'le -Yusu a nahuin =nɔ -heyɪ, -v nɪ 'le Sopɛdɪɔ 'mɔ. 'A 'dɔ mɔ Tabita. 'Dɔ a -gbɛ, nɔ- mɔ Dɔlɔkasi, 'ke 'le Glɛkɪkɔwɛwɪn 'kwli 'mɔ, -ɛ =hɛn 'nyɛ 'Due. 'ɛ nɪ ti, ɔ o nahuin 'mɔ nu -hapudɛ, 'ɔ o =svɛnyɔ 'mɔ -hɛ. ³⁷Tii -do a -gbɛ 'yɪ, 'kvɛ kɪ =nɔ, 'ɔ 'kvɛ. -Tɛ

u -plo 'klɛɛ, -ye 'ke u puo 'le yrayɾikayu a -gblo -ye 'mu gbo. ³⁸-Yusu a -naagbopu, -u ni 'le Sopedɔ 'mu, u 'wɪn ni, -ɛ mɔ, 'ke Pielɪ ni 'le Lidadɔ 'mu, -ɔ 'muɛɛ Sopedɔ ye. -Tɛ u 'wɪn 'klɛɛ, -ye u lee 'le -nɔ -wɔn nahuiin 'hɔn, 'ke bu 'batɪ Pielɪ lɛ, bɔ di 'le 'tata.

³⁹-Tɛ u nyre 'le, Pielɪ 'ɔ 'ba ye 'mu, 'ɔ kʊɛ -nu -wɔn, 'u mu 'le Sopedɔ 'mu. -Tɛ ɔ nyre 'le Sopedɔ 'mu, 'u gbo 'le yrayɾikayu -ni wen a -gblo -nu 'mu, -tɛ nyɾugba a -gbɛ, ɔ pɛ 'le gbo, kotianyrɔ 'u -glaa 'le -nɔ, 'su we, 'u titie -nɔ 'huɪn'mulɛpue-tɔplɪ -nu ye, Dɔlʊkasi, ɔ ɔ -nu lɛ 'gblaa, -tɛ ɔ ni o 'klo. ⁴⁰-Ye Pielɪ 'hrɔɔ nahuiin 'bii ni, 'ɔ bla kwɪ gbo, 'ɔɔ Nyɪsɔ da, 'plu 'ɔ -hɪan -wɔn, 'ɔ -mɛ 'le 'kʊkʊku ye gbo, ɔ nɔ: «Tabita, 'ba ye 'mu!» Tabita 'ɔ =wlɛɛ 'yii. -Tɛ ɔ 'ye Pielɪ, -ye ɔ ni gbo, ⁴¹Pielɪ 'ɔ puo dabu kwa, 'ɔ 'bɔ ye 'mu, 'ɔ da kotianyrɔ ɔ -Yusu a nahuiin 'bii, 'ɔ titie -nu Dɔlʊkasi ye, -ɔɔ lele -hunhlun po.

⁴²Dɛ a -gbɛ, -ɛ mue 'lu -wɔn, nahuiin 'bii -nu, -u ni 'le Sopedɔ 'mu, u 'wɪn ni, 'waa 'dai dɛ 'u kuo Kʊkɔnyɔ -Yusu =wɪv ye. ⁴³Dɛ a -gbɛ, -tɛ ɛ -hi, -ye Pielɪ -wɪn 'le Sopedɔ 'mu ni. 'Ke ɔ ni 'le nahuon =dɛ a -tɛ. Nahuon a -gbɛ, 'a 'dʊ mɔ Simɔ, 'ɔɔ dahuakʊɛ -kʊan 'yri nuu.

-Tɛ Kɔnɛɪ da la Pielɪ

10 ¹ɛ kɔ la nyɪbeyu =dɛ, 'ɔ ni la 'le Sesalɪdɔ 'mu. 'A 'dʊ mɔ Kɔnɛɪ. ɔ mɔ Romakʊɛ a 'sɔyuo a nyɪgblaka -yee ni, 'ɔɔ la 'sɔyuo a -wɪv -hɪn naa. 'Sɔyuo a -tɪɔ -nu, -ɔ kɔ 'kwɪ 'mu ɔ ni 'le, u nyo daa Yitaliblogba a 'sɔyuo. ²Nyɪbeyu a -gbɛ, 'a 'yrinaabɪ 'sii 'o ye, ɔ kɔ 'a kayugbokʊɛ 'bii 'hɛɛn 'su 'o Nyɪsɔ 'o -tuu. ɔɔ =sʊɛnyɔ -nu 'mu 'ni -hɛ 'dɔ, -u ni 'le -Juukʊɛ -heyri, 'ɔ 'cipi 'o Nyɪsɔ a dida. ³-Nyɾɔwɔ =dɛ 'mu 'klɛɛ, 'yɾu-hiile a ti 'yri, -ye ɔ 'yee 'mu 'kwɪa, 'ɔ yree lɛ -tɛɛ, -ɛ mɔ, Nyɪsɔ a leleenɔ 'ɔ ni, -ɔ pa 'le -nɔ -wɔn. Nyɪsɔ a leleenɔ a -gbɛ, ɔ nɔ: «Kɔnɛɪ!» ⁴-Ye huannu bi 'le Kɔnɛɪ 'kwɪ 'mu, 'ɔ nyo 'ye gbee, ɔ nɔ: «=Be ɪ kla ni 'le, Kʊkɔnyɔ?» -Ye Nyɪsɔ a leleenɔ a -gbɛ, ɔ nɔ: «-Tɛ -nu nu, -nu =sʊɛnyɔ 'mu -hɛ, kɔ, -tɛ -nu Nyɪsɔ a dida nu, Nyɪsɔ wɪn ke, 'ɔ po -na -tɪ =wɪv -wɔn. ⁵-Tɛ ti ni lɛ 'mu -gbo, lee 'le nahuiin 'dɔ -nu 'mu, -ɔ mɔ Sope, u 'mu Simɔ da, -ɔ kɔ kegbohraadu mɔ Pielɪ. ⁶Pielɪ a -gbɛ, 'ke ɔ ni 'le nahuon =dɛ a -tɛ. Nahuon a -gbɛ, 'a 'dʊ mɔ -wɛ Simɔ, 'ɔɔ dahuakʊɛ -kʊan 'yri nuu. 'Ke 'a kayu ni 'le 'yɾu nɔa 'mu.» ⁷-Tɛ Nyɪsɔ a leleenɔ po 'klɛɛ 'a ni titie, -ye ɔ mu ni, Kɔnɛɪ 'ɔ da 'a -kʊannunyɪv 'hɔn, kɔ 'sɔyuo, ɔɔ naa, a nahuon -ye. 'Sɔyutayu a -gbɛ, 'a 'yrinaabɪ 'sii -wɛ 'o ye; ⁸Kɔnɛɪ 'ɔ bi 'o, 'ɔ na -nu dɛ 'bii -nu -wɔn yɛɛ, -ɛ mue 'lu -wɔn, 'plu 'ɔ lee 'le -nu Sope 'mu.

⁹-Nyɾɔwɔ -dɔ bɔ -hi 'klɛɛ, -ye u 'muɛɛ Sopedɔ yɛɛ. Bɪv 'klɛɛ Sope ye 'muɛɛ, -ye 'ke 'le Sope a -gbɛ 'mu, 'ke Pielɪ ni 'le kayu gbo. Kayu a -gbɛ, -u kɔ gbo ɔ ni 'le, u mɔ yrayɾikayuu ni. 'A 'lu 'wlɛ =ke 'o gbo, 'u nyu =ke 'le klɛ 'ya. Muu 'o 'yɾu a gbonyrati 'yri, -ye 'ke Pielɪ 'ya 'le kayu a -gbɛ ke, ɔ 'mu Nyɪsɔ da. ¹⁰Bɔ ni 'klɛɛ 'le Nyɪsɔ a dida 'kwɪ 'mu, -ye kanu nyo

nu. Buv 'klée 'a dɛ pi, -ye ɔ 'mu 'yee 'kwla. ¹¹Dɛ -nu, ɔ 'ye, nɛ- mɔ: yako bɔ -ki wlɔn, dɛ 'ɛɛ 'le 'mu -hɔn, -ɛ 'we -nɔ danu gblaka ye, 'v 'ba 'a 'nyɛɛii -hɛn gbo, 'ɛ -tu 'o -nɔ ye. ¹²'Ke 'le danu a -gbɛ 'kwli 'mu, dɛhɔvi a gbleglebi nɛ 'le, ɪ kɔ lɛ-jri-tɔpli kɔ nubli 'hɛn. (Dɛhɔvidu a -gbɛ, daku a nahuin, v nyi 'nɛ di, -Juukvɛ -mɛ -ye, ɪ -ɲa nɛ, 'ke bu di.) ¹³-Ye ɔ 'wɔn wintɛ, 'ɛɛ lɛ po: «Piɛl, 'ba ye 'mu, 'la dɛhɔvi -nu, -mui di.» ¹⁴Kɛɛ -ye Piɛl nɔ: «'Uɔn, Kɔkɔnyɔ. Dɛhɔvi -nu, ɪ 'de 'o ye 'sii, 'ke 'o Nyɪsɔvɔ ye. ɪ -ɲa nɛ, 'ke -a mu -Juukvɛ -ba di. 'N 'di -hlɛn a die.» ¹⁵-Ye ɔ 'wɔn lele win a -gbɛ nɛ, ɪ nɔ: «Dɛ -nu, Nyɪsɔvɔ plɛ, -ɛ 'sii 'o ye, 'ke -tɔnahuon bɔ di, -nɛ -tui 'le, -ɛ mɔ, ɪ -ɲa nɛ, 'ke bɔ die.» ¹⁶Dɛ a -gbɛ, ɛ nu 'lu-wɔnmuewu ta, 'plu danu a -gbɛ, 'v -hɛn -wɔn, 'v mu 'le yako 'mu.

-Tɛ Piɛl mu la 'le pupɔnahuon -dɛ a kayu gbo, -ɔ 'de -Juukvɛyu

¹⁷-Tɛ dɛ a -gbɛ, ɛ -hi, -ye Piɛl, ɔ 'a dɔnɔ wlɔn 'nɛ -gba: «Dɛ -gbo, 'n 'ye, dɛ tio- ɛ -hɛn 'nyrɛ 'le?» ɔ nɛ 'le 'lu a lɛ-hiɛɛ a -gbɛ 'kwli 'mu, nahuin -nu, Kɔnɛi lee, 'v 'ya 'dɔ 'mu, 'v wlɔn lɛ -gba, v nɔ: «-Tɛgbi tio- Simɔ a kayu nɛ ye 'le?» Nɛ- v nu -nunu, 'v nyrɛ 'le kayu a -gbɛ a paale 'mu, ¹⁸'v 'yaa 'le win, 'v wlɔn -gba: «=Bɛ kɛ Simɔ Piɛl nɛ nɔ kayu -gbo gbo?» ¹⁹Tii -do a -gbɛ 'yri, -ye Piɛl 'kiɛ -hie 'lu lɛ, dɛ -nu, ɔ 'ye, dɛ tio- ɛ -hɛn 'nyrɛ, -ye Nyɪsɔvɔ a -Hihiuu -nɔ 'nɛ lɛ: «'Ye kɛ, nahuin ta, -mɔ v lɛ -mɔ. ²⁰'A -tɪ, 'ba ye 'mu, -bɔ -tɪ nɔ kayu 'klɔ, -nɛ mumu 'le kɛ 'mu lɛ, v kɔ -mu 'hɛn ba mu, -ɛ nɛ, 'mɔ luu nɔ.» ²¹-Ye Piɛl -tɪ 'le kayu 'klɔ nɛ, 'v mu 'o nahuin -nu, -v nyo lɛ -mɔ 'hɔn 'mu, ɔ nɔ: «Nahuon -gbo, aa lɛ -mɔ, 'mɔ nɛ. -Bɛ ɪ kla nɛ 'le?» ²²U nɔ: «'Soyuo a nyɪgblaka -nu, -ɔ mɔ Kɔnɛi, nɔ- lee nɔ -a mu, kɛ nɔ -mu -wɔn. Kɔnɛi a -gbɛ, 'a nunuklɔ 'sii 'o ye, ɔ 'o Nyɪsɔvɔ 'o -tuu. -Juukvɛ 'bii nɔ 'mu nɛ. Nɔ- Nyɪsɔvɔ a leelenyɔ lɛ, 'ke -bɔ di 'le 'a 'dɔ 'mu, -ɛ die nu, -tɪ -nu, -n kɔ -bɔ -tu -nɔ ye, ɔ 'mui nɛ ye gbo po.» ²³'Plu v 'mu mu -yrɛ, -ye Piɛl pɔv gbo kayu, 'v po 'waa -tɔ.

-Tɛ -nyrɛ ɛ lɛ, -ye Piɛl kɔ -nu 'hɛn, v bi wlɔn 'hru, 'v mu. -Tɛ ɔ kɔ -nu 'hɛn v mu, -ye -Yusu a nahuin -ye, -v nɛ 'le Sope 'mu, nu- gbɔ 'hru wlɔn. ²⁴-Nyrɔwɔ a 'hɔn a nɔnɔ 'mu, -ye v nyrɛ 'le Sesalɛ 'mu nɛ, Kɔnɛi a -gbɛ, 'v nyu -pre, ɔ kɔ 'a -tugba a nahuin, kɔ 'a nɛnatumupɔ 'hɛn, ɔ da -wɛ. ²⁵'Plu Piɛl 'mu 'klɛɛ kayu gbo mu pa, -ye Kɔnɛi 'ba 'mu ye, 'v muo ye 'mu 'bɛ wɔn, 'v blɔ kwɛ ye gbo, 'ke 'le 'a 'o-tuule 'kwli 'mu. ²⁶Kɛɛ -ye Piɛl nɔ: «'Ba ye 'mu, -nɛ bla 'le 'mu kwɛ ye gbo. 'Mɔ -tɔnahuon nɛ. 'N 'de Nyɪsɔvɔ,» ²⁷Kɔnɛi a -gbɛ 'v 'ba ye 'mu, ɔ kɔ Piɛl 'hɛn, 'v -tɔvɔ toto a pupue gbo. Uv wen toto a pue, 'v pa kayu gbo, Piɛl 'v ye nahuin 'plɔplɔ -nu kɛ, -v -wɛ ti kɛ, ²⁸ɔ nɔ: «'Ba kɔ 'a yiye, -ɛ mɔ, 'mɔ -gbo, -ɔ mɔ -Juukvɛyu, ɪ -ɲa nɛ, 'ke 'o 'mu -wɔn, 'ke -bɔ 'yɪya 'o nahuon -nu 'hɔn 'mu gbo, -ɔ 'de -Juukvɛyu. Mɔ, ɪ -ɲa -wɛ nɛ, 'ke -bɔ mu 'le 'a -tɛ. Kɛɛ, Nyɪsɔvɔ tɔv 'mu nɛ, -ɛ mɔ, 'nɛ -hie 'le 'lu -wɔn lɛ, -ɛ mɔ, ɛ kɔ nahuin, -v 'de 'o ye 'sii, 'ke 'o Nyɪsɔvɔ ye, 'ke -bɔ hru -wɔn lɛ. ²⁹Nɛ- nɛ, -tɛ a da 'mu, 'nɛ 'de 'o wuntɔ 'o -tuu, 'nɛ di 'le. 'A -tɪ, 'nu 'a mu wlɔn 'nɛ -gba, -bɛ ɪ kla nɛ, -ɛ

kɔ 'mɔ a da yo?» ³⁰-Ye Kɔnɛi -tuo -wɔn, ɔ nɔ: «É mɔ 'klɛɛ -nyrɔwɔ ta, muu o 'o tii -do -gbo a ti 'yri, -ɛ mɔ 'yru-hiile a ti 'yri, 'ke 'nu o Nyɛsua da, kɛ nɔ kayu gbo. Tii -do a ti 'yri, nahuon 'hru o 'o 'mu ye, ɔ pue wlawɔt 'huɔn 'mu lɛ, -u wɔn. Nyɛsua a lɛleenɔɔ nɔ, ɔ nɔ: ³¹Kɔnɛi, Nyɛsua 'wɔn -na didawin nɔ, kɔ, -tɛ -nu nu, -nu -sɛnyu 'mu -hɛ, Nyɛsua wɛɛn ke. ³²-Ye 'klɛɛ, lee 'le nahuin 'dɔ -nu 'mu, ɔ mɔ Sope, 'ke bu da Simɔ, ɔ kɔ kegbohraadu mɔ Pielɔ. Pielɔ a -gbɛ, 'ke ɔ nɔ 'le nahuon =de a -tɛ. 'A 'du mɔ -wɛ Simɔ, ɔ dahuakɛ -kuan 'yri nuu. 'Ke 'a kayu nɔ 'le 'yru nua 'mu. ³³Nɛ- nue, tii -do a ti 'yri, 'nɔ lee o 'le -mu nahuin -wɔn, 'ke bu di o -mu da. 'A -tɛ, ɛ nu -tɛɛ, -tɛ -n nu, -nɔ di 'le. -Tɛ ti nɔ lɛ 'mu -gbo, -a 'bii, -a -wɛ ke ti, ke mɔ Nyɛsua ye, -ɛ die nu, -tɛ 'bii -gbo, Kɔkɔnyɔ -tu -mu wɔn, -mui -a mu tɔɔ, -a 'mui 'wɔn.»

**Pielɔ a nɔ ye-hɛwɔ, bɔ -tu la -Yusu a -tɛ, 'ke 'o
nahuin -nu -wɔn, -v 'de -Juukɛ**

³⁴Kɛ Pielɔ 'klɛɛ nahuin ye po, ɔ nɔ: «-Tɛ ti nɔ lɛ 'mu -gbo, 'n nyi 'mu lɛ 'nɔ yrii, -ɛ mɔ, Nyɛsua 'nɔ 'jra -le nahuin 'yi 'mu lɛ: ³⁵É nɔ daku a nahuon, 'bɔ nɔ 'o, 'bɔ 'o Nyɛsua 'o -tuu, kɔ, 'bɔ dɛ -nu nu, -ɛ 'sii 'o ye, 'ke 'o Nyɛsua ye, nɔ- Nyɛsua di ke wɛɛn. ³⁶Nyɛsua ya 'a daku Yisraɛkɛ ye -hapɔtitie, -ɛ nyi -tu, -ɛ mɔ, 'ke ɔ naa 'le -Yusu 'Kɔsɔ 'mu, ɔ mɔ nahuin 'bii a Kɔkɔnyɔ, -ɛ die nu, Nyɛsua kɔ nahuin 'hɛɛn, v 'mu kegbowɛɛn lɛ kɔ. ³⁷A yi -tɔplɔ 'bii -nu nɔ, -i mue 'lu -wɔn, 'ke 'le Galileblɔgba 'mu, kɔ 'ke 'le Sudeblɔgba 'mu, kɛ la 'le ti -nu 'yie 'mu gbo, -tɛ Saan, ɔ la Nyɛsua a -tɛ -tu, kɔ, ɔ la nahuin 'nie 'lu lɛ po. ³⁸A yie nɔ, -ɛ mɔ, Nasaletɔ 'mu a -Yusu, Nyɛsua -nyi -nɔ 'a 'klɔ kɔ 'a -Hihiu 'hɛɛn nɔ. A yie -wɛ nɔ, -ɛ mɔ, -Yusuu kɛ na 'dɛ, ɔ nahuin -hapɔdɛ 'mu nu, v 'bii -nu, -v nɔ 'le 'kuo -huɔn a nyɔgbɔla a 'klɔ gbo, ɔ 'waa 'kɛi -wɔ, -ɛ nue, Nyɛsua, nɔ- nɔ 'o -nɔ -wɔn. ³⁹-A mu -gbo, -v mɔ -Yusu a -wɔnnaanyu, -a 'ye -tɔplɔ 'bii -nu nɔ, ɔ nuu 'le Jrusɛdɔ 'mu, kɔ -Juukɛ a 'bri 'bii. 'Ke 'le Jrusɛ 'mu, 'ke v kɔɔ 'o tu 'yie 'mu, -ɛ die nu, ɔ 'mu 'ku. ⁴⁰Kɛɛ, -tɛ ɔ 'ku, -nyrɔwɔ a ta a nɔnɔ 'mu, Nyɛsua -hɔ 'le 'kukɔnyu -hɛyri nɔ, ɔ -hɔ 'klɔ, ɔ nue, -Yusu ɔ 'hru -a mu ye. ⁴¹É 'de Yisraɛkɛ 'bii, ɔ 'diu ye 'hru, kɛɛ, -a -do -gbo, Nyɛsua -ha la 'le du 'mu, kɛ la 'le gbo, 'ke -ba 'ya nahuin -nu 'mu, -v di -tɔplɔ 'bii -nu 'ye, -i mue 'lu -wɔn, -a -do a -gbɛ, -a mu nɔ, ɔ 'hru ye. -Tɛ Nyɛsua -hɔ 'le 'kukɔnyu -hɛyri, ɔ -hɔ 'klɔ, ɔ kɔ -a mu 'hɛɛn, -a mu dii 'o -tɛgbii -do dɛ. ⁴²ɔ le -a mu nɔ, 'ke -ba pue nahuin -hapɔtitie -nu, -ɛɛ 'a -tɛ -wɔn lɛ na, kɔ, ɔ le -wɛ -a mu nɔ, 'ke -ba -tui nahuin ye, -ɛ mɔ, nɔ- Nyɛsua wa 'du, 'ke bɔ di 'klɔnɔnyu kɔ 'kukɔnyu -bati lɛ poo. ⁴³Nyɛsua a winwɔn-hɛnyu 'bii, v -tu la -Yusu a -tɛ nɔ. U nyi la 'nɔ -tu, -ɛ mɔ, 'ɛ nɔ nahuon 'bɔ nɔ 'o, 'bɔ kuo -Yusu a -gbɛ =wɔ ye, -ye 'ke Nyɛsua di 'le -Yusu 'mu naa, ɔ 'mu nahuon a -gbɛ a dɛ 'kuku 'wɔwɔla.»

Nyɛsuaa -wɛ 'a -Hihiu nahuin -nu 'nɔ -nyi, -v 'de -Juukɛ

⁴⁴Pielɔ nɔ 'le 'puprɛ kwa 'mu, Nyɛsua a -Hihiu 'v bi 'o nahuin -nu ke 'mu, -v puo nua ye gbo. ⁴⁵-Yusu a nahuin, -v kɔ Pielɔ 'hɛɛn- di 'le, -v mɔ

-Juukvɛ, ɪ saka =nu nɪ, 'ke Nyɪsɪva bɔ di 'a -Hihiu nahuin =nu -nyi, -v 'de -Juukvɛ, ⁴⁶-ɛ nue, v nyi 'nɪ 'wɔn, -tɛ v win =nu po, v 'de yi, 'v Nyɪsɪva a -tɪ 'yi 'bɔaa. ⁴⁷Ke Piɛlɪ 'klɛ lele po, ɔ nɔ: «Nahuin -gbo, Nyɪsɪva -ha 'le 'a -Hihiu nɪ, 'ɔ -nyu =nu, ɛ 'we =nɔ ye, -tɛ ɔ nu -wɛ -a mu 'a -Hihiu a -nyinyie. 'A -tɪ, ɛ 'de ye blɛ, 'ke nahuon -dɛ bɔ plɛ, -ɛ mɔ, v nɪ pu 'le 'nie 'lu.» ⁴⁸-Ye ɔ nɔ lele: «-Ba pu 'nie 'lu, 'ke 'le -Yusu 'Klɪsɪ a 'dɔ 'kwli 'mu!» 'v pu 'nie 'lu. -Tɛ dɛ a -gbɛ, ɛ -hi, -ye v nɔ: «Piɛlɪ, -a nye 'nɪ -hɔa, -bɔ -hi mɔ -a mu 'huɪn 'mu -nyrɔwɪ gbi -ye, 'plɪ =mu mu.»

Piɛlɪ nɪ -Yusu a -wɔnnaanyɔ lɛ -wɔn, 'ke 'le Jrusɛdɪɔ 'mu, -ɛ mɔ, Nyɪsɪva -nyi -wɛ 'a -Hihiu nahuin =nu, -v 'de -Juukvɛ

11 ¹-Yusu a -wɔnnaanyɔ, ɔ -Yusu a nahuin -ye 'hɛɛn, -v nɪ 'le Sudeblɔgba 'mu, v 'wɪn nɪ, -ɛ mɔ, nahuin, -v 'de -Juukvɛ, v 'blɛ -wɛ Nyɪsɪva a wintɛ kwa. ²-Tɛ Piɛlɪ -hɪan -wɔn, ɔ di Jrusɛdɪɔ 'mu, 'ke 'le Sudeblɔgba 'mu, -ye -Yusu a nahuin =nu, -v mɔ -Juukvɛ, v -tɔa 'a crɛkɛlɛ gbo, ³v nɔ: «Nahuin, -v 'de -Juukvɛ, -v 'de yrɛ 'bɛ, nu- kɔ -tɛ -n pa 'le, v kɔ -mu 'hɛɛn 'a di dɛ. Dɛ- 'lɛ?» ⁴Bɔ po 'klɛ lɛ, -ye -tɔplɪ 'bii, -ɪ mue 'lu -wɔn, Piɛlɪ nɪ =nu yrɛ -wɔn, ⁵ɔ nɔ: «'Ke 'n nɪ o 'le Sopedɪɔ 'mu, 'nu o Nyɪsɪva da. 'N nɪ 'le Nyɪsɪva a dida 'kwli 'mu, 'nɪ 'yɛɛ 'kwla 'mu, dɛ 'ɛ =tɪ 'o 'mu ye, ɛ 'we =nɔ danɔ gblaka ye, 'v 'ba 'a 'nyɛɛi -hɛn gbo. Nɛ- -hɔn 'le yakɔ 'mu, 'ɛ di o 'mu ye, ⁶'nɪ tɛ 'le 'kwli 'mu lɛ -tɛɛ, 'nɪ 'yɛɛ 'le dɛhɔvɛi a gbleglei, 'kwlagbodehɔvɛi, kɔ lɛ-jri-tɔplɪ, kɔ nɔblɪ 'hɛɛn, ⁷'nɪ 'wɔn wintɛ. Kɛ ɛɛ 'mu ye po: Piɛlɪ, 'ba ye 'mu, 'la dɛhɔvɛi =nu, =mui di! ⁸Kɛɛ -ye 'n nɔ: 'Uɔn, Kɔkɔnyɔ o. Dɛhɔvɛi =nu, ɪ -ɲa nɪ, 'ke -a mu -Juukvɛ -ba di. 'A dɛ 'de -hlɪn 'o 'na mɛ ke a bie. ⁹-Ye 'n 'wɔn lele win a -gbɛ nɪ, 'ɪ -hɔn 'le yakɔ 'mu, ɪ nɔ: Dɛ =nu, Nyɪsɪva plɛ, -ɛ 'sii 'o ye, 'ke -tɔnahuon bɔ di, -nɪ -tɪ 'le, -ɛ mɔ, ɪ -ɲa nɪ, 'ke bɔ die. ¹⁰Dɛ a -gbɛ, ɛ nu 'lu-wɔnmuewu ta, 'plɪ -tɔplɪ 'bii, 'ɪ -hɪan -wɔn, 'ɪ mu 'le yakɔ 'mu. ¹¹Tii -do a -gbɛ 'yri, -ye kayu =nu, -ɔ kɔ gbo 'n nɪ 'le, nahuin ta nyre 'le. Nahuin a -gbɛ, 'ke v -hɔn 'le Sesalɪɔ 'mu, 'v luu nɔ 'mu -wɔn. ¹²-Ye Nyɪsɪva a -Hihiu lɛ 'mu nɪ, v nɔ: =Nɪ mumu 'le ke 'mu lɛ, v kɔ -mu 'hɛɛn ba mu. -Ye -Yusu a nahuiin -huonnɔ -gbo, -v nɪ nɔ -a mu -heyri, nu- gba o 'mu 'hru wlɔn, 'ke 'le Sesalɪɔ 'mu. -Tɛ -a nyre o 'le, -ye 'ke -a pa o 'le nyɪbeyu =nu a -tɛ, v Kɔnɛi daa, ¹³Kɔnɛi a -gbɛ, 'v le -a mu, -ɛ mɔ, ɔ 'ye o Nyɪsɪva a lɛleenɔ, 'ke 'le 'a kayu gbo. Nyɪsɪva a lɛleenɔ a -gbɛ, 'ke ɔ nyra o 'o =nɔ ye gbo, ɔ nɔ: Lee 'le nahuin 'dɪɔ =nu 'mu, -ɔ mɔ Sope, bɔ mu Simɔ da, -ɔ kɔ kegbɔhraadu mɔ Piɛlɪ. ¹⁴-Tɪ =nu, ɔ di -mu ye =tɪ, nɪ- die nu, Nyɪsɪva 'mu -mu waa, -n kɔ -na kayugbokvɛ 'hɛɛn. ¹⁵-Ye 'n -tɔa o 'pɔprɛ gbo, 'ke 'o Kɔnɛi kɔ 'a kayugbokvɛ 'hɛɛn ye, Nyɪsɪva a -Hihiu 'v bi 'o =nu ke 'mu, -ɛ 'we =nu ye, -tɛ v nu la, 'v bi la 'o -a mu ke 'mu, ye-hɛ-nyrɛ 'mu. ¹⁶-Ye -tɪ =nu, Kɔkɔnyɔ -Yusu =tɪ la, ɪ bi o 'le 'mu 'mu 'kwli. Kɛ ɔ po la: Saan, 'nieɛ nɪ, ɔ po 'a mu 'lu lɛ, kɛɛ, Nyɪsɪva -mɛ -ye, 'a -Hihiu, nu- ɔ di 'a mu -nyi. ¹⁷'ɛ mɔ -tɛɛ, Kɔnɛi kɔ 'a kayugbokvɛ 'hɛɛn a -gbɛ, -v 'de

-Juukvɛ, -tɛ v kuo o Kūkōnyɔ -Yusu 'Klɪsɔ =wlv ye, -ye Nyɪsɔa -nyi o =nv 'a -Hihiuu -do =nv, ɔ -nyi la -a mv, -tɛ -a kuo la =wlv ye. -Tɛ ɛ nɪ le 'mv, 'n 'die o 'le -wɛ, =bo nyra o Nyɪsɔa ye gbo, 'ke ɔ 'nɪ =han =nv 'a -Hihiu -nyi.»

¹⁸Plu -Yusu a -wōnnaanyɔ 'mv Piɛl a wintɛ a -gbɛ mu 'wɔn, -ye v 'kee 'a -tɪ a yɛɛɛ nɪ, 'v -tɔa Nyɪsɔa a baale gbo, v nɔ: «'E mɔ -tɛɛ, nahuin =nv, -v 'de -Juukvɛ, Nyɪsɔa -nyi -wɛ =nv 'klɪ, 'ke bu hie 'o 'waa dɛ 'kuku gbo, bu -nyi 'waa dɔwɔ 'bii Nyɪsɔa, -ɛ die nu, Nyɪsɔa a -gbɛ, ɔ 'mu 'klɔ yrayru -nyi.»

'Cvɛ =nv, -ɛ nɪ 'le Atiɔsɪdɔ 'mv

¹⁹Ti =nv -kɔ 'yri v 'laa 'o Etienɪ, 'ke v -tɔa o -Yusu a nahuin a =svɛ a =tueɛ gbo. Nɛ- nue, -Yusu a nahuin 'v 'sɛɛ 'blɔgbɪ ke gbo. 'Ke 'le =nv -hɛyri, =v -ye mu -mumu, 'v nyre 'le Fenisiblvɔba 'mv, kɔ Sipreblvɔba 'mv, kɔ Atiɔsɪdɔ 'mv. Kɛɛ -ye -Juukvɛɛ -do, nv- vɔ Nyɪsɔa a -tɪ ye =tu. ²⁰Kɛɛ, ɛ kɔ -wɛ -Yusu a nahuin -ye, 'v kɔ 'le Sipreblvɔba 'mv, kɔ Silɛnɪdɔ 'mv, Nv- mu 'le Atiɔsɪdɔ 'mv, 'v mu -wɛ 'le nahuin =nv 'hɔn 'mv, -v 'de -Juukvɛ, 'v nyu -haputitɪ =nv pue, -ɛɛ Kūkōnyɔ -Yusu a -tɪ -wɔn lɛ na, ²¹Kūkōnyɔ 'v nyu 'mv -hɛ 'dɔ, 'v tɔɔ =nv 'a 'klɪ a kenɪnɪɛ, 'v nue, nahuin 'plɔplɔ 'v kuo =wlv ye, kɔ, 'v -nyi -nɔ 'waa 'klɔ 'bii.

²²-Tɪ a -gbɛ, Jrusɛ 'mv a 'cvɛ a nahuin 'wɪn nɪ. Nɛ- nue, 'v -ha 'le Banabastɪ -nɪ wɛn, 'v loo 'le Atiɔsɪ 'mv. ²³-Tɛ ɔ nyre 'le, -ye ɔ 'ye nɪ, -ɛ mɔ, Nyɪsɔa nu -Yusu a nahuin 'mv -hapɔdɛ 'dɔ, -ye ɔ nu 'manv, kɔ, 'v -nyi v 'bii 'klɪ, 'ke bu 'cipi 'o Kūkōnyɔ a =wlv a yekuolɛ, 'ke 'le 'waa =wlv 'bii ke. ²⁴'E mɔ -tɛɛ, Banabastɪ a -gbɛ, ɔ mɔ -hapɔnahuoon nɪ, kɔ, Nyɪsɔa a -Hihiu 'v kɔɔ win ke 'bii, kɔ, 'v kuo Kūkōnyɔ =wlv ye 'dɔ. -Ye nahuin 'plɔplɔ, v -nyi 'waa =wlv Kūkōnyɔ.

²⁵Ti a -gbɛ 'yri, -ye Banabastɪ mu 'le Tasɪdɔ 'mv, -ɛ die nu, ɔ 'mv Solɔ bla. ²⁶-Tɛ ɔ yɔ 'le gbo, -ye ɔ gbɔ 'le Atiɔsɪdɔ 'mv. 'Ke 'le Atiɔsɪ a -gbɛ 'mv, v 'hɔn -wɛ a -gbɛ, v -hi 'le 'yrv=gbɛ, 'ke 'le -Yusu a nahuin -hɛyri, 'v tɔɔ nahuin 'plɔplɔ, -tɛ bu di -Yusu a =wlv a yekuolɛ nu. 'Ke 'le Atiɔsɪ a -gbɛ 'mv, -Yusu a -naagbɔpɔ, 'ke v -tɔa 'le =nv -Yusu 'Klɪsɔ a nahuin a daale gbo. ɛ mɔ la 'a ye-hɛdɛɛ nɪ, 'ke bu daa =nv 'dɔ a -gbɛ.

²⁷Ti a -gbɛ 'yri, Nyɪsɔa a winwɔn-hɛnyv -de, nv- -hɔn 'le Jrusɛ 'mv, 'v mu 'le Atiɔsɪ 'mv. ²⁸=ɔ -ye a 'dɔ mɔ Agabustɪ. Agabustɪ a -gbɛ, nɔ- 'ba ye 'mv, Nyɪsɔa a -Hihiu 'v nue, 'v =tui, -ɛ mɔ, ti -de 'de 'le hie, kanv gblaka 'mv =tɪ, ke nɔ -tɔtɔ 'bii ke. 'E mɔ -tɛɛ, kanv a -gbɛ 'v =tɪ, ti =nv -kɔ 'yri Klɔdɪ, ɔ mɔ la 'o Romakvɛ a 'kunpv a 'kun. ²⁹Agabustɪ a -gbɛ bɔ po 'klɛɛ lɛ, -ye -Yusu a -naagbɔpɔ, -v nɪ 'le Atiɔsɪ 'mv, v -yri nɪ, 'ke bu -hɛ -Yusu a nahuin =nv 'mv, -v nɪ 'le Sudeblvɔba 'mv. Nɛ- kɔ -tɪ 'ɛ nɪ nahuon 'bɔ nɪ 'o, dɛ ɔ -wɛ 'le bɔ 'ye, 'v nye 'le ya, ³⁰'v 'kukue -nyinyi-tɔplɪ a -gbɛ lɛ, 'v -nyi Banabastɪ kɔ Solɔ 'hɛɛn, 'ke bu gbɪ 'le Sudeblvɔba a 'cvɛ a ye'munaanyv -wɔn.

-Te v 'la la Sakti, 'plu 'v po la Pielt -ji 'mu

12 ¹Tii -do a -gbe 'yri, 'ke 'kun Helodɔ, ɔ -tua -Yusu a nahuin -ye -sue a -tuele gbo, 'ke 'le Jrusædɔ 'mu, ²ɔ le 'a 'sɔyuo, 'ke bu nu 'plie, bu 'la Sakti, ɔ mɔ Saan a 'dayu. ³-Te ɔ 'ye, -ε mɔ, dε -nu, ɔ nu, ε klu -Juukue a nyigblakɔ ke, -ye ɔ le lele 'a 'sɔyuo nɔ, 'ke bu kl Pielt, v 'muo -ji 'mu po. Ti a -gbe, ɪ mɔ la -Juukue a le'mimre, -ε mɔ Pakɔ a ti'i nɔ. ⁴Pielt bɔ nɔ 'kleε -ji 'mu, -ye 'kun Helodɔ le 'sɔyuoo -pu -tu 'o -huonnɔ, bu nu duui -hɛn, bu -hie -gbe, bu -tu Pielt a -gbe 'yie. ɔ nɔ 'nɔ, le'mimre, -ε mɔ Pakɔ, 'bε -hi, ɔ 'muo -bati le poo, 'ke 'o nahuin 'bii ye, nahuin 'mui -tu, -ε mɔ, ɔ nɔ 'mu 'kukue. ⁵'Ke Pielt nɔ 'le -jikayu gbo, 'v nyo 'yie -tu. Kεε, -Yusu a nahuin -mε -ye, v Nyisva le 'nɔ 'batɔ 'dɔ, 'ke bɔ -he Pielt 'mu.

-Te Nyisva a leleenyo -ha la Pielt -ji 'mu

⁶-Nyrɔwɔ -kɔ 'mu 'kun Helodɔ di 'o Pielt -bati le poo, 'ke 'o nahuin ye, 'plu -nyrɔwɔ a -gbe, ɔ 'mu 'o mu nyre, 'a 'tɔyrɔwɔ a -gbe 'mu, 'ke 'le -jikayu gbo, 'ke Pielt nɔ 'le 'sɔyuoo 'hɔn -gbahlɔn, 'v nu 'cun, 'v mva 'a dabɔ 'sɔyuoo 'hɔn a -gbe a dabɔ ye gbo, 'v pε 'le -nu -gbahlɔn gbo, 'ɔ hmo, 'sɔyuo -ye 'v nɔ 'o paale 'mu, 'v -jikayu 'yie -tu. ⁷Tii -do a ti 'yri, Nyisva a leleenyo 'hru 'le -jikayu a -gbe gbo, -nyre 'εε 'le wlun, Nyisva a leleenyo a -gbe 'v 'tu Pielt a 'pta le, 'v -hɔ hmla 'mu, ɔ nɔ: «Ba ye 'mu -tε ti nε,» 'cun 't ble 'le -nɔ dabɔ 'mu le. ⁸-Ye ɔ nɔ lele: «Pue -tɔplɔ 'huin 'mu le, kɔ 'suei 'hɛn,» Pielt 'v pue -tɔplɔ 'huin 'mu le. -Ye Nyisva a leleenyo nɔ lele: «Pue 'kleε -na 'kɔlɔ ke, -bɔ kue 'mu -wɔn,» ⁹Pielt 'v kɔ -wɔn, 'v 'hri 'le -jikayu gbo. ɔ 'di wen -tεε pue, -ε mɔ, dε -nu, Nyisva a leleenyo nu, ε mɔ dε a -tεε. ɔ -mε -ye, ɔ da, ɔ 'mu 'yee 'kwla. ¹⁰U -hi ye -hesɔyuo -nu le, -v -yaa 'yie -tu, 'v -hi -wε 'sɔyuo a 'hɔn a nɔnu le, 'plu 'v nyre 'o -yaa a -gbe a 'maju 'yri, -v mɔ 'plumaju, -v kɔ 'yri v 'o naa, 'v 'le 'dɔ 'kwli 'mu bi. 'Plu v 'mu 'o mu nyre, -ye 'maju a -gbe, v -do, v -hɔn 'o 'mu nɔ, 'v 'hri, 'v bi 'le 'hru wlɔn, 'v mu. Tii -do a ti 'yri, -ye Nyisva a leleenyo -hɔn 'o Pielt 'huin 'mu nɔ. ¹¹-Ye -wlv di Pielt -wɔn, ɔ nɔ: «E 'de 'kwla, 'nɔ 'yoo -le 'mu, ε mɔ -tɔ a -tεε nɔ, 'nu 'ye. Kukɔnyo Nyisva tε gbo 'a leleenyo, 'v -gbla 'mu, 'ke 'le 'kun Helodɔ kwa 'mu, kɔ -Juukue a 'crε 'bii -nu, v -hva bu nu wen 'mu 'mu.» ¹²-Te Pielt -hie 'lu le, -ye 'ke ɔ mu 'le Mari a -tε, ɔ mɔ Saan a 'dii, Saan -nu, ɔ kɔ kegbohraadv mɔ Makɔ. 'Ke 'le kayu a -gbe gbo, nahuin 'plɔplɔ 'kukue 'le le, 'ke 'o Nyisva a dida a -ta 'mu. ¹³-Te Pielt nyre 'o -yaa a -gbe a 'maju 'yri, -ye ɔ -tua 'maju a bibie gbo, -kvannunyrɔ -de, 'v mu 'o 'maju 'yri, 'a 'du mɔ Rodɔ, 'v -gba wlɔn: «Nyo- nɔ 'o 'le?» ¹⁴-Ye ɔ yrii Pielt a win nɔ. 'Manv a -tɔ, 'v 'de 'o 'maju 'o -ha, 'v gba cigbei, 'ke 'le kayu gbo, ɔ nɔ: «Pielt 'de -le. 'Ke ɔ nɔ 'o 'maju 'yri.» ¹⁵Nahuin, v -tuo -wɔn, v nɔ: «Be -na 'lu -hɔn 'o wlɔn 'mu 'hru, -nu -tɔ a -gbe -tu?» -Ye ɔ nɔ lele: «E mɔ -tεε, Pielt nɔ.» -Ye v nɔ: «Uvn, Pielt a -hikɔ -n 'ye, -ε nue, v 'lɔ nɔ.» ¹⁶-Ye Pielt -mε -ye, ɔ 'kɛ bibie

'maju. -Tɛ v -ha 'klɛɛ 'o 'maju a -gbɛ, -ye v 'ye ni, -ɛ mɔ, Piɛlu ni, 'i saka -nu, ¹⁷Piɛli 'ɔ bibiu dabu ye, -ɛ die nu, v 'mu wien ma, 'ɔ -tva -wɔnlenuna gbo, -tɛ Kɔkɔnyɔ Nyɛsua nu 'le 'a -jikayu a gbo-hɔhɔ. ɔ nɔ lele: «Ba mu, ba le Saki kɔ 'diayuo -ye 'heɛn.» -Tɛ ɔ -yre, -ye ɔ 'hri ni, 'ɔ -hɔn 'le Jrusɛ 'mu, 'ɔ mu 'le -tɛgbi -ye.

¹⁸-Tɛ -nyre cɛ lɛ, -ye -gbugblɔgbu bi 'le 'sɔyuo -heyri, 'bɔ wlɔn le -gbugba: «-Be' Piɛli mue ye 'le?» ¹⁹'kun Helɔdi 'ɔ le 'sɔyuo -ye, bɔ =muɔ lɛ, 'v =muɔ lɛ -mɔmɔ, 'v 'dio 'ye, Helɔdi 'ɔ da 'sɔyuo =nu, -bɔ 'tu Piɛli 'yie =tu, 'ke 'le -jikayu gbo, 'ɔ puu -bati lɛ, ɔ nɔ: «A ni 'mu 'kɔkɔɛ,» 'v 'lu. 'Plu dɛ a -gbɛ, ɛ 'mu mu -hi, -ye 'kun Helɔdi a -gbɛ, ɔ -hɔn 'le Sudeblugba 'mu ni, 'ɔ mu 'le Sesalɔdiɔ 'mu. 'Dɔ a -gbɛ 'mu, ɔ -hi 'le 'dai ti.

-Tɛ 'kun Helɔdi nu la 'kɔkɔɛ

²⁰Nahuin =nu, -v ni 'le Tilɔdiɔ kɔ Sidɔdiɔ 'mu, 'kun Helɔdi a -gbɛ, ɔ nyu lɛ poo yru 'dɔ, 'ɔ nye -hɔa, bɔ gbo tu -wɔn. -Ye 'dɛɛ 'hɔn a -gbɛ a nahuin, v bibi 'mu lɛ 'yi, 'v di Helɔdi 'ye wɔn, 'ke 'le Sesalɔdiɔ 'mu, -ɛ die nu, v kɔ -nɔ 'heɛn, v 'mu ke gbo wɛɛn, -ɛ nue, 'waa didi-tɔpli a 'dai dɛ, 'ke ɛɛ 'le Helɔdi a 'blugba 'mu -hɔn. ɛ kɔ 'kun a -kvannunyɔ a nyigblaka =dɛ. 'A 'du mɔ Blatusi. Nɔ-ɔ 'kun Helɔdi a kayu 'yie =tu. Nyibeyu a -gbɛ, nɔ- v mu 'le -wɔn, 'v 'bɔti lɛ, 'ke bɔ -hɛ =nu 'mu, -ɛ die nu, v kɔ 'kun 'heɛn, v 'mu kegbowɛɛnle kɔ, 'ɔ wɛɛn ke, 'v mu 'le 'kun Helɔdi ye, v nɔ: «-A nye 'ni -hɔa, 'ke -n kɔ -a mu 'heɛn, -ba wɛɛn ke gbo.» ²¹-Tɛ v 'yo 'klɛɛ, -ye ɔ wa 'du -nyrɔwɔ, -ɔ kɔ 'kwli 'mu ɔ di 'le nahuin -wɔn 'prɛɛ. -Tɛ -nyrɔwɔ a -gbɛ, ɔ nyre 'klɛɛ 'o, -ye ɔ pue 'a 'kunwlawlu ni, 'v ni gbo, 'ke 'le 'kungbata wlɔn, 'ɔ -tva 'pupre gbo. ²²-Ye nahuin nɔ: «Nyɛsua'a ni, -ɔ 'prɛ, ɛ 'de -tɔnahuon.» ²³Tii -do a ti 'yri, Nyɛsua a leelenyɔ nue ni, 'kɔɛ 'ɛ kɔ -nɔ, -ɛ nue, ɔ 'de nahuin le, -ɛ mɔ: «Ba 'kee 'na -ti a 'yi'buaalɛ, Nyɛsua, nɔ- kɔ -ti ba 'buaa 'yi.» Hɔnni dio -didi, 'v 'ku.

²⁴Ti a -gbɛ 'yri, Nyɛsua a -ti 'sɛɛ la gbo, 'ke 'le 'blugba 'bii =nu 'mu, 'ɛ nue, nahuin 'plɔplɔ 'v kuo -Yusu =wɔ ye.

²⁵Banabasɔ kɔ Sɔlu 'heɛn, -tɛ v -yra -kvan 'lu, 'ke 'le Jrusɛdiɔ 'mu, -ye v -hɔn -wɔn, 'v mu 'le Atiɔsi 'mu. -Tɛ v mu, -ye v gba nyibeyu =dɛ. Nyibeyu a -gbɛ, 'a 'du mɔ Saan, 'a kegbohraadu mɔ Maki.

Pɔlu a ye-hɛdagba, 13.1–14.28

Nyɛsua nɔ 'ni, Sɔlu (Pɔlu) kɔ Banabasɔ 'heɛn, bɔ gba

-Yusu a -ti, 'ke 'le daku a gbleglei -wɔn

13 ¹'Ke 'le -Yusu a nahuin =nu -heyri, -v ni 'le Atiɔsiɔdiɔ 'mu, ɛ kɔ nahuin -ye, 'bɔ -Yusu a -hapotitie nahuin yre po, =v -ye 'bɔ 'waa 'bienu -Yusu a nahuin tɔɔ. Nahuin a -gbɛ, nu- mɔ Banabasɔ bi 'le ye, kɔ Simeɔ, -ɔ kɔ kegbohraadu mɔ Nyi-yruwɔ, kɔ Lukiusi, -ɔ kɔ 'le Silenti 'mu,

kɔ Manaɛ, -ɔ kɔ 'kun Helɔɔɔ, v naa 'le kayuu -do gbo, kɔ Sɔlv 'hɛɛn.

²-Nyrɔwɔ =de 'mu, bɔv 'cɛ pa, bɔv =ci, 'ke 'o Nyɪsɔv a dɪda a -ta 'mu, 'ke Nyɪsɔv a -Hihiu 'prɛɛ 'le =nɔ -wɔn, v nɔ: «Ba po Banabasi kɔ Sɔlv 'pɪa ke, -ɛ die nu, v 'mu -kvan =nɔ nu, -ɔ kɔ -tɪ 'nɪ plɛ ba pu 'pɪa ke.» ³-Tɛ v 'wɔn windv a -gbɛ, -ye vɔ lele 'nɪ -ci, 'bɔv Nyɪsɔv da, 'plu, 'v po Banabasi kɔ Sɔlv dabv 'lu gbɛ, 'v tɔv gbo, 'ke bɔ mu Nyɪsɔv a -kvan nu.

-Tɛ Banabasi kɔ Sɔlv 'hɛɛn, v nyre 'le Sipreblugba 'mu

⁴⁻⁵Ke'ɛ nɪ, ɛ nɪ 'mu, Nyɪsɔv a -Hihiu 'v le Banabasi kɔ Sɔlv 'hɛɛn, 'ke bɔ bi 'hru wɔn. V kɔ Saan Maki 'hɛɛn, nɔ- mu, -ɔ mɔ 'waa 'mu-hɛnyɔ, 'v mu 'le Selesidɔ 'mu. 'Ke v -ha 'o 'mu, 'v mu 'le 'blugba =nɔ 'mu, vɔ Sipre daa, 'nie =glaa 'le lɛ. -Tɛ v nyre 'le Salamɪnɪ 'mu, v mu 'le Nyɪsɔv a kayu gbo, -tɛgbɪ -Juukvɛɛ 'le lɛ 'kukue, 'v =tu Nyɪsɔv a -tɪ.

⁶-Tɛ dɛ a -gbɛ, ɛ -hi, -ye v 'bɛ 'blugba 'bii a -gbɛ -tɔ, 'v nyre 'le Pafɔsɪdɔ 'mu. 'Ke v yɛ 'le -pinanyɔ =de gbo. 'A 'dɔ mɔ Balɪjesu, Glɛkɪkɔv 'v nyo Elimasi daa. -Juukvɛyɪ'u nɪ. ɔɔ 'a dɔnɔ daa winwɔn-hɛnyɔ. ⁷Nɔ- mɔ 'blugba =nɔ a -gulɔnuma a nɪnatumu. -Gulɔnuma a -gbɛ, 'a 'dɔ mɔ Segusi Polusi. ɔ kɔ -tɔ. Nɔ- da Banabasi kɔ Sɔlv 'hɛɛn, -ɛ nue, ɔɔ -hɔv bɔ 'wɔn Nyɪsɔv a -tɪ. ⁸Kɛɛ, -pinanyɔ Elimasi -nɪ wɛn, ɔ nyu yɛ 'nɪ -wɔn, ɔɔ 'le 'klɪ lɛ po, -ɛ die nu, -gulɔnuma a -gbɛ, ɔ 'nɪ -han -Yusu =wɔv yɛ kuo. ⁹Sɔlv, vɔ -wɛ Pɔlv daa, -tɛ ɔ 'yɛ dɛ a -gbɛ, -ye Nyɪsɔv a -Hihiu kɔv ke win 'bii, 'v -hrɔv -pinanyɔ a -gbɛ 'yie 'mu, ¹⁰ɔ nɔ: «Sɔv-, gblagblonyɔ, 'crɛnyɔ, -n 'wɛ =nɔ 'kuo -hɔn a nyigblaka a 'yu yɛ. -Mɔ =nɔ, -ɔ yraa -tɪ a -tɛɛ, -mɔ nɪ, -ɔɔ Nyɪsɔv a win kle -ha. Ti tɪo- kɔ 'yri -n die 'kee 'le? ¹¹'Ye kɛ, Nyɪsɔv di -mu lɛ poo yrv. -Na 'yii di 'nɪ sua. -N 'dɛɛ -bɔ yrii lɛ, ɛ 'mu ti gba.» Tii -do a ti 'yri, -ye 'a 'yii 'kee lɛyriilɛ nɪ, 'v nɪ 'le gbɪgbɪyɪ -hɛyri, ɔɔ -wɔn lɛ -hɔn, 'v lɛ dudua, ɔɔ nahuin lɛ =mɔ, -v di 'a dabv kwa 'ble, -v dɪo naa. ¹²Dɛ =nɔ, -ɛ mue 'lu -wɔn, -tɛ -gulɔnuma 'yɛ, -ye Nyɪsɔv a win kɔ 'a 'klɪ 'hɛɛn, ɪ 'tɔ 'a =wɔv lɛ, 'v kuo -Yusu =wɔv yɛ.

-Tɛ Pɔlv kɔ Banabasi 'hɛɛn, v mu la 'le Atɪɔsɪdɔ 'mu, -ɪ nɪ 'le Pisidiblugba 'mu

¹³Dɛ a -gbɛ, -tɛ ɛ -hi, -ye Pɔlv kɔ 'a 'bienu 'hɛɛn, v -ha 'le 'mu Pafɔsɪdɔ 'mu, 'v mu 'le Pɛsɪdɔ 'mu, -ɔ nɪ 'le Pafilɪblugba 'mu. -Tɛ v nyre 'le, -ye Saan Maki -nɪ wɛn, ɔ hɪu 'le gbo, 'v -mɛ dɛ, 'v mu 'le Jrusɛdɔ 'mu. ¹⁴Pɔlv kɔ Banabasi 'hɛɛn, v -mɛ -ye, v 'kɪɛ gbɛɛ 'waa 'dagba 'lu -wɔn, 'v nyre 'le Atɪɔsɪdɔ 'mu, -ɔ nɪ 'le Pisidiblugba 'mu. -Juukvɛɛ a -wuwle-nyrɔwɔ 'mu, 'v pa 'le Nyɪsɔv a kayu gbo, 'v nɪ gbo. ¹⁵Nahuon =dɛ, nɔ- -hre Moise a 'crunɪɛ a =tɔ -ye, kɔ Nyɪsɔv a winwɔn-hɛnyɔ a 'crunɪɛ a =tɔ -ye -wɛ. -Tɛ ɔ -wɔ 'a -hihre -wɔn, -ye Nyɪsɔv a kayu a yɛ'mɔnaanyɔ, v lee 'o -nɔ 'hɔn 'mu nahuon, v nɔ: «-Dɪayuo -a, 'ba kɔ -tɔwɪn =dɛ, 'ke ba -nyi nahuin 'klɪ, a -wɛ 'le ba po wun nɪ,» ¹⁶Pɔlv 'v 'ba yɛ 'mu, 'v bibiɪ dabv yɛ, -ɛ die nu, v

'muo nua ye gbo po, ɔ nɔ: «A mv -ɗiayuo Yisraekue, kɔ 'a mv pupɔnahuin -ye -nv, -vɔ -we Nyisva da, ba po 'mv nua ye gbo. ¹⁷Nyisva -nv, -a mv Yisraekue, -aa da, nɔ- -ha 'le -a nɪ bunu du 'mv, 'plu ti -nv -kɔ 'yri -a nɪ daku nɪ la 'le daku -ye a 'bri, -ɛ mɔ Esipublugba, Nyisva a -gbe 'ɔ nue, 'v -he daku gblaka, 'ɔ -hɪw 'le 'blugba a -gbe 'mv, 'ke 'le 'kɪkɔ 'kwli 'mv. ¹⁸Plu, -te v nu la 'yri a -wlu 'hɔn, 'ke 'le -teɖbi -nv, nahuin -de 'de 'le 'ti, 'ɔ kikle -nv le, ¹⁹'ɔ -wɔ dakuɔ nɪpata gbo, 'ke 'le Kanaablugba 'mv, 'ɔ -ha 'le 'waa 'blugba a -gbe, 'ɔ -nyo 'a daku Yisraekue, v 'muo kɔ. ²⁰Kue 'o ti -nv 'yie 'mv gbo, -a nɪ bunu mu la 'le Esipublugba 'mv, -bo mu -mumu, -bo ye -we ti -nv -kɔ 'yri Nyisva -nyi -nv Kanaablugba 'bii, ɛ -we 'le 'yri a (450) -hɔtruwu -hen nɪ le 'yri a -wlu 'hɔn -tu 'o -pu.

Ti 'bii a -gbe 'yri, ɔ -nyi -nv -batiponyu, -v mɔ 'waa ye'munaanyu, 'ɛ gbe -gbagba, 'ɛ ye Nyisva a winwlɔn-henyɔ Samueli a ti ke.

²¹Samueli a -gbe a ti 'yri, 'ke v -hva bodɔ, Nyisva 'ɔ -ha 'le Sauli, 'ke bɔ 'ya 'waa bodɔ 'mv. Sauli a -gbe, ɔ mɔ Kisi a 'yuu nɪ, 'ɔ kɔ 'le Besame a -tugba 'mv. ɔ nu bodɔde, 'ke 'le 'yri a -wlu 'hɔn 'kwli 'mv, ²²'plu Nyisva 'ɔ -hɔ bodɔde a -gbe ke, 'ɔ po 'o Dafidi. Ke Nyisva po Dafidi a -gbe a -ta 'mv, ɔ nɔ: Dafidi, -ɔ mɔ Yisai a 'yu, nɔ- mɔ 'na -wlv a nahuon. 'E nɪ de, 'nu -hva bɔ nu, ɔ die 'nɪ nu. ²³'Ke 'le Dafidi a 'yuo a 'yuo -heyri, 'ke Nyisva -ha 'le Yisraekue a Waanyɔ, -ɛ 'we -nɔ ye, -te ɔ nu la 'a -tutue. Waanyɔ a -gbe, nɔ- mɔ -Yusu. ²⁴'Plu -Yusu a -gbe, ɔ 'mv -kvan -wlu mu -tu, -ye Saan, nɔ-ɔ la Yisraekue a nahuin Nyisva a -ti ye -tu, ɔ nɔ: Ba hie 'o de kuku, aa nu gbo, ba -nye 'a nɪ 'klɔ 'bii Nyisva, 'mv 'a mv 'nie 'lu le po. ²⁵'Plu ɔ 'mv 'a -kvan 'lu mu -yra, -ye ke ɔ nahuin ye po, ɔ nɔ: 'N 'de nahuon -nv, 'a nɪ -wlv plɛ 'n 'ya 'mv, -ɛ mɔ Waanyɔ -nv, Nyisva po la le, ɔ di la 'le ya. Kɛɛ, ba 'ye ke, 'bia 'nɪ -yra 'na -kvan 'lu, 'plu Waanyɔ a -gbe, ɔ 'mv 'le di. 'Na -gbe, 'n 'de nɔ -de, 'ke -bo dio 'mv -he, 'ke 'o 'ɛ nɪ -kvanɛ -de a -ta 'mv.»

²⁶Ke Polu lele po: «ɗiayuo -a, 'a mv -Juukue, -v mɔ -a nɪ bu gblaka Abrahamu a 'yuo a 'yuo, kɔ 'a mv -nv, -v 'de -Juukue, kɛɛ -vɔ -we Nyisva da, -a 'bii, -a mv kɔ Nyisva a titie -nv, -ɛ nyi -tu, -te Nyisva, ɔ -a nɪ waale nu. ²⁷'E mɔ -teɛ, Jrusɛ 'mv a nahuin kɔ 'waa ye'munaanyu 'heen, v 'di 'mv le yrii, nahuon tio- -Yusu bɔ 'ya 'mv, 'plu, Nyisva a winwlɔn-henyu a win, v -hre, 'ke 'le Nyisva a kayuo gbo, 'ɛ nɪ -wuwle-nyɔwɔ 'mv, v 'di -we 'mv le yrii. Kɛɛ, ti -nv -kɔ 'yri v 'la o -Yusu, -ye -ti -nv, Nyisva a winwlɔn-henyu a -gbe, v -tu la, ti -hi la a ti 'yri, i mue o -wɔn 'lu. ²⁸-Hapukɔ, -Yusu 'ɔ 'de de -de nu, -ɛ blɛ 'kukue ye, kɛɛ, v -hɔɛ Pilati nɪ, 'ke bɔ 'la -Yusu. ²⁹-Te v nu o -tɔpli 'bii -nv, Nyisvacrunɛ -tu la, -i kɔ -bɪ mue la 'lu -wɔn, -ye v -hɔ o 'o tu 'yie 'mv nɪ, 'v puo o 'le 'deɛ wlɔn. ³⁰Kɛɛ, Nyisva -hɔ 'le 'kukunyɔ -heyri nɪ, 'ɔ -hɔ 'klɔ. ³¹-Te -Yusu 'hri 'klɔ, -ye 'ke 'le -nyɔwɔ 'plɔplɔ 'kwli 'mv, ɔ 'hru nahuin -nv yɛ, -v kɔ -nɔ 'heen, -v -hɔn o 'le Galilebugba 'mv, -v mu o 'le Jrusɛ 'mv. Nahuin a -gbe, -v 'ye -tɔpli 'bii -nv, -Yusu nu, nu-v ke 'a -ti daku, -v mɔ Yisraekue ye -tu.

32-33 'N kɔ Banabasi 'heɛn, 'a mu -a ya -haputitie ye. -Haputitie a -gbɛ, ɛ nɛ- mɔ: Nyɪsua, ɔ -ha 'le -Yusu 'kukunyɔ -heyri nɪ, 'ɔ -hɪɔ 'klɔ. Dɛ a -gbɛ, Nyɪsua pue la 'le -le, 'ke 'o -a nɪ bunu -wɔn, -ɛ mɔ, ɔ die la 'nɪ nu. 'E mɔ -tɛɛ, 'ɔ nu dɛ a -gbɛ, 'ke 'o -a mu -wɔn, -a mu -gbo, -v 'ya bunu a -gbɛ a 'yuo a 'yuo mu. Nyɪsua bɔ di 'le -Yusu 'kukunyɔ -heyri -ha, ɔ 'muo 'klɔ -ha, v 'cru la -wɛ nɪ, 'ke 'le Nyɪsua a -wlabrecrunɛ 'kwli mu. Kɛ 'a -wladu a 'hɔn a nɔnɔ po:

Nyɪsua nɔ 'nɪ:

-Mɔ mɔ 'na 'Yuu nɪ.

Kvɛ kɛ mɔ -nyrɔwɔ -gbo 'yie 'mu gbo,

'mɔ mɔ -na Bu.

34 Nyɪsua =tui la nɪ, -ɛ mɔ, ɔ dio 'le 'kukunyɔ -heyri 'nɪ -ha, ɔ 'muo 'klɔ -ha, -ɛ die nu, 'a -plahvɪn 'nɪ -han -hɔn, 'v 'cru la, 'ke 'le Nyɪsvacrɪnɛ 'kwli mu, -ɛ mɔ:

'Mɔ Nyɪsua, 'n pue 'le -le,

'ke 'o Dafidi -wɔn,

-ɛ mɔ, 'n di 'a mu 'mu nu -hapudɛ.

'E mɔ -tɛɛ, dɛ a -gbɛ, 'n die 'nɪ nu.

35 Nɛ- nue, 'v 'cru la lele, 'ke 'le Nyɪsua a -wlabrecrunɛ 'kwli mu, -ɛ mɔ:

Nyɪsua o, -nɪ wɛn -le ke,

'ke -na nahuon bɔ -hɔn 'le 'dɛɛ wɔn.

36 E 'de Dafidi a -gbɛ a -tɪ, ɔ 'nɪ =tui -le, -ɛ nue, -tɛ Dafidi a -gbɛ, ɔ -yra la -kvan -nɔ 'lu, Nyɪsua plɛ bɔ nu la, -ye ɔ 'kv la nɪ, 'v -hɪɔ la 'o, 'v puo la 'o 'a bunu 'hɔn 'mu gbo, 'a -plahvɪn 'ɪ -hɔn la 'le 'dɛɛ wɔn. 37 Kɛɛ, nahuon -nɔ, -ɔ mɔ -Yusu, Nyɪsua -ha 'le 'kukunyɔ -heyri, ɔ -ha 'klɔ, -Yusu a -gbɛ, 'a -plahvɪn 'de 'le 'dɛɛ wɔn -hɔn. 38 'A -tɪ o, 'diayuo -a, ba kɔ 'a yiyie: 'ke 'le -Yusu a -gbɛ mu, 'ke Nyɪsvaa 'le naa, 'ɔ -a nɪ dɛ 'kuku, -a nu 'wuwla. 39 'E nɪ nahuon 'bɔ nɪ 'o, 'bɔ kuo -Yusu =wɔ ye, Nyɪsua dio 'nɪ =gbɛ, 'ke 'o dɛ 'kuku, ɔ nu -wɔn. Dɛ a -gbɛ, tɛtɛi -nɔ, Nyɪsua -nye la 'a winwɔn-henyɔ Moise, 'ɪ 'die la 'le -wɛ. 40 'A -tɪ, ba =tu 'a nɪ dɔnɔ 'yie, -tɪ -nɔ, Nyɪsua a winwɔn-henyɔ =tu la, 'ɪ 'nɪ -han 'a mu nue. -Tɪ a -gbɛ, nɪ -gbo:

41 'A mu =nɔ, -v yraa -tɪ a -tɛɛ,

bɪ saka 'a mu, kɔ, ba -wɛ gbo,

-ɛ nue, 'a nɪ tɪ 'yri, 'n kɔ =bo nu -tɔpli,

a 'dɛɛ ba pui wɛn -tɛɛ,

'bɪa nahuon 'bɔ nyi wɛn 'a mu -wɔn yɛ na.»

42 -Tɛ Pɔlv -yɛɛ, bɔv 'le Nyɪsua a kayu gbo mu -hɔn, -ye nahuin le Pɔlv kɔ Banabasi 'heɛn nɪ, 'ke bɔ di 'le lele -wuwle-nyrɔwɔ -nɔ mu, -ɔ -le di, -tɪ -nɔ, v =tu, v 'mui lele =tu. 43 -Tɛ -gboligbo -wɛ 'le, -ye -Juukvɛ 'plɔplɔ, kɔ nahuin -nɔ, -v -hɛ -Juukvɛ, v kvɛ Pɔlv kɔ Banabasi 'heɛn -wɔn, v mu toto po. V 'hɔn -wɛ a -gbɛ, v nyu mu po =tɔ, 'ke -hapudɛ -nɔ, Nyɪsvaa -nɔ mu nu, 'ke 'le -gbvgbɛkɔ 'kwli mu, v nɪ blɛ 'le ke.

Nyɪsɪsɪ le la Pɔlv, 'ke bɔ gba -wɛ 'le 'a -tɪ daku =nu -wɔn, -v 'de -Juukvɛ

⁴⁴Wuwle-nyrɔwɔ -nɪ o, -tɛ ɔ nyre 'klɛɛ 'o, -ye 'dɔ a nahuin 'bii, v -wɛ ke ti, v 'mu Nyɪsɪsɪ a wintɛ 'wɔn. ⁴⁵-Tɛ -Juukvɛ a nyɪgblakɪ, v 'ye nahuin -huohui =nu, -ye v =tu ca, 'bɔ Pɔlv ye -wɔn, kɔ, 'v nyo tanɪ =tu. ⁴⁶Kɛɛ, Pɔlv kɔ Banabastɪ 'hɛɛn, v 'nɪ pɪ -lɛ huannu, kɛ v nyu ye po: «E kɔ 'o lɛ, 'ke 'a mu -Juukvɛ, 'a mu -bu 'ya ye-hɛnahuin 'mu, -bu 'wɔn Nyɪsɪsɪ a wintɛ. Kɛɛ 'klɛɛ, -tɛ a plɛ, a 'nɪ -hɪa -lɛ 'klɔ yrayrv =nu, -ɔ 'nɪnɪ -wɛ 'le, -ye nahuin =nu, -v 'de -Juukvɛ, nu- -a di 'klɛɛ 'le -wɔn mu, -a 'mu -tɪ a -gbɛ ye =tu, ⁴⁷-ɛ nue, dɛ Kɔkɔnyɔ le -a mu, -ba nu, nɛ- -gbo:

Kɔkɔnyɔ nɔ 'nɪ:

'N nue nɪ, =nɪ 'ya -nyrɛ 'mu,

'ke 'o daku a gbleglei =nu -wɔn,

-v 'de -wɛ -Juukvɛ,

-ɛ die nu, 'mu 'le -mu 'mu naa,

nahuin -gbo, -v 'sɛɛ 'klɔ 'bii -gbo ke gbo,

'mu waa.»

⁴⁸Plu nahuin =nu, -v 'de -Juukvɛ, v 'mu win a -gbɛ mu 'wɔn, -ye v nu 'manv, 'bɔ Kɔkɔnyɔ a win baa. 'Plu, nahuin 'bii =nu, Nyɪsɪsɪ -ha 'le du 'mu, 'ke -bɔ kɔ 'klɔ yrayrv, -ɔ 'nɪnɪ -wɛ 'le, v kuo -Yusu ye =wlv.

⁴⁹-Ye Kɔkɔnyɔ a wintɛ 'sɛɛ 'blugba 'bii =nu gbo ke. ⁵⁰Kɛɛ, 'dɔ a nyrv =nu, 'yieɛ 'ye -tɛɛ, kɔ, -bɔ Nyɪsɪsɪ da, v kɔ 'dɔ a ye'munaanyv 'hɛɛn, nu- -Juukvɛ a nyɪgblakɪ bi 'le ke 'mu, 'ke bɔ bla Pɔlv kɔ Banabastɪ lɛ, 'ke 'le 'waa 'dɔ 'kwli 'mu, 'v =tɪv 'dɔ 'mu. ⁵¹-Tɛ v =tɪ 'klɛɛ 'dɔ 'mu, -ye Pɔlv kɔ Banabastɪ 'hɛɛn, v bubla 'waa bɪ, -ɛ die nu, 'pupu =nu, v 'mu 'o 'waa bɪ 'hɪv 'mu lɛ -hɔn, v 'mue nahuin tɔɔ, -ɛ mɔ, Nyɪsɪsɪ a yrv 'bɔ ye nyɪgblakɪ a -gbɛ, -ye nyɪgblakɪ a -gbɛ, nu- nue 'waa dɔnɔv -wɔn. -Tɛ dɛ a -gbɛ, ɛ -hi, -ye 'ke v mu 'le Yikɔnidɔ 'mu. ⁵²-Yusu a nahuin =nu, Pɔlv nu hie 'le Atɔsɪdɔ 'mu gbo, vɔ nu 'manv 'dɔ, kɔ, Nyɪsɪsɪ a -Hihiu 'v kɔɔ =nu win ke 'bii.

-Tɛ Pɔlv kɔ Banabastɪ 'hɛɛn, v mu la 'le Yikɔnidɔ 'mu

14 ¹Nyɪsɪsɪ a kayu =nu, -v nɪ 'le Yikɔnidɔ 'mu, 'ke Pɔlv kɔ Banabastɪ 'hɛɛn, v pa 'le, 'bɔ -Yusu a -tɪ =tu. -Tɛ vɔ 'a =tutue nu, ɛ nue, -Juukvɛ 'plɔplɔ, kɔ nahuin, -v 'de -Juukvɛ, 'v kuo -Yusu =wlv ye. ²Kɛɛ, -Juukvɛ =nu, -v 'de -Yusu =wlv ye kuo, 'waa 'puprewin nue, nahuin =nu, -v 'de -Juukvɛ, 'bɔ -Yusu a nahuin yrv lɛ poo. ³Kɛɛ, Pɔlv kɔ Banabastɪ 'hɛɛn, v -wɛn 'le Yikɔnidɔ 'mu nɪ. U 'nɪ pɪ -lɛ huannu, 'v kuo Kɔkɔnyɔ -Yusu =wlv ye, 'ke bɔ =tu 'yie, 'v nyi nahuin yrɛ =tu, -tɛ -Yusu, ɔ nahuin a -hapudɛ a 'mununue nu, 'ke 'le -gbugbekɔ 'kwli 'mu, -Yusu 'ɔ -nyi =nu 'kli, 'ke bɔ nu 'ɲmileka-tɔpli. 'ɲmileka-tɔpli a -gbɛ 'kwli 'mu, 'ke ɔ naa 'le, 'ɔ tɛ nahuin, -ɛ mɔ, -tɪ =nu, 'a -wɔnnaanyvɔ =tu, ɪ mɔ -tɪ a -tɛɛ nɪ.

⁴Díw a -gbe a nahuin 'bɛ =tɪw. 'Ke =v -ye pɛɛ 'le -Juukvɛ -wɔn, -v -ye 'v pɛɛ 'le -Yusu a -wɔnnaanyv -wɔn. ⁵-Juukvɛ, v kɔ nahuin =nv, -v 'de -Juukvɛ, kɔ 'waa nyɪgbɩlɩkɩ 'hɛɛn, v -yri nɪ, 'ke bu =tue Pɔlv kɔ Banabastɩ 'hɛɛn =svɛ, kɔ, bu pu 'hɛ -wɔn lɛ, -ɛ die nu, v 'mu 'la. ⁶-Tɛ Pɔlv nu 'win, -ye v 'gba lɛ ci, 'v mu 'le Likaɔnɩblugba a 'dɪɛ =nv 'mu, -ɛ mɔ Lisitrɩ kɔ Debi 'hɛɛn, kɔ 'dɪɛ =nv, -ɛ -glaa 'le =nv. ⁷Dɪɛ a -gbe 'mu, 'ke v 'le -haputitie po, -ɛɛ -Yusu a -tɪ -wɔn lɛ na.

-Tɛ Pɔlv kɔ Banabastɩ 'hɛɛn, v mu la 'le Lisitrɩdɪw 'mu

⁸'Ke 'le Lisitrɩdɪw 'mu, Pɔlv kɔ Banabastɩ 'hɛɛn, v ye 'le gbo nahuon =de. 'A bui -yɪrɛ lɛ. Kvɛ 'le 'a kɔkɛ 'yie 'mu gbo, 'a bui 'de 'klɩ kɔ. ɔ 'de -hlɩn a nɛɛ. ⁹Nyɪsva a -tɪ =nv, Pɔlv =tu, nɪ- ɔ po nva ye gbo, Pɔlv 'v nyo 'ye, 'plu 'v 'ye -wɛ, -ɛ mɔ, nahuon a -gbe, ɔ kuo -Yusu ye =wlv, 'ke -Yusu a -gbe, ɔ kɔ 'klɩ, 'ke bɔ -wɔ 'a 'kvɛ. ¹⁰-Ye Pɔlv 'yaa 'le win, ɔ nɔ: «Ba ye 'mu, -bo nyra gbo!» nahuon a -gbe 'v =plu, 'v -tua nuna gbo. ¹¹De -gbo, Pɔlv nu, -tɛ nahuin 'ye, -ye v -tua lɛ-mumale gbo, kɛ v po, 'ke 'le 'waa 'briwin 'kwli 'mu, -ɪ mɔ likaɔniwin, v nɔ: «Nyɪsvapv =nv, -v nɪ 'le yakɔ 'mu, v -hɛ -tɩnahuin, 'v di nɔ -a mu -hɛyri,» ¹²nahuin a -gbe 'v =tue Banabastɩ Seisɪdɪw, -ɔ mɔ 'waa nyɪsvapv a nyɪgbɩlɩkɩ, 'v =tue -wɛ Pɔlv Hɛmɛsɪdɪw, -ɔ mɔ 'waa nyɪsvapv a 'puprenyɔ, -ɛ nue, 'ke 'le Pɔlv kɔ Banabastɩ 'hɛɛn -hɛyri, Pɔlv, nɔ- mɔ 'puprenyɔ. ¹³'Ke 'le 'dɪw -hlɩn, 'ke kayu =de nɪ 'o. Nv- kɔ gbo v 'le 'waa nyɪsva =nv, -ɔ mɔ Seisɪ daa. Seisɪ a -gbe a -cɔhlɩnpinyɔ, nɔ- ya 'le brobi, ɔ =tu 'flaba 'hɩn 'mu lɛ, 'v gbɪ 'le Seisɪ a kayu ye. ɔ kɔ nahuin 'hɛɛn, v -hva bu pi bro a -gbe a -cɔhlɩn, 'ke 'o -Yusu a -wɔnnaanyv Banabastɩ kɔ Pɔlv 'hɛɛn ye. ¹⁴-Tɛ -Yusu a -wɔnnaanyv a -gbe, v yri de =nv, -ɛɛ 'lu -wɔn mue, -ye v cɪra 'waa wlawli lɛ, v 'mue nahuin tɔw, -ɛ mɔ, de a -gbe, ɛ saka =nv nɪ, kɔ, 'ɛ 'de 'waa plɔ blee. Nɛ- mɔ bu bi 'le nahuin -gbahlɩn, tii -do a ti 'yri, 'v 'le win 'yaa, ¹⁵v nɔ: «Dakv -a, de tɪo- aa nu, -ɛ nɪ 'le 'mu 'le? -A nɪ -gbe, -a mu mɔ -tɩnahuin nɪ, -ɛ 'we -nɔ ye, -tɛ a nɪ 'mu. -A 'de nyɪsvapv. -A ya 'a mu ye Nyɪsva a -haputitie, -ɛɛ -Yusu a -tɪ -wɔn lɛ na. -Aa 'a mu 'nɪ lɛ, 'a nɪ tuyuo -gbo, -ɔ mɔ 'a nɪ nyɪsvapv, ba hie 'o 'a dida gbo. ɛ nyre lɛ 'yi, 'ke 'o Nyɪsva ye. Ba -hɩn -wɔn, ba da 'Klɔhienyɪsva, -ɛ nue, nɔ- nu yakɔ, kɔ -tɩtɩ, kɔ 'yru, kɔ 'ɛ nɪ de =de, -ɛ nɪ nɔ 'klɩ ke. ¹⁶Ti -hi la a ti 'yri, Nyɪsva -ha la dakv 'bii lɛ mɛ, 'ke bu kvɛ 'waa -gbe a 'lu a lɛ-hiele -wɔn. ¹⁷Kɛɛ -ye 'ɛ nɪ ti, -hapvɛ, ɔ nu, nɛ- nyi =gbo 'mu lɛ po, -ɛ mɔ, ɔ nɪ 'klɩ. Nɔ- nye nu, 'nu 'v di, 'plu =aa -tɔplɩ 'cɛ, 'ɔw -a mu didi-tɔplɩ -nyi, kɔ, 'ɔw -wɛ 'a mu plɔ a bleɛɛ -nyi.» ¹⁸-Hapvɛ, -Yusu a -wɔnnaanyv 'v nu lɛ 'pupre, kɛɛ, ɛ 'yakla nɪ, 'ke bu ka dakv =nv ye, 'ke bu 'diu -cɔhlɩn -nv pie.

¹⁹'Plu de a -gbe, ɛ 'mu mu -hi, -ye -Juukvɛ -hɩn 'le Pisidɩblugba a Atɪɔsɪdɪw 'mu, kɔ Yikɔnɪdɪw 'hɛɛn 'mu, 'v di Lisitrɩ 'mu. -Juukvɛ a -gbe, nv- 'preɛ 'le nahuin =nv -wɔn, -ɛ die nu, v 'mu -Yusu a -wɔnnaanyv =nv =svɛ =tue. -Tɛ nahuin 'wɔn 'klɛɛ 'waa win, -ye v -tua Pɔlv a 'hɛ a -wɔnɛpupue

gbo, -ε die nu, v 'muo 'la. -Tε v bio 'klεε 'hε, -ye v -mε -ye, v nɔ 'nɪ, ɔ 'ku nɪ, 'v -jro lε, 'v =tɪɔ 'dɪɔ 'mɪ, 'v hio 'le gbo. ²⁰-Yusu a nahuin -mε -ye, -tε v -glɔɔ 'le, -ye 'kli dio -wɔn, 'ɔ 'ba ye 'mɪ, 'ɔ 'ya 'dɪɔ 'mɪ. -Tε -nyrε cε lε, -ye ɔ kɔ Banabast 'hεen, 'ke v mu 'le 'dɪɔ -nɪ 'mɪ, vɔ Debi daa.

-Tε Pɔlv nɪ -hɪan -wɔn, v mu 'le Atiɔsɪdɪɔ 'mɪ, -ɔ nɪ 'le Siliblogba 'mɪ

²¹Pɔlv kɔ Banabast 'hεen, v po -Yusu a -haputitie, 'ke 'le Debidɪɔ 'mɪ, 'v nue, 'dai nahuin 'v -hε -Yusu a -naagbopɔ. -Tε dε a -gbε, ε -hi, -ye v -hɪan -wɔn, 'v mu 'le Pisidiblogba a 'dɪε -nɪ 'mɪ, -ε mɔ Lisitri, kɔ Yikɔnɪ, kɔ Atiɔsɪ. ²²‘E nɪ 'dɪɔ -kɔ ke vɔ 'o nyre, v kɔ bu =tu 'le -Yusu a nahuin =wlv 'kwli 'mɪ gbo, 'v nyu =tɔ 'mɪ po, 'ke bu 'cipi 'o -Yusu a =wlv a yekuole. Ke vɔ =nɪ ye po: «-A kɔ -ba 'ye =sɔε 'dɔ, 'plu -a 'mɪ plɔ a bleelε kɔ, ti -kɔ 'yri Nyɪsɪa di -a mɪ win ke kɔɔ 'bii, 'ke 'le 'klɔ yrayrɔ 'kwli 'mɪ.» ²³Ke 'le 'cɔεi 'bii, -tɪ kɔ gbo vɔ 'le na, v =tu 'o gblε 'cɔε a ye'munaanyɔ, 'vɔ =ci, 'vɔ Nyɪsɪa da, 'v nyu 'le Kɔkɔnyɔ -Yusu kwa 'mɪ gbo =tu, v kuo o =wlv ye.

²⁴Plu dε a -gbε, ε 'mɪ mu -hi, -ye v 'bε Pisidiblogba =tɪɔ, 'v mu 'le Pafiliblogba 'mɪ, ²⁵v nyre 'le Pɛsɪdɪɔ 'mɪ, 'v =tu Nyɪsɪa a -tɪ, 'plu 'v mu 'le Atalidɪɔ 'mɪ. ²⁶Ke v -ha 'o 'mɪ, 'v mu 'le Atiɔsɪdɪɔ 'mɪ. 'Ke 'le Atiɔsɪ a -gbε 'mɪ, 'kee nɪ, v =tu o 'le Pɔlv nɪ Nyɪsɪa kwa 'mɪ gbo, ɔ 'mɪ 'yie =tu, 'ke 'o -kuan -gbo, v -wɔ 'klεε -wɔn a -ta 'mɪ.

²⁷-Tε v nyre 'klεε 'le Atiɔsɪdɪɔ -nɪ wen 'mɪ, -ye v 'kukue 'cɔε a nahuin 'bii lε, -tɔplɪ 'bii -nɪ, Nyɪsɪa naa 'le -nɪ 'mɪ, ɔ nu, 'v le -nɪ, kɔ, -tε ɔ nu, 'v -ha -wε 'hru, 'ke nahuin -nɪ, -v 'de -Juukɔε, bu kuo -wε -Yusu =wlv ye. ²⁸Ke v -hi 'le 'dai ti, 'ke 'le -Yusu a nahuin -nɪ -heyri, -v nɪ 'le 'dɪɔ a -gbε 'mɪ.

**Nahuin -nɪ, -v 'de -Juukɔε, 'bɪ kuo -Yusu =wlv ye,
-bε v blε ye bu =tuu 'o -Juukɔε a tetei 'yakli?**

15 ¹Tii -do a -gbε 'yri, nahuin -ye, nɪ -hɔn 'le Sudeblogba 'mɪ, 'v di Atiɔsɪdɪɔ 'mɪ, 'v -tɪa -Yusu a nahuin a tɔɔlε gbo, v nɔ: «Nyɪsɪa 'dεε bɔ waa 'a mɪ, 'bɪ 'de 'a mɪ ye 'bε, -ε 'we -nɔ ye, -tε Moise a tetei 'a -tutue nu.» ²Keε, tɔɔwin a -gbε, Pɔlv kɔ Banabast 'hεen, v 'di ke wεen, Pɔlv nɪ kɔ -nɪ 'hεen, 'v po gblε 'dɔ, 'ke 'o 'waa tɔɔwin a -gbε a -ta 'mɪ. De a -gbε, nε- nue, 'cɔε a nahuin 'v -yri, 'ke Pɔlv kɔ Banabast kɔ Atiɔsɪ a 'cɔε a nahuin -ye 'hεen, v kɔ bu mu 'le Jrusɛdɪɔ 'mɪ, -ε die nu, v 'mɪ -tɪ a -gbε =tu, v kɔ -Yusu a -wɔnnaanyɔ, kɔ Jrusɛ 'mɪ a 'cɔε a ye'munaanyɔ 'hεen.

³-Tε v -yri 'klεε, -ye 'cɔε a nahuin, v gbu wlɔn 'hru, Pɔlv nɪ 'v 'bε Fenisiblogba kɔ Samaliblogba =tɪɔ. 'E nɪ -tεgbi, vɔ 'o nyre, v nyi lε na -wɔn, -tε dakɔ a gblegblei a nahuin -nɪ, -v 'de -Juukɔε, v nu, 'v hie 'o 'waa dε 'kuku gbo, 'v kuo -Yusu =wlv ye. De a -gbε, εε -Yusu a nahuin 'bii -nɪ, -v nyi 'wɔn, nue 'manɔ. ⁴-Tε v nyre 'le Jrusɛ 'mɪ, -ye 'cɔε a nahuin, kɔ -Yusu a -wɔnnaanyɔ, kɔ 'cɔε a ye'munaanyɔ, v 'blu kwa -tεε, Pɔlv nɪ 'v le -nɪ

-tòplì 'bii =nu, Nyísva naa 'le =nu 'mù, ɔ nu. ⁵Kɛɛ -ye Falisi=tumu a nahuin -ye =nu, -v -hɛ o -Yusu a nahuin, v 'ba 'mù ye, v nɔ: «Nahuin =nu, -v 'de -Juukvɛ, 'bù nì 'o, 'bù kuo -Yusu =wlv ye, ɛ nɔɔ 'o lɛ, 'ke bù 'bù yɛ, kɔ, bù =tuu 'o -Juukvɛ a tetei 'bii 'o, 'plu v 'mù -tɛɛ a -Yusu a nahuin -hɛ.»

⁶-Yusu a -wɔnnananyv, v kɔ 'cɛɛ a ye'mɔnnananyv 'hɛɛn, v 'kukue lɛ, v 'mù -tì a -gbɛ 'mù lɛ pupo, ⁷v pupui 'mù lɛ -pupo, Piɛlì 'ɔ 'ba ye 'mù, ɔ nɔ: «-Diayuo -a, a yie nì, -ɛ mɔ Nyísva, ɔ -ha 'le 'mù du 'mù nì, 'a tì -wlen gbo, 'ke =bo pue 'a -hapɔtitiɛ nahuin =nu, -v 'de -Juukvɛ, -ɛ die nu, v 'mui 'wɔn, v 'mù -Yusu =wlv ye kuo. ⁸'Plu, Nyísva, -ɔ yì nahuin a =wlv, ɔ -nyi =nu 'a -Hihiu, -tɛ ɔ nu, 'ɔ -nyu o -wɛ -a mù, -ɛ die nu, ɔ 'mue -a mù tɔɔ, -ɛ mɔ, ɔ wɛɛn 'waa dɛ ke. ⁹-A mù -gbo, -v mɔ -Juukvɛ, kɔ nahuin =nu, -v 'de -Juukvɛ, Nyísva 'nì 'jra =le nahuin 'yì 'mù lɛ. -A mù mɔ dɛɛ -do, 'ke 'o =nɔ ye. ɔ nue nì, nahuin a -gbɛ, -v 'de -Juukvɛ, 'waa =wlv 'ì 'sìi 'o ye, 'ke 'o =nɔ ye, -ɛ nue, v kuo -Yusu ye =wlv. ¹⁰'A -tì 'klɛɛ, dɛ- kɔ Nyísva a ye-wɔnwɔn 'le, 'aa nahuin =nu, -v kuo -Yusu =wlv ye bɛnɔ hren, bɛnɔdɔ =nu, -a nì bunɔ kɔ -a nì -gbɛ 'hɛɛn, -a 'de 'le 'buble -wɛ. ¹¹-A -mɛ -ye, -a pui -tɛɛ, -ɛ mɔ, Nyísva waa -a mù nì, -ɛ nue, -a nì Kùkɔnyɔ -Yusu nu -a mù 'mù =hapɔdɛ, 'ke 'le -gbɔgbɛkɔ 'kwli mù. 'Waa -gbɛ, kɛ'ɛ nì, ɔ nu -wɛ 'waa waalɛ.»

¹²Piɛlì bɔ po 'klɛɛ lɛ, -ye -gboligbo a nahuin 'bii nu -brii, 'v po Banabasi kɔ Pɔlv nua ye gbo, 'v bi 'o, 'v na 'ɲmileka-tòplì 'bii =nu -wɔn lɛ, Nyísva naa 'le =nu 'mù, ɔ nu, 'ke 'le nahuin =nu -hɛyri, -v 'de -Juukvɛ. ¹³-Tɛ v -wɔ 'puprɛ -wɔn, -ye Saktì =tu -wɔn, ɔ nɔ: «-Diayuo -a, ba po 'mù nua ye gbo. ¹⁴Simɔ Piɛlì, ɔ nì lɛ -wɔn, -tɛ Nyísva nu, 'ɔ kɔ 'le daku a gblegblei =nu, -v 'de -Juukvɛ a dɛ -wɔn. Nɔ- kɔ -hɛyri ɔ -ha 'le nahuin, 'ɔ nuu 'a nahuin 'mù. ¹⁵-Tu -do a -gbɛ, nì- Nyísva a winwɔn-hɛnyv =tu la, tì -hi la a tì 'yri, 'v 'cru, 'ke 'le Nyísvacrɔnɛ 'kwli mù. -Tì a -gbɛ, ɪ nì- gbo:

¹⁶Kùkɔnyɔ Nyísva nɔ 'nì:

Bodɔ Dafidì a 'dɔ 'wlɛ nì.

'Bɛ -hi, -ye 'n di 'le lele 'nì di,

bodɔ Dafidì a 'dɔ =nu, -ɔ 'wlɛ la,

'muo lele po.

¹⁷-Ye dɛ a -gbɛ, ɛ die 'nì nu, nahuin -ye,

-v 'de 'na daku a nahuin,

v 'mù 'mù lɛ =mɔ,

-v mɔ daku a gblegblei a nahuin =nu, 'n da,

'ke bù -hɛ 'na daku.

¹⁸Kɛ Kùkɔnyɔ Nyísva po,

-ɔ -yra -tòplì a -gbɛ,

kɛ la 'le gbo, 'plu ɔ 'mù 'klɔ mu nu.»

¹⁹Saktì nɔ lele: «'N nye 'nì -hɔa, nahuin =nu, -v 'de -Juukvɛ, 'bù kuo -Yusu =wlv ye, -a 'nì =tue 'le =nu =svɛ, -a 'nì hren 'le =nu -a mù -Juukvɛ a tetei 'yaklì. ²⁰Kɛɛ, -ba 'cru =nu -wɔn, -a 'mue =nu -hɔa, -ɛ mɔ, v nì di 'le 'wlvugba-tòplì =nu, vv 'kuo pie,

ka, v ni nu 'le 'e ni 'lalude =de, ka, v ni di 'le dehvei, v 'de -plo gbo 'be, e ka, v ni 'na 'le dablo, ²¹-e nue, kue la 'le -a ni bunu a ti 'yie 'mu gbo, tetei a -gbe, Nyisva -nye la Moise, 'ke 'le 'e ni 'dɔ -de 'mu, nahuin nyi 'ni -hre, 'e ni -wuwle-nyrɔwɔ 'mu, 'ke 'le Nyisva a kayuo gble.»

'Crunie, v gba la 'le -Yusu a nahuin -nu -wɔn, -v 'de -Juukue

²²Plu v 'mu mu -yre, -ye -Yusu a -wɔnnaanyu, ka 'cɔe a ye'munaanyu, ka 'cɔe a nahuin 'bii, v -yri ni, 'ke bu -ha 'le nahuin 'waa dɔnu -gbahlɔn, nahuin a -gbe, v ka Pɔlu ka Banabasi 'heen, v 'mu 'le Atiɔsi 'mu lee. Nahuin -nu, v -ha 'le, nu- mɔ Judi, v -we Basabasi daa, ka Silasi 'heen. U mɔ nahuin ni, -Yusu a nahuin 'o =tuu. ²³U lu ni, 'ke bu gba 'crunie -Yusu a nahuin =nu ye, -v ni 'le Atiɔsi 'mu. 'Crunie a -gbe, 'a win, i ni- -gbo:

«A mu -Yusu a -wɔnnaanyu, ka 'cɔe a ye'munaanyu, ka -Yusu a nahuin 'bii 'heen, -a =gba 'a mu wlɔn le -tɛɛ, 'a mu -diayuo =nu, -v 'de -Juukue, -v ni 'le Atiɔsidɔ 'mu, ka Silibugba 'bii 'mu, ka Silisibugba 'heen 'mu. ²⁴-A 'win ni, -e mɔ, nahuin =de, nu- -hɔn nɔ -a mu -heyri 'mu, 'v mu 'a mu tɔw wɔn. 'Waa tɔwin a -gbe, i -ha 'a mu 'mu 'ku, 'i nue, 'a ni =wɔl 'i 'mɔe gbo. Subali, e 'de -a mu, -a 'diu le, 'ke bu di 'a mu tɔw. ²⁵Ne- nue, -a 'bii, =a -yri, 'ke -ba -ha nahuin, -a 'mu 'le 'a mu -wɔn lee, v ka -a ni 'munvɛnyu Banabasi ka Pɔlu 'heen. ²⁶U 'hɔn -we a -gbe, v 'de huannu pi, 'ke bu 'ku, -a ni Kukɔnyɔ -Yusu 'Kɔsu a -kvan a -ti. ²⁷Nahuin a -gbe, -a -ha, nu- mɔ Judi ka Silasi 'heen. -Ti -gbo, -a 'cru nɔ 'crunie -gbo 'kwli 'mu, nu-v ni, -v di 'a mu le. ²⁸Nyisva a -Hihiu, v ka -a mu 'heen, -a 'ye ni, -e mɔ, e nɔw 'o le, 'ke -a ni hren 'le 'a mu bɛnu, -v mɔ -Juukue a tetei 'yakli. Kɛɛ, de -gbo, -aa 'a mu -hɔa, nɛ- mɔ: ²⁹A ni di 'le 'wɔlugba-tɔpli -nu, v pie 'kuo, ka, a ni 'na 'le dablo, ka, a ni di 'le -we dehvei, v 'de -plo gbo 'be, ka, a ni nu 'le 'e ni 'lalude =de. 'Bia 'baa le naale nu, -ye e nu -tɛɛ. 'A -ti o, -a =gba 'a mu wlɔn le -tɛɛ.»

³⁰Nahuin -nu, v ka bu lee, -tɛ v -nyi =nu 'crunie a -gbe, -ye v -hu le mɛ, 'v mu Atiɔsi 'mu. -Tɛ v nyre 'le, v 'kukue -Yusu a nahuin 'bii le, 'v -nyi =nu 'crunie a -gbe, ³¹'v -hre, 'ke 'o nahuin 'bii ye. -Tɛ v nye =nu ye -hre, -ye 'a wiin nahuin 'bii nue 'manu, -e nue, i -nyi =nu 'kli. ³²Judi ka Silasi 'heen, -v mɔ Nyisva a winwlɔn-henyu, v 'prɛɛ 'le -Yusu a nahuin -nu -wɔn -tɛɛ, -e die nu, v 'mu 'kli -nyi, ka, v 'mu 'le =wɔl 'kwli 'mu gbo =tu. ³³⁻³⁴U -hi 'le 'dɔ a -gbe 'mu 'dai ti, 'plu -Yusu a nahuin -nu, -v ni 'le Atiɔsi 'mu, 'v gbu wlu, v nɔ: «Nyisva bɔ ni 'o 'a mu -wɔn,» 'v -hu mɛ le, 'v -mɛ de, 'v mu 'le lele Jrusɛ 'mu.

³⁵Kɛɛ, Pɔlu ka Banabasi -mɛ -ye 'heen, v 'de de -mɛ. 'Ke v ni 'le Atiɔsi 'mu, v ka nahuin -ye 'heen, 'v Nyisva a -ti =nu =tu, -u Kukɔnyɔ -Yusu a -ti -wɔn le na.

Pɔlu a 'dagba a 'hɔn a nɔnɔ, 15.36–18.22

-Tɛ Pɔlu ka Banabasi 'heen, v -gbugbe la yre

³⁶-Tɛ 'dai -nyrɔwɔ -hi, -ye Pɔlu le Banabasi ni, v nɔ: «N nye 'ni -hɔa, 'die 'bii =nu, -a na o 'mu, =a =tu Nyisva a -ti, -u Kukɔnyɔ -Yusu a -ti -wɔn le na, -ba mu 'le,

-a 'mv -Yusu a nahuin ye -mrɛ, -a 'mue 'ye, -tɛ ɛ -ti 'mu, 'ke 'le -nu -wɔn.» ³⁷-Ye Banabasi wɔn ni, ɔ nɔ: «N nye 'ni -hwa, -baa mu, -ba gba Saan Maki.» ³⁸Kɛɛ -ye Pɔlv -mɛ -ye, ɔ 'ni -hwa -le bu gbo, -ɛ nue, ɔ nɔ 'ni, -tɛ v mu o 'dagba 'mu, 'ke Maki a -gbɛ, ɔ hiiu 'le Pafiliblugba 'mu gbo, ɔ kɔ -nu 'hɛɛn, v 'de -kvan 'lu -yra. ³⁹U -tui -tutu, v 'de win 'mu le 'wɔnwɔn, v -gbugbɛ yɛ. Banabasi, nɔ- gba Maki, v gba 'mu, v mu 'le Sipreblugba 'mu. ⁴⁰Pɔlv -mɛ -ye, nɔ- gba Silasi, -Yusu a nahuin v da Nyɔsɔ, 'ke bɔ -hɛ -nu 'mu, plu v mu. ⁴¹-Tɛ v 'klɛɛ mu, -ye v 'bɛ 'blugbi -nu -tɔ, -i mɔ Siliblugba kɔ Silisiblugba 'hɛɛn. 'ɛ ni -tɛgbi, v 'o nyre, v 'vɛ a nahuin 'klɛ -nyi, 'ke bu 'cipi 'o -Yusu a -wlv a yekuolɛ.

-Tɛ Timote bi la Pɔlv kɔ Silasi 'hɛɛn ke

16 ¹-Tɛ Pɔlv kɔ Silasi 'hɛɛn, v mu, -ye 'ke v nyre 'le Dɛbɪdɔ kɔ Lisitrɪdɔ 'mu. 'Ke v yɛ 'o -Yusu a nahuon -de gbo. 'A 'du mɔ Timote. 'A 'dii mɔ -Juukvɛyɔwlvɔ ni, v -hɛ la -Yusu a nahuon. 'A bu -mɛ -ye, ɔ mɔ Glɛkukvɛyɔu'ni. ²-Yusu a nahuin -nu, -v ni 'le Lisitrɪdɔ 'mu, kɔ Yikɔnɪdɔ 'mu, v -tu Timote a -gbɛ a -hapv-ti 'dɔ. ³Pɔlv, ɔ nye 'ni -hwa, 'ke bɔ 'ya 'a -wɔnnaanyɔ 'mu, v gbo, v mu. -Tɛ v mu 'klɛɛ, -ye Pɔlv 'bɔ ye, -tɛ -Juukvɛ a tɛtɛ 'a -tutue ni. ɔ nue ni, 'ke 'o -Juukvɛ -nu, -v ni 'le 'diɛ a -gbɛ 'mu a 'o-tuulɛ a -ta 'mu, -ɛ nue, v 'bii, v yie ni, -ɛ mɔ, 'a bu mɔ Glɛkukvɛyɔu'ni, v 'de 'a 'yu ye 'bɛ. ⁴'Diɛ 'bii -nu, v 'mu na, v -Yusu a nahuin 'ni le, -ti -nu, -Yusu a -wɔnnaanyɔ, kɔ 'vɛ a yɛmunaanyɔ, -v ni 'le Jrusɛ 'mu, v po 'le, 'ke -Yusu a nahuin 'bii a -gbɛ bu -tuu 'o. ⁵-Ye 'klɛɛ, -Yusu a nahuin a 'klu 'le 'ni 'ya, 'ke bu kuo -Yusu -wlv ye, plu -Yusu a nahuin a -gbɛ v 'kle bii 'ɛ ni -nyrɔwɔ.

'Ke 'le Trvasɪdɔ 'mu, Nyɔsɔ 'prɛɛ 'le Pɔlv -wɔn, 'ke bɔ mu 'le Masedvaniblugba 'mu

⁶Nyɔsɔ a -Hihiiu 'de Pɔlv nu mɛ le -ha, 'ke bu -tu Nyɔsɔ a -ti, 'ke 'le Asiblugba 'mu. Nɛ- nue, v 'bɛ 'blugbi -nu -tɔ, -i mɔ Flisi kɔ Galati. ⁷-Tɛ v nyre 'le Misiblugba -hlɔn, -ye v nye 'ni -hwa, 'ke bu mu 'le Bitiniblugba 'mu, kɛɛ, Kɔkɔnyɔ a -Hihiiu 'diɛ ke wɛɛn. ⁸Nɛ- nue, v 'bɛ Misiblugba -tɔ, v mu 'le Trvasɪdɔ a 'wafi ke. ⁹Tɔ 'mu 'klɛɛ, Nyɔsɔ nue ni, Pɔlv v 'ye nahuon -de, -ɛ 'we -nɔ ye, 'ke 'le yain 'kwli 'mu. Nahuon a -gbɛ, 'ke ɔ kɔ 'le Masedvaniblugba 'mu, v nyɔ ye gbo, v nyo le 'bati, ɔ nɔ: «Pɔlv, di nɔ -a ni Masedvaniblugba 'mu, -bo di -a mu 'mu -hɛ!»

Luku, ɔ 'cru 'cruntɛ -gbo, nɔ- bi Pɔlv nu ke, v mu

¹⁰-Tɛ Pɔlv 'ye nahuon a -gbɛ, -ye -a yree 'mu le, -ɛ mɔ, Kɔkɔnyɔ'ni, ɔ da -a mu, 'ke -ba mu 'le 'blugba a -gbɛ 'mu, -a 'mu 'a -haputitie po, 'ke 'o 'blugba -nu a nahuin ye.

-Tɛ Pɔlv mu 'le Filipɔdɔ 'mu, nyɔrgba -de kuo -Yusu ye -wlv; 'a 'du mɔ Lidi

¹¹Nɛ- nue, -a -ha 'le 'mu, 'ke 'le Trvasɪ 'mu, -a mu 'le Samotrasiblugba 'mu, 'nie -glaa 'le le. -Tɛ -nyre cɛ le, -ye 'ke -a mu 'le Neapolisɪdɔ 'mu. 'Ke

'mu =tu 'o -a mu gbo. ¹²'Ke -a -ha 'o bui, =a mu Filipudɔ 'mu. Filipudɔ a -gbɛ, ɔ mɔ Masedvaniblogba a =tɔ -ye a 'dɔ gblakaa ni. 'Ke 'le 'dɔ a -gbɛ 'mu, Romakue, v -huo 'le =le. -A -hi 'le -nyrɔwɪ 'plɔplɔ. ¹³-Juukue a -wuwle-nyrɔwɔ 'mu 'klɛɛ, -ye -a =tɪ 'mu 'dɔ, =a mu 'le 'nie nua 'mu. -A -mɛ -ye, -a nɔ 'ni, 'ke -a di 'o -tɛgbi -nu gbo ye, -tɛ -Juukue, v kla 'o lɛ'kukuele-tɪ, 'ke 'o Nyɪsua a dɪda a -ta 'mu. -Tɛ -a nyre 'klɛɛ 'o -tuo a -gbɛ ke, -ye -a ye 'o gbo nyrugbapɔ =de, -v 'kukue 'o le, =a ni gbo. Nu- -a 'prɛɛ 'le -wɔn. ¹⁴'Ke 'le -nu -hɛyri, nyrugba =de ni 'le. 'A 'du mɔ Lidi. 'Ke ɔ kɔ 'le Tiatilidɔ 'mu. Ɔɔ plo dati 'yakɪ, -u =die po. Lidi a -gbɛ, ɔ 'de la -Juukueyrɔwɔ, kɛɛ, ɔ -hɛ -Juukue a nahuon, 'ɔɔ =ke Nyɪsua da. -Tɛ -aa -Yusu a -tɪ =tɪ, -ye ɔ po -a mu ye gbo nua, Kukɔnyɔ 'ɔ 'tɔ a =wɔ le, -tɪ =nu, Pɔlɔv =tu, 'ɔ 'bli kwa, ¹⁵'ɔ -huɛ, 'ke bu puo 'nie 'lu, ɔ kɔ 'a kayugbokue 'hɛɛn, 'v pu 'nie 'lu lɛ. -Tɛ de a -gbɛ, ɛ -hi, -ye ɔɔ -a mu lɛ 'ni 'batɪ, ɔ nɔ: «Bia 'ba 'ye, -ɛ mɔ, 'n kuo Kukɔnyɔ -Yusu ye =wɔ, -ye ba di 'le 'na kayu gbo, a 'mu 'le gbo ni,» 'ɔ ni 'o -a mu ke 'mu, =a wɛɛn ke.

-Tɛ v po la Pɔlɔ kɔ Silasɪ 'hɛɛn =jɪ 'mu, 'ke 'le Filipudɔ 'mu

¹⁶-Nyrɔwɔ =de 'mu, -tɛ -aa 'le Nyɪsuadaale 'mu mu, -ye 'yu nyrɔyɔ =de, ɔ kɔ -a mu 'hɛɛn, -a =ɲmoo ni. 'Ku -huan ni 'o =nɔ ke 'mu. 'Ku -huan a -gbɛ, nu- nye nu, -tɔplɪ =nu, -ɪ di 'lu -wɔn mue, 'ke 'o nahuin -wɔn, 'ɔ nyi -wɔn lɛ na. De a -gbɛ, ɛ nye 'ni nu, 'a kukɔnyɔ 'v 'wɪ 'plɔplɔ 'ye. ¹⁷'Yu nyrɔyɔ a -gbɛ, nɔ-ɔ -a mu ke 'mu na, Pɔlɔ kɔ -a mu 'hɛɛn, 'ɔɔ 'le win 'yaa, ɔ nɔ: «Nahuin -gbo, v mɔ Yrayrɪnyɪsua a -kvannunyɔv ni. Nu- nyi 'a mu ye =tu, -tɛ Nyɪsua di 'a ni waale nu.» ¹⁸Nɛ- ɔ 'cipi 'o nunue. Ɔ nue -nunu, 'ɛ gba -nyrɔwɪ gbi, Pɔlɔ 'ɔ bi yɔv 'mu, 'ɔ -huan -wɔn, 'ɔ 'prɛɛ 'le 'ku -huan a -gbɛ -wɔn, ɔ nɔ: «'Ke 'le -Yusu 'Kɪsɔ a 'du 'kwɪ 'mu, 'nu -mu 'ni le, -bo -hɔn 'o 'yu nyrɔyɔ -nu ke 'mu,» tii -do a ti 'yri, 'v -hɔn 'o =nɔ ke 'mu. ¹⁹-Tɛ 'yu nyrɔyɔ a -gbɛ a kukɔnyɔ 'ye, -ɛ mɔ, v 'deɛ bu 'ye lele 'wɪyɛ, -ye v klɪ Pɔlɔ kɔ Silasɪ 'hɛɛn ni, 'v gbu 'le 'dika, 'ke 'o -batiponyɔ ye, ²⁰'v yɔv -tɪ, 'ke 'o Romakue a ye'munaanyɔ ye, v nɔ: «Nahuin -gbo, v 'le -a ni 'dɔ 'mu po -gbugblɔgbɔ. U mɔ -Juukue'ɛ ni. ²¹Uv -a mu tɔɔ 'waa 'brɪɲmli, -a ni tetei plɛ, -a ni 'ble 'le kwa, kɔ, -a ni nu 'le, -a mu -gbo, -v mɔ Romakue.» ²²Nahuin =nu, -v ni 'o, v nyu -wɛ lɛ poo yɔv, Romakue a ye'munaanyɔ a -gbɛ, 'v le 'waa 'sɔyuo, 'ke bu -hiw wlawɪ, 'plu bu biu lɔkue. ²³-Tɛ v -wɔ 'klɛɛ 'waa bibie -wɔn, -ye v pu 'mu =jɪ, 'v le =jɪkayu a 'yie-tunyo, 'ke bɔ =tu 'yie -tɛɛ. ²⁴-Tɛ =jɪkayu a 'yie-tunyo a -gbɛ, ɔ 'wɪn 'klɛɛ, -ye 'ke ɔ pu 'le =jɪkayu a -gblo =nu 'mu, -ɔ 'bɔɔ 'le lɛ, 'ɔ pu 'le tikwɛ gblakɪ =nu, -ɪ kɔ 'huɛ bu 'mu lɛ, -ɛ die nu, v 'mu =sɛɛ 'ye.

²⁵Muu 'o 'tɔ-hɛyri 'yie 'mu, -ye Pɔlɔ kɔ Silasɪ 'hɛɛn, v da Nyɪsua, kɔ, 'v -wɪa bre, 'ke 'o 'a baale a -ta 'mu, =junyɔ -ye, -v ni 'o, 'v nyu nua ye gbo po. ²⁶U ni 'le Nyɪsua a baale 'kwɪ 'mu, -ye -tutv -tva 'hɪhrɔle gbo, -tutv a 'hɪhrɔle a -gbɛ, 'ɛ bubla =jɪkayu a bugbo gbo. Tii -do a ti 'yri, -ye 'maji 'bii,

u -gbugba le, i -ga le wlon, ko, -junyu 'bii a 'cun.i -wuwle le. 27-Ye -jikayu a 'yie-tunyo =wlele 'yii. -Te o 'ye, -e mo, -jikayu a 'maji 'bii, i -ga le wlon, -ye o -ha 'le 'a 'plie bo wlon ni, -e die nu, o 'mu 'a dionu 'la. O -me -ye, o no 'ni, -junyu 'bii, u 'gba le ci. 28-Ke -ye Polu, o -mo 'mu 'yi, o no: «Kee, -ni nu 'le -n dionu de -de 'mu, -a 'bii, ke -a ni no.» 29-Né- mo -jikayu a 'yie-tunyo, bo -hua 'napi. -Te u -nye -no, -ye o gba cigbei, 'ke 'le -gblo -nu, -o ko 'mu Polu ko Silasi 'heen, u ni 'le, huannu a -ti, 'o blu kwli ye gbo, 30'plu 'o 'hruu 'le -gblo 'mu, 'o -gbu wlon, o no: «-Be' 'n di nu, 'plu Nyisua 'mu 'mu waa 'le?» 31-Ye u -tuo -won, u no: «Kuo Kukonyo -Yusu =wlu ye, 'plu Nyisua 'mu -mu waa, -n ko -na kayugbokue 'heen,» 32-jikayu a 'yie-tunyo a -gbe, o ko 'a kayugbokue 'heen, nu- Polu ko Silasi 'heen, u -tua Nyisua a winte a tole gbo, -e Kukonyo -Yusu a -ti -won le na. 33-Toyruwo -do a -gbe 'mu, -jikayu a 'yie-tunyo 'o gbu, 'o nu 'nie, 'o -wlu 'waa -ji, 'plu Polu ko Silasi 'heen 'u puo 'nie 'lu, o ko 'a kayugbokue 'heen. 34-De a -gbe, -te e -hi, -ye -jikayu a 'yie-tunyo gbu 'le gbo kayu, 'o -ha 'le didide, 'o -nye -nu. O ko 'a kayugbokue 'heen, uu nu 'manu 'do, -e nue, u kuo Nyisua ye =wlu.

35-Te -nyre ce le, -ye Romakue a ye'munaanyu lee 'waa 'mu-henyu, 'ke 'le -jikayu a 'yie-tunyo -won, 'ke bo te Polu ko Silasi 'heen gbo, 36'o mu, 'o le Polu, o no: «Romakue a ye'munaanyu le nahuin, 'ke -bo te 'a mu gbo. 'A -ti, a -we 'le ba 'hri ni. Ba mu, 'ke 'le plu a bleele 'kwli 'mu.» 37-Ke Polu Romakue a 'mu-henyu a -gbe ye po, o no: «U 'de -a mu -bati le poo, 'u bi -a mu, 'ke 'o nahuin 'bii ye, 'plu 'u po -a mu -ji 'mu, -a mu -gbo, -u mo -we Romakue. -Te uu Romakue a 'yiye nu, ke'e ni, u ko bu nu -a ni 'yiye. -Ye te ti ni le 'mu -gbo, u nye 'ni -hua, bu te -a mu gbo, 'ke 'le -huhliko 'kwli 'mu. 'Be ni le 'mu, -a bla ni. 'Waa -gbe, bu di 'le, u 'mu -a mu gbo te.»

38-Ti -nu, Polu -tu 'mu-henyu a -gbe ye, -ye u gbu 'waa nyigblaki -won. 'Plu u 'mui mu 'won, -e mo, Polu ko Silasi 'heen, u mo Romakue'e ni, -ye u ta 'mu gble, 39'waa -gbe, 'u mu 'le -jikayu gbo, u no: «A ko 'o -won,» 'plu 'u -huu -ji 'mu, 'u 'butu le, 'ke bu -ti 'du 'mu. 40-Te Polu ko Silasi 'heen, u -hon 'le -jikayu gbo 'mu, -ye 'ke u mu 'le Lidi -won. 'Ke -Yusu a nahuin 'kukue 'le le, Polu ko Silasi 'heen, 'u -nyi -nu 'kli, 'ke bu 'cipi 'o -Yusu a =wlu a yekuole, 'plu 'u -ti 'du 'mu, 'u mu.

-Te Polu ko Silasi 'heen, u mu la 'le Tesalonikidu 'mu

17 1-Polu ko Silasi 'heen, 'ke u naa 'le Afipolistidu ko Apolonidu 'mu, 'u nyre 'le Tesalonikidu 'mu, ('u pa Jaso ye). 'Ke 'le 'du a -gbe 'mu, 'ke Nyisua a kayu ni 'le, -te -Juukue =ke 'le le 'kukue. 2'Ke Polu mu 'le -wuwle-nyrowu 'mu, -e 'we -no ye, -te o nye le nu. 'Ke 'le -wuwle-nyrowu ta 'kwli 'mu, 'o -huhia Nyisvacrunte nahuin -nu kle, -u ni 'o, 3'o to -nu, -e mo, Waanyo -nu, Nyisua po la le, o di la 'le ya, Waanyo a -gbe, o ko bo 'ye -sue, ko, o ko bo 'ku, 'plu Nyisua dio 'le 'kukuny -heyri 'ni -ha, o 'muo 'kli -ha. -Ye o no lele: «-Yusu, no- mo Waanyo a -gbe, -o ko -ti 'nu 'a mu ye =tu.» 4'Ke

'le -Juukvɛ =nu -heyri, =v -ye, -ti -nu, Pɔlv =tu, v kui ye =wlv, 'v bi Pɔlv kɔ Silasɪ 'hɛɛn ke. Dɛɛ -do a -gbɛ, nɛ- Glɛkɪkɪvɛ 'plɔplɔ nu, -v -hɛ -Juukvɛ, 'plu -vɔ Nyɪsva da, kɔ 'dɪnyrv 'plɔplɔ =nu, nahuɪn 'o =tuu.

⁵Dɛ a -gbɛ, ɛ nue, -Juukvɛ a nyɪgblakɪ 'vɔ ca =tu 'dɔ, 'v 'tɛ 'crɛnyv 'hru wlvɔn lɛ, 'v nue, 'dɪɔ a nahuɪn 'v 'kukue lɛ, 'v -tua 'dɪɔ a -gblvgblɔlɛ gbo, 'v mu 'le kayu =nu gbo, -tɛ Pɔlv kɔ Silasɪ 'hɛɛn, v nɪ 'le. Kayu a -gbɛ, Jasɔ, nɔ- mɔ 'a kɪkɔnyɔ. -Tɛ 'dɪɔ a nahuɪn a -gbɛ, v nyre 'klɛɛ 'le, 'vɔ Pɔlv kɔ Silasɪ 'hɛɛn lɛ =mɔ, -ɛ die nu, v 'mu 'le nahuɪn ye gba. ⁶Kɛɛ, v 'diu 'le gbo ye. Nɛ- mɔ bu klɪ Jasɔ a -gbɛ, kɔ -Yusu a nahuɪn -ye 'hɛɛn, 'v gbu 'le 'dɪɔ a ye'munaanyv ye, 'v -tua lɛ'gbugbolɛ gbo, v nɔ: «Nahuɪn -gbo, v -gblvgblɔ 'bɔvgba 'bii nɪ. -Ye kɛkɛ -gbo, kɛ v nɪ nɔ -a mu -wɔn, ⁷'plu Jasɔ, nɔ- 'blu kwa, 'ke 'le 'a kayu gbo. Nahuɪn a -gbɛ, v 'nɪ =tuu -le 'o Romakvɛ 'a 'kun gblaka a tetei. U nɔ 'nɪ, 'kun -ye nɪ 'o. 'A 'dɔ mɔ -Yusu.» ⁸'Plu v 'mu windv a -gbɛ mu 'wɔn, -ye yrv 'yie 'o nahuɪn kɔ 'dɪɔ a ye'munaanyv 'hɛɛn nɪ. ⁹-Ye 'dɪɔ a ye'munaanyv a -gbɛ, v le Jasɔ kɔ 'a 'bienv -Yusu a nahuɪn -ye 'hɛɛn nɪ, bu -ha 'wli, -ɛ die nu, v 'mu gbo tɛ. -Tɛ v -ha 'klɛɛ 'wli a -gbɛ, 'plu 'v tuv gbo.

-Tɛ Pɔlv kɔ Silasɪ 'hɛɛn, v mu la 'le Beledɪɔ 'mu

¹⁰-Tɛ 'tɔ -wɔn, -ye -Yusu a nahuɪn =nu, v nue, Pɔlv kɔ Silasɪ 'hɛɛn, 'v mu 'le Beledɪɔ 'mu. -Tɛ v nyre 'le, -ye 'ke v mu 'le Nyɪsva a kayu gbo, -tɛ -Juukvɛɛ =ke 'le lɛ 'kukue. ¹¹-Juukvɛ =nu, -v nɪ 'le Beledɪɔ 'mu, -tɛ Tesalonikɪdɪɔ a nahuɪn nɪ 'mu, v 'de lɛ 'mu nɪ. Kɛɛ, Nyɪsva a -ti =nu, Pɔlv =tu, 'waa =wli 'bli kwa -tɛɛ. U nɔɛ 'mu nɪ, 'ke bu po Pɔlv nu nva ye gbo. 'ɛ nɪ -nyrvɔw, kɛ vɔ nu, 'vɔ 'le Nyɪsvacrɪnɪɛ 'kwli 'mu lɛ ta, -ɛ die nu, v 'mue 'ye, 'bia -ti =nu, Pɔlv =tu, 'bɪ 'ya -ti a -tɛɛ 'mu. ¹²'Ke 'le -Juukvɛ a -gbɛ -heyri, 'waa 'plɔplɔ kuo -Yusu ye =wlv, kɔ, 'ke 'le Glɛkɪkɪvɛ -heyri, nyrvgbapv 'plɔplɔ, -v kɔ dɛ, kɔ, nyɪbɛpv 'plɔplɔ, 'v kuo -wɛ -Yusu =wlv ye. ¹³-Tɛ dɛ a -gbɛ, ɛ -hi, -ye -Juukvɛ =nu, -v nɪ 'le Tesalonikɪdɪɔ 'mu, v 'wɪn nɪ, -ɛ mɔ, Pɔlv, ɔɔ =tu Nyɪsva a -ti, 'ke 'le Beledɪɔ 'mu. Nɛ- mɔ bu di Bele 'mu, 'v 'prɛɛ 'le nahuɪn -wɔn, 'ke bu poo Pɔlv yrv lɛ. ¹⁴Nɛ- mɔ -Yusu a nahuɪn =nu, tii -do a ti 'yri, bu gba Pɔlv 'hru wlvɔn, 'ke 'le 'yru nva 'mu. Silasɪ kɔ Timote 'hɛɛn -mɛ -ye, v 'de mu. 'Ke v 'kɪɛ nɪɛ 'le Bele 'mu. ¹⁵Nahuɪn =nu, -v gba Pɔlv 'hru wlvɔn, v gbo -gbagba, 'v nyre 'le Atenɪdɪɔ 'mu, 'plu 'v -hɪan -wɔn, 'v di Bele 'mu. -Tɛ vɔ 'le di, Pɔlv pu titie, 'ke bu le Silasɪ kɔ Timote 'hɛɛn, bu kvɛ =nɔ -wɔn, tii -do a ti 'yri, 'bia 'bu kɔ 'hru.

-Tɛ Pɔlv nɪ la 'le Atenɪdɪɔ 'mu

¹⁶'Ke Pɔlv nɪ 'le Glɛkɪkɪvɛ a 'dɪɔ =nu 'mu, -ɔ mɔ Atenɪ, ɔɔ Silasɪ kɔ Timote 'hɛɛn -pre. 'Ke ɔ 'yee 'o tuyuo. Tuyuo a -gbɛ, v nuo 'mu 'hɛ, ɔ 'we =nɔ 'waa nyɪsvapv ye, ɔ -huo 'le 'dɪɔ 'kwli 'mu. -Tɛ Pɔlv 'yo 'klɛɛ, -ye ɔ bi 'mu yrv 'dɔ, 'ɪ saka =nɔ. ¹⁷'ɛ nɪ -nyrvɔw, 'ke 'le Nyɪsva a kayu gbo, kɛ ɔɔ nu, ɔɔ 'le

-Juukvɛ -wɔn 'prɛɛ, kɔ nahuin =nu, -v -hɛ -Juukvɛ, kɔ, -vɔ Nyɪsua da, kɔ 'ke 'le 'dika, 'ɔɔ -wɛ 'le 'ɛ nɪ nahuon =de -wɔn 'prɛɛ, -ɔ kɔ =nɔ 'hɛɛn, -vɔ ye gbo bibi. ¹⁸ ɛ kɔ -wɛ 'lulɛ-hienyɔ =de, 'v nyu Epikulinyɔ daa, kɔ Sitoinyɔ. Ʋ kɔ =nɔ 'hɛɛn, v 'tatɪ 'puprɛ gbo. 'Ke 'le =nu -hɛyri, =v -ye nɔ 'nɪ: «Wunlɛponyɔ -gbo, -be' ɔɔ 'klɛɛ po 'le?» =Ʋ -ye nɪ 'o, -tɛ v 'win, -ɛ mɔ, Pɔlvɔ =tu -Yusu bɔ 'ku kɔ bɔ -hɔn 'le 'kukonyɔ -hɛyri 'mu a -tɪ, -ye v nɔ: «ɛ 'we =nɔ ye, puponyɪsvapɔ a -tɪ ɔɔ =tu.» ¹⁹ -Ye v gbo nɪ, 'ke 'le 'dɔ a -gboligbo ye, -vɔ lɛ 'kukue, 'ke 'le dugba =nu, vɔ Aleopastɔ daa, v nɔ: «Tɔɔlɛ =nu, -nɪ 'le ya, ɛ mɔ dɛ yrayrvɔ nɪ, 'ke 'o -a mu -wɔn. -A nye wen 'nɪ -hɔa, 'ke -bo yree -a mu 'mu lɛ, ²⁰ -ɛ nue, =tɪ =nu, -nɪ =tu, ɪ -a mu 'nɪ saka. 'A -tɪ, -a nye 'nɪ -hɔa, -ba yi dɛ, ɪ =hɛn 'nyrɛ, 'plu, dɛ, ɪ =hɛn 'nyrɛ, -aa -hɔa -ba yi wen.» ²¹ ɛ mɔ -tɛɛ, Atenikvɛ kɔ 'dagbɪ =nu, -v 'tɪ 'le Atɛnɪ 'mu, 'ɛ nɪ tɪ, kɛ vɔ nu, 'vɔ lɛ 'kukue, -ɛ die nu, -tɪ yrayrɪ, v 'wɔn, v 'mui =tu, 'waa 'bienvɔ 'mui 'wɔn.

²² Nɛ- mɔ Pɔlvɔ bɔ 'ba ye 'mu, 'ke 'le =nu -hɛyri, ɔ nɔ: «'A mu Atenikvɛ, 'n nye 'nɪ 'ye, -ɛ mɔ, 'a mu mɔ nahuiin nɪ, -vɔ 'o nyɪsvapɔ a gbleglebi 'o =tuu 'dɔ, ²³ -ɛ nue, -tɛ 'nu 'a nɪ 'dɔ wɔn lɛ na, 'n 'ye 'a nɪ nyɪsvapɔ a daalei a gbleglebi, 'nɪ 'ye -wɛ -cɔhlɔnpiile =nu, -ɛ kɔ ye v 'cru 'o, -ɛ mɔ: -Cɔhlɔnpiile -gbo, -a nue nɪ, 'ke 'o nyɪsua =nu -wɔn, -a 'de yi. -Ye 'klɛɛ, Nyɪsua =nu, a 'de yi, aa da, nɔ- kɔ -tɪ 'n di 'a mu ye =tu wɔn. ²⁴ Nyɪsua a -gbɛ, nɔ-ɔ nɪ, -ɔ nu 'klɔ -gbo, kɔ 'ɛ nɪ dɛ, -ɛ nɪ nɔ =nɔ 'kwli 'mu. Nɔ- mɔ yakɔ kɔ -tutvɔ a Kukonyɔ. Kayuo =nu, -tɔnahuin po, Nyɪsua 'dio 'le gbo nɪ. ²⁵ Ʋ 'die -hɔa, 'ke -tɔnahuin bu pie =nɔ -cɔhlɔn, -ɛ nue, nɔ- nu -tɔnahuin, kɔ, nɔ- nyu -wɛ -hɔnhlɔn -nyi, kɔ -tɔplɪ 'bii =nu 'hɛɛn, -ɪ nu -tɛɛ, 'ke 'o =nu -wɔn. ²⁶ Ke ɔ naa 'le nahuon -do 'mu, -ɔ mɔ Adamvɔ, 'v nu 'klɔ -gbo a dakvɔ 'bii, 'plu 'v =tu gble, 'v -nyu gbonule, kɛ nɔ -tutvɔ 'bii -gbo ke. Nɔ-ɔ nɪ, -ɔ wa 'ɛ nɪ dakvɔ a 'bli-pamvɔ 'nyrɛ, kɔ, tii -tie dakvɔ a -gbɛ, v di 'o -hi. ²⁷ Ʋ nu -tɔplɪ 'bii a -gbɛ nɪ, -ɛ die nu, -tɔnahuin 'muo lɛ =mɔ, 'plu 'bu nyo lɛ =mɔ, v 'muo ke ye. 'ɛ mɔ -tɛɛ, Nyɪsua 'de 'ɛ nɪ nahuon -wɔn hɛn, ²⁸ -ɛ nue, kɛ v po: Nyɪsua, nɔ- nye nu, =aa -hɔnhlɔn po, =a nɪ 'klɔ, =aa lɛ -hihie. Dɛɛ -do a -gbɛ, nɛ- 'a nɪ 'crunyɔ -ye 'cru, -ɛ mɔ: -A nɪ -gbɛ, -a mu mɔ 'a 'yuoo nɪ. ²⁹ -Tɛ -a 'ya Nyɪsua a 'yuo 'mu, -a 'de ye blɛ -ba pui -tɛɛ, -ɛ mɔ, Nyɪsua 'we =nɔ tuyu ye, v nuu -gɔlvɔ 'mu, kɔ 'plɔdɛ, kɔ 'hɪɔ, 'ke 'le -tɔnahuon a 'srɛ, kɔ 'a dɔnɔvɔ a 'lu a lɛ-hielɛ 'kwli 'mu. ³⁰ Tɪ =nu -kɔ 'yri -tɔnahuin 'de la 'o Nyɪsua a yie, ɔ kɔ la =wlvɔ a 'lɪla, 'ke 'o =nu -wɔn. Kɛɛ, -tɛ tɪ nɪ lɛ 'mu -gbo, Nyɪsvaa nahuin 'bii 'nɪ lɛ, -v nɪ 'o 'ɛ nɪ -tɛgbɪ =de, 'ke bu hie 'o dɛ 'kuku gbo, vɔ nu, bu =hɪan -wɔn, bu -nye 'waa 'klɔ 'bii Nyɪsua. ³¹ Plu, ɔ po 'le -nyrɔwɔ, -ɔ kɔ 'mu ɔ di 'o 'klɔ 'bii -gbo a nahuin -bati lɛ poo, 'ke 'le 'a 'oyɛ'siile 'kwli 'mu. 'Bɔ 'mu -bati a -gbɛ po, 'ke ɔ di 'le nahuon -do =nu 'mu naa, 'a -gbɛ, ɔ wa 'dvɔ. Nahuon a -gbɛ, nɔ- ɔ -ha 'le 'kukonyɔ -hɛyri, ɔ -ha 'klɔ. Kɛɛ nɪ, ɔ nue nahuin a tɔɔlɛ, -ɛ mɔ, -tɔplɪ a -gbɛ, ɔ po 'le, ɔ di 'nɪ nu.»

³² -Tɛ v 'wɔn -tɪ =nu, Pɔlvɔ =tu, -ɪ mɔ nahuon, bɔ 'ku, 'plu bɔ di 'klɔ 'hri, -ye =v -ye -tua 'a 'caalɛ gbo, =v -ye nɔ: «-A di -mu ye gbo po nua -nyrɔwɔ

-ye 'mu, -tu -do -gbo, -n -tu, -mui lele -tu.» ³³-Te v po 'klɛɛ le, -ye v kɔ Pɔlv 'hɛɛn, v -gbugbɛ yrɛ. ³⁴Kɛɛ, 'ke 'le -nɔ -hɛyri, ɛ kɔ nahuin -ye, 'v bi Pɔlv ke, 'v kuo -Yusu =wlv ye. Nahuin a -gbɛ, ɔ -ye a 'dɔ mɔ Denisi. ɔ mɔ 'dɔ a -gboligbo a nahuon -yee ni. ɛ kɔ -wɛ nyrugba -ye. 'A 'dɔ mɔ Damalisti, kɔ nahuin 'plɔplɔ -ye 'hɛɛn. Nu- kuo -Yusu =wlv ye.

-Te Pɔlv mu la 'le Koletidɔ 'mu

18 ¹Plu dɛ a -gbɛ, ɛ 'mu mu -hi, -ye Pɔlv -hɔn 'le Atɛnidɔ 'mu ni, 'v mu 'le Koletidɔ 'mu. ²'Ke ɔ yɛ 'le -Juukvɛyɔ -dɛ gbo. 'A 'dɔ mɔ Akilasi. 'Ke ɔ kɔ 'le 'blugba =nɔ 'mu, ɔ mɔ Pɔn. ɔ kɔ 'a nyrugba Prisili 'hɛɛn, nu- -hɔn lɛ kɛ 'le Rɔmɔdɔ 'mu, ɔ ni 'le Yitaliblugba 'mu, -ɛ nue, 'kun gblaka Klodi, ɔ lɛ -Juukvɛ 'bii ni, bu -hɔn 'le Rɔmɔdɔ 'mu. Akilasi kɔ Prisili a -gbɛ 'hɛɛn, nu- kɔ -wɔn Pɔlv mu 'le. ³U kɔ Pɔlv 'hɛɛn, v yi -kuantugbloo -do. Uv 'gbɛ 'taapɛkayuo, 'v nyo plo. Nɛ- nue, Pɔlv 'v ni 'le -nɔ -wɔn, 'v 'o -tegbii -do -kuan nuu. ⁴ɛ ni -wuwle-nyrɔwɔ 'mu, Pɔlv -tu Nyisva a -ti, 'ke 'le Nyisva a kayu gbo, 'v nye lɛ =mɔ, 'ke -Juukvɛ kɔ Glɛkikvɛ 'hɛɛn, bu kuo -Yusu =wlv ye.

⁵-Te 'dai ti -hi, -ye Silasi kɔ Timote 'hɛɛn, v -hɔn 'le Masedvaniblugba 'mu ni. -Te v nyre 'klɛɛ 'le Koletɔ 'mu, -ye Pɔlv 'ni nu -le 'klɛɛ lele 'ɛ ni -kuan -dɛ, 'bɛ 'dɛ bɔ =tu Nyisva a -ti -do, 'v nye -Juukvɛ klɛ -hɔhɔ, -ɛ mɔ, -Yusu, nɔ- mɔ Waanyɔ =nɔ, Nyisva po la lɛ, ɔ di la 'le ya. ⁶Kɛɛ -ye Nyisva a -ti =nɔ, ɔ =tu, -Juukvɛ 'ni -hɔa -le 'a 'wɔnwɔn, 'v nyo tanɔ -tu. -Ye Pɔlv nyrɔ gbo ye, 'v bubla 'a wlawli, -ɛ die nu, 'pupu 'mu ble, -ye ɔ nɔ: «Bia 'ba hren Nyisva -wɔn, ɛ 'dɛ 'mɔ 'n 'die nu. 'A ni -gbɛ, 'a mu nue. Kvɛ kɛ 'klɛɛ mɔ gbo, nahuin =nɔ, -v 'dɛ -Juukvɛ, nu- kɔ -wɔn 'n di 'le mu, 'mu =nɔ Nyisva a -ti ye =tu.» ⁷Pɔlv 'v -hɔn 'le -nɔ -gbahlɔn 'mu, 'v pa 'le Glɛkikvɛyɔ -dɛ a -tɛ. Nahuon a -gbɛ, 'a 'dɔ mɔ Titusi Jutusi, ɔ =ke Nyisva da. 'Ke 'a kayu ni 'o Nyisva a kayu 'huin 'mu, -v kɔ gbo -Juukvɛ 'le lɛ 'kukue. Titusi Jutusi a -gbɛ, nɔ- kɔ -tɛ Pɔlv 'le Nyisva a -ti =tuu. ⁸Klipusi, ɔ mɔ Nyisva a kayu a nyigblaka, nɔ- 'wɔn -wɛ Nyisva a -ti, 'v kuo Kukɔnyɔ -Yusu =wlv ye, ɔ kɔ 'a kayugbokvɛ 'hɛɛn. Koletikvɛ 'plɔplɔ, -v -ti -nɔ 'wɔn, Pɔlv -tu, v kuo -wɛ -Yusu ye =wlv, 'v po =nɔ 'nie 'lu.

⁹Tɔyrɔwɔ =dɛ 'mu, Pɔlv Kukɔnyɔ 'ni 'ye, -ɛ 'wɛ =nɔ ye, -tɛ nyo 'nɔni po 'klɛɛ yain, ɔ kɔ Pɔlv lɛ, ɔ nɔ: «Nɔ pi 'le hvannɔ, kɛɛ, 'cipi 'o 'na -ti a =tutue, =ni sia 'le, ¹⁰-ɛ nue, 'ke 'n ni 'o -mu ke 'mu. Nahuon =dɛ 'die 'le -wɛ bɔ nu -mu dɛ 'klan =dɛ 'mu, kɛ nɔ 'dɔ -gbo 'mu, -ɛ nue, nahuin, -v mɔ 'na nahuin, kɛɛ, -v 'dɛ wen 'na wintɛ a 'wɛɛn, v -huo nɔ 'dɔ -gbo 'mu ni.» Kɛ -Yusu po. ¹¹ɛ nue, Pɔlv 'v -hi 'le 'yru kɔ yakvɛɛ -huonnɔ, 'ke 'le Koletikvɛ -hɛyri, 'v nyu Nyisva a -ti ɔɔ.

¹²Ti =nɔ -kɔ 'yri Galio, ɔ mɔ la -gulɔnɔma, 'ke 'le Akaiblugba 'mu, 'ke -Juukvɛ bibi 'o 'yi 'mu lɛ, 'v kɔ Pɔlv, 'v gbo 'le Galio a -gbɛ ye, ɔ 'muo -bati lɛ poo, ¹³'v ɔɔ -ti, v nɔ: «Nahuon -gbo, ɔ nye lɛ 'ni =mɔ, 'ke nahuin 'bii

bu =tuu 'o Nyɩsua. Kɛɛ, -tɛ ɔ plɛ, -ba nu Nyɩsua a 'o=tuule, -a nɩ tetei 'nɩ po -le lɛ.» ¹⁴Pɔlv -wɛ 'klɛɛ -wɔn, 'ke bɔ po wun, -ye Galio nɔ: «-Juukvɛ -a, 'bia 'bɛ 'ya wɛn -tɩ 'yaklɩ =de 'mɩ, 'n di wɛn 'a mɩ ye gbo po nɩa. ¹⁵Kɛɛ, -tɛ ɛ 'ya wlɔnlɛhɩhrɛlɛ 'mɩ a -tɩ, 'ke 'o winbɩ kɔ 'dɩ a -ta 'mɩ, kɔ 'a mɩ -Juukvɛ a tetei 'hɛn, 'a mɩ kɩɛ 'le -wɔn. 'N bla nɩ, 'ke -bo po -tɔplɩdɩ a -gbɛ a -bati. ¹⁶Ba mu, ba -hɔn nɔ -batipoolɛ 'mɩ.» ¹⁷'Ke 'le -tuo a -gbɛ ke, 'ke nahuon =de nɩ 'le. 'A 'dɩ mɔ Sɔtɛnɩ. ɔ mɔ Nyɩsua a kayu a nyɔgbakaa nɩ. Nɔ- -Juukvɛ klɩ, 'v -tua 'a bibie gbo, 'ke 'o -batipoolɛ ye 'mɩ. Kɛɛ, Galio a 'yie 'de 'le nɩ.

Pɔlv a 'dagba a ta nɔnɔ, 18.23–21.16

-Tɛ Pɔlv mu 'le Atiɔsɩdɩ 'mɩ

¹⁸-Tɛ dɛ a -gbɛ, ɛ -hi, Pɔlv nuu 'le 'dai ti, 'ke 'le Koletɩdɩ 'mɩ, 'plu ɔ gba -Yusu a nahuin =nɩ wlu. 'Ke ɔ -ha 'le 'mɩ Sankledɩ 'mɩ, 'ɔ mu 'le Siliblogba 'mɩ, ɔ kɔ Prisilɩ kɔ Akilasɩ 'hɛn. Pɔlv ŋmlaa 'o 'a 'lu lɛ, 'ke 'le Sankle 'mɩ, ɔ 'mɩ nahuin tɔɔ, -ɛ mɔ, ɔ po 'le dɛ, 'ke 'o Nyɩsua ye. ¹⁹-Tɛ vɩ 'klɛɛ mu, v nyre 'le Efesɩdɩ 'mɩ. 'Ke Pɔlv hie 'o Prisilɩ kɔ Akilasɩ 'hɛn gbo, ɔ -mɛ -ye, 'ɔ mu 'le Nyɩsua a kayu gbo, ɔ kɔ -Juukvɛ 'hɛn, v 'mɩ toto po, ²⁰-Juukvɛ a -gbɛ, 'v nyo le 'bati, 'ke bɔ -hi 'o =nɩ -wɔn 'dai ti, kɛɛ -ye ɔ 'de wɔn, ²¹'ɔ gbu wlu, ɔ nɔ: «Nyɩsua 'bɔ -hɩɛ, 'ke =bo di 'le, -ye 'n di 'le lele 'nɩ di,» 'ɔ -hɔn 'le Efesɩdɩ 'mɩ, 'ɔ 'ya 'le lele 'mɩ 'kwli 'mɩ, 'ɔ 'dagba 'lu -wɔn gba. ²²-Tɛ ɔ nyre 'le Sesalɩdɩ 'mɩ, ɔ -tɩ, -ye 'ke ɔ mu 'le Jrusredɩ 'mɩ, ɔ 'mɩ -Yusu a nahuin =nɩ 'ye. Dɛ a -gbɛ, -tɛ ɛ -hi, -ye 'ke ɔ mu 'le Atiɔsɩdɩ 'mɩ, ²³'ɔ -hi 'le 'dai ti gbi. -Ye ɔ bi lele wlɔn 'hru, 'ɔ 'bɛ 'blɔgbɩ =nɩ =tɩɔ, -ɩ mɔ Galatɩ kɔ Flisi, -Yusu a nahuin 'bii =nɩ, -v nɩ 'le 'blɔgbɩ a -gbɛ 'mɩ, 'ɔ -nyu 'klɩ, 'ke bu 'cipi 'o -Yusu a =wlu a yekuole.

-Tɛ Apolosi mu la 'le 'dɩɛ =nɩ 'mɩ, -ɛ mɔ Efesɩ kɔ Koletɩ

²⁴ɛ kɔ -Juukvɛyɩ =de. 'A 'dɩ mɔ Apɔlɔsɩ. 'Ke ɔ kɔ 'le Esipublogba a 'dɩ =nɩ 'mɩ, ɔ mɔ Alesadri. ɔ mɔ 'pɔpɔrenyɔ gblakaa nɩ. ɔ yi Nyɩsvacrɩnɩ nɩ -tɛɛ. Nɔ- di la 'le Efesɩdɩ 'mɩ, 'ke 'le Asiblogba 'mɩ. ²⁵Tɔɔwin =nɩ, -ɩ kɩɛ 'o -Yusu ke gbo, ɔ 'nyɩ o nɩ -tɛɛ. Kɛɛ, -tɩ =nɩ, Saan la nahuin ye =tu, 'ke 'o -Yusu a -ta 'mɩ, kɔ, -tɛ Saan a -gbɛ, ɔ nahuin a 'nie a 'lulepupue nɩ, ɛ -do, nɛ- ɔ -mɛ -ye, ɔ yi la. ²⁶'Ke 'le Nyɩsua a kayu gbo, -tɛ -Juukvɛɛ 'le le 'kukue, ɔ 'de -tɩ a pɩpɩɛ kɔ, 'ke bɔ =tu 'le -Yusu a -tɩ. -Tɛ ɔ 'prɛ, -ye Prisilɩ kɔ Akilasɩ 'hɛn, v nɩ ke -tuo. -Tɛ ɔ -wɔ 'pɔpɔrɛ -wɔn, -ye v dɔ nɩ, 'ke 'le 'waa kayu gbo, dɛ =nɩ, ɔ 'de wɛn 'mɩ lɛ a yrie, 'ke 'o -Yusu a -ta 'mɩ, 'v -hɩhɩɛ =nɩ klɛ -tɛɛ.

²⁷-Tɛ dɛ a -gbɛ, ɛ -hi, -ye ɔ nɔ: «'N nye 'nɩ -hɩa, 'ke =bo mu 'le Koletɩ 'mɩ, 'ke 'le Akaiblogba 'mɩ.» -Ye -Yusu a nahuin =nɩ, v -nyɩ =nɩ 'klɩ, kɔ, 'v 'cru 'crɩnɩɛ, 'v -nye =nɩ, 'ke bɔ gbɛ 'le -Yusu a nahuin =nɩ ye, -v nɩ 'le

Akaiblogba 'mu, -ε die nu, v 'muo kwa 'ble -tεε. -Te ɔ nyre 'kleε 'le, -ye ɔ ye 'o gbo nahuin, -v kuo o -Yusu =wlv ye, -ε nue, Nyisva nu o =nv 'mu -hapudε. Nu- ɔ -he 'mu 'dɔ, ²⁸'ke 'o nahuin 'bii ye, ɔ kɔ -Juukvε 'heεn, 'v gble po, 'ɔ tve =nv, -ε mɔ, v lε 'nɪ kika, 'ɔ -hre =nv Nyisvacruniε ye, 'ɔ tve =nv -tεε, -ε mɔ, -Yusu, nɔ- mɔ Waanyɔ =nv, Nyisva po la lε, ɔ di la 'le ya.

-Te Pɔlv mu la 'le Efesidɔ 'mu

19 ¹Ti =nv -kɔ 'yri Apɔlɔstɪ nɪ 'le Kolɛtidɔ 'mu, 'ke 'le Akaiblogba 'mu, Pɔlv naa 'le Asiblogba a 'luye=tɔ 'mu, 'ɔ nyre 'le Efesidɔ 'mu. 'Ke ɔ ye 'le -Yusu a nahuin -ye gbo, ²'ɔ =gbv wlɔn, ɔ nɔ: «Be ti =nv -kɔ 'yri a kuo Nyisva =wlv ye, ɔ -nyi 'a mu 'a -Hihiu nɪ?» -Ye v =tuo -wɔn, v nɔ: «A 'de -hlun Nyisva a -Hihiu a -tɪ a 'wεεn.» ³-Ye Pɔlv =gbv lele wlɔn: «-Te v po 'a mu 'nie 'lu, dε tio- ε =hɛn 'nyrε, 'ke 'o 'a mu -wɔn 'le?» -Ye v nɔ: «Dε =nv Saan la tɔɔ, 'ke 'o 'nie a 'lupupue a -ta 'mu, nε- -a kuo =wlv ye.» ⁴-Ye ɔ nɔ: «Nahuin =nv, -v hie 'o dε 'kuku gbo, -v -nyi 'waa nɪ 'klɔ Nyisva, nu- Saan 'nie 'lu lε po. Kεε, kε Saan -wε nahuin =nv ye po: Bu kuo nahuon =nv =wlv ye, ɔ dio 'o ke 'mu kvε. Nahuon a -gbε, nɔ- mɔ -Yusu.»

⁵Plu v 'mu win a -gbε mu 'wɔn, -ye v pu 'lu 'nie, 'ke 'le Kukɔnyɔ -Yusu a 'dɔ 'kwli 'mu, ⁶Pɔlv 'ɔ pu dabvɪ 'lu gble, Nyisva a -Hihiu 'v bi 'o =nv ke 'mu, nahuin a -gbε, 'v -tva win =nv, -v 'de yi a pupue gbo, 'v Nyisva a win wlɔn -he. ⁷Nahuin a -gbε, v -wε 'le nahuiin -pu -tu 'o 'hɔn.

⁸Plu dε a -gbε, ε 'mu mu -hi, -ye 'ke Pɔlv pa 'le Nyisva a kayu gbo. 'Ke 'le yakvεε ta 'kwli 'mu, 'ε nɪ -wuwle-nyrɔwɔ 'mu, ɔ 'nɪ pɪ -le hvannv, 'ɔ nyi 'dai nahuin klε -hihɪa, -tε Nyisvaa nu, 'ɔ 'le -Yusu 'mu naa, 'ɔ nahuin win ke kɔɔ. Pɔlv nye lε 'nɪ =mɔ, 'ke -tɪ =nv, ɔ =tu, nahuin bu pui -tεε. ⁹Kεε, 'ke 'le =nv -hɛyri, -v -ye 'nɪ -hva -le, bu kuo -Yusu =wlv ye, 'v Nyisva a -haputitie a -gbε -tɪ -hvɪn 'hvɪn 'mu lε =tu. Nε- nue, Pɔlv 'ɔ -hɔn 'o =nv 'hvɪn 'mu, ɔ kɔ -Yusu a nahuin 'heεn. Kvε 'kleε 'o ti a -gbε 'yie 'mu gbo, 'ε nɪ -nyrɔwɔ, ɔ nyu tɔɔ Nyisva a -tɪ, 'ke 'le nyibeyu =de a kayu gbo. Nyibeyu a -gbε a 'dɔ mɔ Tilanusi. ¹⁰Nε- ɔ nu -nunv, 'ke 'le 'yru 'hɔn 'kwli 'mu. Nε- nue, nahuin 'bii, -v nɪ la 'le Asiblogba 'mu, -Juukvε kɔ nahuin =nv, -v 'de -Juukvε, 'v 'wɔn Kukɔnyɔ a -tɪ.

-Te Sefa a 'yuo=pli -tve 'yri, 'ke bu bla 'kuo -hvɪn lε

¹¹'Ke Nyisvaa 'le Pɔlv 'mu naa, 'ɔ 'ɲmileka-tɔpli gblakɪ nu, ¹²'v -wε 'a 'tεwεi kɔ 'a 'hvɪn'mulepue-tɔpli 'mu 'ba, 'v nyi 'hvɪnhrennyv klε po, 'hvɪnhrennyv a -gbε, 'waa 'kvεi 'u -wε, kɔ, 'kuo -hvɪn, ɔ nɪ 'o nahuin ke 'mu, 'ɔ nyu 'o ke 'mu -hɔn. ¹³⁻¹⁴-Ye 'kleε, -Juukvε =de'e nɪ. U mɔ la -diayuopv 'nɪpata'a nɪ. 'Waa bu a 'dɔ mɔ Sefa. Sefa a -gbε, ɔ mɔ Nyisva a -cɔhlɔnpinyɔ gblakaa nɪ. 'A 'yuo nyibepv a -gbε, nu-v -tɔpli 'mu lε na, 'v 'kuo -hvɪn lε bla, ɔ nɪ 'o 'hvɪnhrennyv ke 'mu, 'v =tve 'yri, 'ke bu gba -Yusu a 'dɔ, bu bla 'kuo -hvɪn lε. -Tɪ =nv, v 'kuo -hvɪn a -gbε ye =tu, nɪ -gbo:

«Yusu -gbo, -ɔ kɔ -tɪ Pɔlvu =tu, 'ke 'le 'a 'du 'kwli 'mu, 'nu -mu 'nɪ le, -hɔn 'o nahuon =nu ke 'mu!»

¹⁵Nyrɔwɔ =de 'mu 'klɛɛ, -ye 'ku -huan =nu, vu le bla, v -tu -wɔn, v nɔ: «'N yi -Yusu nɪ, kɔ, 'nɪ 'wɔn -wɛ Pɔlv a 'du. Kɛɛ, a -mɛ -ye, nahuin tio- a 'ya 'mu 'le?» ¹⁶-ye nahuon, 'ku -huan nɪ 'o ke 'mu, ɔ biu 'le -gbahlɔn, 'ɔ tɔɛ =nu, -ɛ mɔ, ɔ nɪ ke 'klɪ, 'ɔ -hi 'o v 'bii =nu 'mu, 'ɔ -tua 'waa -tɔpli a 'yrile'lɪla gbo, 'ɔ cɪcra 'waa wlawli le, nahuin a -gbɛ, 'v 'gba ci le, 'v -hɔn 'le 'a -tɛ 'mu. ¹⁷Dɛ a -gbɛ, -ɛ mue 'lu -wɔn, -Juukvɛ, v kɔ nahuin =nu, -v 'de -Juukvɛ, -v 'ti 'le Efesi 'mu, v 'bii, v 'wen nɪ. ɛ nue, 'vu huannu pɪ, 'vu Kɔkɔnyɔ -Yusu a 'du 'yi 'bvaa. ¹⁸Nahuin =nu, -v kuo -Yusu =wlv ye, 'waa 'plɔplɔ, vu 'le 'nɪ di, dɛ 'kuku =nu, vu o nu, 'v nyi yre wɔn, 'ke 'o nahuin 'bii ye. ¹⁹Nahuin =nu, -v mɔ -wɪnyv, 'kɔnyv, dɔyɔɔv, -pinanyv, 'waa 'dai dɛ ya 'le 'waa 'crunɛi, -ɪ kɔ 'kwli 'mu, vu 'le le ta, 'vu 'waa -kvan nu, 'v pui 'tɔ le, 'ke 'o nahuin 'bii ye. -Tɛ v gbugba 'crunɛi a -gbɛ a 'wli -wɔn le, -ye ɪ -wɛ 'le -kvannunyv a (50'000) 'milowu a -wlv 'hɔn =tu 'o -pu a 'pɛɛle, 'ke 'le -nyrɔwɔ -do 'kwli 'mu. ²⁰-Tɔpli a -gbɛ, -ɪ mue 'lu -wɔn, ɪ nɪ ke 'klɪ 'dɔ, 'ɪ nue, nahuin =nu, -v 'wɔn Nyɪsva a -tɪ, kɔ, -v kuo =wlv ye, 'v bii ke.

-Tɛ -tɔplɪblanyv, -v nɪ 'le Efesɪdɔ 'mu, v bi yrv 'mu le

²¹-Tɛ -tɔpli a -gbɛ, ɪ -hi, -ye Pɔlv pue 'le -le, 'ke bɔ 'bɛ Masedvanɪblugba kɔ Akaɪblugba =tɪ, 'plu ɔ 'mu Jrusɛdɔ 'mu mu. ɔ nɔ: «'Bia 'nɪ mu 'le, 'n kɔ -bo nyre 'le Rɔmɔdɔ 'mu,» ²²'ɔ le 'a 'mu-henyvu 'hɔn, 'ke bu mu 'le Masedvanɪblugba a -gbɛ 'mu. 'Mu-henyv a -gbɛ, nu- mɔ Timote kɔ Elasi 'hɛɛn. Kɛɛ, ɔ -mɛ -ye, ɔ 'kɪɛ die 'le ti gbi -hi, 'ke 'le Asɪblugba 'mu.

²³Ti a -gbɛ 'yri, tɔɔle =nu, Pɔlv nahuin tɔɔ, 'ke 'o -Yusu a -ta 'mu, nɛ-nue, -gbugbɔgbv gblaka 'v bi 'le Efesɪdɔ 'mu. ²⁴'Ke 'le Efesi a -gbɛ 'mu, ɛ kɔ 'kagblaka =de, -ɔ kɔ gbo nahuin 'le nyɪsva =de daa. Nyɪsva a -gbɛ a 'du mɔ Atemɪstɪ. ɔ mɔ nyrugbaa nɪ. 'Ke 'le 'dɪɔ a -gbɛ 'mu, -tɔplɪblanyv nɪ 'le, 'ɔ 'plɪ bla. 'A 'du mɔ Demetriustɪ. Nɔ-ɔ 'sroba nu, 'ɔ kayuo 'cɪcɛi gbi nu, -ɔ 'wɛ =nɔ Atemɪstɪ a 'kagblaka a -gbɛ ye, -ɛ die nu, v 'muo plo. Dɛ a -gbɛ, ɛɛ 'le =nɔ kwa 'mu po 'wliye 'dɔ, ɔ kɔ 'a -kvannunyv 'hɛɛn. ²⁵Demetriustɪ a -gbɛ, nɔ- 'kukue 'a -kvannunyv le, kɔ nahuin =nu, -v kɔ =nu 'hɛɛn, -vu -kvantugbloo -do nu, ɔ nɔ: «-A 'bi -a, 'be a yie nɪ, -ɛ mɔ, -kvan -gbo, -aa nu, nɔ-ɔ -a mu 'wliye -nyi. ²⁶Kɛɛ, nahuon -gbo, vu Pɔlv daa, dɛ -gbo, ɔ nu, a 'wɪn nɪ. ɔ nahuin 'nɪ le, -ɛ mɔ, nyɪsvapv -gbo, -tɔnahuiin nu, v 'de -tɛɛ a nyɪsvapv. -Tɪ a -gbɛ, nahuin 'plɔplɔ pui -tɛɛ, kɛ nɔ Efesɪdɔ 'mu, kɔ Asɪblugba 'bii 'mu. ²⁷Dɛ a -gbɛ, ɛ die 'nɪ nu, -a nɪ -kvan -gbo, ɔ 'mu -hlɔn bi. 'Ya 'o lele 'lu, -a nɪ nyɪsva gblaka -gbo, -aa da, -ɔ mɔ Atemɪstɪ, 'a 'kagblaka, ɔ 'dɛɛ bɔ kɔ lele 'mini, 'plu Atemɪstɪ a -gbɛ, nahuin 'bii da, -v nɪ nɔ Asɪblugba 'mu, kɔ -tɔtɔ 'bii ke, ɔ 'dɛɛ bɔ kɔ lele -tɪ a 'yi'bvaaɛ.»

²⁸Nahuin, -v nɪ -tuo ke, Demetriustɪ a pupowin a -gbɛ, v 'bli kwa, 'v bi yrv 'mu le, 'vu le =muma, v nɔ: «Efesɪkɛ a nyɪsva, -ɔ mɔ Atemɪstɪ, bɔ kɔ -tɪ

a 'yi'buuale!» ²⁹Waa le-mumale nue, 'dɔ a nahuin 'bii 'v -wɛ ti ke, 'v 'le -tɛgbi -nɔ mu, -tɛ nahuin -ke 'le -gboligbo -tuu. ɛ kɔ nahuin 'hɔn -de. Nu- kɔ Pɔlv 'heɛn 'dagbi 'mɔ le mu. 'Waa 'dɔ mɔ Gayɔst kɔ Alitakt. 'Ke v kɔ 'le Masedvaniblugba 'mɔ. Nu- 'dɔ a nahuin klɪ, 'v gbu 'le -gboligbo-tuule 'mɔ. ³⁰Pɔlv -hva bɔ mu 'le nahuin -huohui a -gbɛ ye, -ɛ die nu, ɔ 'mɔ 'le -nɔ -wɔn 'prɛɛ. Kɛɛ, -Yusu a nahuin 'die ke wɛɛn. ³¹ɛ kɔ -wɛ Asiblugba a ye'munaanyɔ -ye. Nu- mɔ Pɔlv a nɔnatumupɔ. Nu- le -nɔ, 'ke 'le 'batile 'kwli 'mɔ, 'ke ɔ nɪ mu 'le 'le -gboligbo-tuule 'mɔ. ³²Ti a -gbɛ 'yri, nahuin -nɔ, -v 'kukue le, v le po -cici 'dɔ. 'Waa pupowin wo nɪ. 'Ke 'le -nɔ -hɛyri, 'waa 'dai dɛ, v 'di yi, -tɪ kɔ -tɪ v 'kukue le. ³³-Juukvɛyɔ nɪ 'le, 'ke 'le nahuin -huohui -hɛyri. 'A 'dɔ mɔ Alesadri. -Tɪ -nɔ, -ɪ mue 'lu -wɔn, nɪ -v -hɪhɪa -nɔ klɛ. Nɔ- 'a 'bienv -Juukvɛ po 'le ye 'mɔ, 'ke bɔ po wun, ɔ bibiu dabv ye, -ɛ die nu, v 'mɔ wien ma, ɔ 'mɔ le, -ɛ mɔ, -Juukvɛ 'dɛ dɛ -de nu. ³⁴Kɛɛ, -tɛ v yrie, -ɛ mɔ, ɔ mɔ -Juukvɛyɔ'u nɪ, v po wingbloo -dɔ, 'v -ma, 'v nue -nunu, ɛ -wɛ 'le -hawɪ 'hɔn. Ke v po: «Efesikvɛ a nyisva, ɔ mɔ Atemisi, bɔ kɔ -tɪ a 'yi'buuale!»

³⁵-Tɛ v -muma le -muma, -ye 'dɔ a ye'mɔ'crunɔ -tu 'o 'klɪ, 'v nue, 'v ma wien, ɔ nɔ: «Efesidɔ a nahuin -a, nahuin 'bii yie nɪ, -ɛ mɔ, -a nɪ 'dɔ Efesi, nɔ- mɔ -a nɪ nyisva Atemisi a 'kagblaka a 'yie-tunɔ, ɔ kɔ 'a 'kusɔgbe 'heɛn, -ɛ ble 'le yakɔ 'mɔ. ³⁶ɔ -dɛ 'dɛɛ bɔ ple, hɪ'ɪ nɪ. 'A -tɪ, ba nu gbe, ba -hie 'lu le, a 'nɪ -han 'yilenyredɛ nu. ³⁷Nahuin -gbo, a ya 'le, v 'dɛ dɛ -de 'yri, 'ke 'le Atemisi a 'kagblaka gbo, kɔ, v 'de Atemisi a -gbɛ tanɪ -tu. ³⁸'Bia Demetriusi, ɔ kɔ 'a -kvannunɔ 'heɛn, 'bɔ kɔ bɔ yɛɛ nahuon -tɪ, bɔ kɔ 'a yiyie, -ɛ mɔ, ɛ kɔ -nyrɔwɪ, -ɪ kɔ 'mɔ v 'o -bati poo, 'ɛ kɔ -wɛ 'blugba a ye'munaanyɔ -ye, v di -hakui pue. Nu- bu le. ³⁹'Bia -tɪ -ye 'bɪ nɪ 'o, -nyrɔwɔ -kɔ 'mɔ 'dɔ a nahuin 'o -bati poo, -a 'mui -tu. ⁴⁰Dɛ -gbo, -ɛ mue ke 'lu -wɔn a -tɪ, ɛ -wɛ 'le bɛ nue nɪ, 'blugba a ye'munaanyɔ, -v mɔ Romakvɛ, bɔ yɛɛ -a mɔ -tɪ, -ɛ mɔ, -aa 'blugba 'nɪ -gbugblɔ, -ɛ nue, -a 'dɛ -tɪ -de kɔ, -ba -tu 'blugba a ye'munaanyɔ a -gbɛ ye, -ɪ die klɛ -hɪhɪa, dɛ- nue, -a 'kukue mɔ le.» ⁴¹-Tɛ ɔ po 'klɛ le, -ye v le nahuin -nɔ nɪ, -v 'kukue le, 'ke bu -gbɛ le.

-Tɛ Pɔlv mu la 'le lele Masedvaniblugba kɔ Glɛkɪblugba 'heɛn 'mɔ

20 ¹-Tɛ -gbugblɔgbv -wɛ 'le, -ye Pɔlv 'kukue -Yusu a nahuin 'bii le, 'v -nyu 'klɪ, 'plu 'v gbu wlu, 'v mu 'le Masedvaniblugba 'mɔ. ²-Tɛ ɔ 'blugba a -gbɛ -tɪ ɔ 'bɛ, -ye -Yusu a nahuin, -v nɪ -wɛ 'le, ɔ nyu -nyi 'klɪ. -Tɛ dɛ a -gbɛ, ɛ -hi, -ye 'ke ɔ mu 'le Glɛkɪblugba 'mɔ, ³ɔ nuu 'le yakvɛɛ ta, 'v -wɛ 'klɛɛ -wɔn, 'ke bɔ -ha 'le 'mɔ, -ɛ die nu, ɔ 'mɔ 'le Siliblugba 'mɔ mu. Kɛɛ -ye ɔ 'wɪn nɪ, -ɛ mɔ, -Juukvɛ -yri nɪ, 'ke bu 'lɔ, ('bɔ nyre 'le Siliblugba 'mɔ.) Nɛ- nue, 'v pue 'le, 'ke bɔ naa 'le lele Masedvaniblugba 'mɔ, bɔ -mɛ dɛ. ⁴-Tɛ ɔ 'klɛɛ mu, -ye nahuin 'plɔplɔ gbo 'hru wɔn. 'Waa 'dɔ, nɪ -gbo: Sopate, ɔ mɔ Pilusi a 'yu, Pilusi a 'yu Sopate a -gbɛ, 'ke ɔ kɔ 'le Beledɔ

'mu, kɔ Alitaki, kɔ Sekudusi; 'ke v kɔ 'le Tesalonikidɔ 'mu; kɔ Gayusi; 'ke v kɔ 'le Debɔdɔ 'mu; kɔ Timote, kɔ Asiblugba a nahuiin 'hɔn, -v mɔ Tisiki, kɔ Trofimu. ⁵Nu- 'nye 'hru, 'v mu 'le Trvasɔdɔ 'mu, 'v mu 'le -a mu -pre wɔn. ⁶-A nɛ -gbɛ, -Juukɔɛ a lɛ'mimre, -ɛ mɔ Paki, -tɛ ɛ -hi, -ye -a -ha 'le 'mu Filipudɔ 'mu. -Nyrɔwu -hun bɛ -hi, -ye -a yu ke, 'ke 'le Trvasɔdɔ 'mu. 'Ke -a -hi 'le 'wee-gble.

Pɔlv a 'lele'bwɔdagba, 'ke 'le Trvasɔdɔ 'mu

⁷-Wuwle-nyrɔwɔ a -wise, -a 'kukue lɛ, -a 'mu -Yusu a 'lele'bwɔdididɛ -nu di, Pɔlv ɔɔ 'le -Yusu a nahuin -nu -wɔn 'prɛɛ, -v 'kukue lɛ. -Tɛ v kɔ bɔ gba 'dagba 'lu -wɔn, -nyrɛ 'bɛ cɛ lɛ, nɛ- nue, 'v 'pre -prepre, 'tɔ-hɛyri 'ɛ nyre 'o. ⁸⁻⁹'Ke 'le yrayrikayu =de a -gbɔ a ta a nɔnɔ a -gblo =de 'mu, 'ke -a 'kukue 'le lɛ. -Gblo a -gbɛ 'mu, 'napɛ -huo 'le -lɛ. Gblotayu =de, nɔ- nɛ 'o 'winde 'yri gbo. 'A 'du mɔ Etisi. -Tɛ Pɔlv 'kɛ gbɛɛ 'puprɛ 'lu -wɔn, -ye Etisi a -gbɛ, v hrɛɛ 'le 'mu gbo nmla. Nɛ- mɔ bɔ ble 'le 'winde 'yri, bɔ -hli 'le -patu 'mu gbo. -Tɛ v =ti, v 'bɔ 'mu, -ye v 'ku nɛ. ¹⁰-Ye Pɔlv a -gbɛ, v =ti -wɛ nɛ, 'v =jro 'lu 'mu gbo, 'v 'bɔ 'mu, v nɔ: «'Kla nɛ 'ya 'le 'a mu -wliye. Ɔɔ po -hunhlɔn.» ¹¹-Ye v 'ya nɛ 'bii, 'v di -Yusu a 'lele'bwɔdididɛ. -Tɛ dɛ a -gbɛ, ɛ -hi, -ye Pɔlv gba 'puprɛ -wɔn 'lu, 'v 'pre -prepre, 'yru 'v 'wu 'le lɛ. -Tɛ 'yru 'wu 'klɛɛ 'le lɛ, -ye v mu nɛ. ¹²-Ye nahuin 'bii -nu, -v nɛ 'o, 'waa plɔ ble nɛ, -ɛ nue, Etisi -nɛ wen, ɔɔ lele po -hunhlɔn, 'v 'bɔ 'mu, 'v gbo 'le kayu gbo.

-Tɛ Pɔlv -hɔn la 'le Trvasɔdɔ 'mu, v mu la 'le Miletɔdɔ 'mu

¹³-A -mɛ -ye, -a -ha 'le 'mu Trvasɔdɔ 'mu, -a 'nye 'hru, -a nyre 'le Asɔsɔdɔ 'mu. Pɔlv -mɛ -ye, v naa buɛ, -ɛ nue, v -yri nɛ, 'ke -ba -proo 'le Asɔsɔdɔ 'mu, v kɔ -a mu 'heɛn, -a 'mu 'le 'mu -ha, -a 'mu 'dagba 'lu -wɔn gba. ¹⁴-Tɛ v ye -a mu ke, 'ke 'le Asɔsɔ 'mu, 'v 'ya 'le -a mu -wɔn 'mu 'kwli 'mu, -a nyre 'le Mitilɛnɔdɔ 'mu, ¹⁵=a -hi. -Tɛ -nyrɛ cɛ lɛ, =a na 'o 'nɔdugbo -nu 'huɛn 'mu, v Kɔsɔ daa. -Tɛ -nyrɔyruwɔ -ye -hi, 'a -nyrɛ cɛ lɛ, =a na 'o 'nɔdugbo -nu 'huɛn 'mu, v Samɔsɔ daa, =a -hi. -Nyrɔwɔ -do bɔ -hi lele, -ye -a -hi Efesɔdɔ lɛ, =a nyre 'le Miletɔdɔ 'mu. ¹⁶'ɛ mɔ -tɛɛ, Pɔlv pue o 'le -lɛ, 'ke v 'dɛɛ bɔ nyra gbo, 'ke 'le Efesɔdɔ 'mu, -ɛ die nu, v 'nɛ -han 'le Asiblugba 'mu 'dai ti -hi. Ɔɔ 'nɛ 'kɛɛ, -ɛ die nu, 'bɛ -wɛ 'le, -Juukɔɛ a lɛ'mimre, v Patikɔtɔ daa, v 'mue 'ye, 'ke 'le Jrusɛ 'mu.

-Tɛ Pɔlv 'prɛɛ la 'le Efesɔdɔ a 'cɛɛ a ye'munaanyu -wɔn

¹⁷-Tɛ -a nyre 'klɛɛ 'le Miletɔdɔ 'mu, -ye 'cɛɛ a ye'munaanyu -nu, -v nɛ 'le Efesɔdɔ 'mu, nu- Pɔlv gba 'crunɛ ye, 'ke bu di 'le, v 'mu 'yiye, 'ke 'le Miletɔ 'mu. ¹⁸-Tɛ 'cɛɛ a ye'munaanyu a -gbɛ, v nyre 'le -nɔ 'huɛn 'mu, -ye v nɔ: «'Kɛɛ 'le -nyrɔwɔ -nu 'yie 'mu gbo, v kɔ 'mu 'n nyre la nɔ Asiblugba 'mu, -bo ye -nyrɔwɔ -gbo ke, -tɛ 'nu la naale nu, a yie nɛ. ¹⁹'N =tɔ la 'le 'n dɔnɔ nɛ 'bii, 'nu la Kɔkɔnyɔ a -kuan nu. 'N 'ye 'kla-wliye'yɛɛ a gblegblei, kɔ, 'nɛ

'ye -wε =sue, -ε nue, -Juukue a ye'munaanyu, u u 'na 'lila le 'ni =mɔ. ²⁰-Ti 'bii -nu, -i kɔ -bi -he 'a mu 'mu, 'ke ba kuo -Yusu =wlu ye -tεε, 'n 'de huannu pi, 'ni tu 'a mu 'bii, 'ke 'o nahuin 'bii ye, kɔ 'ke 'le 'a ni -gbε a kayuo gbo. 'N 'de 'a mu 'a dε =de 'yi ke -hli. ²¹'N le -Juukue ni, kɔ nahuin, -u 'de -Juukue, 'ke bu hie 'o 'waa dε 'kuku, u u nu gbo, bu -nye 'waa 'klɔ 'bii Nyɩsua, kɔ, bu kuo -a ni Kɔkɔnyɔ -Yusu =wlu ye. ²²-Tε ti ni le 'mu -gbo, Nyɩsua a -Hihiu ni 'o 'mu 'mu ke, 'ke =bo mu 'le Jrusε 'mu, kεε, dε -bε di 'le 'mu ye, 'n 'die yi. ²³Dεε -do 'n yi, nε- mɔ, 'ke 'le 'ε ni 'dɔ -kɔ 'kwli 'mu 'nu 'le naa, Nyɩsua a -Hihiu 'mu 'ni le, -ε mɔ, =jɩ kɔ =sue a 'yiye 'heεn, ni-ɩ 'le 'mu -pre. ²⁴Kεε, 'ke 'o 'mu -wɔn, 'na -hunhlɔn, 'nu po, 'ni duv -le dε gblaka. Kεε, dε -gbo, -ε mɔ dε gblaka, nε- mɔ =bo -yra -kuan -gbo 'lu, -a ni Kɔkɔnyɔ -Yusu le 'mu =bo nu. -Kuan a -gbε, nɔ- mɔ =bo pue nahuin =haputitie, -ε nyi =tu, -ε mɔ, Nyɩsua, ɔɔ nahuin 'mu nu =hapudε, 'ke 'le -gbugbekɔ 'kwli 'mu.

²⁵'N na 'a 'bii yε, 'ni =tui 'a mu ye, -tε Nyɩsuaa nu, 'ɔɔ nahuin win ke kɔɔ. Kεε, -tε ti ni le 'mu -gbo, 'n yie ni, -ε mɔ, 'a ni nahuon =de 'die 'le -wε bɔ 'ye 'klεε lele 'mu. ²⁶Nε- nue, 'nu kε 'a mu le, 'ke 'le 'a mu -heyri, nahuon =de 'bɔ hren Nyɩsua -wɔn, 'bɔ 'wan, -ye ε 'de 'mɔ 'n 'die nu, ²⁷-ε nue, -tɔpl 'bii, Nyɩsuaa -hua bɔ nu, 'n 'de 'a mu 'a dε =de 'yi ke -hli, 'n tu 'a mu ni 'bii. ²⁸Ba =tu 'a ni dɔnu 'yie, kɔ, ba =tu -wε nahuin 'bii =nu 'yie, Nyɩsua a -Hihiu -nyi 'a mu, 'ke ba =tu 'yie. Ba =tu 'cve 'yie. 'Ke Nyɩsua naa 'le 'a -gbε a 'Yu a 'kukue 'mu, 'ɔ kɔ 'cve a -gbε. ²⁹'N yie ni, 'bia 'ni mu, -ye hitɔnyu di 'le di, u 'mu nahuin kaa, -ε 'we =nɔ ye, -tε -jiɔo nu, 'ɔɔ dehuεi gbo -wɔ. ³⁰'Plu 'ke 'le 'a mu 'cve a ye'munaanyu -heyri, nahuin di 'le 'mu -hɔn, u 'mu hi 'du, u 'mue nu, -Yusu a nahuin 'mu -wɔn kve. ³¹'A -ti o, ba ni 'o -preele 'mu, a ni ŋmo 'le. Bi bi 'le 'a mu 'kwli 'mu, -ε mɔ, 'ke 'le 'yru ta 'kwli 'mu, 'tɔ 'mu kɔ -nyre 'mu, 'n 'cipi 'o =o, 'nu o 'a mu =tɔ 'mu le po, 'plu, 'ε kɔ ti, 'nu o we 'a ni -ti.

³²-Ye 'klεε, 'ke 'nu 'le 'a mu Nyɩsua kwa 'mu po, kɔ =haputitie =nu, -ε nyi =tu, -ε mɔ, Nyɩsua, ɔɔ nahuin 'mu nu =hapudε, 'ke 'le -gbugbekɔ 'kwli 'mu, nε- di 'a mu 'mu -he. Nyɩsua a -gbε, nɔ- kɔ 'kli, 'ke bɔ nue, 'a ni =wlu a yekuolε be bii ke, kɔ, bɔ -nyi -wε 'a mu 'klɔ yrayru, -ɔ 'nɩni -wε 'le, a kɔ nahuin 'bii =nu 'heεn, -u 'ya 'a nahuin 'mu. ³³'N 'de -hlɩn nahuon =de 'wliye a -hve, kɔ 'a 'hɩn'mulepue-tɔpl. ³⁴'A ni -gbε, a yie ni, -ε mɔ, 'na -gbε a dabulu, nu- 'nu la nu, 'nu la -kuan nu, 'ke 'o 'na mranɩyue kɔ 'na 'hɩn'mulepue-tɔpl a -ta 'mu, kɔ nahuin =nu, -u kɔ 'mu 'heεn, -u di la 'le. ³⁵'Nu o nu -kuan 'dɔ, -ε die nu, 'mue 'a mu tɔɔ, -tε a kɔ ba nu -kuan a nunue. 'Bia =baa le -kuan a nunue nu, -ye -a -wε 'le -ba -he =svenyu 'mu ni. -Ti =nu, Kɔkɔnyɔ -Yusu =tu, ɩ ni -hri 'le -a mu -wɔn. -Ti a -gbε, ɩ ni- gbo: 'Bia =nu nahuin -tɔpl le -nyi, -ye -n kɔ plɔ a bleelε, 'ε -hi 'o nahuin =nu 'mu, -nu -tɔpl le -nyi.»

³⁶Bɔ nu 'klεε le 'pupre, -ye ɔ kɔ =nu 'heεn, u bla gbo kwli, 'ɔ da Nyɩsua. ³⁷U 'bii, u u 'ni we 'dɔ, 'u Polu 'mu le 'wleε, u 'muo wlu gba. ³⁸Dε, -εε =nu

wólú nue, nê- mɔ Pólú bɔ plɛ, ʋ 'dɛɛ bu 'yo 'klɛɛ lele. Dɛ a -gbɛ, -tɛ ɛ -hi, -ye ʋ gbɔ wlɔn 'hru, 'ke 'o 'mu -nu, -ɛ dio gba 'huin 'mu.

-Tɛ Pólú mu la 'le Jrusɛdɔ 'mu

21 ¹-Tɛ -a kɔ -nu 'hɛɛn, -a -gbugbɛ yrɛ, -a -ha 'le 'mu, -a mu 'le Kɔsɔdɔ 'mu, -a -hi. -Tɛ -nyrɛ -ye cɛ lɛ, -a nyre 'le Rɔdɔdɔ 'mu. 'Ke -a -hɔn 'o 'mu, -a mu 'le Pataladɔ 'mu. ²-Tɛ -a -tɪ, 'ke -a yɛ 'o 'mu -ye gbo, -ɛɛ Fenisiblugba 'mu mu. Nê- mɔ -ba 'yɛ 'le wlɔn, bɛ gba -a mu. ³-Tɛ -a mu -mumu, -ye 'ke -a nyre 'le Sipreblugba -hlɔn. 'Blugba a -gbɛ, 'yru -glɔɔ 'le lɛ. -A nɪ 'le 'mu wlɔn, =aa 'blugba=tɔ a -gbɛ 'yɛ, 'ɔ nɪ 'le -a nɪ kamrapɪ ke, -a -hi, =aa 'le Siliblugba 'mu mu, -a nyre 'le Tilɔdɔ 'mu. 'Ke 'le 'dɔ a -gbɛ 'mu, 'ke 'mu =tɔ 'le -tɔplɪ -nu, -ɪ nɪ 'le =nɔ 'kwɪ 'mu. ⁴-A -mɛ -ye, -tɛ -a -tɪ, 'ke -a yɛ 'le -Yusu a nahuin -ye gbo, -a -hi 'o =nu 'wee -do 'huin 'mu. Nu- Nyɪsua a -Hihiu le, -ɛ mɔ, =sɔɛ a 'yiye, nê-ɛ Pólú -pre, 'ke 'le Jrusɛ 'mu. Nê- nue, nahuin a -gbɛ, 'ʋ le Pólú, ɔ nɪ mu 'le 'le Jrusɛ 'mu. ⁵Kɛɛ, -tɛ 'wee -nu, ɛ -yrɛ, -ye -a -wɛ -wɔn, 'ke -ba gba -a nɪ 'dagba 'lu -wɔn, ʋ 'bii, ʋ kɔ 'waa nyru kɔ 'waa 'yuo 'hɛɛn, 'ʋ gba -a mu 'hru wlɔn, =a -tɪ 'dɔ 'mu. -Tɛ -a nyre 'o 'yru nua 'mu, =a bla kwɪ gbo, =a da Nyɪsua. ⁶-Tɛ -a -wɔ Nyɪsua a dida -wɔn, =a gbugba wlu lɛ. -A -mɛ -ye, -a 'ya 'le 'mu -nu wlɔn, -ɛ di -a mu gba, ʋ -mɛ -ye, 'ʋ -huan -wɔn, 'ʋ mu 'le 'waa 'dɔ 'mu.

⁷-Tɛ -a -hɔn 'le Tilɔdɔ 'mu, 'mu gba -a mu 'mu Polemaisɔdɔ. 'Ke ɛ hie 'o -a mu gbo, =a yɛ -a nɪ 'diayuo -Yusu a nahuin ke, =a -hi 'o =nu -nyrɔwɔ -do 'huin 'mu. ⁸-Tɛ -nyrɛ cɛ lɛ, =a gba buɪ, =a nyre 'le Sesalɔdɔ 'mu. 'Ke 'le 'dɔ a -gbɛ 'mu, 'ke -a pa 'le Filipu a -tɛ. Filipu a -gbɛ, nɔ-ɔ Nyɪsua a -haputitie nahuin pue. 'Ke ɔ nɪ la 'le 'cɔɛ a 'mu-henyɔɔ 'nɪpata -nu -heyri, ʋ -ha 'le du 'mu, 'ke 'le Jrusɛ a 'cɔɛ gbo. ⁹Filipu a -gbɛ, ɔ kɔ 'yuo nyruyuo -hen, -ʋ 'de tɔnu kɔ. Nu-ʋ Nyɪsua a win wlɔn -hɛ. ¹⁰-Tɛ -a -hi 'o 'dai -nyrɔwɪ, -ye Nyɪsua a winwlɔn-henyɔ =de di 'le, 'ɔ -hɔn 'le Sudeblugba 'mu. 'A 'du mɔ Agabusi; ¹¹'ɔ di 'o -a mu 'huin 'mu, 'ɔ 'ba Pólú a 'betiye 'mu, 'ɔ nue, 'ɔ mua 'a -gbɛ a buɪ kɔ 'a dabuɪ 'hɛɛn, ɔ nɔ: «Kɛ Nyɪsua a -Hihiu po, ʋ nɔ: Nahuon, ɔ kɔ 'betiye -gbo, -tɛ 'n nu 'n dɔnu a mɔmɔ, kɛ'ɛ nɪ, -Juukɔɛ a nyigblakɪ di 'a mɔmɔ nu, 'ke 'le Jrusɛ 'mu, 'plu ʋ 'muo nahuin -nu kwa po, -ʋ 'de -Juukɔɛ.» ¹²'Plu -a 'mu wintɛdu a -gbɛ mu 'wɔn, -a nɪ -gbɛ, -a kɔ Sesalɔdɔ a nahuin 'hɛɛn, -a -tɔa Pólú a lɛ'batɪlɛ gbo, 'ke ɔ nɪ mu 'le 'le Jrusɛ 'mu. ¹³Kɛɛ -ye ɔ =tu -a mu -wɔn, ɔ nɔ: «Dɛ- kɔ =hien aa 'klɛɛ we, kɔ, dɛ- kɔ 'na =wlu a =hlɔnpupue 'le? 'N -wɛ -wɔn, 'ke bu mua 'mu, 'plu bu po 'mu =jɪ 'mu. ɛ 'de ɛ -do a -gbɛ. 'N -wɛ -wɛ -wɔn, 'ke =bo 'ku, 'ke 'le Jrusɛ 'mu, -a nɪ Kukɔnyɔ -Yusu a -tɪ.» ¹⁴-Tɛ ɔ 'de -a nɪ =tɔwin ke wɛɛn, -ye -a -hiɔ lɛ mɛ, -a nɔ: «Dɛ -gbo Kukɔnyɔɔ -hua, nê- -bɛ mue 'lu -wɔn.»

¹⁵-Tɛ -nyrɔwɪ a -gbɛ, ɪ -hi, -ye -a -tie -a nɪ blɛ nɪ, -a 'mu 'le Jrusɛ 'mu mu, ¹⁶-Yusu a nahuin -ye, -ʋ nɪ 'le Sesalɔdɔ 'mu, 'ʋ gba -a mu 'hru wlɔn. -Tɛ -a nyre 'le, 'ʋ paa 'le -a mu -Yusu a nahuon =de a -tɛ. Nyibeyu

a -gbe, 'a 'du mɔ Mrasɔ. 'Ke ɔ kɔ 'le Sipreblugba 'mu. -Te ɔ -he la -Yusu a -naagbopɔyɔ, 'a ti hren gbo ke.

-Te Pɔlv mu la 'le Sakti a -te

17-Tɛ -a nyre 'klɛɛ 'le Jrusɛ 'mu, -a nɪ 'diayuo -Yusu a nahuin, 'ke 'le 'manu 'kwli 'mu, v 'ble -a mu kwa -tɛɛ. 18-Tɛ -nyrɔwɔɔ -do -hi, Pɔlv kɔ -a mu 'hɛɛn, -a mu 'le Sakti a -tɛ. 'Ke 'cɔɛ a ye'munaanyɔ 'bii 'kukue 'le lɛ; 19Pɔlv 'ɔ po 'waa 'wio gbo, 'ɔ bi 'o, -tɔpli 'bii -nu, Nyɪsɔa naa 'le -nɔ 'mu, ɔ nu, 'ke 'le nahuin -nu -heyri, -v 'de -Juukɔɛ, nɪ- kɔ -dodo ɔ na -wɔn lɛ. 20-Tɛ 'cɔɛ a ye'munaanyɔ, -v nɪ 'o, v 'wɔn -tɪ 'bii -nu, Pɔlv =tu, -ye v -tua Nyɪsɔa a baale gbo. -Ye kɛ vɔ Pɔlv ye po, v nɔ: «Ye kɛ, -a nɪ 'diayu, -Juukɔɛ a 'milowɪ 'plɔplɔ, nu- kuo -Yusu =wlv ye, kɛɛ, v 'kɪɛ =tue 'o tetei -nu 'o, Nyɪsɔa -nyi la 'a winwɔn-henyɔ Moise. 21U 'win nɪ, -ɛ mɔ, -Juukɔɛ 'bii, -v 'ti 'le pɔpɔdaku -heyri, -n nyu 'nɪ tɔɔ, 'ke bu hie 'o Moise a tetei gbo, kɔ, v nɪ 'bɛ 'le 'waa 'yuo nyibɛv yɛ, kɔ, v nɪ kɔɛ 'le -a mu -Juukɔɛ a tetei -wɔn. 22-Be' -a di 'klɛɛ nu 'le? 'Nu le 'pɔpɛ nu, -ɛ 'we -nɔ ye, v di 'nɪ 'wɔn, -ɛ mɔ, -n di 'le -le. 23'A -tɪ 'klɛɛ o, dɛ, -a di -mu le, nɛ- -bo nu. Nyibɛvɔ -hen nɪ nɔ -a mu -heyri. Nu- po 'le dɛ, 'ke 'o Nyɪsɔa -wɔn. Dɛ a -gbe a -tɪ, v -wɛ le ke 'o 'lilɛmɔŋmla, -ɛ mɔ yriile, -ɛ nyi nahuin tɔɔ, -ɛ mɔ, v 'sii 'o ye. 24Gba nahuin a -gbe, ba mu 'le Nyɪsɔa a 'kagblaka gbo, -n kɔ -nu 'hɛɛn, v 'mu 'o 'a mu ye 'sii, 'ke 'o Nyɪsɔa ye, kɔ, -bo -ha -wɛ 'le 'wliye, -ɛ die nu, v 'mu 'a nɪ 'li lɛ ŋmla. 'Bɪa -nɪ nue, -ye nahuin 'bii, v die 'nɪ 'ye, -ɛ mɔ, -tɪ -nu, v =tu, 'ke 'o -mu ke, ɪ 'de -tɪ a -tɛɛ. Kɔ, v die -wɛ 'nɪ 'ye, -ɛ mɔ, Moise a tetei, -na -gbe, -n nyi 'o 'nɪ -tuu. 25'Plu -ye nahuin -nu, -v 'de -Juukɔɛ, -v kuo -Yusu =wlv ye, -tɪ -nu, -a -yra, -a 'cru -nu -wɔn, -a -tui -nu ye. -Tɪ a -gbe, nɪ- -gbo: U nɪ di 'le 'wlvugba-tɔpli -nu, vɔ 'kuo pie, kɔ, v nɪ 'na 'le dablo, kɔ, v nɪ di 'le -wɛ dɛhvɛi, v 'de -plɔ gbo 'bɛ, kɔ, v nɪ nu 'le 'ɛ nɪ 'laludɛ =de.»

26-Ye Pɔlv wɔn nɪ. -Te -nyre cɛ lɛ, ɔ kɔ nahuiin -hen a -gbe 'hɛɛn, 'v mu 'le Nyɪsɔa a 'kagblaka a -yaa 'mu, 'plu Pɔlv 'ɔ nu dɛ -nu, ɔ blɛ ye bɔ nu, 'ke 'o 'waa 'oye'siile a -ta 'mu, 'ke 'o Nyɪsɔa ye, 'plu 'ɔ pa 'le Nyɪsɔa a 'kagblaka gbo, 'ɔ =tui, -nyrɔwɔ 'nɪpata 'bɪ -hi, ɔ 'mu -cɔhlɔn -ha, ɔ kɔ nahuiin -hen a -gbe 'hɛɛn, Nyɪsɔa a -cɔhlɔnpinyɔ 'mu pi, 'ke 'o 'waa 'oye'siile a -ta 'mu.

-Te v kɪl la Pɔlv, 'ke 'le Nyɪsɔa a 'kagblaka gbo

27ɛ kɔ -Juukɔɛ =de. Nu- -hɔn 'le Asiblvugba 'mu. -Te -nyrɔwɔ 'nɪpata a -gbe, u mu =cɛ, -ye -Juukɔɛ a -gbe, v 'ye Pɔlv nɪ, 'ke 'le Nyɪsɔa a 'kagblaka a -yaa 'mu. -Te v 'yo 'klɛɛ, -ye v nue nɪ, nahuin 'bii, v 'mu Pɔlv yrv lɛ poo. 'ɛ mɔ -tɛɛ, 'v bi yrv 'mu lɛ, 'v klo, 28'v -tua 'le win a 'le'yaale gbo, v nɔ: «Yisraekɔɛ -a, ba dii -a mu ke! Ba 'ye kɛ nahuon -gbo. Nɔ-ɔ 'le nahuin 'bii -wɔn 'prɛɛ, 'ke 'o 'ɛ nɪ -tɛgbɪ =de, ɔɔ -tɪ -hvɔn lɛ =tu, 'ke 'o -a mu Yisraekɔɛ -wɔn, kɔ 'ke 'o Moise a tetei -wɔn, kɔ 'ke 'o Nyɪsɔa a 'kagblaka -wɔn, kɔ,

‘o ya -wε 'le Glékúkúε, -v 'de -Juukúε, ‘o púv nɔ Nyɩsua a 'kagblaka gbo. Nε- nue, kayu -gbo, -v mɔ Nyɩsua a 'kagblaka, ‘v 'de 'klεε 'o lele ye 'sii, 'ke 'o Nyɩsua ye.» ²⁹U nyi 'nɩ -tu, -ε nue, v 'ye o Trofimu nɩ, -ɔ 'de -Juukúεyɩ, -ɔ kɔ 'le Efesídɩ 'mɩ, ɔ kɔ Pɔlv 'hεεn, -tε vɔ o 'dɩ wɔn lε na. U -mε -ye, v da, Pɔlv pɔv o 'le Nyɩsua a 'kagblaka gbo nɩ. ³⁰-Tε 'dɩ a nahuin 'wɔn -tɩ a -gbε, -ye v bi 'mɩ lε yrv, ‘v -wε ti ke, ‘v klɩ Pɔlv, ‘v nyo lε -jri, ‘v -hɩɔ 'le Nyɩsua a 'kagblaka gbo, tii -do a ti 'yri, ‘v po 'o 'kagblaka a -gbε a 'maji lε. ³¹U nye lε 'nɩ -mɔ, bu 'lɔ. Kεε, Romakúε a 'sɔyuo a nyigblaka, -ɔv 'sɔyuo a 'milowɔ naa, ɔ 'wɩn nɩ, -ε mɔ, Jrusɛdɩ 'bii 'nɩ -gbugblɔ. ³²Nε- mɔ, tii -do a ti 'yri, bɔ gba 'a -sekepu kɔ 'sɔyuo 'hεεn, ‘v 'gba ci lε, ‘v mu 'le nahuin -nɩ 'huɩn 'mɩ. Nahuin a -gbε bu 'ye 'sɔyuo kɔ 'waa nyigblaka 'hεεn, -ye v 'kee Pɔlv a bibie nɩ, ³³'sɔyuo a nyigblaka a -gbε, ‘v 'yɩya 'o Pɔlv 'huɩn 'mɩ gbo, ‘v klo, ‘v lε 'a 'sɔyuo, 'ke bu nu 'cɩn.ii 'hɔn, bu mɩɔ. -Tε v -wɔ 'a mɩmɩa -wɔn, -ye ɔ =gba wɔn, nahuon tio- ɔ 'ya, kɔ, dε tio- ɔ nu. ³⁴Kεε, 'ke 'le nahuin -nɩ -hɛyri, =v -yee lε 'nɩ -mɩma. 'Waa win 'de pε. =U -ye nɔ dε -gbo, =v -ye nɔ =ε -ye -gbo. Lε-mɩmale a -tɩ, 'sɔyuo a nyigblaka a -gbε, ɔ 'nɩ yrii =lε dε =de 'mɩ lε -tεε. Nε- kɔ -tɩ ‘v lε 'a 'sɔyuo, bu gba Pɔlv 'ke 'le kayu -nɩ gbo, 'sɔyuo nɩ 'le. ³⁵-Tε v nyre 'o kayu a -gbε a -gbleti -hlɔn, -ye 'sɔyuo 'blo nɩ, -ε nue, nahuin bi 'mɩ lε yrv 'dɔ, ³⁶'v nyo -wɔn kúε, 'v lε =mɩma, v nɔ: «Ba 'lɔ, ba 'lɔ!»

-Tɔpli -nɩ, -tɩ kɔ ke v yεε la 'o Pɔlv -tɩ, nɩ- ɔv klε -hɩhɩa

³⁷-Tε vɔ 'le Pɔlv 'sɔyuo a kayu -nɩ wen gbo mu paa, -ye kε ɔv 'waa nyigblaka ye po, ɔ nɔ: «Be 'n -wε 'le =bo =tu -mɩ -tɩ ye nɩ?» -Ye 'sɔyuo a nyigblaka -gbo wɔn, ɔ nɔ: «-Mbe', -n yi Glékúkúεwin a pole?» ³⁸'A -tɩ, -n 'de Esipúkúεyɩ -nɩ, ti -gbo, -tɩ -hi o, -ɔ =gbugblɔ o 'blugba -gbo, kɔ, -ɔ gba o 'le -balɩnyɩ a 'milowɩ -hɛn, 'ke 'le -tεgbi -nɩ, nahuin =de 'de 'le 'ti?» ³⁹-Ye Pɔlv, ɔ =tuo -wɔn, ɔ nɔ: «'Uvɩn, ε 'de 'mɩ. 'Mɔ -Juukúεyɩ'u nɩ. 'Ke 'n kɔ 'le Tasɩdɩ 'mɩ, 'ke 'le Silisiblugba 'mɩ. ɔ mɔ 'dɩ gblakaa nɩ. 'Nu -mɩ lε 'nɩ 'bati, -nye 'mɩ 'hru, =bo 'prεε 'le nahuin -gbo -wɔn.» ⁴⁰-Ye 'sɔyuo a nyigblaka wɔn nɩ, ‘v -nyo 'hru, Pɔlv ‘v nyra gbo, 'ke 'o kayu a -gbleti ke, ‘v bibie nahuin dabu ye, -ε die nu, v 'mɩ wien ma. -Tε v ma 'klεε wien, -ye ɔ -tua 'le 'waa -wɔn'prεεε gbo, 'ke 'le -Juukúεwin 'kwli 'mɩ, -tɩ mɔ 'waa 'briwin, ɔ nɔ:

22

¹«-Dɩayuo -a, bunv -a, ba po 'mɩ nɩa ye gbo, 'mue 'a mɩ klε -hɩhɩa, -ε mɩ, 'n 'de dε 'klan =de nu.» ²-Tε v 'wɩn, -ε mɩ, ɔ nu -Juukúεwin, ‘v nyu 'le -wɔn 'prεε, -ye v nu -brii. -Ye Pɔlv nɔ lele: ³«'Mɔ -Juukúεyɩ'u nɩ. 'Ke 'n kɔ 'le Tasɩdɩ 'mɩ, 'ke 'le Silisiblugba 'mɩ. Kεε, kε 'n kuu nɔ Jrusɛ 'mɩ. 'Na tɔvɩyɔ, 'a 'dɩ mɩ Gamalielɩ. Nɔ- tɔv la 'mɩ tetei 'bii =nɩ, -a nɩ bunv -Juukúεε 'o =tuu, -ε die nu, 'mui -wε 'o =tuu -tεε. -Tε aa nu, 'a nɩ =wɩ 'tɩ nye -hɩa, 'ke ba nu Nyɩsua a -kuan -tεε, kε'ε nɩ, 'na =wɩvɩ la 'a -hɩhɩa nu. ⁴Nε- nue, nahuin -nɩ, -v kuo Kúkɔnyɔ -Yusu =wɩv ye, 'nɩ nyu la

-sue =tue, nyibepu ko nyrugbapu 'heen, 'ni nyu la kli, 'ni nyu la -ji 'mu le po, ko, 'ni nyu la -we le 'lila. ⁵-Ti -gbo, 'nu =tu, -cohlpinyu a nyigblaka, ko 'blugba a ye'munaanyu 'heen, v -we 'le bu =tui ni, -e mo, 'nu =tu -ti a -tæ. Ti a -gbe 'yri, v -nyi la 'mu 'crunlei, 'ke -bo gbu 'le -a ni 'diayuo -Juukue -won, -v ni 'le Damasidu 'mu, -Juukue a -gbe, v 'mu 'mu ke bi, 'ke 'o -Yusu a nahuin a kikle a -ta 'mu. 'Ke 'ni la 'kleæ 'le Damasi 'mu mu, 'mu la -Juukue =nu kli, -v ni 'le, -v kuo -Yusu =wlu ye, 'mu la Jrusre 'mu ya, -e die nu, v 'mu -bati le poo.»

-Te Pɔlv nu, 'ɔ -he la -Yusu a -wɔnnaaanyɔ, nɔ- kɔ -ti ɔɔ =tu
(*Nunu-topli 9.1-19; 26.12-18*)

⁶«-Te 'n ni la 'kleæ 'hru wlon, 'n 'muxe la Damasidu ye, -ye tii -do a ti 'yri, muu 'o 'yru bu nyra gbo a ti 'yie 'mu, -nyre gblaka, ne- -hon 'le yakɔ 'mu, 'e po 'le 'mu =gbe 'mu, ⁷'ni bi =hlon, 'ni 'won win, 'u le po: Solv o, de- ko 'mo -nu -sue =tue 'le? ⁸-Ye 'n =gbo wlon, 'n nɔ: Nahuon tio- -n 'ya 'le? -Ye ɔ nɔ: 'Mo Nasaletɔ 'mu a -Yusu'u ni, 'mo -nu -sue =tue. ⁹Nahuin, -v ko 'mu 'heen- la mu, v 'ye -nyre a -gbe ni, kee, nahuon =nu, -ɔɔ la 'le 'mu -won 'pree, v 'ni 'won =le la 'a win. ¹⁰-Ye 'n =gbo wlon: Kukonyɔ, de tio- -nu -hua =bo nu 'le? -Ye ɔ nɔ: 'Ba 'kleæ ye 'mu, -bo mu Damasidu 'mu. De Nyisvaa -hua -bo nu, 'ke v di 'le -mu le -o. ¹¹-Nyre gblaka =nu, be wlu 'do a -ti, 'na 'yii 't sua. Ne- nue, nahuin =nu, -v ko 'mu 'heen- mu, 'v 'ble 'na dabu kwa, 'v gba 'mu Damasi 'mu.

¹²'Ke 'le Damasi a -gbe 'mu, nahuon =de ni la 'le. 'A 'du mo Ananiasi. ɔ nve la Nyisva 'mu ni 'do, ɔɔ la 'o -a mu -Juukue a tetei 'bii 'o =tuu, -Juukue =nu, -v ni 'le Damasi 'mu, 'bu la 'a -hapu-ti =tu. ¹³Nɔ- di la 'le 'mu -won, ɔ nɔ: 'Na -diayu Solv, -na 'yii bi kle ke! Tii -do a ti 'yri, 'na 'yii 't kle ke, 'ni -tua leyriile gbo. ¹⁴ɔ nɔ lele: Nyisva =nu, -a ni bunuv la da, nɔ- -ha la 'le -mu du 'mu, -e die nu, de -gbo, ɔɔ -hua, =mue yi, ko, =mu 'a 'Yu =nu 'ye, -ɔ ko -do 'sii 'o ye, 'ke 'o =no ye, ko, =mu 'a wlon a win 'won, ¹⁵-e nue, de =nu, ɔ nu, -n 'ye, ko, -ti =nu, ɔ =tu, -n 'won, -n ble ye -bo =tui nahuin 'bii yre. ¹⁶-Te ti ni le 'mu -gbo, -ni -pre 'le 'kleæ lele ti -de, mu, -bo da Nyisva, =mu -na de 'kuku, -n nu yrii, 'ke 'o =no ye, bu po -mu 'nie 'lu, Nyisva 'mu -na de 'kuku a -gbe 'wuwla.»

Kukonyɔ le Pɔlv ni, 'ke bɔ po 'a -haputitie, 'ke
'le nahuin =nu -heyri, -v 'de -Juukue

¹⁷«-Te de a -gbe, e -hi 'kleæ, 'n =hian -won, 'ni mu 'le Jrusre 'mu, 'ni pa 'le Nyisva a 'kagblaka gbo. -Te 'nu Nyisva da, -ye 'nu 'ye de, -e 'we =no ye, -te nahuon bɔ 'nini po yain, ¹⁸Kukonyɔ 'ɔ 'hru 'mu ye, ɔ nɔ: 'Kika, -bo =ti Jrusredɔ 'mu, -e nue, -ti =nu, -n di =tu, 'ke 'o 'mu ke, 'diɔ -gbo a nahuin, v 'dee bu wun ke. ¹⁹-Ye 'n nɔ: Kukonyɔ, 'waa -gbe, v yie ni, -e mo, 'nu la gble na Nyisva a kayuo, nahuin =nu, -v kuo -mu =wlu ye, 'ni nyu la -ji 'mu le po,

kɔ, 'nɪ nyu la -wɛ lɔkʋɛ bii. ²⁰Plu, Etient, -ɔɔ la -na -tɪ -tu, tɪ -nu -kɔ 'yri ʋ nyo la 'la, 'ke 'na -gbɛ, 'n nɪ la -wɛ 'o. Nahuin, -ʋ nyo la 'la, ʋ kɔ 'mu 'hɛɛn-pe la, 'nu la -wɛ 'waa wlawli 'yie -tu. ²¹-Ye kɛ Kɔkɔnyɔɔ la lele 'mu ye po, ɔ nɔ: Mu, -hɔn nɔ Jrusɛ 'mu, 'n di 'le -mu lee -tɛgbi -pɛtu, 'ke 'le daku -nu -wɔn, -ʋ 'de -Juukʋɛ.»

Pɔlv, ɔ 'de -Juukʋɛyuu -do, ɔ mɔ -wɛ Romakʋɛyuu nɪ

²²-Tɪ 'bii -nu, Pɔlv -tu, nahuin -huohui, ʋ puo ye gbo nva. Kɛɛ, -tɛ ɔ po 'lele'ɔɔwin a -gbɛ, 'ke 'o daku -nu, -ʋ 'de -Juukʋɛ a -ta 'mu, -ye ʋ -tua lɛ-mumale gbo, ʋ nɔ: «Ha nɔ nahuon -gbo -a mu -hɛyri, -bo 'lɔ. ɔ 'de ye ble bɔ 'kɪɛ pue -hunhlɔn!» ²³-Ye 'waa lɛ-mumale bii ke, 'ʋ -hɛ 'waa 'luyewlawli, 'ʋ -tua 'a yrayri a lɛpupue gbo, kɔ, 'ʋ -wɛ 'pupu yrayri lɛ po. ²⁴-Ye Romakʋɛ a 'sɔyuo a nyigblaka -nɪ wen, ɔ le 'a 'sɔyuo, 'ke bu paa 'le Pɔlv 'waa kayu gbo, kɔ, bu bio lɔkʋɛ, -ɛ die nu, ɔ 'mu -tɪ -nu -tu, -ɪ kɔ -tɪ nahuin -nu, ʋ lɛ -muma, 'ke 'o -nɔ ke. ²⁵-Tɛ ʋ muɔ 'klɛɛ, ʋ 'muo lɔkʋɛ bii, -ye Pɔlv le 'sɔyuo a ye'munaanyɔ -nu, -ɔ mɔ 'sɔyuo a nyigblaka a -seke, ɔ nɔ: «Romakʋɛyuu 'bɔ nɪ 'o, 'bu 'dio -bati lɛ poo, =be teteɛ nɪ, 'ke ba bio lɔkʋɛ? 'Mɔ mɔ Romakʋɛyuu nɪ.» ²⁶Bɔ po 'klɛɛ lɛ, -ye 'sɔyuo a ye'munaanyɔ a -gbɛ, ɔ mu 'a nyigblaka le wɔn, ɔ nɔ: «Nahuon -nu le, ɔ mɔ Romakʋɛyuu nɪ -o. -Be' -n di nu 'le?» ²⁷'Sɔyuo a nyigblaka bɔ 'wɔn -tɪ a -gbɛ, ɔ mu 'o Pɔlv 'mu 'huɪn, 'ɔ -gbo wɔn, ɔ nɔ: «Le 'mu, =be -mɔ mɔ Romakʋɛyuu nɪ?» -Ye Pɔlv nɔ: «Iɪn -o.» ²⁸-Ye nyigblaka a -gbɛ, ɔ nɔ lele: «'Na -gbɛ -gbo, 'n kɔ -bo 'pɛɛ la 'wli 'plɔplɔ, 'ʋ -nye 'mu 'hru, 'ke -bo -hɛ Romakʋɛyuu.» -Ye Pɔlv nɔ: «'Mɛ -ye, 'mɔ Romakʋɛyuu nɪ, -ɛ nue, 'na bu mɔ Romakʋɛyuu.» ²⁹Plu ɔ 'mu mu -yre, -ye 'sɔyuo -nu, -ʋ nyo wen mu bi, ʋ hron -wɔn. 'Sɔyuo a nyigblaka a -gbɛ, -tɛ ɔ 'ye, -ɛ mɔ, Pɔlv mɔ Romakʋɛyuu nɪ, 'plu 'ɔ nue, 'ʋ muɔ 'cun.i, -ye huannu bio 'le 'kwli 'mu.

-Tɛ ʋ gba la Pɔlv 'ke 'le -Juukʋɛ a -gboligbo ye

³⁰'Sɔyuo a nyigblaka a -gbɛ, ɔ -hua bɔ yrii -tɪ -nu 'mu lɛ -tɛɛ, -Juukʋɛɛ Pɔlv yɛɛ. Nɛ- nue, -tɛ -nyɛɛ ɛɛ lɛ, 'ɔ le 'a 'sɔyuo, 'ke bu -wɔɔ gbo, kɔ, 'ɔ le Nyɪsua a -cɔhlɔnpinyu gblakɪ, kɔ -Juukʋɛ a -gboligbo a nahuin 'bii, 'ke bu 'kukue lɛ. Bu 'kukue 'klɛɛ lɛ, -ye ɔ 'ba Pɔlv 'mu nɪ, 'ɔ gbo, 'ɔ -tuo 'o -nu ye gbo.

23

¹-Tɛ ɔ -tuo 'klɛɛ 'o gbo, -ye Pɔlv 'ba ye 'mu 'lu, 'ɔ 'ye -gboligbo a nahuin, ɔ nɔ: «Diayuo -a, kʋɛ la 'le gbo, -bo yɛ kɛ -nyɔwɔ -gbo ke, 'nɪ 'ye -le dɛ -de, -bo di nu, 'ke 'o Nyɪsua ye, -ɛ kɔ -tɪ 'na -wɔl 'mu 'mu 'nyɛ -hɛn.» ²Bɔ po 'klɛɛ lɛ, -ye -cɔhlɔnpinyu a nyigblaka, -ɔ mɔ Ananiast, ɔ le nahuin -nu nɪ, -ʋ nɪ 'o Pɔlv 'huɪn 'mu, ɔ nɔ: «Ba puo 'ɣma wien!» ³-Ye kɛ Pɔlv nyo ye po, ɔ nɔ: «Suu-! -Mɔ -gbo, -ɔɔ 'lii 'hɔn naa, Nyɪsua a -gbɛ, nɔ- di -mu bi. -N nɪ gbo, -mu 'mu -bati lɛ poo, -ɛ 'we -nɔ ye, -tɛ -a nɪ teteii 'a -tutue nu. Kɛɛ, -nɪ kʋɛ -le tetei a -gbɛ -wɔn, -nu nahuin le,

bu bi 'mu.» 4-Ye nahuin =nu, -u ni 'o Pɔlv 'huin 'mu, u nɔ: «Be Nyɪsua a -cɔhlunpinyu a nyigblaka, nɔ- -nu tant lɛ poo?» 5-Ye Pɔlv nɔ: «Diayuo -a, 'n 'di yi, bɔ di -cɔhlunpinyu a nyigblaka 'mu 'ya. 'E mɔ -tɛɛ, u 'criɛ la ni, 'ke 'le Nyɪsvacrunɛ 'kwli 'mu, -ɛ mɔ: -N 'de ye blɛ -bo -tu -na daku a ye'munaanyɔ -ti -huin yɛ.»

6-8-Ye 'klɛɛ, Pɔlv yie ni, -ɛ mɔ, -gboligbo a nahuin, 'a 'pia -ye mɔ Sadusi=tumu a nahuin, kɔ, 'a 'pia -ye mɔ Falisi=tumu a nahuin. =Tumuii 'hɔn a nahuin a -gbɛ, u 'de pɛ. Sadusi=tumu a nahuin, u 'ni pui -le -tɛɛ, 'ke nahuin -gbo, -u 'ku, bu di 'le 'kukɔnyu -heyri 'mu -hɔn, bu di 'klɔ 'hri, 'plu u 'ni pui -le -wɛ -tɛɛ, -ɛ mɔ, Nyɪsua a leleenyu ni 'klɔ, kɔ 'kuo 'heɛn. Falisi=tumu a nahuin -mɛ -ye, -tɔplɔv a -gbɛ, u nyi pue -tɛɛ. Nɛ- nue, Pɔlv 'ɔ 'yaa 'le win, ɔ nɔ: «Diayuo -a, 'mɔ mɔ Falisi=tumu a nahuon. 'Na bu mɔ -wɛ Falisi=tumu a nahuon. Nahuin, -u 'ku, bu -hɔn 'le 'kukɔnyu -heyri 'mu, bu 'hri 'klɔ, 'n kue ye =wlv, 'nu dɛ a -gbɛ -pre, 'ke 'le =wlv a 'lɪla 'kwli 'mu. 'Na =wlv a yekuolɛ a -gbɛ, nɛ- nue, 'aa 'mu -bati lɛ poo.» 'Plu ɔ 'mu -ti -nu mu -tu, Falisi=tumu a nahuin kɔ Sadusi=tumu a nahuin, u -tva =yuvɛ a pupue gbo, -gboligbo a nahuin 'u 'bɛ =tɔ, 'vɔ lɛ =muma. 9'Waa lɛ=mumalɛɛ klɛ 'ni bii, 'plu tɛtɛtɔnyu -ye, -u mɔ Falisi=tumu a nahuin, 'u 'ba ye 'mu, 'u nyra -gboligbo ye gbo, u nɔ: «A mu -gbo, -a 'ni 'yee -le 'le nahuon -gbo dɛ 'klan -de 'mu, bɔ nu. -Tado 'ku =dɛ, -hee' Nyɪsua a leleenyo =dɛ, nɔ- 'prɛɛ 'le Pɔlv -wɔn, Pɔlv 'ɔɔ -ti a -gbɛ =tu.»

10 Bu po 'klɛɛ lɛ, -ye =yuvɛ bii ke 'dɔ. E nue, 'sɔyuo a nyigblaka -ni wɛn, huannu 'u bio 'le 'kwli 'mu, 'ke -gboligbo a nahuin a -gbɛ bu 'huhla Pɔlv lɛ. Nɛ- mɔ bɔ lɛ 'a 'sɔyuo, bu mu 'le nahuin a -gbɛ -gbahlɔn, bu -ha 'le Pɔlv, u 'muo 'le 'sɔyuo a kayu gbo gba.

11 'Tɔyrɔwɔ, u bi 'le 'kwli 'mu, -ye Pɔlv pɛ gbo, Kukɔnyɔ 'ɔ 'hru -nɔ ye, ɔ nɔ: «Na =wlv ni bi 'le =hlɔn. -N -tu 'na -ti ni, ke nɔ Jrusɛ 'mu. E blɛ ye -bo -tui -wɛ, 'ke 'le Rɔmɔdɔ 'kwli 'mu.»

-Juukɛ a nyigblakɪ, u nye lɛ 'ni -mɔ, 'ke bu 'la Pɔlv

12 -Tɛ -nyɛ cɛ lɛ, -Juukɛ -ye 'kukue lɛ, 'u 'svɛ ke, 'ke u 'dɛɛ bu di dɛ, kɔ, bu 'na -wɛ, 'bɪa 'bu 'de Pɔlv 'la. 13 Nahuin =nu, -u -yra dɛ a -gbɛ, u -hi nahuin a -wlv 'hɔn wɔn. 14 Nu- mu 'le Nyɪsua a -cɔhlunpinyu gblakɪ kɔ 'blɔ nahuin -wɔn, u nɔ: «A 'svɛ ke ni, 'ke -a 'dɛɛ -ba di dɛ, 'bɪa -ba 'de Pɔlv 'la. 15 A bi 'le ye, a kɔ -gboligbo a nahuin 'heɛn, ba mu 'le Romakɛ a 'sɔyuo a nyigblaka -wɔn, ba lo, 'ke a nye 'ni -hva, ba yrii 'le Pɔlv a dɛ 'kwli 'mu lɛ -tɛɛ. 'A -ti, bɔ yɔ 'a mu ye. 'Bu nyo 'klɛɛ 'le ya, -ye -a di -wɔn 'ni -wɛ, -ɛ die nu, -a 'muo 'la 'hru wɔn, 'plu ɔ 'mu nɔ nyɛ.»

16 Kɛɛ 'klɛɛ, Pɔlv a 'diayu nyɔyɔ a 'yu nyibeyu, nɔ- 'wɔn Pɔlv a 'lɪla-tɪ =nu, -tɛ u nyi =tu, 'ɔ mu 'le 'sɔyuo a kayu =nu gbo, -tɛ Pɔlv ni 'le, 'ɔ =tui -nɔ ye, 17 Pɔlv -mɛ -ye, 'ɔ da 'sɔyuo a nyigblaka a -seke -ye, 'ɔ lo, u nɔ: «Gba 'le gblotayu -gbo 'a ni nyigblaka -wɔn, -ɛ nue, ɔ kɔ -ti bɔ =tu -nɔ ye,» 18 'sɔyotayu a -gbɛ, 'ɔ gbo 'le

'waa nyigblaka -wɔn, ɔ nɔ: «-Jɔnyɔ -gbo, ɔ mɔ Pɔlv, nɔ- da 'mu, 'ɔ le 'mu, -bo ya nɔ -mu gblotayu -gbo ye, -ɛ nue, ɔ kɔ -ti bɔ -tu -mu ye,» ¹⁹'sɔyuo a nyigblaka a -gbe 'ɔ ble gblotayu a -gbe a dabu kwa, ɔ kɔ -nɔ 'heɛn 'u bii ye, 'plu 'ɔ -gbo wɔn, ɔ nɔ: «-Ti tio- -n -hwa -bo -tu 'mu ye 'le?» ²⁰-Ye ɔ nɔ: «-Juukue a nyigblaki -yri ni, 'ke -bo di nɔ -mu -wɔn, -ɛ die nu, 'u 'mu -ɲa -mu le, 'ke -bo ya -ɲa 'le Pɔlv, 'ke 'o -Juukue a -gboligbo ye, -ɛ die nu, 'u 'muo wɔn le -gba, 'u 'mu 'a -ti 'mu le yrii -tɛɛ. ²¹Kɛɛ, -ni po 'le 'waa win -tɛɛ, -ɛ nue, 'u -we 'le nahuin a -wlu 'hɔn, 'ɛ ni le, nu- di -hli, 'u 'muo klu. 'U 'sɛ ke, 'ke 'u 'deɛ bu di de, kɔ, bu 'na -we, 'bia 'bu 'de Pɔlv 'la. 'U -we -wɔn, -na wiin -do, 'u -pre.» ²²-Ye 'sɔyuo a nyigblaka nɔ: «-Ti -gbo, -n -tu 'mu ye, -ni le 'le nahuon -de gbe. -N -we 'le -bo mu 'kleɛ 'le kayu gbo nu.»

-Tɛ v gba la 'le Pɔlv -gɔlvnɔma Felisɪ ye

²³'Plu de a -gbe, ɛ 'mu mu -hi, -ye 'sɔyuo a nyigblaka a -gbe, ɔ da 'a -sekepuv 'hɔn -ye, ɔ nɔ: «Ba 'kukue 'sɔyuo a (200) -wlu -pu le, kɔ -sonaanyv a (70) -wlu ta -tu 'o -pu, kɔ 'sɔyuo, -v 'ble 'dio kwa le, 'a nahuin a (200) -wlu -pu. A 'bii ba -we -wɔn, muu 'o 'tɔ bɔ -wɔn, 'a 'nai a ti 'yri ke, a 'mu ke Sesalidɔ 'mu mu. ²⁴Ba -wɔ -we -se -wɔn, a 'mu Pɔlv gba, -gɔlvnɔma -nu, ɔ ni 'le Sesali 'mu, ɔ kɔ 'du mɔ Felisɪ, a 'muo 'le -nɔ -wɔn gba,» ²⁵'ɔ 'cru -we Felisɪ a -gbe -wɔn, ɔ nɔ: ²⁶«-Gɔlvnɔma Felisɪ, -na 'wio. 'Mɔ, Klodɪ Lisiasɪ ni, -wɔ -mu -wɔn 'cru. ²⁷Nahuon -gbo, 'na 'sɔyuo ya nɔ -mu -wɔn, -Juukue a nyigblaki, nu- klo o, 'u nyo o mu 'la. Kɛɛ, 'n 'win ni, -ɛ mɔ, ɔ mɔ Romakueyuu ni, 'ni gba 'na 'sɔyuo, -a -hiɔ -nɔ kwa, 'u 'ni -hion 'la. ²⁸-Tɛ 'n -hwa -bo yi de -nu, -ɛ kɔ -ti -Juukue 'u nyo -ti yɛɛ, ne- nue, 'ni gbo 'le 'waa -gboligbo a nahuin ye, 'u 'muo wɔn -gba. ²⁹-Tɛ 'u nyo 'kleɛ wɔn le -gba, -ye 'n 'ye ni, -ɛ mɔ, 'u nyo yɛɛ -ti, 'ke 'o 'waa -gbe a tetei a -ta 'mu. Kɛɛ, ɔ 'de de -de nu, -be ble 'kukue ye, kɔ, -ɛ kɔ ke bu puo -ji 'mu. ³⁰'Plu, 'n 'win ni, -ɛ mɔ, -Juukue a nyigblaki -yri ni, 'ke bu 'bɔ. -Tɛ 'n 'win, tii -do a ti 'yri, 'ni le 'na 'sɔyuo, 'ke bu yɔ -mu ye, kɔ, 'ni le -we nahuin -nu, -v nyo -ti yɛɛ, -ɛ mɔ, bu ya -hakui.» Kɛɛ ni, 'sɔyuo a nyigblaka nu 'crule.

³¹-Ti -nu, 'sɔyuo a nyigbaka -tu -nu ye, 'u -tui 'o -o, 'tɔyruwɔɔ -do a -gbe 'mu, 'u gba Pɔlv, 'u mu 'le Atipatrisidɔ 'mu. ³²-Tɛ -nyre cɛ le, 'sɔyuo -nu, -vɔ bui naa, 'u -hian -wɔn, 'u mu 'le Jrusɛ 'mu, 'ke 'le 'waa gbonule 'mu, 'sɔyuo -nu, -vɔ -se naa, nu- kɔ Pɔlv 'heɛn- gba 'dagba 'lu -wɔn. ³³-Tɛ 'u nyre 'le Sesali 'mu, -ye 'sɔyuo -nu, -vɔ -se naa, 'u -ha 'le 'crunɛ ni, 'u -nye -gɔlvnɔma, kɔ, 'u -tuɔ -we 'le Pɔlv kwa 'mu gbo, ³⁴-gɔlvnɔma a -gbe 'ɔ -hre 'crunɛ, kɔ, 'ɔ -gba Pɔlv wɔn, ɔ nɔ: «'Blugba a 'pia tio- kɔ ke, -n kɔ 'le 'le?» ɔ nɔ: «'Ke 'n kɔ 'le Silisidɔ 'mu.» -Tɛ ɔ 'win 'kleɛ, ³⁵-ye ɔ nɔ: «'Ti -nu -kɔ 'yri nahuin -nu, -vɔ -mu -ti yɛɛ, 'u di 'mu -hakui ya, 'ke 'n di 'o -mu wɔn -gbaa.» -Ye ɔ le 'a 'mu -henyɔ, bu gbo 'le Helɔdɪ a kayu gbo, 'u 'muo 'yie -tu.

-Juukue Pɔlv yɛɛ -ti, 'ke 'o -gɔlvnɔma Felisɪ ye

24 ¹-Tɛ -nyruwu -hun -hi, Nyɪsva a -cɔhlɔnpinyɔ a nyigblaka, nɔ- nyre 'le Sesalidɔ 'mu. Nyigblaka a -gbe, 'a 'du mɔ Ananiasɪ. ɔ

ko 'blu a nahuin -ye, ko 'puprenyo -ye 'heen, nu- di 'le. 'Puprenyo a -gbe, 'a 'du mo Tetulusi; u 'bii a -gbe, 'u mu 'le -gulunuma Felisi -won, -e die nu, u 'muo -hakui pue, 'ke 'o Polu a -ta 'mu. 2-3-Tē Felisi a -gbe, u 'win, -ye u da Polu ni. -Tē Polu a -gbe, u di 'le, -ye 'puprenyo Tetulusi, u -tva 'a -ti a yeele gbo, u no: «Nyigblaka Felisi, -na -kafania. -Mo ko -tu ni, =a ko kegboweenle, ke no 'blugba -gbo 'mu, ko, -te -nu 'blugba -gbo a naale nu, 'ke 'le -to 'kwli 'mu, e nue, -a mu daku 'bii, =a ko plu a bleele. 'A -ti, -a -ha 'le 'wio, =a -nyo -mu, 'ke 'o -topli 'bii -nu, -nu -a mu 'mu nu a -ta 'mu. 4Kee, 'ni -hva -le -bo 'waan -na ti 'do. Ne- nue, 'nu -mu le 'bati, -bo po 'mu nva ye gbo, 'ke 'le ti gbi 'kwli 'mu. 5-Ye 'kle e o, nyibeyu -gbo, -u mo Polu, 'a 'klo nyre le 'yi 'do. No-u -Juukue 'bii, -u ni no 'klo ke -gbugblo. 'Plu -ye -tumu -nu, -u mo Nasaletu-tumu, -u ko toole ni 'do, no- mo 'waa nyigblaka; 6ko, 'u -tue 'yri, 'ke bo nue, 'ke Nyisva a 'kagblaka bo 'kee 'oye'siile, 'ke 'o Nyisva ye. De a -gbe, ne- u o nu, =a klo o. [-Ye -aa -hva -ba puo o -bati le, -e 'we -no ye, -te -a ni teteii 'a -huhva nu. 7Kee -ye 'soyuo a nyigblaka Lisiasi, u di 'le -le, u ko 'a 'soyuo 'heen, 'u -huo -a mu kwa, 'ke 'le 'kluko 'kwli 'mu, 8'plu 'u le nahuin -nu, -uu Polu -ti yee, bu ya -mu -hakui.] 'Bia -ni -gbo wlon, -na -gbe, -n die 'ni 'ye, -e mo, -ti 'bii -gbo, -a nyo yee, i mo -ti a -tee ni.»

9-Ti -nu, Tetulusi yee Polu, -Juukue a nyigblaki, -u ni -tuo ke, u no: «'A -tee, ne-e ni.»

Polu, u nye kle 'ni -huhva, -e mo, u 'de de 'klan -de nu

10-Ye -gulunuma -ni wen, u nu dabu, u 'mue Polu too, 'ke bo po wun. -Ye Polu no: «-Gulunuma, -me 'le 'mu gbo. 'N yie ni, -e mo, -te -n -tva la 'le 'blugba -gbo a nahuin a -bati a lepupue gbo, 'a 'yri -gbugbe 'mu ni. 'A -ti, 'n kuo -mu ye -wlu, -e mo, -n yi -a mu -Juukue a -ti ni. 'N di -mu kle 'ni -huhva, -e mo, 'n 'de de 'klan -de nu. 11-Na -gbe, -n -we 'le -bo -gba wlon ni, -e mo, -te 'n mu o Jrusre 'mu, 'ke 'o Nyisva a dida a -ta 'mu, e 'de wen -nyrowu -pu -tu 'o 'hon le a -hie. 12-U -de 'de 'mu 'ye, 'ke 'n ko nahuon -de 'heen -ba po gble. =U -de 'de -we 'mu 'ye, 'ke -bo -gbugblo nahuin, 'ke 'le Nyisva a 'kagblaka gbo, ko, 'ke 'le Nyisva a kayuo gbo, ko, 'ke 'o 'e ni 'du a -tegi -de. Gbegbe 'n 'die nu. 13Nahuin -gbo, -uu 'mu -ti yee, u 'die 'le -we bu tue -mu, -e mo, -ti -nu, uu -tu, i mo -ti a -tee ni. 14Kee 'kle e, ke mo -mu ye, 'n nyi 'ni -tu, -e mo, Nyisva -nu, -a ni bunuu la da, no- ko -kuan 'nu nu, 'nu 'a 'hru yrayru -nu na, nahuin -gbo, u ple, -u 'de -hapu'hru. Ke'e ni, 'nu Nyisva a -kuan a nunue nu. Win 'bii -nu, u 'cru 'le Nyisvacrunie 'kwli 'mu, -e mo, Nyisva a teteicruniei, ko Nyisva a winwlon-henyu a 'cruniei 'heen, 'n pue 'a -ti -tee. 15'Plu de -nu, Nyisva po la le, u di la nu, ne- 'nu -pre, 'ni kuo -wlu ye, -te nahuin -gbo, u nu, 'u kuo -wlu ye. De a -gbe, ne- mo: nahuin 'bii, -u 'sii 'o ye, 'ke 'o -no ye, ko 'waa de -nu, -e 'de 'o ye 'sii, Nyisva, u diu 'le 'kukonyu -heyri 'ni -ha, u 'mu 'klo -ha. 16Ne- nue, 'nu 'o 'kli -tu, 'na -wlu 'ni -han 'mu -ti yee, 'ke 'o Nyisva ye, ko 'ke 'o -tunahuin ye.

17-Tɛ 'n -hɔn la 'le Jrusɛ 'mu, ɛ gba 'yɾi 'plɔplɔ, 'plu, 'nɪ -hɪan o -wɔn, 'nɪ mu o 'le Jrusɛ 'mu, 'nɪ gba o 'le 'wliye, -ɛ die nu, 'mu 'na daku -Juukvɛ 'mu -hɛ, kɔ, 'mu -cɔhlɔn pi, 'ke 'o Nyɪsɪa -wɔn. 18-19-Tɛ 'nu o 'klɛɛ -cɔhlɔn pi, 'na 'oye'siile a -ta 'mu, 'ke 'le Nyɪsɪa a 'kagblaka gbo, nahuin -huohui 'de o 'o 'mu 'huɪn 'mu nɪ, ɛ kɔ -gbugblɔgbu 'hɛɛn, 'ke -Juukvɛ -ye, -v -hɔn 'le Asiblɔgba 'mu, v yɛ o 'o 'mu gbo. -Juukvɛ a -gbɛ, nu-v nɪ, -v kɔ -bɔ di wɛn mɔ -mu ye, 'bia 'nɪ nu wɛn dɛ 'klan, v 'mu wɛn 'mu -tɪ yɛɛ. 20-Kɛɛ, -Juukvɛ a -gbɛ, v 'de 'klɛɛ mɔ nɪ. 'A -tɪ, -Juukvɛ -gbo, -v nɪ mɔ -tuo ke, dɛ 'klan -nu, v yrii lɛ, v plɛ, 'n nu, tɪ -kɔ 'yɾi 'n mu o 'o 'waa -gboligbo gblaka ye, bu -tue. 21-ɛ mɔ -tɛɛ, 'ke 'o -gboligbo a -gbɛ ye, 'nɪ 'yaa o 'le win, 'nɪ po o lɛ, -ɛ mɔ: 'N kue ye =wɔ, -ɛ mɔ, nahuin -nu, -v 'kɔ, Nyɪsɪa diu 'le 'kukɔnyɔ -hɛyɾi 'nɪ -ha, v 'mu 'klɔ -ha. Nɛ- nue, 'aa kɛ 'mu -bati lɛ poo. =Be -tɪ a -gbɛ, 'n -tu o, =be ɪ mɔ 'yilɛnyɾɛdɛ'ɛ nɪ?»

22-Tɛ Pɔlv po 'klɛɛ lɛ, -ye -gulɔnɔma Felist, ɔ yi 'dai -tɔpli, 'ke 'o nahuin -nu ke, -v kuo -Yusu 'Klɪsɪ =wɔ ye, ɔ nɔ: «Ba -gbɛ lɛ. 'Sɔyuo a nyɪgblaka Lisiasɪ 'bɔ di 'le, 'plu 'mu -bati 'bɛ.» 23-Ye ɔ le 'a 'sɔyuo a ye'munaanyɔ -ye, 'ke bɔ -tu Pɔlv 'yie, -ɛ 'we -nɔ -jɪnyɔ ye, kɛɛ, bɔ -hɪɔ mɛ lɛ, bɔ na lɛ, kɔ, bɔ -ha 'a nɪnatumupɔ mɛ lɛ, bu -hɪɔ 'mu.

-Tɛ Pɔlv 'prɛɛ 'le -gulɔnɔma Felist kɔ 'a nyɾugba Drusilɪ -wɔn

24-Nyɾɔwɪ gbi bɪ -hi, -ye -gulɔnɔma Felist kɔ 'a nyɾugba Drusilɪ 'hɛɛn, nu- di Pɔlv 'ye wɔn. 'A nyɾugba a -gbɛ, ɔ mɔ -Juukvɛyɾɔwɔlv nɪ; 'v da Pɔlv, 'v =gbɔ wɔn, 'ke 'o -Yusu 'Klɪsɪ a =wɔ a yekuolɛ a -ta 'mu. 25-Ye Pɔlv -tua 'puprɛ gbo, 'v nyi -wɔn lɛ na, -ɛ mɔ, -tɔnahuon, ɔ blɛ ye bɔ -tuu 'o Nyɪsɪa 'o, kɔ, bɔ yi 'a dɪɔnɔ a naalɛ, kɔ, -tɛ ɔ nyi lele -tu, -ɛ mɔ, Nyɪsɪa di -hlɪn nahuin lɛ poo -bati, -ye huannɔ bi 'le -gulɔnɔma Felist 'kwli 'mu, ɔ nɔ: «-N -wɛ 'le -bɔ mu 'klɛɛ nɪ. 'Nɪ kɔ lele tɪ, 'n di lele -mu 'nɪ da.» 26-ɔ -mɛ -ye, ɔ nye -wɔn lɛ -hie 'lu, -ɛ mɔ, Pɔlv dio -nyi 'wliye. Nɛ- nue, 'v 'cipi 'o 'a dɪda, -ɛ die nu, ɔ kɔ -nɔ 'hɛɛn, v 'mu toto po.

27-Nɛ- ɔ nu -nunɪ, 'yɾu 'hɔn 'ɪ -hi, 'plu Romakvɛ 'v ya 'le -gulɔnɔma yɾayɾv, 'v bi 'o gbata ke, 'ke 'o Felist a -ta 'mu. -Gulɔnɔma a -gbɛ, 'a 'dɔ mɔ Pɔkiust Fɛtust. Felist -mɛ -ye, ɔ -hɔa bɔ blee -Juukvɛ a plɔ. Nɛ- nue, 'v 'de Pɔlv =jɪ 'mu -ha.

Pɔlv nɔ 'nɪ, Romakvɛ a 'kun gblaka, nɔ- -bɔ puo -bati lɛ

25 1-Tɛ -gulɔnɔma Fɛtust a -gbɛ, ɔ nyɾɛ 'le Sesalɪdɪ 'mu, 'a -nyɾɔwɔ a ta a nɔnɔ 'mu, -ye 'ke ɔ mu 'le Jrusɛdɪdɪ 'mu. 2-Tɛ ɔ nyɾɛ 'le Jrusɛ 'mu, 'ke Nyɪsɪa a -cɔhlɔnpinyɔ a nyɪgblakɪ, v kɔ -Juukvɛ a ye'munaanyɔ 'hɛɛn, v pue 'le -nɔ -hakui, 'ke 'o Pɔlv a -ta 'mu, 'v le -gulɔnɔma Fɛtust a -gbɛ, v nɔ: 3«-A nye 'nɪ -hɔa, -bɔ ya -a mu Pɔlv ye, bɔ di nɔ Jrusɛ 'mu.» Kɛɛ, seyɪ-seyɪ, v -yɾɪ nɪ, Pɔlv 'bɔ nɪ 'hru wɔn, v 'muo 'la. 4-Kɛɛ -ye Fɛtust -tu -wɔn, ɔ nɔ: «Pɔlv nɪ 'mu =jɪ, 'ke 'le Sesalɪ 'mu. Kɔ, 'na -gbɛ -gbo, 'n -wɛ lɛ

ke mumue, 'ke 'le Sesalı 'mu. ⁵A -tı, 'a nı nyıgblakı bu kve 'mu -wɔn. Pɔlu a -gbɛ, 'bɔ nu dɛ 'klan =de, 'ke v dio 'le -tı yɛɛ.»

⁶-Tɛ ɔ nu -nyrɔwɔ -yehɛn-yehɛn -hee' -nyrɔwɔ -pu, 'ke 'le =nu -hɛyri, -ye ɔ -hɪan -wɔn, 'ɔ mu 'le Sesalı 'mu, -Juukvɛ a nyıgblakı 'v kɔɔ -wɔn. -Tɛ -nyrɛ cɛ lɛ, -ye ɔ nı gbo, 'ke 'le 'a -batipogbata wlɔn, 'ɔ le 'a 'sɔyuo, 'ke bu ya 'le Pɔlu. ⁷-Tɛ Pɔlu nyre 'klɛɛ 'o, -ye -Juukvɛ a nyıgblakı -nı wɛn, v -glɔɔ 'le =le, 'v -tva 'a -tı a yɛɛ lɛ gbo 'dɔ, 'ke 'o -tɔplı 'plɔplɔ ke. Kɛɛ, -tı 'bii =nu, v =tu, v 'die 'le -wɛ bu tve Fetustı, -ɛ mɔ, -tı a -tɛɛ nı. ⁸-Ye Pɔlu nɔ: «'N 'de -Juukvɛ a tete =de 'wla, kɔ, 'n 'de Nyısva a 'kagblaka dɛ 'klan =de 'mu nu, mɔ, 'n 'de -wɛ Romakvɛ a 'kun gblaka a -tı lɛ -haa.»

⁹Fetustı -mɛ -ye, ɔ -hva bɔ blee -Juukvɛ a plɔ. Nɛ- nue, 'ɔ =gba Pɔlu wlɔn, ɔ nɔ: «=Be -n -hva -bo mu 'le Jrusɛ 'mu, -ɛ die nu, 'mu 'le -mu -bati lɛ poo, 'ke 'o -tı -gbo -wɔn?» ¹⁰-Ye Pɔlu =tuo -wɔn, ɔ nɔ: «'N nye 'nı -hva, 'a mu Romakvɛ a 'kun gblaka, nɔ- -bɔ poo 'mu -bati lɛ, 'ke 'le 'a -batipokayu gbo. -Tɛ -na -gbɛ, -n nu 'a yiye -tɛɛ, 'n 'de -Juukvɛ dɛ 'klan =de 'mu nu. ¹¹'Bia 'nı nu dɛ =de, -ɛ blɛ 'kukvɛ ye, 'n 'dɛɛ =bo plɛ, v nı 'la 'le 'mu. Kɛɛ, 'bia -tı 'bii -gbo, v 'mu yɛɛ, 'bı 'de -tı a -tɛɛ, nahuon =de 'die 'le -wɛ bɔ po 'mu -Juukvɛ kwa, -ɛ die nu, v 'mu 'mu 'la. 'N nye 'nı -hva, Romakvɛ a 'kun gblaka, nɔ- -bɔ poo 'mu -bati lɛ.» ¹²Pɔlu bɔ po 'klɛɛ lɛ, -ye Fetustı, ɔ kɔ 'a -tɔponyv 'hɛɛn, v 'yiye 'li, -ye ɔ nɔ: «-Tɛ -n plɛ, -a mu Romakvɛ a 'kun gblaka, nɔ- -bɔ poo -mu -bati lɛ, -ye 'kun gblaka a -gbɛ ye, 'ke -n di 'le mu.»

-Tɛ Pɔlu 'prɛɛ 'le 'kun Aglipa -wɔn, ɔ kɔ 'a -dıayv nyɔyɔ Belenistı 'hɛɛn

¹³-Nyrɔwɔ gbi bı -hi, -ye 'kun Aglipa, ɔ kɔ 'a -dıayv nyɔyɔ Belenistı 'hɛɛn, nu- nyre 'le Sesalıdɔ 'mu, 'v di Fetustı ye -mrɛ wɔn. ¹⁴-Tɛ v 'klɛɛ 'o -nyrɔwɔ gbi -hi, -ye Fetustı =tu =nɔ Pɔlu a -tı ye, ɔ nɔ: «Nahuon =de nı nɔ, Felistı 'ɔ 'dio =jı 'mu -ha, 'ɔ mu. ¹⁵-Tɛ 'n mu o 'le Jrusɛ 'mu, Nyısva a -cɔhlɔnpinyv gblakı kɔ -Juukvɛ a ye'munaanyv, v pue o 'le 'mu 'a -hakui, 'v lɛ o 'mu, 'ke =bo =tui, -ɛ mɔ, ɔ nu dɛ 'klan, -ɛ blɛ 'kukvɛ ye. ¹⁶-Ye 'n =tu -wɔn, 'n nɔ: -A mu Romakvɛ a dɛ'e nı, 'ke nahuon -gbo, v -tı yɛɛ, ɔ kɔ bɔ kɔ 'hru, 'ke bɔ -hıhıa 'a -tıyɛɛnyv klɛ, 'ke 'le -batipoolɛ 'mu, 'plu -a 'mu -bati 'bɛ.

¹⁷-Tɛ 'n po 'klɛɛ lɛ, -ye 'n kɔ =nu 'hɛɛn, =a di nɔ Sesalıdɔ 'mu. 'N 'de 'le ke 'mu lɛ mu -mumu, -tɛ -nyrɛ cɛ lɛ, 'nı mu 'le -batipoolɛ 'mu, 'nı lɛ 'na 'sɔyuo, 'ke bu ya 'le Pɔlu. ¹⁸-Tɛ ɔ nyre 'le, 'a yraanyv 'v 'ba ye 'mu, 'v yɔɔ -tı. Kɛɛ, 'yilɛnyre-tɔplı 'bii =nu, 'nu o 'lu -wɔn lɛ -hie, v 'de =nɔ 'a dɛɛ -dɔ a -tı yɛɛ. ¹⁹Kɛɛ -ye dɛ v ke 'prɛɛ, nɛ- mɔ -tɛ v Nyısvadɛ a nunue nu, kɔ, nahuon =de, v -Yusu daa, -ɔ 'kv, nɔ- Pɔlu plɛ, -ɔ 'hri lele 'klɔ. ²⁰-Tɛ =bo di o -bati a -gbɛ a 'bıbɛ nu, 'n 'die o yi. Nɛ- nue, 'nı =gba o Pɔlu wlɔn, 'bia 'bɔ nye o -hva, 'ke bɔ mu o 'le Jrusɛ 'mu, -a 'muo o 'le -bati lɛ poo, 'ke 'o -tɔplı a -gbɛ a -ta 'mu. ²¹Kɛɛ -ye ɔ nɔ 'nı, ɔ -hva =bo gbo 'le -a mu Romakvɛ a 'kun

gblaka ye. Nɔ- -bɔ puo -bati lɛ. Nɛ- nue, 'nɪ le 'na 'sɔyuo, 'ke bu =tuo 'yie, 'ke 'le =jɪ 'mu, ɛ 'mue gba -gbagba, -nyɾɔwɔ =nu, ɔ kɔ 'mu 'n -wɛ 'le =bo gbo 'le -a nɪ 'kun gblaka ye, ɔ 'mu 'o nyre.»

22-Ye kɛ Aglipa, ɔ Fetust ye po, ɔ nɔ: «'Na -gbɛ, 'n -hwa =bo 'wɔn 'a win.» -Ye Fetust nɔ: «-Iɲaɲa, -n di -ɲa 'a win 'nɪ 'wɔn.»

23-Tɛ -nyre cɛ lɛ, Aglipa a -gbɛ, kɔ 'a -ɖiayɪ nyɾɔyɪ Belenist 'hɛɛn, 'v di 'le, nahuin 'v -tɔa 'waa -tɪ 'yi'buaalɛ gbo, 'v pa 'le -gboligbokayu gbo, v kɔ 'sɔyuo a nyɪgblakɪ, kɔ 'ɖɔ a ye'munaanyɔ 'hɛɛn, Fetust 'v le 'a 'sɔyuo, bu ya 'le Pɔlv, 'v yɔ 'le. 24-Tɛ ɔ di 'le, -ye Fetust nɔ: «'Kun Aglipa, kɔ a 'bii, -v nɪ nɔ -tuo ke, 'a nɪ -kafania. Aa nahuon -gbo 'nɪ 'ye. Nɔ- kɔ -tɪ -Juukɔɛ 'bii, -v nɪ 'le Jrusɛ 'mu, kɔ, -v nɪ -wɛ nɔ Sesalɪ 'mu, 'v ya 'mu -hakui, 'v -cici wɔn -hɛ, 'v lɛ po, ɔ nɪ 'mu 'kukɔɛ. 25'Mɔ -gbo, 'nɪ 'ye =lɛ dɛ =dɛ, bɔ nu, -bɛ blɛ 'kukɔɛ ye. Kɛɛ, -tɛ ɔ plɛ, -a mu Romakɔɛ a 'kun gblaka, nɔ- -bɔ puo -bati lɛ, nɛ- nue, 'nɪ pue 'le, 'ke =bo gbo =nɔ ye. 26'Seyɪ-seyɪ, dɛ =bo di 'cɪu, =bo di -a nɪ 'kun gblaka ye gba, 'ke 'o Pɔlv a -gbɛ ke, 'nɪ 'ye =lɛ. Nɛ- nue, 'nɪ dɔ, 'ke bɔ 'prɛɛ mɔ 'a mu ye, seyɪ-seyɪ, 'ke 'o -mɔ 'kun Aglipa ye, -ɛ die nu, =nɪ =gbo wɔn, dɛ -gbo, 'n di 'cɪu, 'mue yi. 27'Ɛ mɔ -tɛɛ, 'ke 'le 'mu 'yi 'mu, ɛ 'de 'o lɛ nɔ, 'ke =bo gba =jɪnyɔ -a nɪ 'kun gblaka ye, 'bɪa -tɪ =nu, v =jɪnyɔ a -gbɛ yɛɛ, 'nɪ 'di klɛ -hɪhɪa -tɛɛ, 'ke 'le 'cɪunɛ 'kwli 'mu.»

Dɛ -gbo, -ɛ mue 'lu -wɔn, -tɛ Pɔlv la 'a -tɪ -wɔn lɛ na, 'ke 'o 'kun Aglipa ye

26 1-Ye kɛ 'kun Aglipa, ɔ Pɔlv ye po, ɔ nɔ: «-N -wɛ 'le -bo po wun nɪ, nahuin =nu, -v -mu -tɪ yɛɛ, =mu -wɔn =tu.»

-Ye Pɔlv nu dabu, -ɛ die nu, nahuin 'mu wien ma, v 'muo nɔa ye gbo po. Bu ma 'klɛ wien, -ye ɔ -tɔa 'pɔprɛ gbo, dɛ -gbo, -ɛ mue 'lu -wɔn, ɔ 'mue klɛ -hɪhɪa, ɔ nɔ: 2«'Kun Aglipa, -na -kafania. -Tɔplɪ 'bii -gbo, -ɪ kɔ ke -Juukɔɛ 'o 'mu -tɪ yɛɛ, ɛ mɔ 'na 'manɔdɛ, 'ke =bo -hɪhɪ kɛ -mu klɛ, 3-ɛ nue, 'waa 'bri-tɔplɪ, kɔ 'waa tetei 'hɛɛn, -n yi nɪ -tɛɛ. 'A -tɪ, 'nu -mu lɛ 'nɪ 'batɪ, 'la =wlv, =mu 'mu nɔa ye gbo po -tɛɛ.

4'Kɔɛ la 'le 'na gblodɛ 'yie 'mu gbo, -tɔplɪ 'bii, 'n nu, 'ke 'le 'na 'klɔ -hɛyri, -Juukɔɛ a pɛpɛ, v yi nɪ, -ɛ nue, kɛ 'n nɪ la 'le Jrusɛ 'mu, 'ke 'le 'na daku -hɛyri. 5'Si la, 'v yi la 'mu. 'A -tɪ, 'bɪa 'bu nye -hwa, v -wɛ 'le bu =tui nɪ, -ɛ mɔ, 'ke 'n nɪ la 'le Falisi-tumu a nahuin -hɛyri. Nu- mɔ =tumu, -v kɔ tetei -huo, 'ke 'o Nyɪsva a dɪda a -ta 'mu. 6-Tɛ ti nɪ lɛ 'mu -gbo, v kɛ 'mu lɛ poo -bati, -ɛ nue, dɛ =nu, Nyɪsva po la 'le -a nɪ bunv, ɔ di la nu, nɛ- 'nu -pre, 'nɪ kuo =wlv ye. 7'Dɛ a -gbɛ, nɛ- Yisraɛkɔɛ a -tugbu -pu =tu 'o 'hɔn -nu, v -pre, 'v kuo Nyɪsva =wlv ye, -ɛ mɔ, ɔ die 'nɪ nu. Nɛ- nue, 'v nyo da, 'tɔ 'mu kɔ -nyre 'mu. 'Kun Aglipa, dɛɛ -do a -gbɛ, nɛ- 'nu -pre, 'nɪ kuo Nyɪsva =wlv ye. Nɛ- nue, -Juukɔɛ 'v kɛ 'mu -bati lɛ poo. 8'A mu -Juukɔɛ -a, dɛ- kɔ -tɪ 'aa lɛ po, ɛ 'die 'le -wɛ, 'ke -ba kue =wlv ye, -ɛ mɔ, Nyɪsva di 'le nahuin 'kukɔnyɔ -hɛyri 'nɪ -ha, ɔ 'mu 'klɔ -ha 'le?

9'É mɔ -tɛɛ, 'na -gbɛ, 'n 'ye la nɪ, -ɛ mɔ, ɛ nɔɔ 'o lɛ, 'ke =bo naa la 'le 'ɛ nɪ dɛ =de 'kwli 'mɔ, 'mɔ Nasaletɪ 'mɔ a -Yusu a -tɪ ye -wɔn. 10Nɛ- 'nu la nu, 'ke 'le Jrusɛ 'mɔ. Nyɪsɜa a -cɔhlɔnpinyɔ gblakɪ, nu- -nyi la 'mɔ 'klɪ, 'ke =bo po -Yusu a nahuin 'plɔplɔ ʒɪ 'mɔ lɛ. 'Bia 'bɔ plɛ, ʋ nɪ 'mɔ 'kɔkɔɛ, -ye 'na -gbɛ, 'n wɛɛn la -wɛ ke. 11ɛ kɔ ti, 'nɪ nyu la =sɛ =tue, 'ke 'le Nyɪsɜa a kayuo 'bii gbo, kɔ, 'nɪ nɪ la 'o -nɔ ke 'mɔ, 'ke bɔ 'kee -Yusu a =wɔ a yekuolɛ. Yɔv -nɔ, 'n nyu la lɛ poo, ɛ nue, 'nu la 'le pɔpɔblɔgbɪ a 'diɛ -ye kle mu, 'nɪ nyu la =sɛ =tue.»

-Tɛ Pɔlv nu la -Yusu a nahuon a -hɪhɪɛ, nɛ- kɔ -tɪ ɔɔ -wɔn lɛ na
(*Nunu-tɔpli 9.1-19; 22.6-16*)

12«Nɛ- nue, 'nɪ bi la Damasɪkɔɛhru wɔn, 'n kɔ 'n 'bienu 'hɛɛn. Nyɪsɜa a -cɔhlɔnpinyɔ gblakɪ, nu- -nyi la 'mɔ 'klɪ, kɔ, nu- lee la 'le 'mɔ. 13'Kun Aglipa, 'hru, nu- 'n nɪ la 'klɛɛ wɔn, 'plɪ, muu 'o 'yɔv a gbonyrati 'yɪ, 'nɪ 'ye -nyɛ, 'ɛ -hɔn 'le yakɔ 'mɔ, 'ɛɛ wɔn. 'A wɔnwɔlɛn -hi 'o 'yɔv a wɔnwɔlɛn 'mɔ nɪ, 'ɛ =glaa 'le -a mɔ, 'n kɔ 'na 'bienu 'hɛɛn, 14-a 'bii, =a bi -hlɔn lɛ, 'nɪ 'wɔn win, 'u lɛ po, 'ke 'le -Juukɔɛwin 'kwli 'mɔ, ɪ nɔ: Sɔlv o, dɛ- kɔ 'mɔ -nɪ =sɛ =tue 'le? -Nɪ 'mɔ ye 'nɪ -wɔn, -ɛ 'wɛ =nɔ ye, -tɛ brii nu, 'ɛɛ 'a kɔkɔnyɔ a kotu ye -wɔn. Kɛɛ, 'ke 'le -gbɔgbɛkɔ 'kwli 'mɔ nɪ, -n nye 'le nuu. 15-Ye 'n =gba wɔn: Nahuon tio- -n 'ya 'le? -Ye Kɔkɔnyɔ =tu 'mɔ -wɔn, ɔ nɔ: 'Mɔ mɔ -Yusu'u nɪ, -nɪ =sɛ =tue. 16Kɛɛ, 'ba ye 'mɔ, -bo nyra gbo. 'N 'hru -mɔ ye, 'mɔ -mɔ 'na 'mɔ-hɛnyɔ 'mɔ nuu, dɛ -gbo, -n 'ye kɛ, kɔ -tɔpli -ye -nɔ, 'n di lele -mɔ tɔɔ, =mui nahuin -wɔn yɛ na. 17'N di -mɔ 'nɪ lee, 'ke 'le -na dakɔ -Juukɔɛ -wɔn, kɔ dakɔ, -v 'de -Juukɔɛ. 'Bia =nɪ mu 'le -nɔ -hɛyɪ, 'n di -mɔ 'yie 'nɪ =tu. 18'N di -mɔ 'nɪ lee, -ɛ die nu, =mue nu, ʋ 'mɔ 'mɔ lɛ yɪi, kɔ, =mu 'le gbɔgbɪyɪ -hɛyɪ -ha, =mu 'le -nyɛ 'mɔ gba, kɔ, =mu 'le 'kuo -hɔn a nyɔgblaka Satan a 'klɪ gbo -ha, =mu 'le Nyɪsɜa a 'klɪ gbo po, ʋ 'mɔ 'mɔ =wɔ ye kuo, -ɛ die nu, Nyɪsɜa 'mɔ 'waa dɛ 'kuku -nɔ, ʋ nu a -tɪ -wɔn -hɪ, kɔ, ʋ 'mɔ 'le nahuin -nɔ -hɛyɪ nɪ, Nyɪsɜa po 'pia ke, 'ke bɔ 'ya 'a nahuin 'mɔ.»

-Tɪ -nɔ, Pɔlv, ɔɔ la =tu, 'ke 'o -Yusu ke, nɛ- kɔ -tɪ ɔɔ -wɔn lɛ na

19-Ye kɛ Pɔlv lele po, ɔ nɔ: «'Kun Aglipa, -Yusu -nɔ, -ɔ 'hru 'mɔ ye, -ɔɔ la 'le 'mɔ -wɔn 'prɛɛ, 'n =tuo 'o =o. 20Ye-hɛnahuin, 'n 'prɛɛ la 'le -wɔn, nu- mɔ nahuin -nɔ, -v nɪ 'le Damasɪdɪɔ 'mɔ, kɔ nahuin -nɔ, -v nɪ 'le Jrusɛ 'mɔ, 'plɪ 'nɪ 'prɛɛ -wɛ 'le nahuin 'bii -nɔ -wɔn, -v nɪ 'le Sudeblɔgba 'mɔ, kɔ dakɔ a nahuin -nɔ 'hɛɛn, -v 'de -Juukɔɛ. Nahuin a -gbɛ, 'n lu nɪ, 'ke bɔ hie 'o 'waa dɛ 'kuku -nɔ gbo, ʋ nɪ, bɔ -nye 'waa nɪ 'klɔ 'bii Nyɪsɜa, kɔ, bɔ nu -tɔpli -nɔ, -ɪ nye nahuin tɔɔ, -ɛ mɔ, 'ɛ mɔ -tɛɛ, ʋ -nyi 'waa 'klɔ 'bii Nyɪsɜa nɪ. 21-Tɛ 'nu -tɪ a -gbɛ nahuin ye =tu, nɛ- nue, -Juukɔɛ a nyɔgblakɪ 'v klɪ 'mɔ, 'ke 'le Nyɪsɜa a 'kagblaka gbo, 'v =tɛɛ 'yɪ, 'ke bɔ 'la 'mɔ. 22Kɛɛ, Nyɪsɜa, nɔ- =tu 'mɔ 'yie -tutu, 'nɪ ye kɛ -nyɔwɔ -gbo ke, 'nɪ 'kɛ nɛ mɔ, -tɪ -nɔ, 'n yi, 'ke 'o -Yusu ke, 'mui =tu, 'ke 'o nahuin -nɔ ye, ʋ 'nɪnɪ daa nahuin,

kɔ 'ke 'o nyɪgblakɪ 'hɛɛn ye. -Tɪ -nɔ, Nyɪsɔa a winwɔn-hɛnyɔ kɔ Moise 'hɛɛn, ɔ -tu, 'ke 'o dɛ -nɔ, -ɛ di 'o nyre a -ta 'mɔ, ɪ -do a -gbɛ, nɪ -nu -tu. 23-Tɪ a -gbɛ, nɪ -gbo: Waanyɔ -nɔ, Nyɪsɔa po la lɛ, ɔ di la 'le ya, ɔ kɔ bɔ 'ye -sɔɛ, kɔ, ɔ kɔ bɔ 'kɔ. Nɔ- kɔ -bɔ 'ya ye-hɛnahuon 'mɔ, -bɔ -hɔn 'le 'kukɔnyɔ -hɛyri 'mɔ, -bɔ 'hri 'kɔ, 'plu ɔ 'mɔ -Juukɔɛ -nyre -nyi, kɔ dakɔ -nɔ 'hɛɛn, -ɔ 'de -Juukɔɛ.»

-Tɛ Pɔɔ le la 'kɔn Aglipa, 'ke bɔ kuo -Yusu -wɔ ye

24-Tɛ Pɔɔ le 'pupre nu, nɛ- mɔ -gulɔnɔma Fɛtɔsɪ bɔ 'yaa 'le win, ɔ nɔ: «Pɔɔ, -na 'lu -hɔn 'o wɔn 'mɔ 'hru. -N nyɪ 'crunɛi 'dɔ. Nɛ-ɛ 'o -na 'lu 'hru wɔn -ha.» 25-Yɛ Pɔɔ nɔ: «Nyɪgblaka Fɛtɔsɪ o, -na -kafania. 'Na 'lu 'de 'o 'hru wɔn 'mɔ -hɔn. -Tɪ -nɔ, 'nu -tu, -tɪ a -tɛɛ nɪ, 'plu 'ɪ kɔ 'o. 26-'Kɔn Aglipa, ɔ yi -tɔplɪ 'bii a -gbɛ nɪ, -ɪ kɔ -tɪ 'nu -tu. 'Nɪ pɪ -le huannɔ, 'nɪ nyɪ mɔ -nɔ ye -tu, 'nɪ -hli -nɔ dɛ -de 'yi ke. 'N yie nɪ -tɛɛ, -ɛ mɔ, ɔ yi -tɔplɪ 'bii a -gbɛ nɪ, 'ke 'o -Yusu a -ta 'mɔ, -ɛ nue, -tɔplɪ a -gbɛ, -ɪ mue 'lu -wɔn, 'a dɛ -de 'de -hli, 'ke 'le -tɛgbɪ -de. 27-'Kɔn Aglipa, -bɛ -tɪ -nɔ, Nyɪsɔa a winwɔn-hɛnyɔ -tu, -n pue 'a -tɪ -tɛɛ 'le? 'N yie nɪ, -ɛ mɔ, -n pue 'a -tɪ -tɛɛ.» 28-Yɛ Aglipa -tuo -wɔn, ɔ nɔ: «ɛ 'de 'le ti 'plɔplɔ hie, -mue nu, 'mue -hɔa, 'ke -bɔ -hɛ -Yusu 'Kɪsɔ a nahuon.» 29-Yɛ Pɔɔ nɔ: «Mɔ -betɪ bɛ 'ya ti gbi 'mɔ, kɔ, -betɪ bɛ 'ya ti 'plɔplɔ 'mɔ, 'nu Nyɪsɔa 'nɪ da, 'ke 'o -na -ta 'mɔ, kɔ nahuin 'bii -gbo, -vɔ 'mɔ nɔa ye gbo po a -ta 'mɔ, 'ke, -tɛ 'n nɪ 'mɔ, ke bɔ nɪ -wɛ 'mɔ. Kɛɛ, ɔ nɪ pu 'le -ji 'mɔ.» 30-Tɛ Pɔɔ po 'klɛɛ lɛ, -gulɔnɔma bi 'le ye, kɔ 'kɔn, kɔ 'a -ɔɪayɔ nyɔyɔ Belenɪsɪ 'hɛɛn, kɔ nahuin 'bii -nɔ, -vɔ kɔ -nɔ 'hɛɛn -nɪ 'o -tuoo -do a -gbɛ ke, 'vɔ 'ba ye 'mɔ, 31'vɔ bii ye, -ye kɛ ɔ po: «Nahuon -gbo, ɔ 'de dɛ -de nu, -bɛ blɛ 'kukɔɛ kɔ -ji 'hɛɛn ye.» 32-Yɛ kɛ Aglipa, ɔ -gulɔnɔma Fɛtɔsɪ ye po, ɔ nɔ: «Nahuon -gbo, -a dio wɛn gbo 'nɪ tɛ, 'bɪa 'bɔ 'de wɛn lɛ po, ɔ nye 'nɪ -hɔa, Romakɔɛ a 'kɔn gblaka, nɔ- bɔ puo -bati lɛ.»

-Tɛ vɔ la Pɔɔ Rɔmɔɔɔɔ 'mɔ gba

27 1-U -yri o nɪ, -ɛ mɔ, -a kɔ -ba mu o 'le Rɔmɔɔɔɔ 'mɔ, 'ke 'le Yitalibɔgba 'mɔ, 'vɔ -ha 'le Pɔɔ, ɔ kɔ -jɪnyɔ -ye 'hɛɛn, 'vɔ -tu 'le 'sɔyuo a ye'mɔnaanyɔ -ye kwa 'mɔ gbo, -ɔ mɔ 'sɔyuo a nyɪgblaka a -seke, ɔ 'mu Rɔmɔɔɔɔ 'mɔ gba. 'Sɔyuo a ye'mɔnaanyɔ a -gbɛ a 'dɔ mɔ Suliustɪ. 'Ke ɔ nɪ 'le Romakɔɛ a 'kɔn gblaka a 'sɔyuo -hɛyri. 2-A 'ya 'le 'mu -ye wɔn. 'Mu a -gbɛ, 'ke ɛ -hɔn 'le Adramitɔɔɔɔ 'mɔ, 'ɛ kɔ bɛ 'yɔaa Asibɔgba -hɔn lɛ, -ɛ die nu, ɛ 'mɔ gblɛ nyɪnyɔ, 'ke 'o Asibɔgba a 'wafɪ ke. -Tɛ -aa mu, -a kɔ Alitakɪ 'hɛɛn- mu. 'Ke ɔ kɔ 'le Tesalonikɔɔɔɔ 'mɔ, 'ke 'le Masedvanibɔgba 'mɔ. 3-Tɛ -nyre ɛɛ lɛ, -ye -a nyre 'le Sidɔɔɔɔ 'mɔ nɪ. 'Sɔyuo a ye'mɔnaanyɔ Suliustɪ -nɪ wɛn, ɔ nɛɛ Pɔɔ a dɛ 'mɔ nɪ, ɔ -hɔ mɛ lɛ, 'ke bɔ -tɪ 'le 'mu 'kwɪ 'mɔ, ɔ 'mɔ 'a nɪnatumupɔ mu 'ye, -ɛ die nu, dɛ -nɔ, ɔ 'de kɔ, ɔ 'mue -nɔ -nyi. 4-Tɛ dɛ a -gbɛ, ɛ -hi, -ye -a bi wɔn 'hru. Kɛɛ, pepeɛ -a mu ye 'nɪ -wɔn. Nɛ- nue, -a 'bɛɛ ke, -a nyre 'le Siprebɔgba 'huɪn 'mɔ, -ɔ mɔ 'nɪɔgbo

gblaka, -a na 'le 'a 'pia -nu -kɔ ke pepe 'de 'le -huo 'dɔ, ⁵plu, 'yru-tɔ -nu, -v nɪ 'o Silisiblugba kɔ Pafiliblugba 'hɛɛn -gbahlɔn, -a 'bɪ -tɔ, -a nyre 'le Miladɔ 'mu, 'ke 'le Lisiblugba 'mu. ⁶'Kee nɪ, 'ke 'sɔyuo a ye'munaanyɔ -nɪ wɛn, ɔ 'yee 'le 'mu -ye. 'Ke ɛ -hɔn 'le Alɛsadrɪdɔ 'mu, 'ke 'le Esipublugba 'mu. 'Ke ɛɛ 'le Yitaliblugba 'mu mu. 'Ke 'le 'mu a -gbɛ 'kwli 'mu, 'ke 'sɔyuo a ye'munaanyɔ 'yaa 'le -a mu.

⁷'Ke 'le -nyrɔwɪ 'plɔplɔ 'kwli 'mu, -a nɪ 'mu 'nɪ na -le la 'dɔ. 'A -tɪ, -a 'ye -sɜɛ -yeye, -a 'bɛ Kinidɪdɔ 'yi 'mu. -Tɛ pepe 'nɪnɪ wɛɛn -a mu, 'ke -ba 'sii 'o ye, -ba mu, nɛ- nue, -a 'bɛɛ ke, -a nyre 'le Kletɪblugba 'hɪnɪ 'mu, -ɔ mɔ 'nɪdugbo gblaka, -a na 'le 'a 'pia -ye -nu ke, pepe 'de 'le ke -huo 'dɔ, -a -hi Salumɔnɪ le. ⁸Pepe a -tɪ, -aa -sɜɛ 'ye, gbɛgbɛ -aa mu, -a nyre 'le 'waft -nu ke, ɜ -Hapɜ'waft daa, 'ɛ 'mɜɛɛ Lasedɔ ye.

⁹-A 'waan o 'dai ti, 'yru a 'yilɛnyre-tɪ. -Ye ti -nu -kɔ 'yri pepee 'o -hii 'dɔ, ɪ nyre 'o =o. 'A -tɪ, ɛ 'yakla nɪ, 'ke 'o 'mu a gbugba -wɔn. 'ɛ mɔ -tɛɛ, ti -nu -kɔ 'yri -Juukɜɛ 'o =cii, 'a ti -hi o nɪ. Nɛ- nue, Pɔlv 'ɔ -gbɛɛ -nu, ɔ nɔ: ¹⁰«-A 'bi -a, 'n nye 'nɪ 'ye, -ɛ mɔ, 'dagba -gbo, ɔ di 'nɪ 'yakla. 'Mu -gbo, kɔ 'a gbugba-tɔpli 'hɛɛn, ɪ -wɛ 'le bɪ -wɛ gbo nɪ, ɪ kɔ -a mu 'hɛɛn.» ¹¹Kɛɛ, -tɪ -nu, 'munaanyɔ gblaka kɔ 'mukɔnyɔ 'hɛɛn, ɜ -tɪ, 'sɔyuo a ye'munaanyɔ kui ye -wlv, 'ɛ -hi 'o -tɪ -nu 'mu, Pɔlv -tɪ wɛn. ¹²'Waft -nu ke, ɛ 'de -tɛɛ nu, 'ke 'mu bɪ nɪ 'o, ɛ kɔ pepe gblaka 'hɛɛn a ti 'bɪ nyre 'o. Nɛ- nue, 'dai nahuin, -v nɪ 'le 'mu -nu 'kwli 'mu, 'v -tui, -ɛ mɔ, bɜ -hɔn 'o 'mu, -ɛ die nu, 'bia 'bɛ -wɛ 'le, ɜ 'mu 'le Fenisɪdɔ a 'waft ke nyre, -ɔ nɪ 'le Kletɪblugbaa -do a -gbɛ 'mu. -Tɛ 'waft a -gbɛ nɪ 'o, 'ke 'yru poo 'le -gbu, 'ke 'le 'yru a gbopɛɛɛ a diidɛpɪa ke, kɔ 'a kamrapɪa ke 'hɛɛn. Nɛ- nue, pepe 'ɛ 'nɪnɪ -hii 'le 'dɔ, 'mu a nahuin 'v plɛ, ɛ nu -tɛɛ, 'ke bɜ nyre 'le, 'plu ɛ kɔ pepe gblaka 'hɛɛn a ti, ɪ 'mu 'o nyre.

-Tɛ -hlonpu bi 'le -le, 'ke 'le 'yru ke

¹³Ti a -gbɛ 'yri, -ye pepe gbi -hɔn 'le 'yru a gbonyraale 'mu, 'ɛ -tua -hihie gbo. -Ye 'mu a nahuin -mɛ -ye, ɜ nɔ 'nɪ, dɛ -nu, ɜ po 'le, nɛ- ɜ di nu. -Ye ɜ -ha 'mu a du 'mu 'nie, -a -tua mumue gbo, -aa Kletɪblugba nɜa 'mu le 'yraa. ¹⁴-Tɛ -aa 'klɛɛ mu, tii -do a ti 'yri, -ye pepe gblaka -hɔn 'le 'yru a 'hrule a kamrapɪa ke 'mu, 'ke 'le dugba 'lu, 'ɛ -tua -hihie gbo 'dɔ, ¹⁵'ɛ klɪ 'mu, 'ɛ -tua 'a gbugba gbo, 'ke 'le 'yru ke. ɛ nue, -a 'de 'le 'a ye-wɜnɜwɜn -wɛ, -a -ha pepe mɛ lɛ, -tɛ ɛ 'yee 'le, 'ɛ gba 'le -a mu. ¹⁶Nɛ- nue, -a na 'le 'nɪdugbo -nu, ɜ Koda daa a 'yru a gbonyraale 'mu. 'Ke pepe 'de 'le -huo. 'Ke 'le 'mu a -hɜnma 'yri, ɛ kɔ 'blagbe, 'ɛ mɜɛ gbo. -A 'ye -sɜɛ, -a -jri 'blagbe a -gbɛ, -a 'yɛɛ 'le 'mu 'kwli 'mu, -a mɜɛ gbo, -ɛ die nu, 'yru a 'dɜɪ 'nɪ -hien 'yi lɛ nyre. ¹⁷-Tɛ ɜ 'yɛɛ 'klɛɛ, -ye ɜ nu 'patɪ, 'v -glu 'le 'mu lɛ. ɜ ɜ pɪ hvannɜ, 'ke bɜ bi 'le Libiblugba a 'yru-tɔ -nu -kɔ 'mu 'puhɜɔn -huo 'le. Nɛ- nue, 'mu a danɜ -nu, ɜ po yrayɪ, 'v -hɜ yrayɪ, 'v -ha pepe mɛ lɛ, -tɛ ɛ 'yee 'le, 'ɛ gba 'le -a mu. ¹⁸Pepe 'kɪɛ -wɛɛn -a mu ye 'dɔ. Nɛ- nue, -tɛ -nyrɛ ɛ lɛ, ɜ -tua 'mu

a gbugba-tóplí -ye a 'nie a 'mùlèpupue gbo. ¹⁹-Tè -nyrè cè lele lé, -ye v po 'nie 'mù le 'mu a -tóplí -ye, -i mō dani nù, 'patí nù, tí nù. ²⁰-A 'de 'yru kō yahroyō 'ye, 'é gba -nyrōwí, -ye pepe 'kié nié 'klí ke. É nue, -a 'die 'klée lele -wlv ye kuo, 'ke -ba di 'le -ta.

²¹Nahuin 'de dè di, 'é gba -nyrōwí. -Ye Pólú 'ba 'mù ye, 'ò nyra gbo, ò nō: «-A 'bi -a, -tè 'n nyi o -tu, -é mō, 'ke -ba ní o 'le Klétíblugba 'mù, a kō ba po o 'mù nua ye gbo. 'Bia 'ba po o 'mù nua ye gbo, -ye -a 'dée -ba 'ye wen 'kla-wliye'yíya -gbo, -aa 'klée 'ye. ²²'Nú 'klée 'a mù le 'ní 'batí, 'a ní -wlv ní bi 'le -hlón, -é nue, -ò -de 'dée bō -hón -a mù ye 'mù. 'Mu -do -gbo, nè- -a di 'waan. ²³É mō -tèé, Nyísva -nù, -ò mō 'na Kókonyō, kō, -ò kō -kvan 'nú nu, 'a leleenýō 'hru 'mù ye, 'tōyruwō -gbo 'mù, ²⁴'ò le 'mù, ò nō: Pólú, -ní pì 'le huannu. É blé ye -bō nyre 'le Romakúe 'a 'kún gblaka ye. 'Ya 'o lele 'lu, -na 'batíwin, Nyísva wún ke. 'A -tí, nahuin 'bii -nù, -v ní ò 'mù wlón, 'a nahuon -de 'dée bō 'kú. ²⁵Nè- nue, -a 'bi -a, 'a ní -wlv ní bi 'le -hlón. 'N kuo Nyísva ye -wlv. -Tí -nù, 'a leleenýō -tu 'mù ye, í di 'ní nue. ²⁶Kée, -a ní 'mù, 'ke 'le 'nìdugbo -de 'mù, 'ke é di 'le wée.»

²⁷É mō la 'klée 'tōyruwō a -pu -tu 'o -hén a nōnō 'mù, pepe 'kié gbée 'le -a mù 'yru ke. 'Yru-tí a -gbé, v nyo daa Adria. Muu 'o 'tō-heyri 'yie 'mù, 'munaanyu yree ní, -é mō, -aa gbogbo yré 'ní 'mùéé, ²⁸'v mù 'plukuo 'patí -wón gbo, 'v puo 'nie 'mù, -é die nu, -tè 'nie nu 'mugbohinhren, v 'mue 'ye. -Ye v 'ye ní, -é mō, 'yru-tí -nù a 'mugbohinhren mō 'metríwí a (37) -wlv -tu 'o -pu -tu 'o 'núpata. -Tè 'mù mù 'le ye 'mù dè gbi, -ye v puo lele 'mù 'nie. -Ye v 'ye ní, -é mō, 'nie a 'mugbohinhren mō 'metríwí a (28) -wlv -tu 'o -yehén-yehén. ²⁹Úv pì huannu, 'ke -a ní 'mù bē wē 'hié yré. Nè- nue, 'v po 'mù a duíi -hén 'nie 'mù, 'ke 'le 'mù a -hunma 'yri, 'v -wlv lé naa, 'ke -nyrè bē cè lé 'tata. ³⁰'Munaanyu nye 'ní -hva, bú gba 'blagbe, bú 'gba cí lé. Nè- nue, 'v po 'blagbe 'nie 'mù, 'v nue, 'ke 'le gblagblu 'kwli 'mù, -ní 'ye -nō 'ní, 'mù a duíi -hén -nù, -i ní 'le 'a -hunma 'yri, ní -v -hva bú -ha 'le, bú mù 'le 'mù a 'lu 'yri gbo. ³¹Kée -ye kè Pólú 'sōyuo a ye'munaanyō -nù ye po, kō 'a 'sōyuo 'héen, ò nō: «'Bia nahuin -gbo, 'bia 'bú 'de ò 'mù -gbo wlón gbo ní, a 'dée ba wa gbe.» ³²Nè- mō 'sōyuo bú 'bùbè 'patí -nù lé, v mù 'a 'blagbe gbo, 'v -hié mé lé, 'é mù.

³³-Tè -nyrèé lé cè, -ye Pólú da nahuin 'bii ní, ò nō: «'Nú 'a mù le 'ní 'batí, ba di dè, -é nue, é mō kè -nyrōwí -pu -tu 'o -hén, 'ke ba 'de dè di. ³⁴'A -tí, 'nú 'a mù le 'ní 'batí, ba di dè. 'Bia 'baa -hva ba po -hunhlón, -ye ba di dè. 'Nú 'a mù 'ní le, 'a ní nahuon -de a 'lu-pupuu -do -de 'dée bú blé 'o, bú 'wan.» ³⁵Bō po 'klée lé, -ye ò 'ba 'mù 'fíw, 'ò -nyí Nyísva 'wio, 'ke 'o nahuin 'bii ye, 'plu 'ò 'bú -tíw lé, 'ò -tva 'a didie gbo. ³⁶-Ye 'klí di nahuin 'bii -wón, 'v -tva -wé dè a didie gbo. ³⁷-A 'bii, -v ní 'le 'mù a -gbé wlón, -a -wé 'le nahuin a (276) -hōtruwu 'hón ní le -wlv ta -tu 'o -pu -tu 'o -huonón. ³⁸-Tè v di dè, v -mra, -ye didi-tóplí a blé 'bii -nù, -i ní 'le 'mù wlón, v pui 'mù le 'nie, -é die nu, 'mù 'mù 'huhue.

-Te 'mu bi la 'le 'he 'mu, 'e we

³⁹-Te -nyre ce 'kleε le, -ye 'munaanyu 'ye gbogbo, keε, 'blugba-tɔ tɔ- bɔ di 'mu 'ya, v 'die yi. Keε, v 'ye ni, -ε mɔ, 'yru po 'le -gbu, 'plu 'a -tɔ a -gbe, ɔ dɔa kegbowεenle. -Ye v -yri ni, 'ke bu -tɔε 'yri, 'ke bu nue, 'mu be -gbii 'o, -te 'nie 'de 'o 'mu gbo hren, ⁴⁰v -wleε 'mu a dui 'bii gble, 'v hi 'le 'yru -wɔn gbo, 'plu 'v -wleε wɔlɔ -nu gbo, -u 'o 'mu 'hru wɔn le po, 'plu 'v po danu yrayri, 'ke 'le 'mu a 'mia 'yri, -ε die nu, pepe 'mue gbogbo ye gba, 'v 'le gbogbo ye mu. ⁴¹Keε, 'ke v nyre 'o 'nie-tɔ =de ke, -ɔ kɔ 'mu 'puhɔn -huo 'o, 'ke 'o 'ni-hlun 'hɔn -gbahlɔn. 'Ke 'o -tegbi a -gbe, 'ke 'mu -gbii 'o. 'A 'luye-tɔ, nɔ-ɔ ni, -ɔ bi 'le 'puhɔn 'mu. Gbegbe, 'mu 'de 'le -ta'mu-huhɔn -we. -Ye 'a ke'mu=tɔ =nu, nɔ- 'yru a 'du wɔwa le.

⁴²-Ye 'sɔyuo -hua bu 'lɔla -jɔnyu 'bii -nu le, -ε die nu, 'a nahuon -de 'ni -han lu, ɔ 'ni -hiun kwa -ta. ⁴³Keε, Romakɔε a 'sɔyuo a ye'munaanyɔ -nu, ɔ -hua bɔ waa Pɔlv, -ε nue, ɔ nuε 'a de 'mu ni. Ne- nue, 'v 'de 'sɔyuo mε le -ha, 'ke de -gbo, v 'lu -wɔn le -hie, bu nue. Ne- kɔ -tɔ, 'v le nahuin -nu, -v yi lule, nu- -bu 'ya ye-henahuin 'mu, -bu bi 'nie 'mu, v 'mu gbogbo ye mu. ⁴⁴=U -ye -nu, -v 'de lule yi, v -mε -ye, v kɔ bu 'ble 'plauɔi kwa le, kɔ 'mu a tupi 'heen, v 'mu -we gbogbo ye mu. Keε ni, v 'bii, v nu, 'v mu gbogbo ye. De =de 'de =ɔ =de le 'tu.

De -nu, -ε nue la Pɔlv, 'ke 'le 'nɔdugbo, -ɔ mɔ Malɩ 'mu

28 ¹-Te -a nyre gbogbo ye, de =de 'de =ɔ =de le 'tu, -ye -a 'win ni, -ε mɔ, 'nɔdugbo -nu, 'a 'du mɔ Malɩ. ²Nahuin, -v ni 'le 'blugba a -gbe 'mu, v 'ble -a mu kwa -tεε. -Ye 'nu -tɔa didie gbo, ce 'εε -tɔ. Ne- nue, 'v 'tie na, 'v da -a mu, -a 'mu na 'wen, ³Pɔlv 'v 'ba klaklɩdu 'mu, 'v pu 'le 'tɔ. Keε, yoyo a -tɔ, 'ke hre -hɔn 'le 'mu, 'ε ne 'a dabu, 'ε -pete 'o le. ⁴-Te nahuin -nu, -v kɔ 'blu a -gbe, v 'ye hre -nu, -ε -pete 'o Pɔlv a dabu -wɔn le, -ye ke v yre pupo, v nɔ: «Nahuon -gbo, ɔ di 'mu 'ya -balɩnyɔ. Ne- nue, -hapɔkɔ, 'v 'de 'yru 'mu hie, keε, 'kuo dio 'la.» ⁵Keε -ye Pɔlv bubla 'a dabu -nu ni, -v kɔ -wɔn hre 'bɔε 'o gbo, hre a -gbe 'ε bi 'le 'tɔ. Gbegbe, hre a 'nyi 'de 'o -nɔ de =de 'yie 'mu nu. ⁶Nahuin -nu, -v ni -tuo ke, v nɔ 'ni, 'a dabu di 'ni -pu, kɔ, ɔ di bi -hlɔn, tii -do a ti 'yri, ɔ 'mu 'ku. Keε, -te v -pre 'dai ti, v 'ye ni, -ε mɔ, de =de 'de 'lu -wɔn mue. Ne- mɔ bu -ha 'lu -ta 'mu, v nɔ, ɔ mɔ nyɩsɔa -yee ni.

⁷Muε 'o -tegbi a -gbe ye, 'ke 'blugba a -gulɩnuma a -yaa ni 'o. -Gulɩnuma a -gbe, 'a 'du mɔ Publiust. Nɔ- 'ble -a mu kwa -tεε, 'ke 'le 'a kayu gbo, -a -hi 'le -nyrɔwu ta. ⁸Publiust a -gbe, 'a bu pε gbo, 'a 'huun 'ni hren, -teklekwli nyo nu, Pɔlv 'v muo 'ye wɔn, 'v puo dabu 'lu gbo, 'v da Nyɩsɔa, 'a 'kɔε 'ε -we. ⁹De a -gbe, -te ε -hi, -ye 'huinhrennyu 'bii, -v ni 'le 'blugba a -gbe 'mu, 'v di -we 'o Pɔlv 'huin 'mu, 'waa 'kɔεi 't -we, ¹⁰v -nyi -a mu 'o-tuule a gblegblei, muu 'o ye 'mu, 'v -ha 'le -tɔpli 'bii, -aa -hua, 'ke 'o 'dagba a -ta 'mu, 'v -nyi -a mu.

-Te Pōlv nyre la 'le Rōmōdō 'mu

¹¹'Ke 'le 'nīdugbo, ɔ mō Malitī 'mu, 'ke -a -hi 'le yakvɛɛ ta. Yakvɛɛ ta a 'mīa 'yri, -ye 'mu, -ɛ -hōn 'le Alesadrīdō 'mu, nɛ- gba -a mu. 'Mu a -gbɛ a 'dū mō Diosiki. 'Ke ɛ nī o 'le 'nīdugbo a -gbɛ 'mu, cɛ a tī 'yri. ¹²Nɛ- gba -a mu, -a nyre 'le Silakusīdō 'mu, -a -hi 'le -nyrōwū ta. ¹³-Hōn 'le 'mu, -a 'yraa gbogbo nva 'mu le -yraayraa, -a nyre 'le Yrekīdō 'mu. -Tɛ -nyrɛ cɛ lɛ, -ye pepe -nu, -ɛ -hōn 'le 'yru a gbonyraale 'mu, ɛ -tua -hihie gbo, ɛ nue, -a -hi 'o -nyrōwū 'hōn 'nie ke, 'plu -a nyre 'le Pusōlīdō 'mu. ¹⁴'Dō a -gbɛ 'mu, -a yɛ 'le gbo -Yusu a nahuin, 'v le -a mu, -ba -hi 'o -nu 'wee-gble 'huin 'mu, -a wɛn ke. -Tɛ 'wee a -gbɛ, ɛ -yrɛ, -ye -a bi lele wlōn 'hru, -aa Rōmōdō 'mu mu. ¹⁵-Tɛ -Yusu a nahuin, -v nī 'le Rōmōdō 'mu, v 'wīn, -ɛ mō, -aa 'le 'nī dī, -ye v dī -a mu ye 'bɛ wōn, =v -ye kō -a mu 'hɛn, -a =ɣmoo 'o -tɛgbī -nu, v v Apiusikvɛhru a 'Mai daa, =v -ye kō -a mu 'hɛn, -a bibi gbo ye, 'ke 'o -tɛgbī -nu, v v 'Dagbī a Kayuoo 'Ta daa. -Tɛ Pōlv 'yu, -ye ɔ -nyi Nyīsva 'wio, dɛ a -gbɛ 'ɛ -nyi -nō 'klī, ¹⁶-a mu -mumu, -a nyre 'le Rōmōdō 'mu. -Tɛ -a nyre 'klɛɛ 'le, -ye Rōmōkɛ a 'kunpu -ha Pōlv lɛ mɛ, 'ke ɔ -dō bō nī 'le kayu -ye gbo, 'sɔyutayu -ye 'muo 'yie =tu.

-Te Pōlv, ɔ la Nyīsva a -tī -tu, 'ke 'le Rōmōdō 'mu

¹⁷-Nyrōwū ta bī -hi, -ye Pōlv da -Juukvɛ -nu, -v nī 'le Rōmōdō 'mu a nyigblakī, 'ke bō dī 'le -nō -wōn. -Tɛ v 'kukue lɛ, -ye kɛ ɔ nyu ye pō, ɔ nō: «-Diayuo -a, -hapōkō, 'nī 'dɛ dɛ 'klan -dɛ -a nī dakv 'mu nu, kō -a nī bunv a tetei 'hɛn, kɛɛ, -Juukvɛ a nyigblakī klī 'mu nī, 'ke 'le Jrusɛ 'mu, 'v pō 'mu Romakvɛ a 'kunpu kwa, ¹⁸Romakvɛ 'v pōo 'mu -bati lɛ, 'v 'yɛ, -ɛ mō, 'n 'dɛ dɛ 'klan -dɛ nu, -ɛ blɛ 'kukvɛ ye. Nɛ- nue, 'v -hva bō tɛ 'mu gbo. ¹⁹Kɛɛ -ye -Juukvɛ 'die ke wɛn. Nɛ- nue, 'nī -tui, -ɛ mō, Romakvɛ a 'kun gblaka, ɔ nī nō Rōmōdō 'mu, nō- dī 'mu -bati lɛ pōo. ɛ 'dɛ -bō -hva -bō yɛɛ 'na dakv, v mō -Juukvɛ -tī. ²⁰Nɛ- nue, 'nī -hɛɛ, 'ke -bō 'yɛ 'a mu, 'mui 'a mu tō. 'ɛ mō -tɛɛ, 'v mva 'mu, -ɛ nue, dɛ -nu, dakv 'bii, -v mō Yisraekvɛ kuo -wlv ye, nɛ- 'nū nahuin -wōn yrɛ na.»

²¹-Yɛ v =tuo -wōn, v nō: «-A nī 'diayuo -Juukvɛ -nu, -v nī 'le Sudeblugba 'mu, v 'dɛ -a mu 'crunɛ ye ya, 'ke 'o -na -ta 'mu, kō, v 'dɛ -wɛ nahuon -dɛ lɛ, 'ke bō lɛ -a mu -tōpli, -n nu, kō, bō -tu -wɛ -na -tī 'klīn -dɛ. ²²Kɛɛ, -aa -hva -ba pō lele -mu nva ye gbo -tɛɛ, -mu -a mu dɛ -nu lɛ, -nu 'lu -wōn lɛ -hie, -ɛ nue, -a yie nī, -ɛ mō, 'ɛ nī -tɛgbī -dɛ, -tumu, -nu pō, v v 'o 'a nahuin ye 'nī -wōn.» ²³-Yɛ v kō Pōlv 'hɛn, v pō 'le -nyrōwō, ɔ kō 'mu v dī 'o lele ye gbo bibi.

-Tɛ -nyrōwō a -gbɛ, ɔ nyre 'o, v bii ke, 'v mu 'le Pōlv -wōn. Kvɛ 'le -nyrajru 'yie 'mu gbo, -bō yɛ -wise ke, Pōlv ɔ nyu klɛ -hīhīa, -tɛ Nyīsva nū -tūnahuin a wīn a kekōlɛ. Moise a teteicrunɛ, kō Nyīsva a wīnwōn-henyv a 'crunɛi 'hɛn, nī- kō 'kwli 'mu ɔ 'le naa, ɔ -Yusu a -tī

=tu, v 'mue =wlv ye kuo, 'ke -ti =nv, ɔɔ =tu, ɪ mɔ -ti a -tɛɛ ni. ²⁴-Ti =nv, ɔ =tu, =v -ye kue ye =wlv, -ɛ mɔ, -ti a -tɛɛ ni. Kɛɛ, =v -ye 'ni kui =le =wlv ye. ²⁵-Tɛ ʊʊ mu, v 'ni yiyrii =le win 'mu le, 'ke 'le 'waa dɔɔnv -gbahlɔn. Nɛ- mɔ Pɔlv bɔ plɛ: «Nyɪsua a -Hihiu kɔ 'o =wɔn, -tɛ ʊʊ 'le Nyɪsua a winwɔn-hɛnyɔ Esai 'mu naa, 'ʊʊ 'le -a ni bunv -wɔn 'prɛɛ. ²⁶'E mɔ -tɛɛ, kɛ Nyɪsua a -Hihiu a -gbɛ, v po:

Mu -bo le daku -gbo,

-ɛ mɔ, -ti -gbo, 'n di =tu,

a di 'ni 'wɔn -tɛɛ,

kɛɛ, a 'deɛ ba yrii 'mu le;

dɛ -gbo, 'n di nu, a die 'ni 'ye -tɛɛ,

kɛɛ, a 'deɛ ba yree le,

²⁷-ɛ nue, daku -gbo, 'waa =wlv 'gboklo 'mu ni 'dɔ,

'v ka 'waa nvɪ yɛ,

-ɛ die nu, 'waa nvɪ 'ni =han -ti 'wɔn,

'v ka 'waa 'yii ke,

-ɛ die nu, 'waa 'yii 'ni =han dɛ 'ye,

kɔ, 'waa =wlv 'ni =han -ti 'mu le yrii.

'Bv 'nɪnɪ nu wɛn -tɔplɪ a -gbɛ,

v di wɛn 'mu ye 'ni -mɛ,

'mue wɛn nu, v 'mu 'o ye 'sii, 'ke 'o 'mu ye.

Kɛ Nyɪsua po.»

²⁸-Ye kɛ Pɔlv lele po: «Ba kɔ 'a yiyie, titie =nv, -ɛ nyi =tu, -tɛ Nyɪsua di nahuin a waale nu, v pue -wɛ daku =nv ni, -v 'de -Juukvɛ. ʊ -mɛ -ye, v die ye gbo po nva.» [²⁹-Tɛ Pɔlv =tu -ti a -gbɛ, -ye -Juukvɛɛ 'ni mu, 'ʊʊ gblɛ po, 'ke 'le 'waa dɔɔnv -gbahlɔn.]

³⁰'Yru 'hɔn, ni- ɔ -hi 'le kayu =nv gbo, ɔɔ 'prɛɛ, 'ke 'le Rɔmvdɔɔ 'mu.

Nahuin 'bii, -ʊʊ -hva -bv 'yo, ɔ nyu kwa 'ni 'ble -tɛɛ. ³¹ɔ 'ni pɪ =le hvannv, kɔ, nahuon =de 'ni ka =le =nɔ ye, 'ke bɔ =tui nahuin yɛ, -ɛ mɔ, Nyɪsua, nɔ- kɔɔ nahuin 'bii win ke, kɔ, 'ke bɔ tɔɔ Kɪkɔnyɔ -Yusu 'Klɪsɔ a -ti.